„Talent a vzdelanie plodí kvalitné umenie“

Školský vzdelávací program

2026 / 2027

názov školy: **Základná umelecká škola**
Družstevná 509, 072 22 Strážske
056 64 77 344
www: **http://zusstrazske.sk/** **zusstrazske@gmail.com**
IČO: **42250374**
Riaditeľ: **Mgr.art. Peter Králik**
Zriaďovateľ: Mesto Strážske
Email: strázske @ strázske.sk Nám. A. Dubčeka č.300

Vyučovací jazyk: slovenský
Druh školy: štátna

Platnosť dokumentu: **školský rok 2026/2027**

Podpis riaditeľa **Mgr. art. Peter Králik**

OBSAH

Úvod

1. Charakteristika základného umeleckého vzdelávania
2. Stupne základného umeleckého vzdelania a ich charakteristika
3. Všeobecná charakteristika ZUŠ
4. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách
5. Prijímanie žiakov na štúdium, organizácia prijímacieho konania
6. Charakteristika žiakov
7. Ukončovanie štúdia v základnej umeleckej škole
8. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
9. Charakteristika pedagogického zboru
10. Projekty
11. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
12. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy
13. Finančné zabezpečenie
14. Škola ako životný priestor
15. Riadiaci a informačný systém základných umeleckých škôl „iZUŠ“
16. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
17. Organizácia školského roku 2026/2027 (časový plán)
18. Školský učebný plán ZUŠ Strážske
19. Návrh voľných hodín a nepovinne voliteľných vyučovacích predmetov
20. Učebný plán
21. Učebné osnovy
22. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia
23. Záver

1. Charakteristika základného umeleckého vzdelávania

ZUŠ svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou umeleckého vzdelávania v značnej miere spĺňa atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov škôl a stávajú sa tak významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom.
ZUŠ poskytuje umelecké vzdelávanie pre veľmi širokú vzorku záujemcov o štúdium, vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až dospelých uchádzačov. Vzhľadom na špecifiká umeleckého vzdelávania si základná umelecká škola aj v súčasnosti zachováva rozsah svojej pôsobnosti tak ako v predchádzajúcom období. Záujemcom o štúdium ponúka prípravné štúdium, základné štúdium, ktoré sa člení na I. a II. stupeň, rozšírené štúdium, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých.
Väčšina žiakov navštevujúcich ZUŠ uplatní nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky priamo v rámci záujmovej umeleckej činnosti alebo v individuálnej umeleckej tvorbe.
ZUŠ poskytuje mnohým svojim žiakom v rámci základného štúdia základné umelecké vzdelanie v uvedených stupňoch, ktoré je východiskom pre ďalšie umelecké vzdelávanie. Z tohto dôvodu možno chápať štúdium v ZUŠ ako prípravu mnohých žiakov pre ich profesionálne pôsobenie v oblasti umenia.
V ZUŠ možno zriadiť hudobný, výtvarnýa literárno-dramatický odbor alebo niektoré z uvedených odborov.
V hudobnom odbore získavajú žiaci hudobné vedomosti a rozvíjajú svoje zručnosti v hre na strunových, klávesových, dychových, sláčikových nástrojoch ,akordeóne,cimbale a v sólovom a zborovom speve, v komornej a orchestrálnej hre.
Vo výtvarnom odbore získavajú žiaci základné vedomosti v oblasti výtvarného umenia, rozvíjajú svoje schopnosti v predmetoch kresba, maľba, grafika, modelovanie dekoratívne činnosti a v ďalších nepovinných predmetoch.
Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.

2. Stupne základného umeleckého vzdelania a ich charakteristika

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v ZUŠ základné umelecké vzdelanie.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

a) **primárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou,

b) **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

- **Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania (ISCED** – International Standard Classification of Education)

Pre vypracovanie Štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých stupňov vzdelávania používame aj na Slovensku klasifikáciu ISCED (UNESCO, 1999) pre obsahové oblasti vzdelávania, podľa ktorej sa postupuje v Európskej únii a ktorú akceptujú aj iné medzinárodné organizácie (napr. OECD).
Základný stupeň umeleckého vzdelania, podľa International Standard Classification of Education (ďalej len ISCED), poskytujú v Slovenskej republike základné umelecké školy . V tejto súvislosti ide o primárne vzdelanie – 1B a nižšie sekundárne vzdelanie – 2B. Zároveň sú ZUŠ súčasťou sústavy základných a stredných škôl.

- **Medzinárodná klasifikácia vzdelávania ISCED**
  Stupeň ISCED

Stupeň školskej sústavy opis v slovenskom školskej sústave ISCED 0
Predprimárne vzdelávanie nultého stupňa – všetky druhy vzdelávania predchádzajúce primárnu úroveň Vzdelávanie prebiehajúce v materských školách.

ISCED 1 ISCED 1B Primárne vzdelávanie – vzdelávanie na primárnej úrovni. Primárne umelecké vzdelanie 1. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

ISCED 2 ISCED 2B Nižšie sekundárne vzdelávanie – vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni. Nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na vyššie sekundárne vzdelávanie.
Nižšie sekundárne vzdelávanie 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia – primárne umelecké vzdelanie – ISCED 1 B
a) Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na druhom stupni má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.
b) Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak primárne umelecké vzdelanie.
Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu (v zmysle racionálnom i mimoracionálnom) do vzťahu s tvorením.

Ciele primárneho vzdelávania
Súčasná ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.
V ontogenetickom vývoji jedinca existujú obdobia, v ktorých sú vytvorené najvhodnejšie podmienky na formovanie určitých vlastností osobnosti. Potreba koordinovať formovanie určitých vlastností a postojov osobnosti počas psychického a somatického vývoja jedinca je vedecky podložená. Jej uplatňovanie je obzvlášť dôležité pri rozvíjaní schopností a najmä zručností a návykov, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania. Práve tieto procesy,

vyžadujúce si rovnomerný rozvoj a koordináciu viacerých zložiek osobnosti a zosúladenie činnosti viacerých systémov, možno úspešne rozvíjať spravidla v období mladšieho a staršieho školského veku.
V post pubertálnom období a v období adolescencie ich už spravidla nie je možné efektívne rozvíjať. Vyššie uvedené je potrebné chápať v súvislosti so špecifikami výchovy a vzdelávania v jednotlivých umeleckých odboroch. Preto aj odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v platných učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov. Z toho vyplýva opodstatnenosť, v mnohých prípadoch nevyhnutnosť, začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa. Učebné plány to umožňujú.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:
• rozvíjať kreatívne myslenie,
• rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
• budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
• usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám,
• prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
• viac sa venovať vývoju vkusovej orientácie detí,
• úzka spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
• sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej, • využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – ISCED 2 B

Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.
Nižšie sekundárne vzdelávanie – vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni. Nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na vyššie sekundárne vzdelávanie - 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ.
Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelanie. Uvedený stupeň vzdelania ZUŠ zodpovedá spravidla nižšiemu sekundárnemu vzdelaniu na základnej škole (5. – 8. ročník). Nadväzuje na primárne vzdelanie v jednotlivých odboroch ZUŠ.
Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére. Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu (v zmysle racionálnom i mimo racionálnom) do vzťahu s tvorením. ZUŠ formujú žiakov mnohostranne, priamo ovplyvňujú ich odborný umelecký rast variabilnými študijnými programami a alternatívnymi metódami práce. Vychováva návštevníkov kultúrnych umeleckých podujatí, pre ktorých sa umenie stáva neoddeliteľnou súčasťou ich života. Pre najtalentovanejších žiakov a pre

štúdium pre dospelých, ktorí majú zvlášť intenzívny záujem o štúdium v rôznych odboroch ZUŠ pokračuje rozšírené štúdium z primárneho vzdelania až do ukončenia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú uspôsobené tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom.

Súčasná ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovú orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centram

i či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej,
- využívanie systému projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:

1. formou vytvárania integratívnych výtvarno-hudobno-scénických projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy a regióne) alebo 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,

- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- precizovať záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

3. Všeobecná charakteristika ZUŠ

ZUŠ JE PLNOORGANIZOVANOU ŠKOLOU, MÁ 3 ODBORY:

- HUDOBNÝ (HO),
- LITERÁRNO-DRAMATICKÝ (LDO),
- VÝTVARNÝ (VO).

VYUČUJE SA NA **4 STUPŇOCH** ŠTÚDIA :

- PRÍPRAVNÝ (PŠ: PHV, PDV, PVV)
- ZÁKLADNÝ – I. STUPEŇ – 1., 2. ČASŤ;
- ZÁKLADNÝ – II. STUPEŇ;
- ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH (ŠPD).

DĹŽKA ŠTÚDIA:

- PŠ - 1 – 2 ROKY
- HO, LDO, VO

I. STUPEŇ – 1.ČASŤ,I. STUPEŇ – 2. ČASŤ ,MAXIMÁLNE 5 ROKOV
II. STUPEŇ A ŠPD – VŠETKY ODBORY MAXIMÁLNE 4 ROKY

FORMA ŠTÚDIA:

- individuálne a skupinové vyučovanie, rozšírené vyučovanie,
- skrátené vyučovanie.

ZOZNAM študijných odborov a učebných odborov a ich zameraní na ZUŠ :

- **hudobný odbor (HO):**
  - hra na nástrojoch: klavír, keyboard, akordeón, husle, cimbal , akordeón, gitara (klasická),zobcová flauta, spev, hlasová výchova;
  - hudobná náuka,
  - sprievod, komorná hra, komorný a zborový spev, hra v súbore, hra v orchestri, hra v kapele
  - hra z listu, obligátne nástroje, hra na nástroji, improvizácia
  - voliteľné vyučovacie predmety vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch;

- **literárno-dramatický odbor (LDO) – oddelenie dramatické a slovesné:**
  - dramatická príprava, dramatika a slovesnosť, pohyb, umelecký prednes, práca v súbore;

- **výtvarný odbor:** výtvarná výchova obsahuje kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie, prácu s materiálom, počítačová grafika, atď.

História školy

- **1971 (Vznik umeleckého školstva):** V septembri roku 1971 vznikla v meste detašovaná trieda z pôvodného hudobného kurzu. Fungovala ako **pobočka michalovskej ľudovej školy umenia** (ĽŠU). Ako prvý bol založený hudobný odbor, ktorý je najstarším odborom školy.
- **1976 (Osamostatnenie školy):** Prelomový moment nastal **23. augusta 1976**, kedy bol doručený oficiálny list o zriadení **samostatnej umeleckej školy** pod názvom ĽŠU Strážske. Oficiálny dátum založenia samostatného právneho subjektu sa datuje k 1. augustu 1976.
- **Transformácia na ZUŠ:** Neskôr škola, podobne ako ostatné školy tohto typu na Slovensku, prešla transformáciou z pôvodnej Ľudovej školy umenia (ĽŠU) na súčasnú Základnú umeleckú školu (ZUŠ).

Škola dnes sídli na **Družstevnej ulici 509** v Strážskom, kde disponuje odbornými učebňami a vlastnou koncertnou sálou. Viac informácií o aktuálnom dianí a štúdiu nájdete na oficiálnom webe ZUŠ Strážske alebo na profilovej stránke mesta Strážske.
Škola vznikla v septembri 1971 keď bola z hudobného kurzu detašovaná trieda v Strážskom.
Prvým učiteľom, neskôr riaditeľom, sa stal V.Kunca, ktorý vyučoval hru na akordeón. S postupným príchodom ďalších učiteľov sa rozširoval hudobný odbor o dalšie nástroje ako sú husle a dychové nástroje, neskôr aj klavír, viola,kontrabas, zobcová a priečna flauta, klarinet, trúbka, spev a iné.
Zásluhou tejto širokej palety vznikla už na samostatnej ĽŠU v roku 1976 detská ľudová hudba, malý dychový orchester, zmiešaný orchester a rôzne malé komorné zoskupenia. Dosahované výsledky prezentopvali jednotliví žiaci na rôznzch súťažiach. úspešne si počínala predovšetkým ľudová hudba pod vedením I. Žecika, ktorá získala popredné umiestnenia aj v rámci Slovenska.
po čase sa podarilo zrekonštruovať učebne a malú koncertnú sálu a v roku 1991 bol otvorený výtvarný odbor. Za pomoci školskej správy v Michalovciach a sponzorov medzi ktorými bolo aj CHemko Strážske a.s. a mesto Stážske sa neustále vylepšovalo vybavenie školy.
v dnešných dnoch škola sídli v zrekonštruovanej budove v centre mesta, v škole sa nachádza veľká koncertná sála. v škole vyučuje 7 učiteľov, z toho 5 hudobný odbor, 1 výtvarný odbor a 1 LDO
Od roku 2005 boli vytvorené tri elokované triedy- vo Vinnom /žiaci Vinné, Kaluža, Klokočov, Jovsa/, v Topoľovke /žiaci Topol'ovka, Lieskovec, Karná/ a v Tovarnom /žiaci Tovarné, Hudcovce, Ondavské Matiašovce/.
V roku 2012, 1 septembra sa škola stala právnym subjektom, kde pribudla elokovaná trieda v obci Staré.
Základnú umeleckú školu v Strážskom navštevuje približne 130- 140 žiakov v troch odboroch: hudobnom, literárno dramatickom a výtvarnom.
V roku 2015 sme znovu otvorili Literárno dramatický odbor.
V súčasnosti sme škola s troma odbormi
Škola sa postupne rozrastala a dnes poskytuje komplexné umelecké vzdelanie:

- **Hudobný odbor:**
- **Výtvarný odbor:**
- **Literárno dramatický Odbor**

Pracoviská, prehľad zamestnancov, vedenia školy, zoznam absolventov, aktivity doma a v zahraničí, kontakty s rôznymi inštitúciami, súťaže a prehliadky, ocenenia pedagógov a žiakov a ďalšie podrobnosti života školy nájdete u riaditeľa školy, alebo na pripravovanej stránke, kde budú spracované samostatne v elektronickej podobe na
http://zusstrazske.sk/

S účinnosťou nového „školského zákona“ platia tieto skutočnosti:

4. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách

V ustanoveniach § 50 zákona o výchove a vzdelávaní sú uvedené druhy štúdia, ktoré je možné v ZUŠ organizovať. Zodpovedajú cieľom a obsahu vzdelávania v ZUŠ. Parametre súvisiace s dĺžkou štúdia, jeho cieľmi, obsahom a zameraním sú podrobnejšie spracované v pedagogických dokumentoch.
ZUŠ organizuje prípravné štúdium, základné štúdium, štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých.
Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre nadané deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky. Je určené na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností žiaka a jeho následnú profiláciu v príslušnom umeleckom odbore.
Základné štúdium sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac deväť ročníkov a druhý stupeň má najviac štyri ročníky; aj pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium. Základné štúdium je určené pre žiakov, ktorí spravidla v rámci prípravného štúdia preukázali príslušnú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov predpokladajúcu ich úspešný rozvoj v danom umeleckom odbore. Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Formu rozšíreného štúdia možno uplatňovať až vo vyšších ročníkoch štúdia po preukázaní mimoriadnych schopností, zručností a návykov žiaka. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.
V skrátenom štúdiu sa žiaci pripravujú na štúdium na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách pedagogického alebo umeleckého zamerania.
Štúdium pre dospelých má najviac štyri ročníky.
Vyučovanie je individuálne a skupinové. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány.
Riaditeľ ZUŠ môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

5. Prijímanie žiakov na štúdium, organizácia prijímacieho konania

Termín prijímacích skúšok v školskom roku 2026 / 2027: 09. – 10. jún 2026,dodatočný termín 3 september . v priestoroch ZUŠ ,

Ďalšie informácie sú zverejnené na www stránke školy.

V § 52 zákona o výchove a vzdelávaní sa ustanovuje postup pre prijímanie žiakov na štúdium v ZUŠ.
Vzhľadom na potrebu zabezpečiť objektívnosť prijímacej skúšky riaditeľ školy zriaďuje trojčlennú prijímaciu komisiu a vymenúva jej členov. Prijímacia komisia objektívne posúdi momentálnu úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov uchádzača o štúdium. V

odôvodnených prípadoch môže zároveň navrhnúť riaditeľovi školy zaradiť niektorých uchádzačov do vyššieho ako prvého ročníka.
Prijímacia komisia na prijímacej skúške do prípravného štúdia posudzuje dispozície žiaka – jeho predpoklady pre štúdium v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na to, že v prípravnom štúdiu sa diagnostikujú dispozície žiaka a rozvíjajú sa jeho umelecké schopnosti s tým, že očakávaný výsledok nemusí byť vždy pozitívny, nezaručuje sa žiakovi postup do základného štúdia. Do základného štúdia postupujú iba žiaci, ktorí počas prípravného štúdia preukážu dostatočné umelecké nadanie a perspektívu ďalšieho umeleckého rozvoja.

Do základného štúdia, skráteného štúdia a štúdia pre dospelých možno prijať aj uchádzačov, ktorí neabsolvovali prípravné štúdium, ale úspešne vykonali prijímaciu skúšku do príslušného štúdia a preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúcu ich úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na špecifiká umeleckého vzdelávania a vzhľadom na osobitý rozvoj každého umeleckého talentu možno na štúdium prijať aj nadaných uchádzačov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru alebo študijného zamerania.
Vzhľadom na rôznu úroveň dispozícií jednotlivých žiakov pre štúdium a rôzne perspektívy rozvoja umeleckých schopností sa vek uvedený v učebných plánoch považuje za odporúčaný, nie záväzný.
Rozšírené štúdium je určené pre žiakov, ktorí preukázali mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. V § 52 ods. 5 zákona o výchove a vzdelávaní sa ustanovuje, že návrh na zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia predkladá riaditeľovi školy triedny učiteľ.
Riaditeľ školy následne zabezpečí komisionálne preskúšanie žiaka. Skúšobná komisia by mala objektivizovať mimoriadne nadanie žiaka a zvážiť aj jeho ďalšie perspektívy rozvoja. Na základe uvedených podkladov potom riaditeľ školy rozhodne o zaradení žiaka do rozšíreného štúdia.

6. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci hlavne zo spádovej oblasti – obcí okolia mesta Strážske a zo spádových oblastí, nacina Ves, Voľa, Pusté Čemerné, Brekov a Staré
Na škole máme mnoho nadaných aj výrazne talentovaných žiakov, o čom svedčia dlhodobé vynikajúce výsledky.

Prípravné štúdium ZUŠ

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru. Pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia v literárno-dramatickom odbore, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium na druhom stupni. Výchovno-vzdelávací proces reaguje prevažne na spontánne činnosti dieťaťa, ktoré vychádzajú z auto motivačnej hravosti a z detskej naratívnosti. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktívnosť tém a objavnosť.
Žiaci PŠ - PHV majú možnosť študovať hru na nástroji aj v individuálnej forme štúdia.

I. stupeň základného štúdia ZUŠ - problematika je uvedená v kapitole Medzinárodná klasifikácia vzdelávania ISCED (viď vyššie).

II. stupeň základného štúdia ZUŠ je určený spravidla pre žiakov nad 15 rokov, ktorí absolvovali I. stupeň ZŠ, ZUŠ alebo ktorí až v tomto veku prejavia záujem o štúdium

niektorého predmetu a odboru. ZUŠ väčšinou rešpektuje ich individualitu, vlastný záujema voľbu študijného smeru. Štúdium má 4 roky, žiakov bez absolvovania I. stupňa je možné zaradiť do prípravného jednoročného štúdia.

Štúdium pre dospelých má najviac štyri ročníky. Je určené pre uchádzačov, ktorí si chcú doplniť a rozšíriť svoje umelecké vzdelanie. Záujem o umelecké činnosti nie je vekovo limitovaný, preto v umeleckej oblasti musí školský systém viac než kdekoľvek inde vytvárať podmienky pre celoživotné vzdelávanie ľudí, ktorí umeleckou činnosťou chcú kultivovať svoju osobnosť.

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky.

V skrátenom štúdiu sa žiaci pripravujú na štúdium na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách pedagogického alebo umeleckého zamerania.

Podľa možností školy majú niektorí žiaci podľa UP možnosť študovať aj **nepovinné voliteľnépredmety.** Učebné predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do Štátneho vzdelávacieho programu ako voliteľné predty učebného plánu v jednotlivých odboroch ZUŠ, tvoria **voliteľnú časť vzdelávacieho programu ZUŠ,** t.j., nepovinne voliteľné predmety uvedené v platných učebných plánoch sa menia na **voľné hodiny**, ktorými škola disponuje v rámci školského vzdelávacieho programu a ktoré si ZUŠ sama zvolí a sama si pripraví ich obsah - viď kapitola VI.

Profilovanie programového zamerania ZUŠ:

a) vyučovanie podľa programu Projektové vyučovanie - muzikál (možnosť uplatnenia prierezových tém, výchova k riešeniu problémov, k samo štúdiu, ku komunikácii a tolerancii, využitiu IKT a pod.);
b) výchova k spolupráci – projekty a verejné aktivity, práca v súboroch, telesách, komorných zoskupeniach a pod.(viď projekty, telesá) ;
c) podporovanie k tvorivosti – vyučovanie predmetu, hra na keyboarde, Hudba a počítač, Počítačová grafika, hra na bicích nástrojoch pomocou využitia IKT, zapojenie žiakov do komornej hry, štvorručnej hry na klavíri, do speváckeho zboru, hra v orchestri a pod.
d) podporovanie zdravej súťaživosti (súťaže – aktívna účasť žiakov, realizácia celoslovenskej súťaže a školských súťaží a koncertných prehliadok).

Riaditeľ základnej umeleckej školy môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

7. Ukončovanie štúdia v základnej umeleckej škole

V ustanovení § 50 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní je uvedený štandardný spôsob ukončovania štúdia v ZUŠ. Stane sa tak, ak žiak úspešne vykoná záverečnú skúšku.

Zriedkavo sa v ZUŠ vyskytujú prípady, keď žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok. V týchto prípadoch môže riaditeľ školy rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona o výchove a vzdelávaní. Ustanovenie § 50 ods. 2 písm.
b) zákona o výchove a vzdelávaní splnomocňuje riaditeľa školy rozhodnúť o mimoriadnom ukončení štúdia v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom.

8. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Podmienky ukončenia štúdia v základnej umeleckej škole upravuje § 50, ods. 1 a 2 zákona o výchove a vzdelávaní. Bližšie časť A 2 Charakteristika a organizácia základného umeleckého vzdelávania.
Dokladom o získaní vzdelania v základnej umeleckej škole je vysvedčenie s doložkou v príslušnom odbore umeleckého vzdelávania v ZUŠ.

9. Charakteristika pedagogického zboru

Počet učiteľov je podľa potrieb veľkosti školy, pedagogická a odborná spôsobilosť je 100%, najviac pedagogických zamestnancov je v HO, menej v odboroch skupinového vyučovania - VO, LDO.
Viacerí pedagógovia sú umelecky aktívni. Klavírny sprievod je zabezpečený korepetítorom.

- Ďalšie vzdelávanie učiteľov:
  - Odborné vzdelávanie v rámci prípravy vedúcich pracovníkov na MPC
  - Využívanie možností Plánu profesijného rastu pedagogického zamestnanca, vzdelávanie cez vzdelávacie inštitúcie v rámci odborných vzdelávaní potrebných pre ZUŠ (inovačné a aktualizačné vzdelávanie)
  - Adaptačné vzdelávanie začínajúcich zamestnancov
  - Možnosť získania I. alebo II. atestácie podľa zverejnených podmienok
  - Odborné vzdelávanie MPC a iných inštitúcií podľa ponuky
  - Individuálne štúdium na VŠ
  - Celoškolská odborná téma
  - Odborné témy v rámci jednotlivých PK
  - Pozorovatelia na súťažiach, a v porotách, prehliadkach a pod. ▪Školenia BOZP, a pod.
  - Iné vzdelávanie.

10. Projekty, školské súťaže

Plánované projekty a medzinárodná spolupráca – plánované projekty v spolupráci s inými školami, ekologické a sociálne programy, projekty v rámci EÚ, stretnutia s významnými osobnosťami a pod.
Dlhodobý projekt Zóna umenia, akordeonová prehliadka v rámci regionu a iné.

Informácie o súťažiach mimo našej školy dostanú cez riaditeľa vedúci PK, ktorí budú zodpovední za odoslanie prihlášok (potvrdených riaditeľom školy) v určenom termíne.
Aktivity HO, LDO, VO: verejné koncerty, vystúpenia, predstavenia a výstavy v rámci jednotlivých odborov, oddelení a medziodborové;

- Podujatia žiakov záverečných ročníkov (všetky odbory);
- Verejné koncerty školskéhoľudovky, kapiel a speváckeho zboru;

INTERNÉ KONCERTY – *v koncertnej sále školy*

- ✓ iné podujatia pre:
  - ➢ domovy dôchodcov
  - ➢ výchovné koncerty
  - ➢ Kultúrne stredisko Michalovce
  - ➢ benefičné podujatia,
  - ➢ a iné;
- ✓ príležitostné vystúpenia na požiadanie.

Projekty

Pripravované projekty a medzinárodná spolupráca – projekty v spolupráci s inými školami doma a v zahraničí, umelecké ,kultúrne (protidrogové programy, ekologické a sociálne programy,) stretnutia s významnými osobnosťami a pod.

Výraznými projektami organizované našou školou sú Zóna Umenia, Tri Gaštany, a woršopová činnosť interná.

Zóna umenia je umelecké sympózium, ktoré svojou koncepciou skrášľuje prostredie mesta a okolia školy umením- má medzinárodný charakter s myšlienkou asistencie žiaka výtvarného odboru pre samotného umelca,kde je silnejšia motivácia a zážitok pre samotného žiaka- tvoriť s umelcom.

Tri gaštany je projekt kde sa pripraví téma na ktorú sa žiaci pripravia a súťažia medzi sebou v hudobnom odbore v hre na nástroje.

- ✓ Prehliadka akordeónová (regionálny rozmer) nadviazať na predošlú prehliadku
- ✓ aktivity HO, VO, LDO: verejné koncerty, vystúpenia, predstavenia a výstavy v rámci jednotlivých odborov, oddelení a medziodborové;
- ✓ podujatia žiakov záverečných ročníkov všetky odbory;
- ✓ verejné koncerty a výstavy:
- ➢ podujatie junior – senior (HO, VO), (pripravovaná akcia)
- ➢ Koncert komornej hudby (HO),
- ➢ Vianočný koncert a výstava (HO, VO, LDO),
- ➢ Hudobný workshop
- ➢ Zóna Umenia pri Stražčanskom jarmoku
- ➢ Koncert populárnej hudby (HO, VO, LDO), (pripravovaná akcia)
- ➢ Koncert žiakov, učiteľov a hostí (pripravovaná akcia)
- ➢ 3 Gaštany mesta Strážske (regionálna prehliadka žiakov)

- ✓ spolupráca: ZUŠ Vranov nad Topľou, ZŠ Nacina Ves, ZŠ Petrovce nad Laborcom, ZŠ Staré, MŠ Staré, Hvezdáreň Michalovce, Zemplínske Múzeum Michalovce, SZUŠ Humenné

- ✓ interné koncerty a výstavy;
- ✓ triedne a medzitriedne koncerty 2 x ročne (HO,),
- ✓ verejné tematické výstavy s vernisážou,
- ✓ otvorené hodiny pre rodičov,
- ✓ Dni otvorených dverí na ZUŠ;
- ✓ výchovné koncerty pre MŠ a ZŠ (obidva odbory);
- ✓ samostatné aktivity zborov, komorných telies,ľudovej hudby;
- ✓ menšie podujatia pre:
  - ➢ MÚ Strážske (vernisáže výstav, jubileá atď),
  - ➢ domovy dôchodcov a sociálnych služieb
  - ➢ Ústav sociálnej starostlivosti pre postihnuté deti,
  - ➢ farské úrady (cirkevné udalosti),
  - ➢ benefičné podujatia,
  - ➢ a iné;
- ✓ príležitostné vystúpenia na objednávku.

11. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

- DDS Harmonia
- Ústav DDS Lidwina
- Škola umeleckého priemyslu Košice
- Senior centrum DDS Nacina Ves
- Občianske združenie Zemp-kultura
- Občianske združenie po stopách času
- Nadácia LEA
- RTVS, TV Mistral
- Občianske združenia,
- sociálne, zdravotné a iné inštitúcie,
- školy a školské zariadenia: MŠ, ZŠ,

Rodičovské združenie

Poradné orgány na škole:

- ➢ Pedagogická rada,
- ➢ Umelecká rada,
- ➢ Rada školy,
- ➢ predmetové komisie,

- organizácie a inštitúcie uvedené vo vzdelávaní učiteľov, aktivitách učiteľov;

RADA ŠKOLY

Ustanovená v zmysle zákona č. 596/2003 a Vyhlášky MŠ SR č. 291/2004 Z. z. : Ustanovujúca schôdza RŠ sa uskutoční v októbri

voľby do RŠ zo zástupcov rodičov sa uskutočnili v júny 2026 RŠ pri ZUŠ pracovala v tomto zložení:
zástupcovia za pedagógov: Mgr. art Eduard Tokár - predseda

zástupca za nepedagogických pracovníkov : Mgr. Veronika Hrabeková

zástupcovia za rodičov Mgr. Miroslava Mihaľová

zástupcovia za zriaďovateľa :

12. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Základná umelecká škola zabezpečuje výučbu v budove :

Centrálnou budovou je ZUŠ Družstevná 509, v ktorej sídli riaditeľstvo a prebieha výučba vo všetkých poskytovaných odboroch. Z kapacitných dôvodov musíme využívať na výučbu všetky miestnosti. Na druhom podlaži je 10 učební, 1 koncertná sála a 1 zasadacia miestnosťzborovna.

Nakoľko v roku 2012 vznikli „ nové podmienky“ pre vytvorenie a zaregistrovanie elokovaných pracovísk, mnohé z nich zanikli.

Snahou riaditeľstva je získať finančné prostriedky nie len na skultúrnenie, ale aj na odborné zabezpečenie jednotlivých priestorov školy:

- odhlučnenie učební ,nedostatkom je, že priestori nie sú zabezpečený proti hluku)
- postupný nákup výpočtovej techniky
- vybavenie tried novými hudobnými nástrojmi a nábytkom
- oprava okien v triedach

Škola priestory neprenajíma, triedy sú plne využité na vyučovací proces, na koncerty a iné podujatia školy, ktoré súvisia s učebným procesom.

Chceli by sme Zabezpečiť a namontovať na škole bezpečnostné signalizačné zariadenie s telefonickým prepojením na zodpovedné osoby a elektronického vrátnika.

Taktiež zabezpečiť dlhodobo plánované klimatizačné zariadenie do koncertnejsály a do tried na južnej strane .

V šk. r. 2016/17 sme uskutočnili generálku 2 klavírnych krídiel,

V šk. roku 2017/2018 sa uskutočnilo rozsiahle zavedenie internetu do celej budovy, Vytvorili sme skladový priestor pre práce žiakov výtvarného odboru a dielňu .

V školskom roku 2019 / 2020 škola prešla na riadiaci a informačný systém pre základné umelecké školy pod názvom iZUŠ.

V školskom roku 2022/23, v decembri, sme zahájili rekonštrukciu koncertnej sály, ktorá bola dokončená až v auguste 2023. Celý školský rok sme uskutočňovali verejné podujatia v zasadacej miestnosti č.22 alebo v triede č.60.

V triedach na 1. poschodí sme uskutočnili výmenu starých podlahových krytín a starého nábytku za nový (nákup nových kobercov, nábytku, ostatného zariadenia).

V školskom roku 2023 /2024 sme z príspevkov Združenia rodičov zabezpečili tlačiareň pre žiakov v IKT.

V školskom roku 2024/ 2025 sme získali priestor pre využívanie školskej kapely.

13. Finančné zabezpečenie :

a/ rozpočet,b/
mimorozpočtové zdroje:

- úhrada nákladov (diferencovaná),
- sponzorstvo (vyhľadávanie).

14. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried, chodieb,
- zvýšenú komunikáciu medzi žiakmi, rodičmi a pedagógmi,
- budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi, ▪ aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, ▪ propagácia všetkých podujatí je intenzívne zabezpečovaná:
  - vydávaním vlastných propagačných materiálov v spolupráci so ZRŠ (pozvánky, programy apod.),
  - publikačnou činnosťou v miestnej tlači,
  - tvorením vlastnej www stránky školy a jej pravidelnou aktualizáciou,
- pravidelne z každého podujatia sa realizuje a dopĺňa školská videotéka, fotodokumentácia v elektronickej podobe, školská kronika,
- tradíciou na škole je tvorba bulletinu k výročiam školy a propagačný materiál s logom školy

15. Riadiaci a informačný systém základných umeleckých škôl „iZUŠ“

ZUŠ prešla od školského roku 2015/2016 na informačný systém pre základné umelecké školy "**iZUŠ**", ktorý významne zefektívnil prácu pedagógov ako aj skvalitnil komunikáciu rodičom a žiakom so školou. Tento efekt a kvalita sa ukázali v čase pandemickej situácie , výskytu Covidu – 19, od marca do konca šk.r. 2019-20 a následne v 2. vlne pandémie v šk.r. 2020-21.

16. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci – vnútorná norma školy o zabezpečení dozoru nad žiakmi a vnútro školský poriadok pre žiakov,
- pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru,
- pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií,
- oboznámenie zamestnancov, rodičov žiakov o platnosti GDPR - zákona 18/2018 o ochrane osobných údajov a o Zdravotnej pracovnej službe pre zamestnancov
- V čase pandémie výskytu Covidu 19 vedenie ZUŠ žiadalo v záujme ochrany zdravia žiakov a zamestnancov školy dodržiavať predpísané pokyny.

17. Organizácia školského roku 2026/2027 časový plán

Organizácia školského roka Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) v nadväznosti na § 150 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“) a vyhlášku Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 231/2009 Z. z.“) vydáva nasledovné pokyny k organizácii školského roka 2026/2027.

Obdobie školského vyučovania sa začína 1. septembra 2026 (pondelok) a končí sa 30. júna 2027 (utorok). Vyučovanie v prvom polroku sa začína 1. septembra 2026 (utorok) a končí sa 30. januára 2027 (piatok). Vyučovanie v druhom polroku sa po polročných prázdninách začína 3. februára 2027 (utorok) a končí sa 30. júna 2027 (utorok).

Prvé pracovné stretnutie pedagogickej rady: 02.september 2026 o 11,00 hod.

Zápis žiakov 01.09.2026 (utorok) od 09.00 – 12.00 hod.
Pedagogické rady (PR), pracovné porady (PP), štvrťročné a polročné klasifikačné porady (KP) a hodnotiace porady sú plánované o 10,00 hod.zvyčajne v stredu. Účasť na poradách je povinná pre všetkých učiteľov ZUŠ.

Termíny hlavných zasadaní pedagogickej rady :
02.09.2026,30.09.2026, 18.11.2026, 20.01.2027 21.04.2027, 16.06. 2027, júl a august 2027
Zasadania Umeleckej rady (UR) sa uskutočnia vždy po pedagogickej rade, v prípade potreby v ďalšie stanovené termíny
Zasadania predmetových komisií (PK) budú podľa dohody s vedúcimi PK (VPK), najmenej 2x v polroku. Účasť všetkých členov PK je povinná!
Triedne stretnutia s rodičmi (ZRŠ), budú najmenej 1krát v školskom roku a podľa potreby triedneho učiteľa – všetci vyučujúci (termín po dohode s VPK a príslušným zástupcom riaditeľa).
Každý triedny učiteľ - vo všetkých odboroch - zvolí zástupcu triedy na celoškolské stretnutie **Rodičovského združenia, ktoré sa bude konať 30.09.2025 (streda) o 16,00 hod.v koncertnej sále.** Informácie pre rodičov alebo ich účasť zabezpečí triedny učiteľ. Účasť pedagógov povinná.

Poznámka: časový plán bol vypracovaný na základe doterajších informácií, zmeny alebo konkrétne doplnky budú v mesačných termínovaných úlohách.

18. Školský učebný plán ZUŠ

Hudobný odbor – HUDOBNÁ NÁUKA

Charakteristika a poslanie predmetu: poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa PHV a HN systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. PHV a HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

- **CIELE:**

1. Poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať niť **poznania**. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.

2. Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich **záujem** počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:

Základná, povinná pre všetkých žiakov.

Rozširujúca, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k

drobnokresbe, spoznávať **význam** hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

4. Hľadať spolu širšie **súvislosti** – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Východiská pre učiteľa:

- Ak dieťaťu predložíme akýkoľvek problém (úlohu, neznámu skutočnosť, umelecké dielo) zaujímavo, zaktivizujeme jeho vnútorné dispozície v celej šírke a tým pozitívne ovplyvníme rozvoj jeho osobnosti.
- Dieťa má silne vyvinutú potrebu zmyslu – hľadanie zmyslu všetkého, čo dieťa robí, je nevyhnutné.
- Abstraktné myslenie, pochopenie systému, princípu musí ísť cez zážitkovú formu. Cez konkrétne zážitky, ktoré postupne prechádzajú viacerými zmyslovými orgánmi (receptormi) – cez pohyb celého tela, zrak, hmat a sluch so zapojením reči, jazyka pochopí systém. Zovšeobecňovanie, hľadanie spoločných znakov tvorí základ pre abstraktné myslenie. Cez návraty a vzájomné prieniky tento abstraktný systém spoľahlivo ukladáme do pamäti.
- Žiadne umelecké dielo nevzniklo oddelene od spoločensko-historických súvislostí, bez spojitosti so životom skladateľa – jeho individuálneho osudu i aktuálnej spoločenskej situácie. Toto poznanie nám pomôže dešifrovať obsah.

 OBSAH: je v každom ročníku zoradený do **tematických celkov** (okruhov), ktoré umožňujú prepojenie jednotlivých hodín v rámci mesačného (vo vyšších ročníkoch dvojmesačného) celku, a tým prirodzené návraty a opakovanie prebratej látky. Tematické celky sú vo všetkých ročníkoch v priereze v každom mesiaci rovnaké, resp. nadväzujúce alebo príbuzné s ohľadom na celkový vývoj žiaka. Výber hudobného materiálu je v kompetencii učiteľa (odporúčané sú všetky dostupné učebnice, metodické príručky či alternatívne učebné osnovy s metodikami, tlačené, zvukové i audiovizuálne materiály). Pri výbere hudobných ukážok zohľadňujeme predovšetkým prístupnosť z hľadiska vývinovej psychológie, schopnosť pochopiť, vyhodnotiť a použiť jednotlivé prvky a zákonitosti hudobnej štruktúry.

 METODICKÉ A DIDAKTICKÉ POKYNY: prvá hodina v mesiaci (resp. tematickom celku) je motivačná – aktívna percepcia alebo hudobná dielňa, príp. kombinovaný útvar pripravený učiteľom, nasledujúce 2 – 3 hodiny sú určené na prácu s detailom, utvrdzovanie poznatkov a tvorivé rozvíjanie. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť; postupne a čo najskôr treba prechádzať k poukázaniu na systém (hlavne pri spoznávaní hudobnej abecedy, teda stupnice, intervaly, akordy atď.). Zafixovanie poznatku robíme formou hier, súťaží, rozhovorov okolo „okrúhleho stola“ a pod. Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami a výrazovými polohami.

 Odporúčané metodické postupy:

1. ***workshop*** (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazovo tvorivými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne kombinovať - sem patrí napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),

2. ***round - table*** (rozhovor okolo okrúhleho stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh...),

3. ***brainstorming*** (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov), ***4) aktívna percepcia*** (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahko ovládateľné nástroje),

5) metaforizácia (prirovnanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzi predmetové vzťahy),

6) samostatná práca s informáciami (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),

7) vytvorenie projektu, kde sa spoja výsledky všetkých metód a foriem práce a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...).

Postup preberaného učiva je zoradený špirálovito. Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Tematické celky sú zoradené so zámerom, aby sa učiteľ v jednom mesiaci (dni, týždni) zaoberal príbuznou problematikou vo všetkých ročníkoch, čo mu umožní lepšie sa sústrediť na danú oblasť a prípadne môže pracovať v rôznych ročníkoch s tým istým materiálom. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblasti hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifík.

V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa postupne na nižšom sekundárnom stupni prikloní k percepčným a analytickým činnostiam.

- *Interpretačné činnosti:* ***spevácke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizačné a inštrumentálne. Činnosti možno pestovať oddelene i spájať.***
  - *Percepčné činnosti:* ***počúvanie hudby, verbalizácia hudobného zážitku, sluchová analýza.***
  - Hudobno-náukové pojmy: vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou. **Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:**

Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby. Využívanie literatúry i moderných informačných zdrojov.

Využívame možnosti IKT (solfeggio, fixácia poznatkov, vytváranie vlastných hudobných štruktúr).

Prípravné štúdium – UP č. 1a, 1b

V PHV je úvodná hodina v mesiaci orientovaná na zážitok v zázračnej krajine hudby, ku ktorému sa priebežne vraciame na ďalších hodinách a venujeme sa dielčím hudobným problémom, smerujúcim k rozvíjaniu motorických zručností, rytmického cítenia, intonácie a základom hudobnej gramotnosti. Témy sú postavené tak, aby obsahovali potenciálne možnosti rozvíjania na ďalších hodinách a prenášania ťažiska vždy na jeden problém. Využívame najmä deťom blízke rozprávkové motívy a hry. Žiaci sú na konci 1. polroka pripravení na hru na hudobnom nástroji, na konci školského roka ovládajú základy hudobnej abecedy (notová osnova, husľový a basový kľúč, takt a taktová čiara, čítanie nôt v jednočiarkovanej oktáve, rozoznávanie základných dĺžkových hodnôt nôt a pomlčiek) a informatívne sa orientujú v rytme, tempe, dynamike a farbe tónu. Pri vyučovaní využívame tvorivé metódy – improvizácia, pohyb, spev s inštrumentálnym (najmä rytmickým) sprievodom, postupne hra a transpozícia jednoduchých známych motívov na melodických nástrojoch, dramatická akcia.

- **CIELE:** cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

• *Interpretačné činnosti:* ***základné spevácke zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu oktávy ($c^1 – c^2$).***

Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte. Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom.

Schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky. Motorické zručnosti získané hrou na ľahko ovládateľné nástroje.

• *Percepčné činnosti:* ***rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara. Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok. Cítenie tonálneho centra od trichordálnych a tetrachordálnych melódií po orientáciu v rozsahu oktávy. Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.***

- ***Hudobno-náukové pojmy:*** *notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrťový, trojštvrťový a štvorštvrťový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrťová, polová, polová s bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty c^1- c^2. Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo-smutne, rázne - nežne, rýchlo-pomaly, vyššie - nižšie, silno-slabo, zosilňovať-zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.*

➢**Prehľad tematických celkov:**

september **Čo hudba vie** – *maľuje, rozpráva, tancuje... prvé kroky k orientácii v hudobnom priestore*

október **Hudobná abeceda a gramatika I** – *orientácia v hudobnom priestore*

november **Tónový priestor, prenikanie do hudobnej štruktúry I** – *hudobné hry*

december **Rozhovory rozumných bytostí** – *rozvoj motorických zručností, znaky*

január **Výrazové a formotvorné prostriedky hudby** – *pokračovanie, cesta k notopisu*

február **Pohyb v hudbe** – *rozvíjanie rytmického cítenia a zmyslu pre tempo*

marec **Základy hudobnej formy I** – *rozvíjanie motívu, „sadenie hudobných semienok“*

apríl **Hudobná rozprávka I** – *zameranie na viachlas a harmóniu*

máj **Rozvoj sluchovej predstavivosti** – *„vidieť ušami“*

jún **Sociálna funkcia hudby** – *hudba okolo nás*

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

Juraj Hatrík: Medzi Trpaslúšikmi - cyklus hudobných rozpávok

Oľga Podstavková: Hudobná prípravka I, II

F. Chopin: Prelúdium

J. Hatrík: Pieseň o čiernom Jánovi, Motýľ, Litánie okamihu – úryvok (časť Motýľ)

P. I. Čajkovskij: Škovránok

R. Schumann: Trällerliedchen
J. Hatrík: Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi
A. Vivaldi: Zima
P. Dukas: Čarodejníkov učeň (Fantázia 2000 – vizualizácia)
Schumann: Divoký jazdec, Rytier na drevenom koni
Čajkovskij: Pochod drevených vojačikov Eben:
Vlak sa rozbieha
A. Dvořák: Rusalka (Motív Ježibaby)
M.P. Musorgskij: Gnomus
J. Hatrík: Blší odzemok (in: Krajinou Šťastného princa II)
S. Prokofiev: Peter a vlk
A. Podhorná – O. Podhorná: Krtko v krajine tónov

Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

V 1. až 4. ročníku*(primárny stupeň vzdelávania, ISCED 1 B)* na základe spoznávania hudobnej štruktúry od prvotného zážitku cez uvedomenie nálady, charakteru a výrazu prichádzame k racionálnemu uchopeniu jednotlivých štrukturálnych prvkov, pracujeme s nimi, abstrahujeme ich a ukladáme do pamäti. V 3. ročníku, čiastkovo už skôr, vlastný hudobný prejav detí usmerňujeme k uvedomenému používaniu prvkov v službe očakávaného účinku, teda prejavu, zodpovedajúcemu výrazu daného obsahu, jeho významu. Využívame metaforu ako prostriedok, ktorý deti privedie k odhaleniu princípov a systému, k abstrakcii. Preto v tejto vekovej kategórii prevažujú prírodné témy a prepojenia s doterajšou životnou skúsenosťou. Vo 4. ročníku sa orientujeme na pieseň a tanec a ich podoby z hľadiska historického, územného, funkčného a umeleckého. Kompletizujeme teoretické poznatky a pestujeme schopnosť ich vedome používať. Preniknutie do hudobnej štruktúry je na úrovni schopnosti sledovať viacero melodických línií, charakterizovať typy melodiky, rytmické figúry tancov, udržať svoj part v rytmickom viachlase a cítiť základný tonálny a harmonický priestor.

1. ročník

- **CIELE:** nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.
- *Interpretačné činnosti:* ***správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia trichordálnych a tetrachordálnych detských piesní z listu, durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy. Intonácia durového a molového kvintakordu, intonácia celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií. Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík). S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch. Taktovať dvojdobý a trojdobý takt. Rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely).***
- *Percepčné činnosti:* ***schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sledovať v notovom zápise. Na základe ich počúvania***

charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, tonálny charakter skladby, farbu. Schopnosť sluchom rozpoznať základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu, fráza, prízvuk, záver).
Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpoznať základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.

- **Hudobno-teoretické poznatky:**

Z Noty v husľovom kľúči $c^1 – g^2$, noty v basovom kľúči c – c^1, posuvky #, b, odrážka, stupnica a tónina durová (do 2 # a 1b), molová tónina (rozpoznávanie sluchom podľa tercie), trojzvuk, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, nota s bodkou, p, mf, f.

RFermata, predznamenanie, legato, staccato, ligatúra, pp, ff, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, allegretto, ritardando, accelerando; triola, synkopa; ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas).

➢**Tematické celky:**

september **Čo hudba vie – *maľuje, rozpráva, tancuje... II***

október **Hudobná abeceda a gramatika II** – *špecifikácia hudobného priestoru, základné hudobné pojmy a znaky*

november **Tónový priestor, prenikanie do hudobnej štruktúry II** – aplikácia:

Ideme na výlet

december **Rozhovory rozumných bytostí** – *účinky hudby, spoznávanie jej zložiek*

január **Výrazové a formotvorné prostriedky hudby** – „*domček hudby“*

február **Pohyb v hudbe** – *premeny hudobného výrazu*

marec **Základy hudobnej formy II** – „*pestovanie hudobných rastliniek“*

apríl **Hudobná rozprávka II** – *hudobné charakteristiky postáv a ich vzťahy*

máj **Rozvoj sluchovej predstavivosti** – *„televízor v hlave“*

jún **Blížia sa prázdniny – čo nás čaká?**

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

I. Hurník: Uměníposlouchat hudbu - Pohádka o princezně žabce, Měsíc nad rybníkem
J. Hatrík: Medzi Trpaslúšikmi - výber
J. Hatrík: Záhadné pesničky - výber
B. Britten: Simplesymphony - Hravé pizzicato
D. Hevier / J. Hatrík: Keď v nebi vyhrávajú
E. Suchoň: Maličká som – 1. cyklus z cyklu Obrázky zo Slovenska
C. Saint-Saëns: Karneval zvierat - Akvárium
M. Schneider-Trnavský: Ružičky, Oráč
J. Letňan: Zázračná muzika
V. Trojan: Kuriatko a slon
J. Hatrík: Krajinou Šťastného princa II - Pod balkónom dvornej dámy
J. S. Bach: Gajdy
E. Krák: Collectioclavichordium I, II
TabulaturaVietoris a iné staré hudobné pamiatky z územia Slovenska mazurky, menuety, polonézy, valčíky, iné spoločenské a ľudové tance
J. K. Vaňhal: Allegretto

obsah 1. ročníka	*kompetencie*	*výstupy*

Tematické celky:	▪ ***Interpretačné činnosti:*** Žiak je schopný správne intonovať	

Čo hudba vie – *maľuje, rozpráva, tancuje...* **Hudobná abeceda a gramatika** **Tónový priestor** *– špecifikácia hudobného priestoru, základné hudobné pojmy a znaky* **Rozhovory rozumných bytostí** *– účinky hudby, spoznávanie jej zložiek, vzájomné súvislosti* **Výrazové a formotvorné prostriedky hudby** – *„domček hudby“* **Pohyb v hudbe** – *premeny hudobného výrazu* **Základy hudobnej formy** – *„pestovanie hudobných rastliniek“* **Hudobná rozprávka** – *hudobné charakteristiky postáv a ich vzťahy* **Rozvoj sluchovej predstavivosti** – *„televízor v hlave“* ***Hudobný materiál:*** Hudobné rozprávky a príbehy (Juraj Hatrík: Medzi Trpaslúšikmi, Záhadné pesničky - výber), IljaHurník: Uměníposlouchat hudbu) a iné, detské piesne a skladby podľa odporúčania Učebných osnov HN, Učebných osnov Projektového vyučovania HN, učebníc HN, zbierok detských piesní pod.	jednohlasné detské ľudové a umelé piesne v rozsahu jednočiarkovanej oktávy, ovláda správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonuje trichordálne a tetra-chordálne detské piesne z listu, durové a molové melódie bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu. Má schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvoj-dobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík). S udávaním základného metra vie interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch. ▪ Percepčné činnosti: Žiak má schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sleduje v notovom zápise. Na základe počúvania vie charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, tonálny charakter skladby, farbu. Sluchom rozpozná základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu). Rozlišuje durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpozná základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. Cíti frázu, prízvuk, záver, opakovanie, kontrast. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** **Z** Noty v husľovom kľúči g – c^3, noty v basovom kľúči c – e^1, posuvky #, b, odrážka, stupnica a tónina durová a molová (do 2 # a 2 b), rovnomenné stupnice, predzna-menanie, trojzvuk, 2/4,	Zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Vytvárať rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizovať a melodizovať riekanky, detské alebo vlastné texty. Zahrať na melodickorytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely). Určenie základných stavebných prvkov hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu). Rozlíšenie durového a molového charakteru vybranej skladby, piesne alebo úryvku. Určenie základného tónu, durového a molového

	3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, bodkovaný rytmus, p, mf, f.	trojzvuku, celotónovej

	RFermata, legato, staccato, ligatúra, pp, ff, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, allegretto, ritardando, accelerando; triola, synkopa; ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas).	a poltónovej vzdialenosti. Žiak ovláda hudobno-teoretické poznatky v určenom rozsahu.

2. ročník

CIELE: ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu. V špecificky odbornom vzdelávaní rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť, sledovať účinok hudobných tvarov, rozoznávať zmeny výrazu, jeho závislosti od jednotlivých hudobných zložiek a vypestovať schopnosť sledovať vzájomné vzťahy v hudobnej štruktúre. Rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto. Viesť žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne a položiť základy poznávania hudobnej histórie Slovenska.

1.*Interpretačné činnosti:Spevácke a intonačné:*

Z Rozšírenie hlasového rozsahu žiakov (a – d^2). Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, resp. jednoduchý ľudový dvojhlas. Uvedomená intonácia durových a molových piesní s melodikou, obsahujúcou sekundové postupy, durový a molový kvintakord aj rozšírený, resp. so spodnou kvintou.

R Intonácia základného tónu kvintakordu, sextakordu a kvartsextakordu.

Rytmicko – pohybové, improvizačné a inštrumentálne:

Metrické cítenie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt. Pohybom reagovať na prízvučné doby. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a predtaktím.

Rytmizácia a melodizácia riekaniek a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T D S). Vyhľadávanie jednoduchého harmonického sprievodu, napríklad v C dur: T (c - g), D (h – g), S (c – a). Schopnosť reagovať na partnera (spoluhráča) a viesť hudobný rozhovor.

• *Percepčné činnosti:* ***rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský). Poznanie základných zákonitostí stavby hudobnej formy a rozvíjania hudobného procesu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy. Vedieť určiť metrum skladby, príp. jej rytmické zvláštnosti.***

- **Hudobno-teoretické poznatky:**
  - *Z* ***Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové (informatívne), dynamické označenia pp, ff, tempové označenia moderato, allegretto; pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva; kvintakord, sextakord, kvartsextakord; fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo.***
  - *R* ***Stavba prirodzenej molovej stupnice, paralelné (rovnobežné) stupnice; predtaktie, synkopa, triola; adagio; ritardando, rallentando, accelerando; primavolta, secondavolta.***

➢ **Tematické celky:**

september **Čo hudba vie**

október **Hudobná abeceda a gramatika III** – *z čoho sa robí hudba*

november **Tónový priestor, prenikanie do hudobnej štruktúry III** – aplikácia:

História hudby na Slovensku

december **Rozhovory rozumných bytostí** – *o spolupráci*

január **O čom hudba hovorí** – *o obsahu*

február **Pohyb v hudbe** – *o premene*

marec **Základy hudobnej formy III** – *časopriestor hudby*

apríl **Hudobný príbeh –***špecifikácia použitých hudobných prostriedkov*

máj **Rozvoj sluchovej predstavivosti** – *hudba ako tajomstvo*

jún **Ideme na koncert – pripravme sa!**

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

J. Hatrík: Záhadné pesničky - výber
P.I. Čajkovskij: Október
R. Schumann: Poľovnícka
TabulaturaVietoris - Polonica, Corant
Píseň o zámku Muránském
E. Krák: Collectioclavichordium – Hungaricus, Mazurka, Turcicusmarch
W.A. Mozart: Turecký pochod čardáš, polka, mazurka, valčík ap. – podľa vlastného výberu
M. Schneider-Trnavský: Keby som bol vtáčkom
A. Moyzes: Trávnice
C. Debussy: Cakewalk
A. Vivaldi: Zima
W.A. Mozart: Sláčikové kvarteto
R. Schumann: Divoký jazdec
W.A. Mozart: Sonáta C dur
P.I. Čajkovskij: Chorá bábika, Pohreb bábiky
L. van Beethoven: Veselo – smutne
J. Hatrík: Vysoký otec, široká mať
P.I. Čajkovskij: Škovránok
A. Vivaldi: Jar
D. Kardoš: Bagately
J. Letňan: Zázračná muzika
B. Britten: Sprievodca mladého človeka orchestrom

obsah 2. ročníka	***kompetencie***	***výstupy***
Tematické celky: **Čo hudba vie** **Hudobná abeceda a gramatika** *- z čoho sa robí hudba* **Tónový priestor**	▪ ***Interpretačné činnosti:*** Žiak je schopný správne intonovať jednohlasné detské ľudové a umelé piesne v rozsahu a - d^{2}. Intonuje jednoduché piesne z listu. V skupine udrží svoj hlas pri kánonickom speve. Má schopnosť interpretovať metrické hodnoty v párnom a mepárnom metre	Zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Vytvárať rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizovať a melodizovať riekanky, detské alebo vlastné texty.

– *prenikanie do hudobnej štruktúry, téma História hudby na Slovensku* **Rozhovory rozumných bytostí** – *o spolupráci* **O čom hudba hovorí** – *o obsahu v hudbe* **Pohyb v hudbe** – *o premene* **Základy hudobnej formy** – *časopriestor hudby* **Hudobný príbeh** – *špecifikácia použitých hudobných prostriedkov* **Rozvoj sluchovej predstavivosti** – *hudba ako tajomstvo* ***Hudobný materiál:*** Hudobné rozprávky a príbehy (Juraj Hatrík: Záhadné pesničky - výber, návrat k vybraným príbehom z cyklu Medzi Trpaslúšikmi,), IljaHurník: Uměníposlouchat hudbu), staré hudobné pamiatky z územia Slovenska, detské piesne a primerané jednoduché klavírne a komorné skladby alebo úryvky (Čajkovskij, Schumann, Mozart, Bach, Vivaldi, Hatrík, SchneiderTrnavský, Kardoš a i.) podľa odporúčania Učebných osnov HN, Učebných osnov Projektového vyučovania HN, učebníc HN, zbierok detských piesní pod.	s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby a ich kombinácie v živej hudbe. Rytmizuje triolový, synkopický a bodkovaný rytmus. Žiak vie vyhľadať vhodný jednoduchý harmonický sprievod a reaguje na spoluhráča. ▪ Percepčné činnosti: Žiak má schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sleduje v notovom zápise. Na základe počúvania vie charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, tonálny charakter skladby. Sluchom rozpozná základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu). Cíti frázu, prízvuk, záver. Rozlišuje durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpozná základný tón, durový a molový kvintakord a jeho obraty. Rozlišuje ľudské hlasy a zvukový charakter hudobných nástrojov symfonického orchestra. Vie určiť metrum skladby a jej rytmické zvláštnosti. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** ▪ *Z* ***Žiak sa orientuje v durových stupniciach do 3 # a 2 b; v paralelných molových tóninách (informatívne), dynamických označeniach pp, ff, tempových označeniach moderato, allegretto; vie pomenovať stupne v stupnici: prima – oktáva; ovláda kvintakord, sextakord, kvartsextakord; fermatu, legato, staccato, ligatúru, crescendo, decrescendo.*** ▪ *R* ***Paralelné (rovnobežné) stupnice; predtaktie, synkopa, triola; adagio; ritardando, rallentando, accelerando; primavolta, secondavolta.***	Zahrať na melodickorytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely). V závislosti od hudobného obsahu v znejúcej (interpretovanej) hudbe určenie základných stavebných prvkov hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu, fráza, záver). Rozlíšenie durového a molového charakteru vybranej skladby, piesne alebo úryvku. Určenie základného tónu, durového a molového kvintakordu a obratov, celotónovej a poltónovej vzdialenosti, veľkej a malej tercie, čistej kvinty a kvarty. Sluchové rozlíšenie ľudských hlasov a nástrojov symfonického orchestra. Žiak ovláda hudobno-teoretické poznatky v určenom rozsahu.

3. ročník

CIELE: upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehlbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach.

Interpretačné činnosti: *Spevácke a intonačné:*

Z Kultivovať spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

R Intonácia jednoduchých piesní a melódií s charakterom lydickej tóniny. Schopnosť preniesť tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy.

Rytmicko – pohybové, improvizačné a inštrumentálne:

Viesť žiakov k správnej rytmizácii príkladov pomocou vankúšikov, ceruzy alebo predlaktia. Zvýraznením prízvučnej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach i cvičeniach.

Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti: ***prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o lýdickú tóninu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón.*** **Hudobno-teoretické poznatky:**

Z Orientácia v intervaloch (nie ako stupeň, ale ako interval) prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

- *R* ***Stavba lydickej stupnice, druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra, niektoré gitarové značky.***

➢ **Tematické celky:**

September **Čo sme zažili na prázdninách –** ozvena, intervaly.

Október **Ľudová pieseň –** ako studnička živej vody

November **Intervaly v piesňach**

December **Rozdielnosť – kontrast –** valčík, prelúdium; Aké zbory poznáme

Január **Rytmické zvláštnosti**

Február **Spoznáme ďalší druh piesní** - znárodnelé

Marec **Nový druh stupníc –** paralelné, **Nový tanec** - mazúrka

Apríl **Kánon, viachlas, invencia, triová sonáta**

Máj **Komorná hudba –** spoznáme rôzne nástrojové skupiny

Jún **Zopakujeme si, čo sme sa naučili, a čo sme si zapamätali**

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

B. TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FISLA, L. GANZER: Hudobná náuka pre 3. roč. ZUŠ

Metodická príručka HN pre 3. ročník ZUŠ

D. KARDOŠ: Bagately

B. BARTÓK: Deťom, Duetá pre dvoje huslí

S. PROKOFIEV: Peter a vlk C:

SAINT- SAËNS: Karneval zvierat

A: DVOŘÁK: Moravské dvojspevy

N. PAGANINI: Capriccio

P. HINDEMITH: Skladby pre sólovú violu

Z. FIBICH: Selanka pre klarinet

B. BRITTEN: Sprievodca mladého človeka orchestrom

I. HURNÍK: Uměníposlouchat hudbu

P. HINDEMITH: Staviame mesto

obsah 3. ročníka	***Kompetencie***	***Výstupy***

Tematické celky: **Čo sme zažili na prázdninách –** ozvena, intervaly **Ľudová pieseň –** ako studnička živej vody **Intervaly v piesňach** **Rozdielnosť – kontrast –** valčík, prelúdium; zbory **Rytmické zvláštnosti** **Spoznáme ďalší druh piesní –** znárodnelé **Nový druh stupníc –** paralelné **Nový tanec** – mazúrka **Kánon, viachlas, invencia, triová sonáta** **Komorná hudba –** rôzne nástrojové skupiny **Zopakujeme si, čo sme sa naučili, a čo sme si zapamätali** ***Hudobný materiál:*** Podľa odporúčania učebných osnov HN, výber z učebných osnov, učebnice HN. Spoznávanie nástrojov (Prokofiev-Peter a vlk) Spoznávanie ďalších hudobných nástrojov (B.Britten-Sprievodca mladého človeka orchestrom)	▪ ***Interpretačné činnosti:*** Žiak má viac vyvinutý spevácky prejav, nemá problém vyspievať aj dlhšie frázy, vie rozlišovať ľudové piesne podľa obsahu a regiónu. Je schopný spievať aj s klavírnym sprievodom, intonácia interalov veľká tercia, malá tercia, čistá kvarta, čistá kvinta, veľká sekunda a malá sekunda je čistejšia, a vie intervaly od seba rozlíšiť. Úryvky jednoduchých melódii si vie sám preniesť do svojej hlasovej polohy v ktorej sa mu dobre spieva. Žiak má schopnosť správne rytmicky zaspievať piesne so striedavými taktami. Je schopný si sám zahrať sprievod k piesňam s použitím základných harmonických funkcií. A takisto je schopný sám správne doplniť melódiu alebo ukončiť pieseň. ▪ Percepčné činnosti: Žiak pozná viac hudobných nástrojov. Je schopný sledovať súčasne dve alebo tri melodické pásma. Má schopnosť určiť v skladbe jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišuje durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírených o lýdickú tóninu. Má vnútornú predstavu kvintakordov a ich obratov, a na základe toho vie rozlíšiť veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Veľkú a malú sekundu pochopil ako celý tón a poltón. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** **Z**Ziak už pozná pojem interval (nie stupeň) prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá. ▪ *R* ***Lydická stupnica, druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra, niektoré gitarové značky.***	Zaspievať ľudovú pieseň, aj s dlhšou frázou a zadelit ľudovú pieseň podia regiónu Zaspievať pieseň so striedavým taktom a správne zvýrazniť prízvučnú dobu. Zahrať na hudobnom nástroji sprievod k jednoduchéj ľudovej piesni. V znejúcej (interpetovanej) hudbe určiť jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Vo vybranej piesni určiť, ak ide o lýdickú tóninu tón, ktorý je pre lýdickú tóninu charakteristický. Sluchové rozlíšenie intervalov, zaspievanie durovej a molovej stupnice. Sluchové rozlíšenie nástrojových skupín. Žiak ovláda hudobno-teoretické poznatky v určenom rozsahu.

4. ročník

Ciele: poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov a ukázať žiakom formy zachovávania a rozvíjania národných tradícií. Rozvíjať silnejúcu racionálnu zložku myslenia, využívať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia na odhaľovanie logických postupov a zákonitostí hudobnej štruktúry diela. Tematické zameranie celého ročníka: **Pieseň a tanec** ako základné zdroje hudobného prejavu.

• **Interpretačné činnosti:** schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

• *Percepčné činnosti:Počúvanie hudby:*

Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. *Sluchová výchova:*

Z Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu.

R Analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord. Využitím IKT trénovať sluchovú predstavu intervalov, akordov, stupníc.

 Hudobno-teoretické poznatky:

Z Všetky durové a molové stupnice s bé (kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.

R Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.

➢ **Tematické celky:**

september **Spevy a tance domova**

október **Veda a technika v hudbe I**

november **Sme všetci rovnakí?** – *piesne a tance iných národov*

december **Učíme sa počúvať** – *zo slovenskej histórie*

január **Odkiaľ prišiel džez?**

február **História piesne a tanca I. -** *duchovná a svetská pieseň od počiatkov do 17. storočia*

marec **História piesne a tanca II. -** *tanec v období baroka a klasicizmu*

apríl **História piesne a tanca III.** - *cesta k romantickej piesni, za hudobným programom*

máj **História piesne a tanca IV. -** *rozvoj sluchovej predstavivosti,balet a moderný tanec* **jún**

Hudba okolo nás – *organizácia hudobného života, práca s literatúrou a internetom*

- **Obsah tematických celkov: september**
  Spevy a tance domova

Slovenské ľudové hudobné nástroje. Charakteristické prvky a varianty v ľudovej interpretačnej praxi. Typy ľudových piesní (príležitostné, pracovné, tanečné, vojenské, regrútske atď.). Spracovanie folklóru pre ľudové súbory (Lúčnica, SĽUK a i.).

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

Ako sme pesničku obliekali (výchovný koncert – OĽUN)
Spievanky, spievanky
A. Moyzes: Tance z Pohronia
T. Andrašovan: Tance zo Slovenska
Páslo dievča pávy E. Suchoň:
Krútňava videozáznamy z folklórnych
vystúpení

október **Veda a technika v hudbe I**

Zvukový záznam – história a súčasnosť, základy nahrávacej techniky, kopírovanie. Vývoj notopisu. Základy notopisu – pravidlá, rozmnožovacie techniky, nototlač. Využitie počítača – počítačová notosadzba. Harmonické funkcie – praktické použitie, improvizácia, transpozícia.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku
I. Dibák: Nebojme sa improvizácie
Já, písnička A
teraz túto

november **Sme všetci rovnakí ?**

Ľudové piesne a tance okolitých národov a ich spracovanie skladateľmi (prípadne vplyvy na Slovensko). Tance v histórii hudby. Latinskoamerické tance a ich vplyv na európsku hudobnú kultúru - samba, rumba, tango, cha-cha.. Polyrytmické hry s rytmickými figúrami tancov (hudobná dielňa).

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

A. Dvořák: Slovanské tance
L. Janáček: Pilky
M.I. Glinka: Kamarinskaja
B. Bartók: Bulharské tance, Rumunské tance, Variácie na slovenskú ľudovú pieseň (Mikrokozmos IV., č. 112)
F. Chopin: Mazurka
J.S. Bach – výber z klavírnych skladbičiek podľa uváženia
W.A. Mozart (tanečná časť z niektorej symfónie)
J. Haydn: Menuet

december **Učíme sa počúvať**

Zo slovenskej histórie. Koledy. Prehľad intervalov a akordov, harmonické vzťahy, kontrapunkt, improvizácia, harmonizácia piesní.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

ako v októbri a v novembri
koledy rôznych národov G.
Gershwin: Rhapsody in Blue
D. Milhaud: Scharamouche
D. Milhaud: Vôl na streche

január Odkiaľ prišiel džez?

Černošské pracovné piesne, blues, gospel, spirituál, ragtime. Čo je improvizácia? Slovenský džez.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

/pôvodné blues, gospelové piesne, spirituály
S. Joplin – ragtime, klavírna verzia, rôzne aranžmány (TheEntertainer, Cleopha, TheMapleLeafRag) L. Armstrong - improvizácie
P. Lipa – výber
W. Marsalis: Džez a dychová hudba

február História piesne a tanca I.

Duchovná a svetská pieseň od počiatkov do 17. storočia.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

Hospodi, pomiluj
Trotto
Dobru noc
Klobucký tanec
Ach, smutná Sýra
J. Hatrík: Turci idú! (výchovný koncert)

marec História piesne a tanca II.

Tanec v období baroka a klasicizmu. Veľkonočné piesne a zvyky.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

W.A. Mozart: Pieseň o jari, Ländler
J.N. Hummel
J.S. Bach: Suita h mol
Rok na dedine (film)

apríl História piesne a tanca III.

Cesta k romantickej piesni. Za hudobným programom. Vzťah obsahu a formy v hudbe.

- **Odporúčaný hudobný materiál:**

F. Schubert: Pstruh
F. Schubert: Klavírne kvinteto A dur
G. Mahler: Šiel som ráno cez pole (Piesne potulného tovariša)
G. Mahler: 1. symfónia Titan, 1. časť

máj História piesne a tanca IV.

Rozvoj sluchovej predstavivosti.Balet a moderný tanec.

 Odporúčaný hudobný materiál:

P.I. Čajkovskij: Labutie jazero, Luskáčik
S. Prokofiev: Rómeo a Júlia
I. Stravinskij: Svätenie jari, Príbeh vojaka
W. Marsalis: O hudbe

jún Hudba okolo nás

Organizácia hudobného života. Práca s literatúrou a internetom

 Odporúčaný hudobný materiál:
Tanec nad zlato (film, r. J. Bednárik)

Ako Benjamín melódiu našiel (film, r. J. Bednárik)

Obsah 4. ročníka	***Kompetencie***	***Výstupy***
Tematické celky: **Spevy a tance domova –** charakteristické prvky a varianty v ľudovej hudbe **Veda a technika v hudbe I –** základy notopisu, tlače; improvizácia a transpozícia **Sme všetci rovnakí?** – *piesne a tance iných národov* **Učíme sa počúvať** – *zo slovenskej histórie* **Odkiaľ prišiel džez? –** čenošské piesne; čo je improvizácia **História piesne a tanca I. -** *duchovná a svetská pieseň od počiatkov do 17. storočia* **História piesne a tanca II. -** *tanec v období baroka a klasicizmu* **História piesne a tanca III. -** *cesta k romantickej piesni, za hudobným programom* **História piesne a tanca IV. -** *rozvoj sluchovej*	▪ ***Interpretačné činnosti:*** Žiak je schopný intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní je schopný intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Žiak dokáže zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách) a striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. ▪ ***Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.*** ▪ Percepčné činnosti:*Počúvanie hudby:* Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. *Sluchová výchova:* Z Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie	Vedieť zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Pohybom, hrou na telo alebo melodicko-rytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase. Vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami. Vedieť rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej spracovania. Vedieť rozlíšiť podľa rytmu európske a latinskoamerické tance (mazurka, menuet, valčík, polka, čardáš, samba, tango, chacha). Vedieť verbalizovať svoj zážitok z hudby. Podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obratov. Vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu.

predstavivosti,balet a moderný tanec **Hudba okolo nás** – *organizácia hudobného života, práca s literatúrou a internetom* ***Hudobný materiál:*** Podľa odporúčianiaučebných osnov HN, výber z učebných osnov, učebnica HN	ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. R Analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord. Využitím IKT trénovať sluchovú predstavu intervalov, akordov, stupníc. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** **Z** Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia. **R** Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.	Vedieť určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (TS-D) Žiak ovláda: Z Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia. R Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.

Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa primárneho stupňa vzdelávania:

Kompetencie	Výstupy

Interpretačné činnosti Žiak je schopný intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní je schopný intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Žiak dokáže zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách) a striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami. ▪ Percepčné činnosti *Počúvanie hudby:* Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. *Sluchová výchova:* Z Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. R Analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord. Využitím IKT trénovať sluchovú predstavu intervalov, akordov, stupníc. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** Žiak sa orientuje: Z Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia. R Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.	Vedieť zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Pohybom, hrou na telo alebo melodickorytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase. Vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami. Vedieť rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej spracovania. Vedieť rozlíšiť podľa rytmu európske a latinskoamerické tance (mazurka, menuet, valčík, polka, čardáš, samba, tango, cha-cha). Vedieť verbalizovať svoj zážitok z hudby. Podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obratov. Vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu. Vedieť určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (T-S-D) Žiak ovláda: Z Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia. R Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.

Nižšie sekundárne vzdelanie , 1. ročník – ISCED 2 B, (5. ročník).

Ciele: V tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov, dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov).Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o sebarealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Využitím IKT trénovať sluchovú analýzu, získavať základy počítačovej notosadzby a pravidiel notopisu. Popri práci s literatúrou využívať na prácu s informáciami multimédiá a internet, čo je základný predpoklad prípravy projektov vo vyšších ročníkoch.

➢**Interpretačné činnosti:**
Komplexné spevácke, intonačné, rytmické a improvizačné:

Z Schopnosť kolektívneho vytvorenia malého hudobnodramatického útvaru. Schopnosť improvizovaného sprevádzania piesní (sólovo alebo kolektívne).

R Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, resp. trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spev z listu. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku. Intonovať dominantný septakord, intervaly s použitím rôznych intonačných metód, diatonické melódie obohatené o chromatické striedavé citlivé tóny.

➢*Percepčné činnosti:Počúvanie hudby:*

Vedieť poukázať na rôzne druhy skladieb, kde sa uplatňuje ľudský hlas . Čiže oboznámovať žiakov s piesňou a zborovou tvorbou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom a melodrámou.

Sluchová analýza:

Z Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord, modálne melódie (lýdickú, dórsku, mixolýdickú). Vedľajšie harmonické stupne (informatívne), otvorený (klamný) záver.

➢ R Sledovať melodickú zmenu jedného alebo dvoch tónov trojzvuku a uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami.
➢
1.**Hudobno-teoretické poznatky:**
Z Prepojenie doteraz získaných poznatkov s praktickým uplatnením pri percepcii, vo vlastnej tvorivej (interpretačnej, integratívno-kreatívnej) činnosti či teoretickej reflexii.

R Gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia.

➢**Tematické celky: september Ľudová pieseň a jej podoby v súčasnosti**

október Renesancia, barok – porovnanie hudobno-výrazových prostriedkov

november Klasicizmus, romantizmus- ich znaky, tonalita, harmónia; Kadencie + domin.

sept december Národná hudba – americká, poľská, talianská...; Vianočná hudba

január Hudobný výraz u rôznych skladateľov; Opakovanie stupníc

február Opera; Tónina a modulácia

marec Opera a opereta

apríl **Slovenská opereta; Prechádzka storočiami**

máj **Muzikál; základy kompozície na PC**

jún **Tanečná hudba + opakovanie**

Obsah tematických celkov:

september: Ľudová pieseň a jej podoby v súčasnosti

Odporúčaný hudobný materiál:

↳Ľudová hudba na Slovensku (výchovný koncert HC)
autentický folklór podľa vlastného výberu úpravy pre ľudové súbory (Andrašovan, Stračina) odraz ľudovej hudby v tvorbe súčasných slovenských skladateľov

október: Renesancia, barok – porovnanie hudobno-výrazových prostriedkov

Odporúčaný hudobný materiál:

- Hudobná náuka pre 5. ročník ZUŠ, N. Hrčková – Renesancia; L. Kačic - Barok
- G. P. da Palestrina – Missabrevis; C. Jannequin – Spev vtákov;
- J.S. Bach: Umenie fúgy, Temperovaný klavír
- J. Hatrík: Ak sa nám fúga vydarí

november: Klasicizmus, romantizmus- ich znaky, tonalita, harmónia; Kadencie + dominantný septakord

Odporúčaný hudobný materiál:

↳ F. Chopin: Prelúdium č. 4 e mol
↳ L. van Beethoven: Sonáta op. 2 č. 2 A dur (3. časť Rondo) ↳L. van Beethoven: Sonáta op. 7 Es dur (1. a 4. časť Rondo)
↳ F. M. Bartholdy – Pieseň bez slov

december: Národná hudba – americká, poľská, talianská...; Vianočná hudba

Odporúčaný hudobný materiál:

- Bernstain II – Čo je americká hudba (dokument)
- G. Zrunek- Vianočná omša; Bach – Vianočné oratórium; Koledy

január: Hudobný výraz u rôznych skladateľov; Opakovanie stupníc

Odporúčaný hudobný materiál:↳Dvořák – Dumky, Cikker – Spomienky, Chopin – Etuda c mol „Revolučná“, Beethoven – 3. symfónia „Eroica“, 5. symfónia „Osudová“

↳ B. Bartók – Allegro barbaro

- I. Zeljenka – Rapotala straka, Kde žijú vtáčiky
- J. Hatrík – Litánie okamihu

február: Opera; Tónina a modulácia

Odporúčaný hudobný materiál:

- C. Orff: Carminaburana
- C. Monteverdi: Korunovácia Poppey
- Amadeus – film M. Formana

marec: Opera a opereta

Odporúčaný hudobný materiál:

- A. Dvořák: Rusalka
- G. Puccini: Turandot, Madam Butterfly
- Bájka – J. Hatrík (Bájky o levovi), (DVD)
- Opereta – J. Strauss ml. (Cigánsky barón),

apríl: Slovenská opereta; Prechádzka storočiami

Odporúčaný hudobný materiál:

- G. Dusík – slovenská opereta „Modrá ruža“ (tango), Lebo tu, lebo tam (fox)
- skladby, ktoré sme v tomto roku počúvali, zoradiť podľa obdobia vzniku

máj: Muzikál; základy kompozície na PC

Odporúčaný hudobný materiál:

- Muzikál – L. Bernstain (West side story)
- Pavol Hammel, Marián Varga – slovenský muzikál „Cyrano z predmestia“
- Staršie i aktuálne muzikály (My Fair Lady, Dracula a i.) Sibelius

jún: Tanečná hudba + opakovanie

Odporúčaný hudobný materiál:

Slovenské a zahraničné skupiny, podľa výberu žiakov

Obsah 1. ročníka 2 B	*Kompetencie*	*Výstupy*

Tematické celky: **September:** Ľudová pieseň a jej podoby v súčasnosti **Október:** Renesancia, barok – porovnanie hudobnovýrazových prostriedkov **November:** Klasicizmus, romantizmus- ich znaky, tonalita, harmónia; Kadencie + domin. sept **December:** Národná hudba – americká, poľská, talianská...; Vianočná hudba **Január:** Hudobný výraz u rôznych skladateľov; Opakovanie stupníc **Február:** Opera; Tónina a modulácia **Marec:** Opera a opereta **Apríl:** Slovenská opereta; Prechádzka storočiami **Máj:**	***Interpretačné činnosti:*** *Komplexné spevácke, intonačné, rytmické a improvizačné:* Z Schopnosť kolektívneho vytvorenia malého hudobnodramatického útvaru. Schopnosť improvizovaného sprevádzania piesní (sólovo alebo kolektívne). R Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, resp. trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spev z listu. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku. Intonovať dominantný septakord, intervaly s použitím rôznych intonačných metód, diatonické melódie obohatené o chromatické striedavé citlivé tóny. Percepčné činnosti:*Počúvanie hudby:* Vedieť poukázať na rôzne druhy skladieb, kde sa uplatňuje ľudský hlas . Čiže oboznámovať žiakov s piesňou a zborovou tvorbou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom a melodrámou. *Sluchová analýza:* Z Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord, modálnemelódie (lýdickú, dórsku, mixolýdickú). Vedľajšie harmonické stupne (informatívne), otvorený (klamný) záver. ➢R Sledovať melodickú zmenu jedného alebo dvoch tónov trojzvuku a uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami. ***Hudobno-teoretické poznatky:***Z Prepojenie doteraz získaných poznatkov s praktickým uplatnením pri percepcii, vo vlastnej tvorivej (interpretačnej, integratívno-kreatívnej) činnosti či teoretickej reflexii.	Vedieť zaspievať ľudovú pieseň dvojhlasne, poprípade trojhlasne. Správne intonovať dominantný septakord, rôzne intervaly, trojzvuk. Rozoznať operu, operetu, muzikál, zborovú tvorbu... Rozoznať v.7 a m.7, rôzne stupnice Vedieť prepojiť získané poznatky vo svojej interpretácii.

Muzikál; základy kompozície na PC **Jún:** Tanečná hudba + opakovanie	R Gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia.	

Nižšie sekundárne vzdelanie , 2. ročník – ISCED 2 B, (6. ročník).

- **Ciele:**

V šiestom ročníku pokračovať v cieľavedomom rozširovaní hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov. Brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj žiaka. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka, formovať prirodzený rešpekt ku skutočným hodnotám. Podľa možnosti okruh pôsobenia hudby na žiaka rozširovať z predmetu HN na návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.). Umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory. Vychovávať žiakov k hudobnému vkusu, všeobecnému estetickému postoju a kontextovému poznávaniu umenia ako celku.

- **Interpretačné činnosti:**

Komplexné spevácke, intonačné, rytmické a improvizačné:

Intonačné:

Dôraz klásť na neustále zdokonaľovanie intonačných zručností v speváckom prejave jednohlasných a viachlasných melódii. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu a ich kombinácii. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón.

Rytmické:

Naďalej rozvíjať pochopenie rytmicko-metrických štruktúr na dlhších rytmických príkladoch. Pohybom určiť prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a v striedaných taktoch. Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii.

- *Percepčné činnosti:Počúvanie hudby:*

Tematickým okruhom v 6. ročníku sú Cyklické skladby. V ňom sú zahrnuté viaccasťové skladby sonátového a suitového cyklu. Žiaci majú možnosť spoznávať cyklické skladby od sólového predvedenia cez rôzne komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela.

Sluchová analýza:
V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku

(septakorde) a ich smernosť a citlivosť k ďalším akordom. V nadväznosti na to si uvedomovať zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami a chápať tak funkčné parametre harmónie. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu. Sluchovo rozlišovať intervaly, kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený). Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.

2.**Hudobno-teoretické poznatky:**
Z Aj v tomto ročníku posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou a zároveň s hudobnou percepciou.

R Hudobno-náukové pojmy vyvodzovať z percepčných a interpretačných činností: cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatína, suita, concertogrosso, symfónia (sinfonia), divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus; formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma.

➢**Tematické celky:**

september Velikáni barokovej hudby október Od concertagrossa ku koncertu, organ, opakovanie harmonických funkcií a kadencie november

Mannheimská škola, symfónia a sláčikové kvarteto, divertimento, variácie

december Princíp sonátovosti, sonátová forma, sonátový cyklus, piesňová forma, zmenšený septakord

január Harmónia – hlavné a vedľajšie harmonické funkcie, Romantizmus a jeho členenie, polročné opakovanie učiva

február Symfónia v období romantizmu, programovosť v hudbe, symfonická báseň

marec Hudba 20.storočia – základné myšlienkové a umelecký prúdy v prvej polovici 20. storočia, passacaglia

apríl Náladovosť a rozmanitosť v cyklických formách

máj Slovenská hudobná moderna

jún Musí byť „vážna hudba“ vážna?, augmentácia, diminúcia, opakovanie celoročného učiva

Obsah tematických celkov:

september: Velikáni barokovej hudby

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Rôznorodé nahrávky a partitúry barokovej hudby, videoprojekcie a ukážky barokovej

interpretácie na dobových a moderných nástrojoch

- Hudobná náuka pre 6.ročník ZUŠ, L. Kačic: Dejiny hudby III. – Barok, M. Bukofzer: Hudba v období baroka
- G. F. Händel: Vodná hudba, G. P. Telemann: Suita a mol pre zobcovú flautu a sláčikový orchester
- J.S. Bach: Umenie fúgy, Temperovaný klavír

október: Od concertagrossa ku koncertu, organ, opakovanie harmonických funkcií a kadencie

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6. ročník ZUŠ, L. Kačic – Barok, L. Zenkl: ABC hudebníchforem
- J.S. Bach: Brandenburské koncerty
- A. Vivaldi: Koncert pre husle a orchester a mol op.3 č.6

november: Mannheimská škola, symfónia a sláčikové kvarteto, divertimento, variácie

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6.ročník ZUŠ, I. Šišková: Dejiny hudby IV. – Klasicizmus, L. Zenkl:
ABC hudebníchforem, L. Burlas: Formy a druhy hudobného umenia
- J.V. Stamic: Mannheimská symfónia G dur
- J. Haydn: Sláčikové kvarteta (podľa výberu)
- W.A. Mozart: Divertimento B dur
- Rôzne ukážky na variácie

december: Princíp sonátovosti, sonátová forma, sonátový cyklus, sonatína, piesňová forma, zmenšený septakord

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6.ročník ZUŠ, L.Burlas: Formy a druhy hudobného umenia
- L. v Beethoven: Sonáta G dur op. 14, č.2
- M. Sch. Trnavský: Slovenská sonatína

január: Harmónia – hlavné a vedľajšie harmonické funkcie, Romantizmus a jeho členenie, polročné opakovanie učiva

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6.ročník ZUŠ, A. Einstein: Hudba v období romantizmu, Naďa Hrčková: Dejiny hudby V. – Hudba 19.storočia, Dejiny umenia 8
- F. Mendelssohn – Bartholdy: Klavírne trio B dur op. 99 (1. a 2. časť)
- E.H. Grieg: PeerGynt

február: Symfónia v období romantizmu, programovosť v hudbe,

symfonická báseň

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6.ročník ZUŠ, A.Einstein: Hudba v období romantizmu, Naďa Hrčková: Dejiny hudby V. – Hudba 19.storočia
- R. Schumann: 1.symfónia B dur - Jarná
- F. Liszt: Prelúdia
- P.I. Čajkovskij: 6. Symfónia h mol op.74 - Patetická **marec: Hudba 20.storočia – základné myšlienkové a umelecký prúdy**

v prvej polovici 20. storočia, impresionizmus, neoklasicizmus, expresionizmus, Parížska šestka, passacaglia

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6. ročník, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia (1), W.Zillig: Variace na novou hudbu, Dejiny umenia 9
- A. Honegger: Symfónia č.4
- F. Poulenc: Sonáta pre flautu a klavír
- D. Milhaud: Scaramouche

apríl: Náladovosť a rozmanitosť v cyklických formách

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6. ročník, L. Burlas: Formy a druhy hudobného umenia, L. Zenkl: ABC hudebníchforem
- Rôznorodé cyklické skladby, výber skladieb zameraný na slohovú a výrazovú rôznorodosť jednotlivých kompozícií

máj: Slovenská hudobná moderna

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka 6. ročník, L. Burlas: Slovenská hudobná moderna
- I. Zeljenka: Musicaslovaca
- E. Suchoň: Serenáda pre sláčikový orchester op.5
- A. Moyzes: MusicaIstropolitanaop. 72**jún: Musí byť „vážna hudba“ vážna?, augmentácia, diminúcia, opakovanie**

celoročného učiva

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 6. ročník
- W.A. Mozart: Hudobný žart
- J. Hatrík: Dobrú noc pán Bach, Fúziky Chopinovi
- L. Cherubini: Veselý kánon

Obsah 2. ročníka 2 B	*Kompetencie*	*Výstupy*

Tematické celky: **september:** *Velikáni barokovej hudby* **október:** *Od concertagrossa ku koncertu, organ, opakovanie harmonických funkcií a kadencie* **november:** *Mannheimská škola, symfónia a sláčikové kvarteto, divertimento, variácie* **december:** *Princíp sonátovosti, sonátová forma, sonátový cyklus, piesňová forma, zmenšený septakord* **január:** *Harmónia – hlavné a vedľajšie harmonické funkcie, Romantizmus a jeho členenie, polročné opakovanie učiva* **február:** *Symfónia v období romantizmu, programovosť v hudbe, symfonická báseň* **marec:** *Hudba 20.storočia – základné myšlienkové a umelecký prúdy v prvej polovici 20. storočia, passacaglia* **apríl:** *Náladovosť a rozmanitosť v cyklických formách* **máj**: *Slovenská hudobná moderna* **jún:** *Musí byť „vážna hudba“ vážna? augmentácia, diminúcia,*	▪ ***Interpretačné činnosti:*** *Komplexné spevácke, intonačné, rytmické a improvizačné:* *Intonačné:* Zdokonaľovanie intonačných zručností v speváckom prejave jednohlasných a viachlasných melódii. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu a ich kombinácii. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón. *Rytmické:* Rozvíjanie pochopenia rytmicko-metrických štruktúr na dlhších rytmických príkladoch. Pohybom určiť prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a v striedaných taktoch. Tvorba rytmicko-melodických sprievodov k danej melódii. ▪ Percepčné činnosti:*Počúvanie hudby:* Tematickým okruhom v 6. ročníku sú Cyklické skladby. V ňom sú zahrnuté viacčasťové skladby sonátového a suitového cyklu. *Sluchová analýza:* V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde) a ich smernosť a citlivosť k ďalším akordom. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách. Rozlišovať intervaly, kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený). Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** Z Posilňovať prepojenie získaných poznatkov s praxou.	•Spev jednohlasných a viachlasných ľudových aj umelých piesní •Intonácia intervalov, kvintakordov, dominantného a zmešenéhoseptakordu •Rytmické cvičenia na hudobných nástrojoch (tlieskanie) zamerané na nepravidelné takty a komplikovanejšie rytmické vzťahy (trioly, synkopy, nepravidelné rytmy a pod.) •Rozoznať základné formové útvary cyklických skladieb (sonátový cyklus, koncert, suita a pod.), variácie, passacagliu, symfóniu, sláčikové kvarteto ... •Správne určovať smernosť akordov a tónov v nadväznosti na harmonické princípy •Zopakovať krátku durovú, molovú alebo modálnu melódiu v rozsahu 2-3 taktov •Orientácia v problematike preberaných hudobných foriem a ich vzájomných odlišností •Základné a vedľajšie harmonické funkcie •Vytváranie rôznych typov akordov v jednotlivých stupniciach (dominantný, zmenšený a ďalšie)

opakovanie celoročného učiva	R Hudobno-náukové pojmy:: cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatína, suita, concertogrosso, symfónia (sinfonia), divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus; formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma.	

Nižšie sekundárne vzdelanie, 3. ročník – ISCED 3 B, (7. ročník).

- **Ciele:**

V 7. ročníku ukončia žiaci I. stupeň základného štúdia hudobného odboru ZUŠ. V predchádzajúcich ročníkoch sa rozvíjala hudobná predstavivosť a schopnosť preniknúť do štruktúry a obsahu hudobného diela. V 7. ročníku by žiaci mali nadobudnúť prehľad o jednotlivých hudobných štýloch, vedieť ich chronologicky usporiadať, v skladbách rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu zapojiť do hudobného života aj mimo školy.

➢**Interpretačné činnosti:**

Komplexné spevácke, intonačné, sluchové , improvizačné a rytmické:

Intonačné:

Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske a podhalanské). Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov. Na základe skúseností z počúvania skladieb 2O. storočia pokúsiť sa o intonáciu výrazových úryvkov modálnych, celotónových a pentatonických melódií. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny.

Sluchové:

Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Podľa počutia vedieť zachytiť jednoduché melodicko-rytmické štvortaktia. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú.

Rytmické a improvizačné:

Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmickomelodické vety.

➢*Percepčné činnosti:*

Počúvanie hudby:

V počúvaných skladbách porovnávať **typické znaky jednotlivých období.** Poukázať na **štýlovú rôznorodosť hudby 20.storočia.** Ukážky voliť tak, aby sa na nich mohlo dokumentovať interpretačné umenie našich a svetových umelcov.

- **Hudobno-teoretické poznatky:**

Z Aj v tomto ročníku posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou a zároveň s hudobnou percepciou.

R Hudobno-náukové pojmyvyvodzovať z percepčných a interpretačných činností: motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord a jeho obraty. Význam akordických značiek. Bassocontinuo, fúga, symfonická báseň. Časové zadelenie štýlových období: renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 2O. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus).

➢**Tematické celky:**

september **Renesancia a barok na príklade vývoja hudobných foriem**

október **Klasicizmus na príklade vývoja hudobných foriem**

november **Raný romantizmus a programová hudba**

december **Neskorý romantizmus**

január **Programová hudba a symfonická hudba na prelome 19. a 20. storočia**

február **Impresionizmus a jeho podoby**

marec **Neofolklorizmus a neoklasicizmus**

apríl **Atonalita a dodekafónia**

máj **Národná hudba na prelome 19. a 20. storočia a v 20. storočí**

jún **Slovenská hudba druhej polovice 20.storočia, slovenská súčasná hudba, opakovanie celoročného učiva**

Obsah tematických celkov:

september: Renesancia a barok na príklade vývoja hudobných foriem

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Rôznorodé nahrávky a partitúry renesančnej a barokovej hudby, videoprojekcie a ukážky renesančnej a barokovej interpretácie na dobových a moderných nástrojoch
- Hudobná náuka pre 7.ročník ZUŠ, L. Kačic: Dejiny hudby III. – Barok, M. Bukofzer: Hudba v období baroka
- O. di Lasso: Matonamiacara, A. Corelli: Triové sonáty, renesančné tance a piesne **október: Klasicizmus na príklade vývoja hudobných foriem**

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7. ročník ZUŠ, L. Zenkl: ABC hudebníchforem, I. Šišková: Dejiny hudby IV. – Klasicizmus J. Haydn: Symfónia č.104 D dur
- J. N. Hummel: Koncert pre trúbku a orchester Es dur
- L. v. Beethoven: 5.symfónia c mol op.67

november: Raný romantizmus a programová hudba

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7.ročník ZUŠ, A. Einstein: Hudba v období romantizmu, Naďa Hrčková: Dejiny hudby V. – Hudba 19.storočia
- F. Chopin: Vybrané skladby
- R. Schumann: Detské scény

december: Neskorý romantizmus

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7.ročník ZUŠ, A. Einstein: Hudba v období romantizmu, Naďa Hrčková: Dejiny hudby V. – Hudba 19.storočia
- A. Bruckner: 4. symfónia Es dur Romatická
- C. Franck: Sonáta A dur pre husle a klavír

január: Programová hudba a symfonická hudba na prelome storočí

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7.ročník ZUŠ, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia
(1)
- B. Smetana: Má vlast
- A. Dvořák: Klavírne kvinteto A dur op.1
- R. Strauss: Eulenspieglove šibalstvá **február: Impresionizmus a jeho podoby**

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7.ročník ZUŠ, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia
(1)
- C Debussy: Plachetnice C. Debussy: More
- M.Ravel: Španielska rapsódia

marec: Neofolklorizmus a neoklasicizmus

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7. ročník, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia (1),
- B. Bartók: Koncert pre orchester
- I. Stravinsky: Svätenie jari
- B. Martinů: Sonáta pre flautu a klavír

apríl: Atonalita a dodekafónia

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7. ročník, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia (1) , W.Zillig: Variace na novou hudbu, Dejiny umenia 9
- P. Hindemith: Maliar Mathis A. Schönberg: Komorná symfónia op.9

máj: Národná hudba na prelome 19. a 20. storočia a v 20. storočí

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka 7. ročník, Naďa Hrčková: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia (1) J. Sibelius: 2. symfónia D dur op.43
- D. Šostakovič: Koncert pre violončelo a orchester č.1 Es dur

jún: Slovenská hudba druhej polovice 20.storočia, slovenská súčasná hudba, opakovanie celoročného učiva

Odporúčaný hudobný materiál a publikácie:

- Hudobná náuka pre 7. ročník L. Burlas: Planctus
- P. Šimai: Concertino rustico
- V. Kubička: Jesenná hudba

Obsah 3. ročníka 3 B	***Kompetencie***	***Výstupy***
Tematické celky: **september:** *Renesancia a barok na príklade vývoja hudobných foriem* **október:** *Klasicizmus na príklade vývoja hudobných foriem* **november:** *Raný romantizmus a programová hudba* **december:** *Neskorý romantizmus* **január :** *Programová hudba a symfonická hudba na prelome 19. a 20. storočia* **február:***Impresionizmus a jeho podoby* **marec:***Neofolklorizmus a neoklasicizmus*	▪ ***Interpretačné činnosti:*** *Intonačné:* Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske a podhalanské). Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov. Na základe skúseností z počúvania skladieb 2O. storočia pokúsiť sa o intonáciu výrazových úryvkov modálnych, celotónových a pentatonických melódií. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny. *Sluchové:* Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou	•Spev jednohlasných a viachlasných ľudových aj umelých piesní •Intonácia intervalov, kvintakordov, dominantného a zmešeného septakordu, intonácia melódií bez sprievodu z listu •Rytmické cvičenia na hudobných nástrojoch (tlieskanie) zamerané na nepravidelné takty a komplikovanejšie rytmické vzťahy (trioly, synkopy, nepravidelné rytmy a pod.)

apríl: *Atonalita a dodekafónia* **máj:** *Národná hudba na prelome 19. a 20. storočia a v 20. storočí* **jún:** *Slovenská hudba druhej polovice 20.storočia, slovenská súčasná hudba***,** *opakovanie celoročného učiva*	analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Podľa počutia vedieť zachytiť jednoduché melodicko-rytmické štvortaktia. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú. *Rytmické a improvizačné:* Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmickomelodické *vety.* ▪ Percepčné činnosti:*Počúvanie hudby:* V počúvaných skladbách porovnávať **typické znaky jednotlivých období.** Poukázať na **štýlovú rôznorodosť hudby 2O.storočia.** Ukážky voliť tak, aby sa na nich mohlo dokumentovať interpretačné umenie našich a svetových umelcov. ***Hudobno-teoretické poznatky:*** Z Aj v tomto ročníku posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou a zároveň s hudobnou percepciou. R Hudobno-náukové pojmyvyvodzovať z percepčných a interpretačných činností: motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord a jeho obraty. Význam akordických značiek. Bassocontinuo, fúga, symfonická báseň. Časové zadelenie štýlových období: renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 2O. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus).	•Rozoznať základné formové útvary cyklických skladieb (sonátový cyklus, koncert, suita a pod.), variácie, passacagliu, symfóniu, sláčikové kvarteto, madrigál, symfonická báseň …), motivická práca a základné bunkyhudobnej formy, formový rozbor skladby •Orientácia v problematike preberaných hudobných foriem a ich vzájomných odlišností • Orientácia v dejinách hudby a jednotlivých štýlových obdobiach, schopnosť teoreticky a najmä sluchovo zaradiť počuté skladby do jednotlivých období, významné skladateľské osobnosti, nástrojový repertoár podľa štýlových období •Základné a vedľajšie harmonické funkcie •Vytváranie rôznych typov akordov v jednotlivých stupniciach (dominantný, zmenšený a ďalšie)

Školský vzdelávací program pre primárny a nižší sekundárny stupeň vzdelávania Hra na klávesových nástrojoch Profil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia** - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- žiak získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti,
- rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia,
- dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb,
- rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,
- dokáže vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov študijného zamerania, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- žiak má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní, interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov,
- systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na klávesových nástrojoch,
- venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,
- venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro - rytmického cítenia,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách,
- rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti,
- absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania,
- ovláda hru na hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania,
- zdokonaľuje interpretačné zvládnutie skladieb,
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu,
- pozná a primerane uplatňuje technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klávesových nástrojoch, má vedomosti z dejín hudby a klávesovej literatúry, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti umenia, hudobné diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosť o harmónii, kontrapunkte, hudobných formách a hudobných druhoch, o hudobných nástrojoch,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere druhého stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Hudobný odbor - HRA NA KLAVÍRI

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

Hudba už v stredoveku bola súčasťou Septemartesliberales (Sedem slobodných umení), ktoré tvorili všeobecné vzdelanie...

Hra na klavíri, tak ako aj hra na iné hudobné nástroje, či spev, má v dieťati prebudiť záujem o krásno, vypestovať u neho estetický vkus, objaviť v dieťati tvorivé schopnosti.

Prípravné štúdium (PŠ)

„PŠ A“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. roku PŠ – PHV II)

„PŠ B“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. polroku školského roka – PHV)

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,0 (vyučovanie v skupine 2 žiakov, 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 1a, 1b↳ **CIELE:**

- vzbudiť u žiaka záujem o svet hudby,
- rozvíjať sluchové a rytmické predpoklady žiakov,
- využiť veľkú hudobnú predstavivosť detí v hudobnej aktivite,
- cez pôsobenie rôznymi hudobnými podnetmi vypestovať u žiaka hudobnú skúsenosť potrebnú pre aktivovanie hudobnej predstavy,
- zacieliť žiakovu vôľu na vystihnutie charakteru a hudobného obsahu skladby. Dôležitým prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa je mať vedomosť o rytmickej štruktúre skladby (ako sa rytmus podieľa na charaktere skladby prostredníctvom rytmickej výraznosti a tempa). Približná predstava na základe emócie nie je dostačujúca.

↳ **OBSAH:**

- hmatová a sluchová orientácia na klaviatúre v celom rozsahu, - uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu – celého tela,
- základné návyky pri sedení za nástrojom,
- hra dieťaťu známych jednoduchých ľudových piesní podľa sluchu a ich transpozícia,
- postupnosť budovania prstovej techniky od hry samostatnými jednotlivými prstami úhozomnon-legato (spočiatku 3. alebo 2. prstom v oboch rukách, neskôr všetkými prstami non-legato) ku spájaniu dvojíc tónov (odťah), pričom výstavba hracieho aparátu prebieha cez aktivizáciu sluchovej sféry (hudobný obraz)
- zameranie sluchu dieťaťa na kvalitu tónu (znelosť) a jeho dopočúvanie, - aktivizovanie vôle k tvorbe tónu presne určeným spôsobom.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** každá z rôznych koncepcií elementárneho vyučovania (notový materiál) má svoje prednosti aj slabé stránky, preto je vhodné prístupy rôznych klavírnych škôl kombinovať. Pri výbere vhodného repertoáru pedagóg prihliada na vek, temperament, záujmy žiaka a predpísané výstupy štúdia.Po štádiu hry riekaniek a detských piesní podľa sluchu je vhodné zvoliť niektorú z klavírnych škôl autorov F. Emonts, M. Kurteva, A. Nikolajev, M. Aaron, Z. Janžurová/M. Borová, J. Mašinda, F. Beyer, Z. Böhmová/A. Grünfeldová/A. Sarauer atď.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- osvojiť si správne sedenie za nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre, - vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne podľa sluchu kombinovane, jednou rukou a spolu s jednoduchým sprievodom, pričom prioritou je dosiahnuť plynulé vedenie melódie - sluchovo vnímať vzdialenosť dvoch tónov: sekundu, terciu - vedieť rozlíšiť a zahrať, - poznať notový zápis v husľovom a basovom kľúči v rozsahu minimálne 1 oktávy, - poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek (celé, polové, štvrťové, osminové), - intuitívne vedieť rozoznávať 2-dobé a 3-dobé metrum, - zvládnuť hru non legato, tenuto, odťahy, - poznať základné dynamické znamienka (f, mf, p), - zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (vyčítanky, rečňovanky, ľudové piesne, prípadne výber z klavírnych škôl podľa uváženia pedagóga – minimálne 15 skladbičiek v PŠ A a 10 skladbičiek v PŠ B).	- postupová skúška do 1. ročníka (bez ohľadu na dĺžku absolvovaného PŠ – A alebo B) – **2 skladby** predvedené verejne, z toho aspoň 1 ľudová pieseň formou melódie s elementárnym sprievodom; 2. skladba môže byť interpretovaná formou jednohlasu deleného do 2 rúk, príp. ľubovoľná skladba z vybranej klavírnej školy

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

Charakteristickými vlastnosťami detí v období prípravného štúdia sú krátkodobá koncentrácia pozornosti, hravosť, nesústredenosť, neschopnosť abstraktného myslenia. Vyučovanie musí byť preto maximálne názorné, spojené s činnosťami a predmetmi, ktoré dieťa pozná z bežného života a

prebiehať hravou formou. Odporúča sa prispôsobiť obsah vyučovania záujmom dieťaťa a striedať rôzne druhy činností. Elementárne návyky si dieťa osvojí spoľahlivejšie, pokiaľ sú do hodiny zapájané všetky jeho zmyslové orgány; je vhodné zaradiť pohybové, dramatické a výtvarné činnosti, využívať rytmizovanú reč – riekanky.

Požiadavky na vyučovanie:

- systematickosť,
- postupnosť, nadväznosť vyučovacej látky od jednoduchšieho ku zložitejšiemu,
- názornosť (vychádzať z každodennej životnej skúsenosti dieťaťa),
- zrozumiteľnosť,
- aktívnosť pedagóga aj žiaka, stimulácia žiaka motivujúcimi otázkami a požiadavkami,
- primeranosť požiadaviek,
- výchovný aspekt – prednosť individuálneho typu vyučovania,
- zásada psychickej uvoľnenosti, podporovať zdravé sebavedomie – každý psychický blok sa zákonite prejaví na fyziológii v hre; kľúčom k úspechu je správnosť metodického postupu pedagóga,
- dbať na prirodzenosť prejavu (agogika, dynamika vychádzajúca z hudobného obrazu),
- vyvarovať sa prílišnej prísnosti, netrpezlivosti, nezadávať neprimerane náročnú látku, neriešiť viacero problémov súčasne (spôsobuje rozptýlenie pozornosti viacerými smermi a kŕčovitosť aparátu),

Postup vyučovania so začiatočníkom:

- 1. etapa - zistiť, ktoré ľudové piesne a slovno-rytmické cvičenia (rytmizovaná reč) žiak pozná; hrať voľným pádom na ktorýkoľvek prst neorganizovanou rukou; ruka sa formuje nepriamo napodobňovaním pedagóga; cieľom je podnietiť fantáziu žiaka pri stvárňovaní skladby – pri menej otvorených deťoch využiť hru z obrázka; najdôležitejšie je docieliť, aby prvé inštrumentálne skúsenosti boli založené na predstave a nie pohybe,
- 2. etapa – organizácia ruky: na materiáli slovno-rytmických cvičení už konkrétnym prstom podľa zadania pedagóga od jednotlivých prstov až po zapojenie všetkých 5 prstov úhozomnonlegato, rytmicky presne, znelým tónom a s predstavou charakteru a nálady,
- 3. etapa – hra podľa nôt: keďže dochádza ku zapojeniu zraku, koordinácia všetkých zložiek je náročná, hra žiaka sa môže rapídne zhoršiť; nevyberať rytmicky, melodicky a rozsahovo náročné skladby.

Zaradenie dieťaťa do prípravnej hudobnej výchovy má veľký význam pre jeho budúci psychický a emocionálny rast. Nie každé dieťa je však schopné prípravné štúdium absolvovať – ide o prípady, keď nemá dostatočné vyvinutý hrací aparát (detský kŕč, neschopnosť koordinácie pohybov) a nie je schopné ani krátkodobej koncentrácie pozornosti.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

- **CIELE:** prebudiť u žiaka túžbu preniknúť do sveta hudby, rozvíjať u neho hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť a využiť chuť objavovať stále niečo nové. Nevtieravým spôsobom učiť žiaka milovať hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a zápalom. Pri vyučovacom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu. Formovať inštrumentálne návyky postupne, čo najviac využívať názorné vyučovanie, postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby. Prispieť k rozvoju všestranne rozvinutej osobnosti.

- **OBSAH:**

- zistiť hudobné dispozície žiaka,
- rozvíjať rytmické, tempové a hudobné cítenie,
- delenie taktov, hodnoty nôt a pomlčiek,
- intervalové cítenie,
- upevňovať inštrumentálno-pohybové návyky,
- hra podľa sluchu,
- notové písmo, hra podľa nôt,
- základné dynamické znamienka,
- rozvoj hudobnej pamäti,
- príprava ku hre stupníc a akordov,
- rozvinúť žiakove sluchovo hudobné skúsenosti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** je možné variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- získať rytmické a hudobné cítenie pomocou riekaniek, hádaniek, hier a piesní, - rozlišovať jednoduché taktové delenie (2/4, 3/4, 4/4 takt), - poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek (celé, polové, štvrťové, osminové, nota s bodkou), - vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne podľa sluchu s jednou rukou, kombinovane a spolu s jednoduchým sprievodom, - sluchovo vnímať vzdialenosť dvoch tónov: terciu, kvartu, kvintu vedieť rozlíšiť a zahrať, - zvládnuť hru tenuto, staccato, legato, odťahy, - osvojiť si: správne sedenie za nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre (celý rozsah), - rešpektovať notový zápis, zdokonaliť čítanie nôt v husľovom a basovom kľúči, - poznať základné dynamické znamienka (f, mf, p, cresc., a decresc.), - rozvíjať hudobnú pamäť, zvládnutím čo najväčšieho množstva skladbičiek, - hrať stupnice durové zvlášť, spolu v protipohybe, s tonickým kvintakordom, aj jeho obraty, v tenute, legate, staccate (C dur – E dur), - zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (výber z klavírnych škôl podľa uváženia pedagóga – minimálne 15 skladieb), - hra z listu.	1 durová stupnica spolu v protipohybe s tonickým kvintakordom s obratmi: - tenuto, staccato, legato. 1 pieseň s jednoduchým sprievodom a 2 –3 skladbičky rôzneho charakteru naspamäť. Žiak v rámci polroka vystúpi verejne 1x (sólová hra), hra naspamäť. Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

Učebnú látku 1. ročníka, ktorú majú žiaci zvládnuť, prispôsobujeme jeho primeranej mentálnej úrovni a podľa toho či absolvoval PŠ.

Na vyučovanie začiatkov sa musí klásť mimoriadne veľký dôraz. Vstup do hudby v elementárnej klavírnej pedagogike by mal byť nenúteným a hlboko premysleným procesom. Je veľa metodík významných pedagógov a autorov klavírnych škôl, je veľa postupov, ktoré sa

generáciami menia, podľa potrieb danej doby a získaných nových poznatkov, ale ani jeden z nich by neviedol k úspechu, keby sme nevnímali individualitu žiaka a nevzbudili v ňom lásku k hudbe.

Nevyhnutnou podmienkou na ceste k úspechu v oblasti klavírnej hry je prirodzene rozvíjať hudobné vnímanie, zručnosti, schopnosti, pamäť a talent.

Klavírne školy sú návodom na vyučovanie, ale osobnosť učiteľa je dôležitá pri tvorivej činnosti, v ktorej sa treba zamerať aj na individualitu žiaka. Aby bolo vyučovanie pre žiaka atraktívne, zaujímavé, efektívne a zároveň cieľavedomé, mal by tu pôsobiť ešte prvok zábavnosti. Vzájomné porozumenie učiteľa a žiaka je základnou podmienkou jeho pozitívneho rozvoja.

Moderná klavírna škola by mala interpretovať základné požiadavky súčasnej klavírnej metodiky, predstavuje scenár ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov klavírnej hry.

Klavírna literatúra je veľmi obsiahla, záleží len na pedagógovi po ktorej siahne a ako s ňou bude pracovať. Niekedy nestačí používať len 1 klavírnu školu, preto je možné ich kombinovať.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3
- **CIELE:** upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka doteraz nadobudnuté nástrojové zručnosti. Pristupovať k žiakovi tak, aby sa prejavila jeho osobnosť, vypestovať u neho vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s notovým materiálom, nadšenie pre hudbu, lásku ku klavíru, sústredenosť, cieľavedomosť, trpezlivosť, dôslednosť. Viesť žiaka k väčšej samostatnosti a čo najefektívnejšej domácej príprave.
- **OBSAH:**

Naďalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť.

Zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu. Rozvíjať kantilénu v obidvoch rukách.

Oboznámiť žiaka s polyfóniou.

Venovať sa zložitejším rytmickým modelom.

Hra podľa sluchu- improvizácia, transponovanie.

Postupne u žiaka vypestovať harmonické cítenie.

Melodické ozdoby - nátril, mordent.

Rozšíriť výrazové prostriedky o nové dynamické znamienka, používanie pedálu.

Zdokonaliť hru z nôt.

Rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti.

Zaradiť molové stupnice.

Do repertoáru zahrnúť skladby z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu i hudby 20. a 21. storočia.

- **NOTOVÝ MATERIÁL:** používa učiteľa podľa svojich skúsenosti, rešpektujúc individualitu žiaka.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- nadobudnúť rytmické a hudobné cítenie zaradením skladieb rôzneho žánru a charakteru, - rozšíriť taktové delenie (2/4, 3/4, 3/8), - prirodzené cítenie bodkového rytmu a trioly, - poznať a sluchovo vnímať intervaly, durové a molové stupnice, - hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato; molové harmonické, melodické zvlášť (podľa dispozícií žiaka aj rovný pohyb spolu), - vedieť zahrať dieťaťu známe ľudové piesne s jednoduchým sprievodom s použitím hlavných harmonických funkcií - T, S, D, s nadpriemerne nadanými jedincami využívať transponovanie piesní, prípadne ich variácie, - zdokonaliť hru tenuto, legato, staccato, odťah, - bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči, zdokonaľovanie sa v čítaní nôt v basovom kľúči, - zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni, využívať hru s pedálom, - hrať spamäti nielen prednesové skladby, - zvládnuť jednoduché polyfonické skladby (šikovnejší žiaci môžu začať hrou skladieb z „Knižočky skladieb pre Annu Magdalénu Bachovú“ od J. S. Bacha), - hra z listu.	zahrať: • jednu durovú stupnicu v kombinovanom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: - tenuto, staccato, legato spolu; • jednu molovú stupnicu harmonickú, melodickú zvlášť (prípadne v rovnom pohybe spolu) s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: - tenuto, staccato, legato zvlášť. 2 - 3 skladby rôzneho charakteru naspamäť. žiak vystúpi verejne 1x v rámci polroka (sólová hra), hra naspamäť.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

Tak ako rodičia vštepujú do detí od ich útleho veku hodnoty, návyky, ktoré chcú, aby ich ratolesti prijali za svoje a žili podľa nich, aj učiteľ hudby - klavíra je v istom zmysle „rodičom“, ktorý s láskou žiakovi predostiera určité „pravidlá“ hry na klavíri. Základ je najdôležitejší! Od neho sa odvíja celá budúca cesta hudobníka, či už ako poslucháča vážnej hudby, budúceho učiteľa hry na klavíri (ktorý bude takisto vštepovať pevné základy hry na nástroji, na ktorých bude môcť dotyčný žiak stavať) alebo výkonného umelca - preto si táto neľahká, ale zato krásna práca vyžaduje nie len pedagóga - absolventa konzervatória či ktorejkoľvek vysokej umeleckej školy, ale predovšetkým človeka, ktorý pracuje sám na sebe, neustále sa profesijne zdokonaľuje prostredníctvom rôznych odborných seminárov, knižných publikácií a tiež je otvorený „hudobnej komunikácii“ medzi učiteľom a žiakom, lebo učiteľ vo vyučovacom procese nie len učí, ale sa aj učí (od každého jedného žiaka). Pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese „časom overené“ metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, snaží sa nenásilne priviesť dieťa k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Nikdy sa neuchýliť k tomu, aby žiakovo hudobné poňatie bolo iba obyčajným plagiátom jeho učiteľa.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** naučiť žiaka analyzovať jeho vlastnú interpretáciu po umeleckej i technickej stránke a nabádať ho, aby sa pokúsil sám sebe „naordinovať“ určité spôsoby cvičenia na dosiahnutie lepšieho výsledku, no samozrejme neustále na neho odborne vplývať. Viesť žiaka

k stále otvorenejšiemu emocionálnemu prejavu, neustále u neho upevňovať a naďalej rozvíjať interpretačné majstrovstvo a veľmi dbať na rozvoj sluchu.

↳ **OBSAH:**

Naďalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť.

Zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu.
Pracovať s kantilénou v obidvoch rukách.
Dbať na plastickosti hry a viac sa zaoberať polyfóniou.
Venovať sa zložitejším rytmickým modelom.
Postupne zväčšovať rozpätie ruky nenásilnou formou.
Hra podľa sluchu- improvizácia, transponovanie.
Stále viac u žiaka budovať harmonické cítenie.
Melodické ozdoby: nátril, mordent, príraz, odraz, obal.
Rozšíriť škálu výrazových prostriedkov a dynamických znamienok, používanie pedálu.
Zdokonaliť hru z nôt.
Rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti.
Zaradiť ďalšie molové stupnice.
Do repertoáru zahrnúť skladby z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu i hudby 20. a 21. storočia.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- zdokonaľovať rytmické a hudobné cítenie zaradením skladieb rôzneho žánru a charakteru, - rozšíriť taktové delenie (2/4, 3/4, 3/8, 3/2, 5/8), - prirodzené cítenie bodkového rytmu a triol, - poznať a sluchovo lepšie vnímať intervaly i durové a molové stupnice, - hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato; molové harmonické, melodické spolu v rovnom pohybe - do 4 posuviek, - vedieť zahrať dieťaťu známe ľudové piesne s jednoduchým sprievodom s použitím hlavných harmonických funkcií - T, S, D, s nadpriemerne nadanými jedincami využívať transponovanie piesní, prípade ich variácie, - zdokonaliť hru tenuto, legato, staccato, odťah, - bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči, zlepšenie čítania nôt v basovom kľúči, - zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni, viac využívať hru s pedálom, - hrať spamäti nie len prednesové skladby, - zvládnuť polyfonické skladby primerané veku a intelektu žiaka (napríklad „Knižočka skladieb pre Annu Magdalénu Bachovú“ od J. S. Bacha, „Mikrokozmos“ od B. Bartóka a iné – podľa výberu učiteľa), - hra z listu,	- zahrať jednu durovú stupnicu v kombinovanom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: tenuto, staccato, legato spolu. Jednu molovú stupnicu harmonickú, melodickú spolu v rovnom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: tenuto, staccato, legato spolu. - 1x verejné vystúpenie v rámci polroka (sólová hra), 2-3 skladby rôzneho charakteru, hra naspamäť. - v II. polroku vystúpenie aj v rámci štvorručnej hry, príp. v komornom zoskupení.

- oboznamovať žiaka s komornou hrou, 4-ručnou hrou, kde bude nútený počúvať nie len seba, ale kompaktný zvuk, pričom sa bude učiť súhre s iným žiakom-klaviristom, či iným nástrojom.	

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Didaktika je veda o umení vyučovania. Pedagógovi by teda toto umenie malo byť vlastné a mal by voliť také činnosti a metódy práce, ktoré by rozvíjali žiakove interpretačné a tvorivé schopnosti. Pedagóg by mal žiaka motivovať aj k častejším návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok, čím si vytvára svoj vlastný názor na dobrú či zlú interpretáciu a takisto budovať v žiakovi schopnosť reflexie. Pedagóg by mal viac dbať na využívanie logiky žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré mu pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a postupne mu otvárať cestu k samostatnosti.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** priviesť žiaka k vlastnému hudobnému názoru, ktorý bude v súlade s hudobnými zákonitosťami a naučiť ho rozlišovať medzi dobrou a zlou interpretáciou. Naďalej pracovať na jeho vôľových vlastnostiach, húževnatosti, cieľavedomosti, dôslednosti. Doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu I. časti ISCED.

↳ **OBSAH:**

Zaoberať sa sluchovou sférou dôležitou pre hudobný prejav žiaka.

Dbať na osvojenie si správnych hracích návykov.

Prehlbovať dynamickú škálu v interpretovaných skladbách.

Vedieť v skladbách vyjadriť hrou predpísanú náladu, t.j. ovládať niektoré talianske výrazové označenia (dolce, leggiero, grazioso, conbrio, sostenuto, confuoco, cantabile, agitato).

Viac pracovať s hudobným materiálom rozvíjajúcim techniku hry na nástroji.

Zdokonaliť vnímanie kantilény v oboch rukách.

Vyčistiť hru z nôt.

Neustále rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti.

Upevňovať harmonické cítenie.

Viesť žiaka k používaniu pedála za vlastnej sluchovej kontroly.

Melodické ozdoby: trilok,nátril, mordent, príraz, odraz, obal.

Pridať ďalšie molové stupnice.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- neustále pracovať na rytmickom cítení, oboznámiť žiaka s polyrytmiou a skladbami, v ktorých sa mení metrum, - zdokonaliť cítenie bodkového rytmu a triol, - viac sa zaoberať artikuláciou v interpretácii, - stále rozvíjať sluchovú predstavivosť, vnímanie intervalov - hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato, rozložený dominantný septakord; molové harmonické, melodické spolu v rovnom pohybe - do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord, - bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči aj basovom kľúči, - zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni ako v predchádzajúcich ročníkoch, prirodzene využívať hru s pedálom, - hrať spamäti nie len prednesové skladby, - podstatne viac času venovať hre skladieb s polyfonickým zameraním (výber ostáva na učiteľovi), - hra z listu, - hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.	1x verejné vystúpenie polročne (sólová hra), 2 menšie skladbičky alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, podmienka hra naspamäť. 1x verejné vystúpenie polročne v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja (1 skladba). **Záverečná skúška – obsah:** 2 menšie skladbičky alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, rôzneho charakteru, štýlu, obdobia, (sólová hra), podmienka hra naspamäť. 1 skladba v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pedagóg prirodzene vedie žiaka cestou, ktorá je vlastná jemu samému, no s prihliadnutím na žiakovu osobnosť sa snaží hľadať aj iné možné spôsoby osvojovania si umenia klavírnej hry. Vštepuje mu zdravé návyky, učí ho štýlovosti hry a prebúdza v ňom jeho vlastný názor. Pedagóg pomáha žiakovi zorientovať sa v spleti rôznych pianistických názorov na interpretáciu, žiaden nezavrhne a snaží sa žiakovi objasniť všetky prednosti či nevýhody toho ktorého pohľadu. Žiak tak nadobúda väčší diapazón svojich vedomostí a na základe tohto poznania sa posúva dopredu. Pedagóg klavírnej hry by mal teda byť tým, ktorý sa postará o technický rast žiaka, ktorý mu ukáže ako sa cez hudbu dá „rozprávať“ a tiež ho dokáže usmerniť a vybrať pre neho ten najvýhodnejší spôsob výchovy i sebavýchovy.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** Keďže toto a aj nasledujúce roky štúdia budú sprevádzané telesným, motorickým a psychickým dospievaním detí, učiteľ preto vo vyučovacom procese pristupuje k žiakovi obzvlášť citlivo, pričom dbá na jeho ďalší umelecký rast, ktorý zahŕňa hlbší rozvoj technickej zručnosti, sluchu a sluchových predstáv.

↳ **OBSAH:**

Neustále rozvíjať najdôležitejší element kvalitnej interpretácie – sluch a sluchovú predstavu hudobného diela

Pracovať na „zdravom“ tóne a na rôznych spôsoboch tónovo „farebnej“ hry

Naďalej objavovať dynamické možnosti nástroja
Vo vyučovacom procese stále viac siahať po polyfonických skladbách

Intenzívnejšie sa zaoberať artikuláciou, štýlovosťou hry a charakterom interpretovaných skladieb

Donútiť žiaka k vedomému učeniu sa spamäti, kombinovať sluchovú, hmatovo-motorickú, zrakovú, asociatívnu - symbolickú a logickú - analytickú pamäť

Zdokonaľovať drobnú prstovú techniku i pasážovú techniku

Viac času venovať hre stupníc a akordov

Do repertoáru zaradiť skladby, v ktorých sa žiak oboznámi so zložitejšími melodickými ozdobami, chromatikou a glissandami

Pracovať na vylepšení pedalizácie

Hrať rytmicky náročnejšie skladby

Častejšie sa zaoberať hrou z listu

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- zaradiť skladby (samozrejme aj etudy), v ktorých sa bude žiak konfrontovať so zložitejšími technickými a rytmickými problémami, oboznámiť žiaka s hrou 3 ku 4 - hlbšie preniknúť do možností artikulácie - naďalej rozvíjať sluchovú predstavivosť, ktorá podporuje aj fantáziu žiaka - hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu v rýchlejšom tempe, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato, rozložený dominantný septakord; molové harmonické, melodické spolu v kombinovanom pohybe - do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord - kvalitnejšie pedalizovať - počas štúdia sa zaoberať aj náročnejšími polyfonickými skladbami alebo vyberať diela, v ktorých sa nachádzajú polyfónne úseky - neustále zdokonaľovať hudobnú pamäť - hra z listu - hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.	1x verejné vystúpenie polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť. 1x verejné vystúpenie polročne v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Učiteľ a žiak tvoria dvojicu, ktorá vzájomným pôsobením kooperuje na vytváraní hudobného diela. Ak vo vzťahu pedagóga a jeho zverenca navyše neabsentuje ľudský rozmer, môže takéto spojenie aj pri menej talentovaných jedincoch nadobudnúť uspokojivé pianistické napredovanie vďaka „priaznivej atmosfére“ vyučovacieho procesu. Žiak po nadobudnutí určitých skúseností z predchádzajúceho štúdia dokáže aj sám riešiť niektoré pianistické a hudobné oblasti, no v zásade stále žiada od svojho učiteľa „odobrenie“ svojho názoru na danú problematiku, čo je prirodzené. Učiteľ sa neustále snaží viesť

žiaka tak, aby on na základe získavaných poznatkov mohol rýchlejšie zvládať nový notový materiál a pracovať s ním. Motivácia zo strany učiteľa je taktiež samozrejmosťou.

2 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

- **CIELE:** Do vyučovacieho procesu zaradiť technicky náročnejšie skladby, ktoré však musia korešpondovať so žiakovými technickými možnosťami. Takto postupne a nenútene budeme žiakovi otvárať novú škálu technických výrazových prostriedkov slúžiacich na „vykreslenie“ hudobných emócií, ktoré idú ruka v ruke s technickou vyspelosťou.

- **OBSAH:**

Dbať na pianistickú disciplínu a domácu prípravu

Zdokonaľovať sluchovú predstavu, ktorá už musí byť jasnejšia ako po minulé roky

Upevňovať dobré technické návyky

Postupne sa stretávať pri hre s ťažšími technickými prvkami

Napredovať v štúdiu polyfónnej hry

Dbať na vernú interpretáciu rytmického zápisu

Do repertoáru zaradiť technicky aj výrazovo náročnejšie skladby

Ovládať prednesové a výrazové označenia vyskytujúce sa v skladbách (Attacca, Accelerando, A tempo, Coda, Da capo, Dal segno, Meno mosso, Molto, Ossia, Piú, Subito, Tenuto, Sforzato, Senza, Sempre, Rubato, Poco a poco)

Naďalej cvičiť stupnice a akordy, hra by mala byť plynulejšia a v rýchlejšom tempe

- **NOTOVÝ MATERIÁL:** volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- voliť repertoár, ktorého obtiažnosť bude oproti predchádzajúcim rokom náročnejšia po technickej i výrazovej stránke, - zdokonaľovať hru 3 ku 4, prípadne podľa dispozícií žiaka oboznámiť ho aj s inými náročnejšími rytmickými postupmi, - v študovaných skladbách sa žiak stretáva s hrou melodických ozdôb, arpeggií, glissánd, chromatiky, tremola, väčších skokov - stále sa zaoberať štýlovosťou hry - hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, s ťahom, rozložený dominantný septakord; molové melodické, harmonické spolu v kombinovanom pohybe - zdatnejší žiaci hrajú všetky stupnice, ostatní preberajú stupnice do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord - zaoberať sa polovičným a štvrtinovým pedálom u nadanejších žiakov, u menej talentovaných dbať na čistotu pedalizácie a sluchovú kontrolu - neustále sa zdokonaľovať v plastickosti hry, pričom treba využívať polyfónne skladby - neustále pracovať na zlepšovaní hry z pamäti - hra z listu	1x verejné vystúpenie polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť. 1x verejné vystúpenie polročne v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

- hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.	

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pre dosiahnutie určitého cieľa je vždy potrebná motivácia. Preto aj vo vyučovacom procese hry na klavíri sa kladie dôraz na to, aby učiteľ vedel správne namotivovať žiaka a neustále v ňom prebúdzal túžbu po nových vedomostiach. Správne motivovaný žiak je pre samého učiteľa lepším tvárnym „materiálom“, a tým sa vlastne utvrdzujeme v tom, že aj keď veľa krát nie je dieťaťu daná potrebná dávka talentu, dokáže pozitívna motivácia spustiť v žiakovi procesy, ktoré v konečnom dôsledku prinesú výsledky. Keďže v tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel, o to viac je potrebné hovoriť so žiakom o trpezlivosti a precíznosti vypracovávania skladieb. Učiteľ a žiak neustále kooperujú na vytváraní hudobného obrazu, pričom pedagóg za istých priaznivých okolností už ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi, ktorý už nadobudol hudobný vkus, kryštalizuje sa jeho vlastný názor a cítenie.

3 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

↳ **CIELE:** Podľa žiakových možností stupňovať technickú náročnosť repertoáru. Do vyučovacieho procesu zaradiť cyklické alebo viacdielne skladby, ktoré rozvíjajú žiakovu schopnosť pochopenia veľkej hudobnej formy. Neustále pracovať na zreteľnej hudobnej predstave aj v rýchlejších tempách. Rozvíjať žiakovo harmonické myslenie cez hru z listu a vytváranie jednoduchého sprievodu k melódii s využitím základných harmonických funkcií. Pri nadaných žiakoch je možné rozvíjať schopnosť improvizácie sprievodu jeho rôznorodou štylizáciou.

↳ OBSAH:

Pracovať na citlivom využití pedálu v kontexte štýlovosti interpretácie.

Motivovať žiakov k využitiu vedomostí o improvizácii formou komornej spolupráce, resp. klavírneho sprievodu iných hudobných nástrojov.

Rozvíjať schopnosť analýzy vlastnej aj cudzej interpretácie, ktorá zdokonaľuje hudobnú predstavu.

Využívať rôzne kombinácie náročných technických prvkov.

Naučiť žiaka rozoznávať polyfonické prvky v skladbách rôznych štýlov.

Stupnice cvičiť v terciách a sextách (u nadaných žiakov), hrať dominantný a zmenšený septakord. ↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:** volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch. Systematicky vytvára žiakovi prehľad o charakteristických znakoch jednotlivých štýlových období.

Odporúča sa zaradiť do repertoáru aspoň 1 skladbu slovenského autora.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- zdokonaľovať rytmické cítenie v skladbách, kde sú za sebou radené pravidelné a nepravidelné rytmické útvary - v študovaných skladbách sa žiak častejšie stretáva s hrou melodických ozdôb, dvojhmatov, arpeggií, glissánd, chromatiky, tremola, väčších skokov – v rôznych kombináciách - hra stupníc: **durové** v kombinovanom pohybe spolu, v terciách a sextách v rovnom pohybe (u nadaných žiakov), s ťahom, rozložený dominantný septakord; **molové** melodické, harmonické spolu v kombinovanom pohybe - zdatnejší žiaci hrajú všetky stupnice, ostatní preberajú stupnice do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord - oboznámiť žiakov s polovičným a štvrtinovým pedálom, - neustále pracovať na zlepšovaní hry spamäti, - hra z listu, - hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.	1x za polrok sólové verejné vystúpenie, podmienka hra naspamäť. 1x za polrok verejné vystúpenie v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto ročníku sa už kryštalizuje budúce profesionálne zameranie žiaka. Bez ohľadu na to, či sa uberie cestou profesionálneho hudobníka alebo umenie ostane len jeho záľubou, treba ho viesť ku racionalite v cvičení a zodpovednej domácej príprave. Žiak má byť do určitej miery schopný vnímať súvislosť medzi procesom cvičenia a konečným výsledkom. Vytváranie sprievodu podľa predpísanej harmónie v žiakovi rozvinie sluchové vnímanie harmonických vzťahov (ich napätie a uvoľnenie). Žiak s pomocou pedagóga pracuje na výstavbe väčších foriem, čo zdokonaľuje všetky už získané inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby.

4 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ CIELE:

- Posilňovať sluchovú sféru transpozíciami piesní jednoduchých melódií
- Viesť žiaka k porovnaniu predstavovaného s reálne počutým zvukom piesne
- Vychovať bezprostrednú sluchovú orientáciu na klaviatúre

- Viesť žiaka k presnejšej reprodukcii skladby, t. j. sluch pozorne kontroluje kvalitu, výraznosť interpretácie aj nepresnosť technického rázu
- Zdokonaliť pohotové čítanie nôt, senzomotorickej pohotovosti, rýchlejšie naštudovanie skladieb, radosť z aktívneho hrania
- Zamerať sa na rozvoj zmyslu pre jednotný, rytmický, tempový a agogický výraz skladby prostredníctvom štvorručnej hry
- V komornej hre dosiahnuť jednotu cítenia hudby napriek rôznorodosti individualít
- Docieliť sústredenú plynulú hru v skladbách väčšieho rozsahu
- Doviesť žiaka k ukončeniu 2. časti I. stupňa základného štúdia

OBSAH:

- Viesť žiaka k vyjadrovaniu svojich citov, myšlienok, k odvahe prezentovať nové hudobné nápady
- Dbať pri výbere etúd na zdravú rovnováhu techniky aj výrazu
- Pri výbere skladieb počas školského roku dbať na rozmanitosť obsahu a interpretačných problémov, ktoré len o niečo prevyšujú súčasné možnosti žiaka a perspektívne je predpoklad, že môžu byť dobre zahrané
- Získať u žiaka dobré návyky pedalizácie a rozvinúť schopnosti žiaka v oblasti pedalizácie primerane k jeho chápavosti
- Viesť k tvorivej interpretácii, ktorá je syntézou žiakovej individuality a hudobného obrazu skladby
- Rozvíjať hudobnú pamäť vedomým učením sa

NOTOVÝ MATERIÁL

Pri výbere notového materiálu pedagóg u žiaka zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia, tiež profil absolventa 2.B časti, I. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
V etudách nacvičovať: - Repetícia tónu - Rozdelenie melódie do oboch rúk - Hra lomených dvojhmatov Hra stupníc : - Durové do 4 posuviek v kombinovanom pohybe spolu, v terciách, decimách a sextách v rovnom pohybe, rozložený dominantný septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu - Molové do 4 posuviek harmonické, melodické v kombinovanom pohybe spolu, v terciách a decimách v rovnom pohybe, rozložený zmenšený septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu Hra z listu, Hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja	1 x polročne verejné sólové vystúpenie: - 1 väčšia skladba hraná spamäti - 1 štvorručná skladba hraná z nôt, / alebo hra v komornom zoskupení, prípadne sprievod iného nástroja / **Záverečná skúška :** 1 skladba z obdobia baroka, 1 skladba z obdobia klasicizmu, 1 skladba z obdobia romantizmu, 1 skladba z obdobia hudba 20. a 21. storočia. Výstup v rámci komornej hry

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

- V tomto veku po dlhšej hudobnej skúsenosti žiaka vedieme k analýze hudobno-výstavbových prostriedkov
- Približujeme technické a umelecké aspekty interpretácie s prihliadnutím na intelektovú a hudobnú úroveň žiaka
- Individuálne pristupujeme v hodnotení, t.j. posudzujeme pomer medzi výkonom a schopnosťami. V prvom rade hodnotíme pozitívne, pričom pochvala je niečím podložená, je zaslúžená
- Žiakovi častejšie približujeme skladbu bezprostredne interpretáciou učiteľa hlavne v záverečnej fáze nácviku. Poukážeme aj na nesprávnosť interpretácie skladby aj v prehnanej podobe, čím žiak rýchlejšie odhalí správnu interpretáciu

1., ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL

Pri výbere notového materiálu pedagóg u študenta zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru paralelných stupníc -volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb - interpretujú technické etudy -prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre

2., ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Rovnomenné stup. – hra v súlade s technickými p zdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Vyšší stupeň interpretač. zvládnutia skladieb Hudobno-výrazové prostriedky v súlade s bsahovými štandardami Kolektívna hra v kapelách pop. hudby i v rôznych nástrojových zoskupeniach Pravidelná hra z listu Uvedomelá sluchová kontrola Pravidelná analýza počutého hud. prejavu Častá korepetícia na škole Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, s využitím zákl. harm. funkcií T,S,D Znalosť základov hudobnej improvizácie Rozvoj tvorivosti interpréta	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru rovnomenných stupníc -samostatne tvoria vlastné cvičenia, hrajú stupnice na zvládnutie technických problémov v skladbe - zdokonaľujú sa v interpretácii skladieb -v repertoári využívajú čo najpresnejšie hudobno-výrazové prostriedky -pravidelne sa verejne prezentujú v sólovej hre a komorných zoskupeniach -zdokonaľujú sa v čítaní nôt pri hre z listu -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam s T,S,D is využitím základov improvizácie - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe -tvorivo pristupujú k vlastnej interpretácii skladieb

3., ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby, rozbor skladieb z rôznych hľadísk Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Komplexná hra stupníc Technické cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe Zdokonaľovanie techn. zručností a obsahu v etudách Hud. predstavy, schopnostivinterpretácii Prevažná domáca práca a následná konzultácia s pedagógom Využitie rôznych období, foriem, charakterov,	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho, technického, formového a harmonického aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú komplexnú hru stupníc -samostatne volia vlastné cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe - interpretujú technické etudy so zameraním aj na ich obsah -diskutujú o vlastnej vypočutej interpretácii - zdokonaľujú sa v samostatnosti pri nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav

štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu	- preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu Sluchová analýza – T,S,D	- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre z listu -analyzujú sluchovo základ. harm funkcie T,S,D

4., ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek Základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu Častá diskusia o interpretácii Verejná prezentácia Uvedomelá interpretácia skladieb spojená s vlastným ohodnotením sa Kolektívna hra v rôznych komorných zoskupeniach i kapelách populárnej hudby	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru paralelných stupníc -volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb - interpretujú technické etudy -prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - preukážu rozvoj vlastnej improvizácie - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre - diskutujú o interpretácii - prezentujú verejne výsledky práce - interpretujú skladby s vlastným uvedomením - hodnotia vlastný výkon **Záverečná skúška:** 3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterov primeranej náročnosti

1., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL

Pri výbere notového materiálu pedagóg u študenta zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb Využitie rôznych období, foriem, štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu Hudobno-výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby, frázovanie ,pedalizácia	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru paralelných stupníc -volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb - interpretujú technické etudy -prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre -interpretujú klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi

2., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Rovnomenné stup. – hra v súlade s technickými p vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Vyšší stupeň interpretač. zvládnutia skladieb Hudobno-výrazové prostriedky v súlade s obsahovými štandardami Kolektívna hra v kapelách pop. hudby i v rôznych nástrojových zoskupeniach Pravidelná hra z listu	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru rovnomenných stupníc -samostatne tvoria vlastné cvičenia, hrajú stupnice na zvládnutie technických problémov v skladbe - zdokonaľujú sa v interpretácii skladieb -v repertoári využívajú čo najpresnejšie hudobno-výrazové prostriedky -pravidelne sa verejne prezentujú v sólovej hre a komorných zoskupeniach -zdokonaľujú sa v čítaní nôt pri hre z listu -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii

Uvedomelá sluchová kontrola Pravidelná analýza počutého hud. prejavu Častá korepetícia na škole Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, s využitím zákl. harm. funkcií T,S,D Znalosť základov hudobnej improvizácie Rozvoj tvorivosti interpréta Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie	-analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam s T,S,D is využitím základov improvizácie - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe -tvorivo pristupujú k vlastnej interpretácii skladieb -si rozvíjajú hudobné estetické cítenie

3., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby, rozbor skladieb z rôznych hľadísk Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Komplexná hra stupníc Technické cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe Zdokonaľovanie techn. zručností a obsahu v etudách Použitie hud. predstáv, schopností v interpretácii Prevažná domáca práca a následnákonzultá- cia s pedagógom Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu Sluchová analýza – T,S,D Rozvíjanie predpokladov pre štúdium na učiteľských a hudobných fakultách vysokých škôl	rozoberajú študované skladby z emocionálneho, technického, formového a harmonického aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú komplexnú hru stupníc -samostatne volia vlastné cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe - interpretujú technické etudy so zameraním aj na ich obsah -diskutujú o vlastnej vypočutej interpretácii - zdokonaľujú sa v samostatnosti pri nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre z listu -analyzujú sluchovo základ. harm funkcie T,S,D -uvedomelá interpretácia

4., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby Poznatky z oblasti hud. IKT technológií Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia. Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka Analýza počutého sluch. hud. prejavu Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek Základy hudobnej kompozície Pravidelná hra z listu Častá diskusia o interpretácii Verejná prezentácia Uvedomelá interpretácia skladieb spojená s vlastným ohodnotením sa Kolektívna hra v rôznych komorných zoskupeniach i kapelách populárnej hudby Návšteva koncertov, počúvanie hudobných Nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie	-rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií -zdokonaľujú hru paralelných stupníc -volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb - interpretujú technické etudy -prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby -podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru -kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii -analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav - preukážu návyky korepetície - vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam - aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe - preukážu rozvoj vlastnej improvizácie - zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre - diskutujú o interpretácii - prezentujú verejne výsledky práce - interpretujú skladby s vlastným uvedomením - hodnotia vlastný výkon - používajú návyky kolektívnej hry -si rozvíjajú hudobné estetické cítenie **Záverečná skúška:** 3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterov primeranej náročnosti

Hudobný odbor - HRA NA KEYBOARDE

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** hudba ako jedna z múz veľmi úzko súvisí s fyzikou a matematikou. Možno práve vďaka fyzikálnej podstate zvuku prenikla do oblasti hudby v značnej miere práve elektronika, ktorá má za sebou približne sto rokov vývoja. Je to celkom logický vývoj hudobného inštrumentária, ktorý ide ruka v ruke s celkovým vývojom technológií.

Do skupiny elektronických klávesových hudobných nástrojov patria: organy, digitálne klavíry, syntetizátory, keyboardy. Naposledy menovaný sa stal na prelome 20. a 21. storočia veľmi populárny a žiadaný. Tento nástroj, ktorý sa teší rastúcej obľube, nám ponúka široké možnosti využitia. Je veľmi dôležité, aby príslušný systém výučby zodpovedal možnostiam nástroja a želaniam a očakávaniam žiakov.

Elektronický keyboard sa teší stále väčšej obľube u žiakov. Stelesňuje spojenie klasického umenia s modernou technológiou. Nástroj môže byť ovládaný klasickým spôsobom, ale aj elektronicky, prípadne vo vhodnej kombinácii. Vyučujúci predmetu hra na keyboarde musí zvažovať mieru použiteľnosti a vyváženosti klasického, populárneho a folklórneho materiálu s ohľadom na schopnosti a inklináciu žiakov.

Ako najvhodnejší sa javí ten smer výučby, ktorý vychádza z čiastočného prepojenia učebných osnov hry na klavíri s bohatými možnosťami, ktoré poskytuje tento moderný nástroj. Pritom musíme mať na pamäti, že tieto dva nástroje nemožno porovnávať, pretože vo svojej podstate sú úplne odlišné.

PŠ I, II; ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 0,5 (individuálne vyučovanie, 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 1a, 1b

↳ **CIELE:** cieľom predmetu je vzbudiť u žiakov záujem o hudbu a nástroj. Naučiť žiakov počúvať a prežívať hudbu. Vyučovanie viesť hravou formou s využívaním všetkých didaktických zásad - zásad názornosti, primeranosti, postupnosti individuálneho prístupu atď.

osvojovať si správne návyky nástrojovej hry

↳ **OBSAH:**

- získanie základných hudobných návykov - postavenie pravej, ľavej ruky, sedenie za nástrojom, rozvoj sluchovej predstavivosti
- základné znalosti technického ovládania nástroja - funkcií (Acmp., Sync-Start, Voice, Style, Main A/B, Ending),
- sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, String, Drum-Perkussion,
- rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt,),
- hra tenuto, legato, dynamika, frázovanie,

- hra jednoduchých ľudových piesní v päťprstovej polohe s využitím akordického sprievodu pomocou harmonických funkcií (T,D),
- orientácia v základných akordických značkách (C, G...)

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

V. Patejdl: Klávesová škola Casio
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
A. Benthien: Nová škola hry na keyboardeYamaha Song Book
F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku l'udové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Žiak: - má schopnosť zahrať na keyboarde spolu oboma rukami melódiu so sprievodom (T, D) - dodržiava správne uvoľnené držanie ruky a celú polohu tela pri hre, - cíti rytmus v dvoj- a trojdobom metre, začiatok a koniec frázy, dodržiava artikuláciu a tempo, - ovláda základné funkcie keyboardu a vie ich použiť pri hre,	- 2 prednesové skladbičky (ľudová pieseň, tanec) s použitím základných funkcií (adekvátne vyspelosti žiaka). - postupová skúška do 1. ročníka (bez ohľadu na dĺžku absolvovaného PŠ – A alebo B) – **2 skladby** predvedené verejne: 1. melódia s elementárnym akordickým sprievodom (s využitím/bez STYLE) 2. ľubovoľná ľudová pieseň - klavírny typ sprievodu

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** V PHV je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Pestujeme predovšetkým sluch, rytmické cítenie hudobnú predstavivosť.

Vyučovanie je preto potrebné viesť hravou formou s využívaním zásady názornosti.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** cieľom predmetu je naučiť žiakov, že invenčný umelec a interpret môže pomocou elektronických systémov vytvárať veľmi kvalitnú hudbu, ktorá nemusí byť používaná k masovej prezentácii banality.

Vzbudiť u detí záujem o hru na nástroji, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a vytvárať. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagóga. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v 1. ročníku sa opiera najmä o hru melódií (ľudových i umelých) s automatickým sprievodom, čiastočne i polyfónnu a kolektívnu hru.

↳ **OBSAH:**

- upevňovanie základných hudobných návykov - postavenie ruky, sedenie (postoj), rozvoj sluchovej predstavivosti,

- využívanie základných funkcií (Star-Stop, Display, Voice (+,. Style, mód Normal, Demo, Intro),
- sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, String, Drum-Perkussion,
- rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt, nota s bodkou),
- hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie,
- podkladanie palca - (príprava k hre stupníc),
- hra durových stupníc do dvoch # a b – v protipohybe, kvintakord,
- dodržiavanie klavírneho prstokladu,
- stupnica a mol prirodzená
- hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií (T,D),
- orientácia v základných akordických značkách (C, F, E, ...)

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. Mašinda: Slovenská klavírna škola
V. Patejdl: Klávesová škola Casio
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
A. Benthien: Nová škola hry na keyboardeYamaha Song Book
F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel
M. Kurteva: Klavírna škola pre začiatočníkov 1. a 2. diel V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku l'udové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Žiak: - má schopnosť zahrať na keyboarde spolu oboma rukami melódiu so sprievodom, - dodržiava správne uvoľnené držanie ruky a celú polohu tela pri hre, - cíti rytmus v dvoj- a trojdobom metre, začiatok a koniec frázy, dodržiava artikuláciu a tempo, - vie zahrať jednoduchú melódiu podľa sluchu a dokáže ju transponovať do inej tóniny, - ovláda základné funkcie keyboardu a vie ich použiť pri hre, - hra z listu.	2 prednesové skladbičky (ľudová pieseň, tanec) s použitím základných funkcií (adekvátne vyspelosti žiaka). Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť. Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 1. ročníku predmet hra na keyboarde nadväzuje na PHV, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Pestujeme predovšetkým sluch, rytmus a hudobnú predstavivosť, preto vo výučbe využívame prenášanie melódie do inej tóniny (transpozícia), posúvanie v rámci tóniny (translácia) a zmeny zvukovej kvality (farba). Vyučovanie viesť hravou formou s využívaním zásady názornosti.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** podľa schopností a vyspelosti žiaka sa snaží pedagóg uskutočniť prechod z počiatočného štádia klavírnej hry. Technicky zdokonaľuje základ vytvorený v predošlom ročníku, rozširuje ho a hudobne smeruje od detských pesničiek a skladbičiek. K náročnejším pesničkám populárnym, folklórnym a prípadne klasickým skladbičkám. Melódie budú zložitejšie, môže dochádzať k rôznym kombináciám na základe možností nástroja samozrejme vždy podľa vyspelosti žiaka. Vzťah k hudbe treba pestovať na vysokej úrovni, viesť žiak k poznávaniu hodnotných skladieb.

↳ **OBSAH:**

- rozširovať znalosť funkcií nástroja – práca s transpozíciou, Voice (hľadanie zvukov), práca s tempom, CACMPV
- 6/8 takt
- a mol, príp. e mol harmonická
- znalosť funkcií septakordov - napr. C 7, D 7, G 7 - čiastočná znalosť mol akordov

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

C. Czerny: Etudy, op. 599
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
E. Spáčil: Vianoce s Yamahou
F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel
Ľudové piesne – výber
Prednesové skladby podľa vyspelosti žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Schopnosť hrať dvoma rukami: melódia + sprievod. Hrať osminové takty. Reagovať na zmeny v melódii, začiatok improvizácie. Ovládanie funkcii nástroja, akordy dur, mol, dur 7. Hra z listu.	2 ľudové piesne alebo ľahšie populárne piesne, prípadne klasické ľahké skladbičky, s rôznymi funkciami tohto nástroja. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti v 1. ročníku. Melódie môžu byť dlhšie a zložitejšie s použitím zložitejších funkcií nástroja. Cibríme sluch pre Duál + Harmony (viac farieb a hlasov). Snaha o malú formu – tvorba malej skladbičky ktorá má zmysel. Podľa schopnosti žiaka pedagóg dokáže variovať notový materiál, dáva vznik samostatnej tvorbe.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B ↳

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov (skladby klasické, populárne a tanečné) podľa schopnosti a záujmu jednotlivca. Rozvíjať u žiaka zmysel pre štýlovú reprodukciu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú mólové akordy, septakordy, molové septakordy. Rozvíjať hru z listu a fantáziu s cieľom sledovať prípravu neskoršej improvizácie.

↳ **OBSAH:**

- práca s keyboardom (mód Single Finge, mód Split, mód Fingerd, funkcia DUAL, Harmony a rôzne štýly ako napr. pop, rock, beat, jazz),

- znalosť funkcií septakordov - napr. F 7, B 7, Es 7, a mol 7, e mol 7, h mol 7, - stupnice E dur, h mol, d mol.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

C. Czerny: Etudy, op. 599
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II diel
E. Hradecký: Hrajeme na klavír podľa akordových značiek
Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra
Ľudové piesne – výber

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
zvyšovať schopnosť hrať dvoma rukami: melódia a sprievod, so správnym rytmickým zadelením, zvyšovať obratnosť pri ovládanie funkcii nástroja, bežná znalosť v obsahu uvedených akordov, hra z listu, zapojiť žiaka podľa schopnosti do štvorručnej hry, sprievodu iného nástroja alebo komornej hry.	2 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu) prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť. V II. polroku prezentácia v rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení (podľa schopnosti žiaka).

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti z 2. ročníka. Melódie môžu byť dlhšie a zložitejšie s použitím zložitejších funkcií nástroja. Snažiť sa čiastočne dosiahnutie improvizačných schopnosti jednotlivca. Podľa schopnosti žiaka pedagóg dokáže variovať notový materiál, dáva vznik samostatnej tvorbe.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 1 B ↳

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** obohatiť žiakov zmysel pre rozmanité hudobné žánre o skladby z latinsko-americkej oblasti, príp. alternatívnu populárnu hudbu (rock, art-rock) podľa jeho záujmu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú septakordy s veľkou septimou (mai-akordy). Budovať schopnosť improvizácie na vytváraní rôznych foriem hudobnej myšlienky.

↳ **OBSAH:**

- práca s keyboardom (rozlišovanie charakteru rôznych druhov predvolených sprievodov),

- znalosť funkcií septakordov s veľkou septimou - napr. F mai, e mai - stupnice g mol, c mol

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

C. Czerny: Etudy, op. 261

Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra

Kleinová: Album etud II.

Ľudové, Folkové, Rockové piesne – výber

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Prehĺbiť žiakovo chápanie tempa, dynamiky a charakteru predvolených sprievodov, hra z listu,	2 - 3 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu) prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť.
zapojiť žiaka podľa schopnosti do štvorručnej hry, sprievodu iného nástroja alebo komornej hry.	V rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení vystúpenie polročne (1 skladba). **Záverečná skúška – obsah:** 2 menšie skladby alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, rôzneho charakteru, štýlu, obdobia (sólová hra) + používanie základných harmonických funkcií TSD V rámci KH – 1 skladba.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti z 3. ročníka. Žiak vie samostatne vybrať charakterovo vhodný sprievod pre danú melódiu. V improvizácii využíva nové znalosti z oblasti harmónie a formy.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami, naučiť sa modulovať do príbuzných tónin

↳ **OBSAH:**

- prehlbovať znalosť durových a molových stupníc s 3 – 5b
- prehlbovať znalosť základných akordov a ich obratov v durových a molových tóninách s 3 – 5#
- prehlbovať znalosť septakordov a ich obratov v C dur a a mol
- prehlbovať znalosť štýlov (pop, rock, latino)
- štúdium folklórnej hudby (najmä slovenskej) a znalosť možností jej spracovania

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

vlastné úpravy populárnych skladieb klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czernyop. 599, Yamahaschool a pod.) notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr. Mládek – pop. piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř a pod.)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií i septakordov v danej tónine.	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka. V rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení aspoň jedno vystúpenie polročne.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti zo 4. ročníka. Žiak je vedený ku analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehlbovať znalosti o možnostiach nástroja- dual, split.....Zdokonaľovať technickú zručnosť ako pravej, tak aj ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov.

↳ **OBSAH:**

- prehlbovať znalostí všetkých stupníc
- vytvárať sluchovú predstavu u žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime....
- hra melódie viachlasne

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

vlastné úpravy populárnych skladieb využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas....) výber skladieb z keyboardovej literatúry (E.Spáčil, K. Baker, Yamaha...)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií i septakordov v danej tónine v zložitejšej forme oproti minulému roku.	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka. V rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení aspoň jedno vystúpenie polročne.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti z 1. ročníka, 1. časti, I. st.. Žiak je vedený k analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

↳ **CIELE:** aj naďalejpracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehlbovať znalosti o možnostiach nástroja- dual, split..... Zdokonaľovať technickú zručnosť pravej aj ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov. Viesť žiaka k samostatnému prístupu k pochopeniu a štúdiu skladby. Učiť žiaka základom improvizácie a transpozície (prostredníctvom hry ľudových piesní).

↳ **OBSAH:**

- prehlbovať znalostí všetkých stupníc
- hra stupníc v terciách
- vytvárať sluchovú predstavu u žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime....
- hra melódie viachlasne
- využívanie aj zložitejších možností funkcií nástroja (základy programovania – práca so sequencerom, prepojenie nástroja s PC, intervalové posuny, využívanie pamäte nástroja...)

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

vlastné úpravy populárnych skladieb
využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas....) výber skladieb z keyboardovej literatúry (E.Spáčil, K. Baker, Yamaha, Jak hrát pop & rock album 1. –
5....) výber z literatúry iných nástrojov, najme pre gitaru (populárne skladby s akordickými značkami)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií a septakordov s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), v zložitejšej forme oproti minulému roku. aplikujú pri hre spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka. V rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení aspoň jedno vystúpenie polročne.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti z 2. ročníka, 1. časti, I. st.. Žiak je vedený k analýze harmonickej stránky a formových postupov originálu upravovanej skladby a využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 3

- V tomto ročníku sa uzatvára základné vzdelanie žiaka na I. stupni štúdia ZUŠ záverečnou skúškou.
- **CIELE:** aj naďalejpracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov, prehlbovať znalosti o možnostiach nástroja- dual, split..... Zdokonaľovať technickú zručnosť pravej aj ľavej ruky. Rozvíjať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov (dur, mol, septakordy, malé, zmenšené akordy, nonakordy). Viesť žiaka k samostatnému prístupu k pochopeniu a štúdiu skladby. Učiť žiaka základom improvizácie a transpozície (prostredníctvom hry ľudových piesní/populárnych piesní a pod.).

- **OBSAH:**

- prehlbovať znalosti všetkých stupníc - DUR/mol/chromatická
- hra stupníc v terciách, hra akordov (trojzvuk, štvorzvuk, D7, D9) - melodicky, harmonicky
- rozvíjať sluchovú predstavu u žiaka
- využívanie zvukových efektov
- štúdium rytmov blues, swing, ragtime, disco, gospel....
- hra melódie viachlasne
- využívanie zložitejších možností funkcií nástroja (základy programovania – práca so sequencerom, prepojenie nástroja s PC, intervalové posuny, využívanie pamäte nástroja...)

- **NOTOVÝ MATERIÁL:**

vlastné úpravy populárnych skladieb
využitie klavírnej literatúry podľa toho, ktorý hudobný prvok / štýl chceme precvičovať (technika, ľavá ruka, viachlas....) výber skladieb z keyboardovej literatúry (E. Spáčil, K. Baker, Yamaha, Jak hrát pop & rock album 1. –
5., ...)
výber skladieb z klavírnej literatúry (J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty, M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy I. diel, B. Bartók: Mikrokosmos)

výber z literatúry iných nástrojov, najme pre gitaru (populárne skladby s akordickými značkami)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak má schopnosť samostatne vytvoriť úpravu ľudovej alebo populárnej piesne s využitím základných harmonických funkcií a septakordov s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), v zložitejšej forme oproti minulému roku. aplikujú pri hre spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).	3 náročnejšie skladby v aspoň dvoch rôznych štýloch. Verejné vystúpenie najmenej 1x polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka. V rámci štvorručnej hry, sprievodu alebo v komornom zoskupení aspoň jedno vystúpenie polročne. **Záverečná skúška:** 1 skladba z obdobia baroka alebo kancionál
	1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu 1 autorská skladba (20. 21. storočie) 3 piesne v rozličného charakteru

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** nadväzujeme na prácu a znalosti z 3. ročníka, 2. časti, I. st.. Žiak je vedený k hlbšej analýze harmonickej stránky a formových postupov pri úprave originálu skladby a k využitiu vlastných postupov podľa požadovaného charakteru úpravy. Zvyšujeme náročnosť.

1., ročník druhého stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30-tých rokov. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet –YouTube apod.). Znalosť všetkých základných technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: Dur-všetky krížikové -rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky krížikové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné /4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 4 hlasných akordov typu –7,Mi7, Dim7, Maj7,Mimaj7, 6, Mi6,Mi7/5-a pod....	aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, definujú všetky základné technické možností a parametre hudobného nástroja, aplikujú samostatne základné nastavenia nástroja v novej skladbe, ovládajú všetky bežné 3-4 hlasné akordy, vytvárajú až 4 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie vdanej harmónii, reprodukujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, reprodukujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby vsúlade s obsahovými štandardmi, zahrajú skladby so sprievodom podľa akordových značiek, interpretujú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 4 hlasných akordov, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr.kombináciu v duál režime, rozpoznajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách....

2., ročník druhého stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 30-40-tych rokov 20-teho storočia. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.). Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc : Dur-všetky béčkové –rovný pohyb, protipohyb, delené tercie, 3-hlasné /5-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky béčkové –harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.....	aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, definujú všetky základné technické možností a parametre hudobného nástroja, orientujú sa vo všetkých bežných hudobných žánroch populárnej hudby, reprodukujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ovládajú hru akordov podľa akordických značiek, reprodukujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ovládajú všetky bežné 3-5-hlasné akordy....

3., ročník druhého stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 50-80-tych rokov 20-teho storočia. Samovzdelávanie tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet –YouTube a pod.). Znalosť rozšírených technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: Dur-všetky krížikové -rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky krížikové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.	reprodukujú stupnice vsúladesobsahovými štandardmi, reprodukujú správne technické cvičenia, etudy aprednesyvsúladesobsahovými štandardmi, ovládajú hru podľa akordických značiek, hrajú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 6-hlasných akordov, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, interpretujú skladby bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ovládajú všetky bežné 3-6 hlasné akordy, vytvárajú až 12 taktové úseky pravou rukou vakordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, aplikujú samostatne vedomosti v rozšírenom nastavení nástroja vnovej skladbe, ovládajú jednoduché nepravidelné rytmy pod....

4., ročník druhého stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**

Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 90.-tych rokov 20.-teho storočia –posúčasnosť. Samovzdelávanie v oblasti tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet –YouTube a pod.). Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc : Dur-všetky béčkové -rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky béčkové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Znalosť a ovládanie enharmonických zámen 7 hlasných akordoch, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách. Zložitejšie nepravidelné rytmy. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internalmemory nástroja / popr. Interného midisequencera. Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.	pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenie sa, vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja, aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu, reprodukujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, reprodukujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi, interpretujú skladby všetkých bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ovládajú všetky bežné 3-7 hlasné akordy, vytvárajú až 16 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, zahrajú z listu skladbu z literatúry nižších ročníkov, aplikujú samostatne vedomosti v kompletnom nastavení nástroja v novej skladbe, ovládajú prakticky zložitejšie nepravidelné rytmy, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, vytvoria aranžmán skladby s použitím i internalmemory nástroja, zharmonizujú ľudovú i populárnu pieseň. **Záverečná skúška:** - 2 skladby rôznych štýlových období, - 1 skladba v úprave smožnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera).

1., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30-tých rokov. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet –YouTube apod.). Znalosť všetkých základných technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: Dur-všetky krížikové -rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky krížikové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné /4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek. Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 4 hlasných akordov typu – 7,Mi7, Dim7, Maj7,Mimaj7, 6, Mi6,Mi7/5-a pod....	aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, definujú všetky základné technické možností a parametre hudobného nástroja, aplikujú samostatne základné nastavenia nástroja v novej skladbe, ovládajú všetky bežné 3-4 hlasné akordy, vytvárajú až 4 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie vdanej harmónii, reprodukujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, reprodukujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby vsúlade s obsahovými štandardmi, zahrajú skladby so sprievodom podľa akordových značiek, interpretujú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 4 hlasných akordov, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr.kombináciu v duál režime, rozpoznajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách....

2., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 30-40-tych rokov 20-teho storočia. Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.). Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc : Dur-všetky béčkové –rovný pohyb, protipohyb, delené tercie, 3-hlasné /5-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky béčkové –harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty zm7	aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, definujú všetky základné technické možností a parametre hudobného nástroja, orientujú sa vo všetkých bežných hudobných žánroch populárnej hudby, reprodukujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ovládajú hru akordov podľa akordických značiek, reprodukujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ovládajú všetky bežné 3-5-hlasné akordy....

3., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 50-80-tych rokov 20-teho storočia. Samovzdelávanie tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet –YouTube a pod.). Znalosť rozšírených technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc: Dur-všetky krížikové -rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky krížikové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.	reprodukujú stupnice vsúlade sobsahovými štandardmi, reprodukujú správne technické cvičenia, etudy aprednesyvsúladesobsahovými štandardmi, ovládajú hru podľa akordických značiek, hrajú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 6-hlasných akordov, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, interpretujú skladby bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ovládajú všetky bežné 3-6 hlasné akordy, vytvárajú až 12 taktové úseky pravou rukou vakordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, aplikujú samostatne vedomosti v rozšírenom nastavení nástroja vnovej skladbe, ovládajú jednoduché nepravidelné rytmy pod....

4., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 90.-tych rokov 20.-teho storočia –posúčasnosť. Samovzdelávanie v oblasti tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet –YouTube a pod.). Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma. Znalosť stupníc : Dur-všetky béčkové -rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7, Mol-všetky béčkové -harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek. Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy. Znalosť a ovládanie enharmonických zámen 7 hlasných akordoch, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách. Zložitejšie nepravidelné rytmy. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internalmemory nástroja / popr. Interného midisequencera. Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.	pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenie sa, vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja, aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu, reprodukujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, reprodukujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi, interpretujú skladby všetkých bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ovládajú všetky bežné 3-7 hlasné akordy, vytvárajú až 16 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, zahrajú z listu skladbu z literatúry nižších ročníkov, aplikujú samostatne vedomosti v kompletnom nastavení nástroja v novej skladbe, ovládajú prakticky zložitejšie nepravidelné rytmy, navrhnú čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, vytvoria aranžmán skladby s použitím i internalmemory nástroja, zharmonizujú ľudovú i populárnu pieseň. **Záverečná skúška:** - 2 skladby rôznych štýlových období, - 1 skladba s vlastnou harmonickou úpravou

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** akordeón je nástroj, ktorý má v praxi uplatnenie nielen ako nástroj sprievodný, ale najmä sólový až koncertný, v hudobnej oblasti od vážnej po populárnu hudbu. Štúdium hry na akordeóne umožňuje žiakom získať odborné vzdelanie a uplatniť sa nielen v profesionálnej činnosti, ale hlavne v záujmovo-umeleckej. Poslaním a cieľom predmetu je rozvoj muzikality žiaka, jeho hudobnej predstavivosti a cítenia, v rovnováhe s technickým vývojom žiaka (rozvoj mechovej a prstovej techniky) a výchova jeho estetického hudobného cítenia.

Hra na akordeóneProfil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia -** primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B): osvojil si základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu, nadobudol správne základné návyky pri sedení a ovládaní hracieho aparátu, manipulácie s nástrojom a získal samostatnosť pri cvičení,

- dokáže adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby,
- v rámci nadobudnutých kompetencií dokáže samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu,
- reprodukuje primerane náročnú skladbu spamäti,
- je schopný zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin,
- dokáže zahrať jednoduché improvizácie,
- je schopný zapojiť sa do komornej alebo súborovej hry,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelania.

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- je schopný vlastného inštrumentálneho prejavu, dokáže primerane preniknúť do výrazu a štruktúry hudobného diela, naštudovať nové skladby podľa svojho záujmu a možností,
- orientuje sa v rôznych hudobných štýloch a žánroch,
- má schopnosť súhry s akordeónmi a inými hudobnými nástrojmi (komorná, súborová a orchestrálna hra),
- je schopný jednoduchej improvizácie (melodické ozdoby, rytmické obmeny a harmonická zmena – obohatenie),
- vie prakticky využiť teoretické poznatky, orientuje sa v hre z listu, je pripravený verejne vystupovať a dokáže sa primerane správať na javisku.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- dokáže sa orientovať v akordeónovej literatúre, vie posúdiť audio nahrávky z portálov internetu, ich technickú a umeleckú kvalitu ako aj technickú vybavenosť akordeónu,
- je schopný profilovať sa v sólovej a skupinovej hre,
- má zvládnuté spôsobilosti techniky hrania na akordeóne, rozumie prstovej a mechovej artikulácií a tvorí kultivovaný tón, ktorý vie správne nasadiť i ukončiť (mäkké, rovné a ostré nasadenie a ukončenie tónu),
- dokáže zahrať skladbu z rôznych hudobných štýlov a charakterov,
- svojou interpretáciou dokáže vyjadriť charakter skladieb rôznych období a štýlov,
- v rámci svojich daností dokáže harmonizovať, melodicky a rytmicky obohatiť ľudovú pieseň alebo populárnu melódiu.

Prípravné štúdium (PŠ)

„PŠ A“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. roku PŠ – PHV II)

„PŠ B“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. polroku školského roka – PHV)

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 0, 5 (1x týždenne)
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 1a, 1b
- **CIELE:**

- vzbudiť u žiaka záujem o svet hudby,
- rozvíjať sluchové a rytmické predpoklady žiakov,
- využiť hudobnú predstavivosť detí v hudobnej aktivite,
- zacieliť žiakovu vôľu na vystihnutie charakteru a hudobného obsahu skladby.
- hravou formou vzbudiť záujem žiaka o hru na nástroji.
- rozvíjať jeho tvorivé schopnosti a hudobnosť.
- osvojovať si správne návyky nástrojovej hry.

- **OBSAH:**

- Oboznámenie sa s nástrojom.
- Sedenie, držanie, upevnenie nástroja a postavenie pravej ruky.
- Základy mechovej artikulácie.
- Hra jednoduchých piesní pravou rukou v päťprstovej polohe. Hra celých, polových a štvrťových nôt. Hra melodických basov- F,C,G,D a príslušných durových akordov ľavou rukou.
- hmatová a sluchová orientácia na klaviatúre - uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu – celého tela,

- **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

J. VAŠICA: Praktická škola hry na akordeóne.

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón

Jednoduché ľudové a umelé piesne (podľa sluchu)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**

- osvojiť si správne sedenie za nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre, držanie nástroja, základy mechovej artikulácie - vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne v päťprstovej polohe v pravej ruke a spolu s jednoduchým sprievodom v ľavej ruke, - poznať notový zápis v husľovom kľúči (rozsahu minimálne 1 oktávy) a v basovom kľúči (aj akordy k základným basom C, G, D, F) - poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek (celé, polové, štvrťové), - zvládnuť hru non legato, tenuto, - zvládnuť základy mechovej techniky - obraty mechu (poznať značky pre obraty mechu) - poznať základné dynamické znamienka (f, mf, p), - zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek	- postupová skúška do 1. ročníka (bez ohľadu na dĺžku absolvovaného PŠ – A alebo B) – **2 skladby** predvedené verejne, melódia s elementárnym sprievodom; 2. skladba môže byť ľubovoľná ľudová skladba so sprievodom učiteľa

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Charakteristickými vlastnosťami detí v období prípravného štúdia sú krátkodobá koncentrácia pozornosti, hravosť, nesústredenosť, neschopnosť abstraktného myslenia. Vyučovanie musí byť preto maximálne názorné, spojené s činnosťami a predmetmi, ktoré dieťa pozná z bežného života a prebiehať hravou formou. Odporúča sa prispôsobiť obsah vyučovania záujmom dieťaťa a striedať rôzne druhy činností. Elementárne návyky si dieťa osvojí spoľahlivejšie, pokiaľ sú do hodiny zapájané všetky jeho zmyslové orgány; je vhodné zaradiť pohybové činnosti, využívať rytmizovanú reč – riekanky.

Požiadavky na vyučovanie:

- systematickosť, postupnosť, názornosť zrozumiteľnosť, primeranosť,
- dbať na prirodzenosť prejavu (agogika, dynamika vychádzajúca z hudobného obrazu),

Zaradenie dieťaťa do prípravnej hudobnej výchovy má veľký význam pre jeho budúci psychický a emocionálny rast.

1. ročník, 1.časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** prebudiť u žiaka záujem preniknúť do sveta hudby, rozvíjať jeho hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť a využiť chuť objavovať stále niečo nové. Primeraným spôsobom učiť žiaka mať rád hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou i zápalom. Pri vyučovacom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu. Formovať inštrumentálne návyky postupne, čo najviac využívať názorné vyučovanie, postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby. Snažiť sa rozvíjať žiaka vo všestranne rozvinutú osobnosť.

↳ **OBSAH:**

Ak žiak neabsolvoval PŠ

- zistiť hudobné dispozície žiaka (intonácia, sluch, rytmus), manuálne a fyzické predpoklady žiaka,

- vzbudiť záujem žiaka o hru na nástroji hravou formou. Ak žiak absolvoval PŠ:

- rozvíjať záujem žiaka o hru na nástroji,
- upevňovať správe pracovné návyky k základom mechovej a prstovej artikulácie, rozvíjať jeho tvorivé schopnosti a hudobnosť,
- osvojovať si správe návyky nástrojovej hry.
- viesť žiaka ku sluchovej kontrole (bez zrakovej) hracieho aparátu,
- rozvíjať zmysel pre súhru oboch rúk,
- hra podľa sluchu, notové písmo, hra podľa nôt,
- rozvíjať hru naspamäť,
- rozširovať intonačné schopnosti, rytmické, harmonické a muzikálne cítenie,
- prebúdzať tvorivé schopnosti žiaka
- rozvíjať hru naspamäť, rozvoj hudobnej pamäti,
- rozširovať intonačné schopnosti, rytmické, harmonické a muzikálne cítenie, prebúdzať tvorivé schopnosti žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
- osvojiť si správne sedenie s nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre (celý rozsah), - základy mechovej artikulácie, - rešpektovať notový zápis, zdokonaliť čítanie nôt v husľovom a basovom kľúči, - hra legato, tenuto, staccato, - rozšíriť ostré a rovné nasadenie a ukončenie tónu,	1 pieseň s jednoduchým sprievodom a 1 - 2
- rozšíriť 5 prstovú polohu pravej ruky, - orientácia na základných a terciových basoch s príslušnými durovými akordami, - dvojhmaty, - získať rytmické a hudobné cítenie pomocou riekaniek, hádaniek, hier , piesní, rozlišovať jednoduché taktové delenie (2/4, 3/4, 4/4 takt), - poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek, - vedieť zahrať ľudové piesne podľa sluchu, spolu s jednoduchým sprievodom, - tvoriť jednoduchý sprievod k piesňam, - poznať základy dynamiky a druhy tempa, - rozvíjať hudobnú pamäť, zvládnutím čo najväčšieho množstva skladbičiek, - hrať stupnice durové (C, G, D, A, F) zvlášť každou rukou, v rozsahu 1 oktávy, - hrať základný kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky, - zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (výber zo školy podľa uváženia pedagóga – minimálne 10 skladieb), - hra z listu.	skladbičky rôzneho charakteru Verejné vystúpenie (sólová hra) najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou. Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. Hricová Abeceda akordeonistu

J. Vašica Praktická škola pre akordeón

T. Lunquist – L.HolmAkordeonSchulle

P. Londonov Škola hry na akordeóne

Prípadne iná vhodná dostupná literatúra. Pri vyučovaní melodického basu možnosť využiť klavírnu literatúru.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** učebnú látku 1. ročníka, ktorú majú žiaci zvládnuť, prispôsobujeme jeho primeranej mentálnej úrovni a podľa toho či absolvoval PŠ. Na vyučovanie začiatkov sa musí klásť mimoriadne veľký dôraz. Vstup do hudby by mal byť nenúteným a hlboko premysleným procesom.

Napriek tomu, že existuje veľa metodík významných pedagógov a autorov, veľa postupov, ktoré sa generáciami menia, podľa potrieb danej doby a získaných nových poznatkov, ak chceme byť úspešní, musíme vnímať individualitu žiaka a vzbudiť v ňom lásku k hudbe. Nevyhnutnou podmienkou je prirodzene rozvíjať hudobné vnímanie, zručnosti, schopnosti, pamäť a talent.

Osobnosť učiteľa je dôležitá pri tvorivej činnosti žiaka. Aby bolo vyučovanie pre žiaka zaujímavé, efektívne a zároveň cieľavedomé, musí tu pôsobiť ešte prvok uvoľnenosti. Vzájomné porozumenie učiteľa a žiaka je základnou podmienkou jeho pozitívneho rozvoja.

Literatúra je pomerne obsiahla, záleží len na pedagógovi, po ktorej siahne a ako s ňou bude pracovať.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** usmerňovať správne pracovné návyky z 1. ročníka. Podporovať rozvoj muzikality a technickú stránku žiaka. Rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie. Viesť žiaka k hre spamäti.↳ **OBSAH:**

- upevňovať správne doteraz získané pracovné návyky,
- rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie,
- základy hry z listu,
- rozvíjať tvorivý prístup k harmonizácii jednoduchých piesní,▪ viesť sústavne žiaka k hre bez zrakovej kontroly,
- podporovať rozvoj muzikality v súlade s technickým napredovaním žiaka.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- rozšíriť 5 prstovú polohu ruky, - zdokonaľovať hru legato, tenuto, staccato, - vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne podľa sluchu, spolu s jednoduchým sprievodom, transponovať do iných tónin, - tvoriť sprievod k piesňam, - hra v rôznych durových tóninách, začiatky hry v molovej tónine, - pri nácviku akordického sprievodu použiť terciový a kvintový bas, - rozšíriť oblasť dynamiky a tempa, - nácvik jednoduchých melodických ozdôb, - bodkovaný rytmus, triola, synkopa, - základy registrácie, - stupnice durové (C, G, D, A, E, H, F, B) oboma rukami spolu, rozsah 1 oktáva, začiatky molovej stupnice, - durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, oboma rukami spolu, - molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, každou rukou zvlášť - hra naspamäť pri prednesových skladbách podmienkou, - zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (výber zo školy podľa uváženia pedagóga – minimálne 15 skladieb), - hra z listu.	1 pieseň s jednoduchým sprievodom a 2 –3 skladbičky rôzneho charakteru. Verejné vystúpenie (sólová hra) najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. Hricová	Abeceda akordeonistu
J. Vašica	Praktická škola pre akordeón
Dukanová-Ondruš	Akordeónové etudy I.
Czerny-Tomšík	Opus 599 (výber)
P. Londonov	Škola hry na akordeóne
J. Kotík	50 ľudových piesní
S. Stračina	Svet a deti (výber)
J. Letňan	Slovenské ľudové piesne 1., 2. zošit (výber)

Prípadne iná vhodná dostupná literatúra.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** naďalej rešpektovať individualitu žiaka voľbou vhodných a primeraných spôsobov a metód práce, ktoré budú rozvíjať jeho interpretačné a tvorivé schopnosti. Pedagóg má žiaka motivovať aj k návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok, čím si žiak vytvára svoj vlastný názor na dobrú či zlú interpretáciu a takisto budovať v žiakovi schopnosť reflexie a postupnej samostatnosti.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** pestovať zmysel pre pekný tón a dynamický výraz. Viesť k správnemu pochopeniu a správnej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Naďalej rozvíjať prstovú a mechovú techniku, rozšíriť ju o ďalšie technické prvky. Podporovať tvorivý prístup žiaka pri úprave piesní.

↳ **OBSAH:**

- rozvíjať prstovú a mechovú techniku o ďalšie technické prvky,
- rozvíjať tvorivý prístup pri úprave jednoduchých piesní,
- pestovať zmysel pre kultúru tónu a výraz,
- viesť žiaka k pochopeniu a k správnej interpretácii skladieb rôzneho charakteru, ▪ začiatky komornej hry.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- sústavne zdokonaľovať hru legato, tenuto, staccato, nácvik portata, súhra oboch rúk, rôzne kombinácie, pasážové behy v tempe, - melodické ozdoby – rozšíriť o ďalšie druhy jednoduchých ozdôb, - zdokonaľovať hru dvojhmatov (tercie), rozšíriť o jednoduchý dvojhlas v pravej ruke, - osvojovať si zásady správneho nácviku, - viesť žiaka k schopnosti transponovať melódie, tvoriť k nim sprievod (v dur a mol tóninách), - interpretovať skladbičky rôzneho charakteru s pestovaním vnútornej predstavy (kontrast, výraz, tempo, dynamika) - stupnice durové (C - H, F - As) oboma rukami spolu, rozsah 1 oktáva, - stupnice molové harmonické (a – cis, d – f), každou rukou zvlášť, - durový kvintakord trojhlasný s obratmi, harmonicky a melodicky, oboma rukami spolu, - molový kvintakord s obratmi, harmonicky a melodicky, každou rukou zvlášť - hra naspamäť pri prednesových skladbách podmienkou, - etudy – minimálne 5, - prednesové skladbičky menšieho rozsahu – minimálne 5, - hra z listu, - zapojiť žiaka podľa schopnosti do hry sprievodu alebo komornej (súborovej) hry.	2 –3 skladbičky rôzneho charakteru. Verejné vystúpenie (sólová hra) najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou. v II. polroku vystúpenie aj v komornom (súborovom) zoskupení.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. Hricová	Abeceda akordeonistu
Dukanová-Ondruš	Akordeónové etudy I.
Czerny-Tomšík	Opus 599 (výber)
J. Bažant	Akordeón – automat, I. a II. zošit
S. Stračina	Svet a deti (výber)
J. Letňan	Slovenské ľudové piesne 1., 2., 3. zošit (výber)
J. S. Bach	Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

Prípadne iná vhodná dostupná literatúra.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese overené metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, sústavne a intenzívne sa snaží nenásilne priviesť dieťa k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Nikdy sa neuchýli k tomu, aby žiakovo hudobné poňatie bolo iba obyčajným plagiátom jeho učiteľa. Pedagóg by mal viac dbať na využívanie logiky žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a tak ho postupne viesť k samostatnosti.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** zvyšovanie nárokov na technickú vyspelosť žiaka. Rozvíjať harmonické cítenie a hudobnú predstavivosť žiaka. Pestovať hru z listu a súhru v komornej a súborovej hre. Upevňovať správne návyky pri hre na vyučovaní i pri domácej príprave.

↳ **OBSAH:**

- v súlade s výrazovou stránkou hry sústavne zvyšovať nároky na technickú vyspelosť žiaka (prstovú, mechovú, registračnú),

- upevňovať správne návyky pri hre na vyučovacej hodine a domácej príprave,

- rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickým cítením a hudobnej predstavivosti,- pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej a súborovej hre.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
- nadviazať na doposiaľ získané schopnosti technického a muzikálneho rozvoja a rozšíriť ich o ďalšie prvky, - zvyšovať náročnosť prstovej techniky v zmysle tempa, - zdokonaľovať prstovú mechovú techniku a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie, - využívať registráciu, - dvojhmaty, viachlas, začiatky polyfónnej hry, - stupnice durové a molové harmonické spolu cez dve oktávy, - akordy – durové a molové troj a štvorzvuky s obratmi oboma rukami, - rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka (samostatnosť pri úprave piesní, improvizačné obohatenie melódie), - pestovať hru spamäti, - hra z listu, hra sprievodu alebo v komornom (súborovom) zoskupení.	2 menšie skladbičky rôzneho charakteru alebo 1 väčšia skladba. Verejné vystúpenie (sólová hra) najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou. Verejné vystúpenie 1x v polroku, v komornom (súborovom) zoskupení. **Záverečná skúška – obsah:** 1 etuda 1 polyfonický skladba 2 prednesové skladby V rámci KH – 1 skladba.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. Vašica	Praktická škola pre akordeón
Dikanová- Ondruš	Etudy II. (výber)
S. Stračina	Svet a deti
M. Szokeová	Nácvik artikulácie a frázovanie na akordeóne
J. Letňan	Slovenské ľudové piesne II., III.
M. Chudoba	Malý akordeonista
J. Pospíšil	5 drobných skladieb

Prípadne iná vhodná dostupná literatúra, výber prednesovej literatúry rozšíriť o skladby rôznych žánrov a štýlových období.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pedagóg vedie žiaka k samostatnosti, naďalej systematicky rozvíja a podporuje jeho osobný prejav. Nezanedbáva technickú stránku, nakoľko skladby stále náročnejšie to vyžadujú. Vyzýva k návštevnosti kultúrnych podujatí, vedie o nich so žiakom diskusiu, úrovňou vhodnú k jeho veku. Naďalej dbá o presnosť a správnosť hry notového zápisu, o rozvoj hudobnosti, učí žiaka rozoznávať charakter skladieb podľa jednotlivých období, prípadne programovosti skladby.

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, dvakrát týždenne)
1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 4 ↳ **OBSAH:**

- Upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk.
- Zvyšovať náročnosť na získanie techniky v rýchlejších tempách, ozdoby.
- Interpretácia polyfónnych a viachlasných skladieb. ▪ Mechová artikulácia - BELOWSHAKE.
- Zamerať sa aj na oblasť zábavnej hudby

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- Rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období, osvojovať si zásady správnej štýlovej interpretácie. - Zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky. - Viesť žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru. - Pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívanie registrácie nástroja. - Zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov. - Rozvíjať cit pre kolektívne muzicírovanie. - Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií. - Stupnice – durové a molové harmonické a melodické v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv. - Akordy – durový a molový štvorhlasný s obratmi, dominantný septakord s obratmi	3- 4 piesne so sprievodom a 3 –4 skladbičky rôzneho charakteru. Verejné vystúpenie najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou, v II. polroku aj v komornom (súborovom) zoskupení.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. Bažant : Akordeón – automat II.

S. Stračina: Svet a deti

O. Kvěch: Momentky

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne

J.S.Bach: Knižočka skladieb pre A.M.Bachovú

M.Chudoba: Malý akordeonista

Klasické sonatíny, menuety, rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov
Výber skladieb z inej vhodnej našej aj zahraničnej hudobnej literatúry

↳**DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese overené metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, sústavne a intenzívne sa snaží nenásilne priviesť dieťa k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Nikdy sa neuchýli k tomu, aby žiakovo hudobné poňatie bolo iba obyčajným plagiátom jeho učiteľa. Pedagóg by mal viac

dbať na využívanie logiky žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a tak ho postupne viesť k samostatnosti.

2. ročník, 2. časť, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 4 ↳ **OBSAH:**
Zdokonaľovať a prehlbovať získanú zručnosť a vedomosti.
Hudobný repertoár rozšíriť o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby (variácie, suita, sonatína)
Rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie.
Pestovať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny. Usmerňovať záujmy a vkus žiaka v oblasti pop hudby.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. - neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu, hru v tempách. - Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práce s témou a motívom). - Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. - Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. - Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby. - Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií. - Stupnice – durové a molové harmonické a melodické v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv(alebo podľa veľkosti nástroja). - Akordy – durový a molový štvorhlasný s obratmi, dominantný septakord s obratmi - Žiaci, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi: - Stupnice – durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe, durové stupnice v terciách v pravej ruke - Akordy – hrať tak ako na nástroji so SB, ale na melodickom manuáli	3- 4 piesne so sprievodom a 3 –4 skladbičky rôzneho charakteru. Verejné vystúpenie najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou, v II. polroku aj v komornom (súborovom) zoskupení.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J.Ondruš – Harmonika pre pokročilých
J.B.Duvernoy – Opus 176, opus 120 – výber etud
J. Bažant – Akordeón – automat II H.Lemoine
– Výber detských etud
G.Vas – Malý akordeonista

J.Podprocký- Suita choreica
D.Harvan – Na ľudovú nôtu
J.Hurt – Capriccia
J.Pospíšil – Päť dobrých skladieb
K.Bartók – Malé prednesové skladby pre akordeón
Klasické sonatíny, menuety, rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov Výber skladieb z inej vhodnej našej aj zahraničnej hudobnej literatúry

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese overené metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, sústavne a intenzívne sa snaží nenásilne priviesť dieťa k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Nikdy sa neuchýli k tomu, aby žiakovo hudobné poňatie bolo iba obyčajným plagiátom jeho učiteľa. Pedagóg by mal viac dbať na využívanie logiky žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a tak ho postupne viesť k samostatnosti.

3. ročník, 2. časť, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)
- **UČEBNÝ PLÁN:** č. 4
- **CIELE:** Štúdium náročnejších prednesových skladieb, rozvíjanie zmyslu pre štýlovú hudobnú interpretáciu, rozvíjanie hudobnej pamäte, estetického cítenia, rozvoj technických zručností a práce s nástrojom (registrácia, práca s mechom)
- **OBSAH:**

- Zdokonaľovať a prehlbovať získanú zručnosť a vedomosti.
- Rozvíjať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny
- Hra stupníc cez 2 oktávy s príslušnými akordami (troj-zvuky, štvor-zvuky, D7) akordicky, melodicky
- Hudobný repertoár i naďalej rozširovať o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby (variácie, suita, sonatína)
- Rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie.
- Rozvíjať schopnosť samostatného naštudovania skladieb
- Využívanie všetkých zvládnutých technických prvkov – mechová artikulácia, prstová artikulácia, registrácia, hra v rýchlych tempách po celej klaviatúre i basovej tastatúre...
- Zložitejšie úpravy ľudových piesní a populárnych skladieb pri sprievode iných nástrojov, spevu, tanca.

Oboznamovať sa s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- I naďalej rozvoj zmyslu pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. - neustále skvalitňovanie mechovej, prstovej techniky a mechovej artikulácie artikuláciu. - Hru v tempách na oboch tastatúrach. - I naďalej rozvíjať schopnosť samostatnej štýlovej interpretácie na základe analýzy (práce s témou a motívom) a pochopenia diela. - Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. - Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. - Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby. - Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií. - Prehlbovanie technickej zručnosti pri hre stupníc a akordov žiakov so štandardnými i melodickými basmi	3- 4 piesne so sprievodom a 3 skladby rôzneho charakteru, aj rozsahu. Verejné vystúpenie najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou, v II. polroku aj v komornom (súborovom) zoskupení.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. Ondruš – Harmonika pre pokročilých
J. B. Duvernoy – Opus 276, opus 120 – výber etud
J. S. Bach: 15 malých prelúdií
C. Czerny – výber etud, opus 599, 849
H. Lemoine – Výber detských etud
J. Podprocký- PartitaRegenschorica
J. Hurt – Capriccia
K. Bartók – Malé prednesové skladby pre akordeón Š. Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II
B. Bláha: Jazzový akordeon I., II.
Klasické sonatíny, menuety, rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov
Výber skladieb z inej vhodnej našej aj zahraničnej hudobnej literatúry

↳**DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** pedagóg naďalej využíva vo svojom pedagogickom procese overené metodické postupy, ktoré sú v súlade s individualitou žiaka. Sústavne sa snaží viesť žiaka k vlastnému (učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Snaha o rozvoj hudobnej pamäte, rozvoj hudobného cítenia a myslenia v súvislostiach s cieľom priviesť žiaka k samostatnosti v štúdiu i interpretácii.

4. ročník, 2. časť, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN:** č. 4

↳ V tomto ročníku sa uzatvára základné vzdelanie žiaka na I. stupni štúdia ZUŠ záverečnou skúškou.

↳ **CIELE:** Štúdium náročnejších prednesových skladieb, i naďalej rozvíjanie zmyslu pre štýlovú hudobnú interpretáciu, rozvíjanie hudobnej pamäte, estetického cítenia, rozvoj

technických zručností a práce s nástrojom (registrácia, práca s mechom), všeobecný záujem o kultúru a hudbu (o nástroj).

↳ **OBSAH:**

- Zdokonaľovať a prehlbovať získanú zručnosť a vedomosti.
- Rozvíjať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny
- Hra stupníc cez 2 oktávy s príslušnými akordami (troj-zvuky, štvor-zvuky, D7) akordicky, melodicky
- Hudobný repertoár i naďalej rozširovať o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby (variácie, suita, sonatína)
- Rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie.
- Rozvíjať schopnosť samostatného naštudovania skladieb
- Zdokonaľovanie využívania všetkých zvládnutých technických prvkov – mechová artikulácia, prstová artikulácia, registrácia, hra v rýchlych tempách po celej klaviatúre i basovej tastatúre.

Zložitejšie úpravy ľudových piesní a populárnych skladieb pri sprievode iných nástrojov, spevu, tanca. Oboznamovať sa s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
- I naďalej rozvoj zmyslu pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. - neustále skvalitňovanie mechovej, prstovej techniky a mechovej artikulácie artikuláciu. - Hru v tempách na oboch tastatúrach. - I naďalej rozvíjať schopnosť samostatnej štýlovej interpretácie na základe analýzy (práce s témou a motívom) a pochopenia diela. - Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. - Náročnejšie úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií. - Naďalej podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu pre hre ľudových piesní a populárnej hudby. - Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií. - Prehlbovanie technickej zručnosti pri hre stupníc a akordov žiakov so štandardnými i melodickými basmi	3- 4 piesne so sprievodom a 3 skladby rôzneho charakteru, aj rozsahu. Verejné vystúpenie najmenej 1x v polroku, hra naspamäť podmienkou, v II. polroku aj v komornom (súborovom) zoskupení. **Záverečná skúška:** - 1 etuda, - 1 polyfonická skladba, - 2 skladby odlišného charakteru, - 1 prednesová skladba.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. Ondruš – Harmonika pre pokročilých

J. B. Duvernoy – Opus 276, opus 120 – výber etud

J. S. Bach: 15 malých prelúdií

C. Czerny – výber etud, opus 599, 849

H. Lemoine – Výber detských etud

J. Podprocký- PartitaRegenschorica

J. Hurt – Capriccia

K. Bartók – Malé prednesové skladby pre akordeón Š. Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II

B. Bláha: Jazzový akordeon I., II.
D. SCARLATTI: Sonaty – výber
P. FIALA: Nálady
I. KURZ: Elégie
J. KOFROŇ: Furiant SR č. 9
I. HAVLÍČEK: Variácie a mol
I. HAVLÍČEK: Variácie d mol
Klasické sonatíny, menuety, rondá a iné staré tance rôznych starých majstrov
Výber skladieb z inej vhodnej našej aj zahraničnej hudobnej literatúry (najmä klavírnej).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: pedagóg i naďalej využíva vo svojom pedagogickom procese overené metodické postupy, ktoré sú v súlade s individualitou žiaka. Sústavne sa snaží viesť žiaka k vlastnému (učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. I naďalej prehlbuje snaha o rozvoj hudobnej pamäte a rozvoj hudobného cítenia a myslenia v súvislostiach s cieľom priviesť žiaka k samostatnosti v štúdiu i interpretácii skladieb.

II. stupeň a štúdium pre dospelých

Počet hodín týždenne: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

Učbný plán: 20

1., ročník II. stupňa základného štúdia

Ciele : Upevňovať návyky získané absolvovaním prvého stupňa základného stupňa, ako je samostatnosť v domácej príprave na vyučovacie hodiny, presné reprodukovanie notového záznamu, dbanie na ďalší rozvoj správnej prstovej a mechovej techniky, hra bez zrakovej kontroly, hra spamäti , hra z listu a zapájanie sa do komornej hry.

Obsah : Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónii, kontrapunkte a hudobných formách.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónii, kontrapunkte a hudobných formách.	Žiak má dokonalejšie ovládať hru na nástroji, ako ju mal na konci 1.stupňa základného štúdia, má mať vyhranený záujem o hudobný štýl a charakter hudby, má si vedieť správne voliť primerané skladby z ponuky skladieb vyučujúceho, ako aj samostatného hľadania skladieb na internete. Má dokázať zahrať a zapísať vlastné hudobné motívy, alebo malé skladbičky.

Hudobný materiál: J.Ondruš: Škola hry na akordeón, B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón, Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb I., P.Fiala: Pre deti, J.Kowalský: 13 malých skladbičiek, S.Stračina: Svet a deti, J.Letňan: Slovenské ľudové piesne III.

2., ročník II. stupňa základného štúdia

Ciele : Popri pokračujúcej výchove žiaka schopného verejných vystúpení, naďalej upevňovať jeho sebaistotu, samostatnosť, schopnosť kooperácie s inými žiakmi v rámci komornej hry, schopnosť sebavyjadrenia a sebahodnotenia. Rozvíjať štýlovú registráciu prednesových skladieb, cvičiť chopnosť sústredenia sa na hru a pestovanie silnej predstavy.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Zlepšovať prácu s kvalitou tónu, jeho spevnosť, dynamiku a farebnosť. Pracovať s rôznymi formami artikuláce – prstovej, mechovej a využívanie zásad napätia a uvoľňovania svalového aparátu. Rozširovať repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby a spoznávať význam aj z ohľadom na štýlovú registráciu v diskante aj v basovej tastatúre.	Žiak má rozšírený repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby, má dokázať počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť. Dokázať harmonizovať ľudové piesne a tvoriť melodické ozdoby alebo aj rytmické zmeny a aj ich znotovať. Reprodukované hudobné dielo sa snažiť aj emocionálne prežívať. Oboznámiť sa so základným používaním niektorého z počítačových notačných programov

Hudobný materiál: L.Castiglione: Melodické etudy, I.Havlíček: Drobné suity, M.Košnár: Vianočné piesne a koledy, J.Kowalski: 13 malých skladbičiek, S.Stračina: Svet a deti, D.KabalevskýD.Šostakovič: MHR č.6.

3., ročník II. stupňa základného štúdia

Ciele : Prehlbovať získané vedomosti a zručnosti z predchádzajúceho štúdia a podporovať u žiaka osobitý a kultivovaný prejav na verejnosti. Pohotovejšie reprodukovať notový zápis pri hre z listu. Využívať sebakontrolu, pocitové vnímanie svojho tela a vedomú hru na nástroji, ako opak mechanického hrania. Rozvíjať

hudobnú pamäť, estetické cítenie, umelecký vkus a všeobecný záujem o hudbu, koncerty a podobne.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Rozvíjať princíp spevnosti, prácu s tónom, dynamiku, farebnosť diela,hudobný obraz a svalovú motoriku. Zvyšovať technickú náročnosť, hru v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry i basov s využitím zvládnutých, i náročnejších, technických prvkov. Zlepšovať prácu na mechovej technike – ostré a mäkké nasadenie tónu, jeho ukončenie, striedavý mech, bellowsshake a využívať aj výrazové prostriedky typu cantabile, marcato, espressivo a podobne. Hrať skladby rôznych štýlov a žánrov a spoznávať pri nich primerané technické spôsoby hry.	Žiak má dokázať rozlíšiť charakter a náladu skladieb a vedieť ich aj interpretačne vyjadriť, chápať a prežívať aj kompozične náročnejšie skladby a aj dokázať ich kriticky ohodnotiť, aj čo sa týka interpretácie.

Hudobný materiál: Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II., M.Košnár: Vianočné piesne a koledy, J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety, SpielbuchfürAkkordeon I., D.Kabalevský-D.Šostakovič: MHR č.6, Akordeón v hudobnej škole – ruské vydanie.

4., ročník II. stupňa základného štúdia

Ciele : Prehlbovať a fixovať získané vedomosti a zručnosti z predchádzajúceho štúdia a podporovať u žiaka jeho osobitý a kultivovaný prejav na verejnosti, nielen v oblasti hudobno-umeleckej, ale aj v oblasti komunikačno-sociálnej. Na psycho- fyzické uvoľnenie pri verejnom vystupovaní využívať aj princípy voľného dýchania. Schopnosť samostatne naštudovať technicky aj výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, pričom techniku hry na nástroji chápať ako nezanedbateľnú funkciu vyjadrenia obsahu hudby. Schopnosť vyprofilovať sa nielen ako amatérsky hudobník v sólovej, či komornej hre, ale aj ako rozhľadený poslucháč.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Zvyšovať technickú náročnosť s dokonalou hmatovou orientáciou na oboch manuáloch a schopnosťou interpretačne porovnať rôzne štýlové obdobia a chraktery hudby, za pomoci pochopenia skladieb prostredníctvom analýzy harmonického a formového rozboru. Rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka pri pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb pomocou harmonizácie, variovania i transponovania.	Žiak má dokázať pohotovo reprodukovať notový zápis z listu (skladieb z nižších ročníkov), ovládať rôzne prstové i mechové artikulačné techniky hry na akordeóne, zvládnuť transponovanie jednoduchých piesní a melódií do blízkych tónin a zahrať jednoduché improvizácie. **Záverečná skúška:** zahrajú spamäti 1 durovú a 1 molovú stupnicu (legato, staccato a protipohyb) s príslušným 4-hlasým T5 s obratmi, dominantný a zmenšený septakord s obratmi, chromatickú stupnicu, 1 etudu, 1 polyfonickú

	skladbu, 2-3 prednesové skladby odlišného charakteru.

Hudobný materiál: J.Hurt: Capriccia, J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety, Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II., III., S.Stračina: Svet a deti, K.Bartók-I.Bogár: Sonatíny, G.F.Händel: HARE č. 65.

1., ročník štúdia pre dospelých

Ciele : Upevňovať návyky získané absolvovaním prvého stupňa základného stupňa, ako je samostatnosť v domácej príprave na vyučovacie hodiny, presné reprodukovanie notového záznamu, dbanie na ďalší rozvoj správnej prstovej a mechovej techniky, hra bez zrakovej kontroly, hra spamäti , hra z listu a zapájanie sa do komornej hry.

Obsah : Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónii, kontrapunkte a hudobných formách.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Pasážové behy vo väčších tempách, zdokonaľovanie a využívanie hry rôznych artikulačných prvkov, harmonizácia melódií, tvorenie sprievodov k piesňam a tancom, využívanie kadencií, zapisovanie melódií podľa sluchu a melodické i rytmické úpravy ľudových piesní, alebo populárnych melódií. Aktívne využívať registráciu s pomocou správnych registračných techník a využívať získané vedomosti o harmónii, kontrapunkte a hudobných formách.	Žiak má dokonalejšie ovládať hru na nástroji, ako ju mal na konci 1.stupňa základného štúdia, má mať vyhranený záujem o hudobný štýl a charakter hudby, má si vedieť správne voliť primerané skladby z ponuky skladieb vyučujúceho, ako aj samostatného hľadania skladieb na internete. Má dokázať zahrať a zapísať vlastné hudobné motívy, alebo malé skladbičky.

Hudobný materiál: J.Ondruš: Škola hry na akordeón, B.Bláha: Moderná škola hry na akordeón, Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb I., P.Fiala: Pre deti, J.Kowalský: 13 malých skladbičiek, S.Stračina: Svet a deti, J.Letňan: Slovenské ľudové piesne III.

2., ročník štúdia pre dospelých

Ciele : Popri pokračujúcej výchove žiaka schopného verejných vystúpení, naďalej upevňovať jeho sebaistotu, samostatnosť, schopnosť kooperácie s inými žiakmi v rámci komornej hry, schopnosť sebavyjadrenia a sebahodnotenia. Rozvíjať štýlovú registráciu prednesových skladieb, cvičiť chopnosť sústredenia sa na hru a pestovanie silnej predstavy.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Zlepšovať prácu s kvalitou tónu, jeho spevnosť, dynamiku a farebnosť. Pracovať s rôznymi formami artikuláce – prstovej, mechovej a využívanie zásad napätia a uvoľňovania svalového aparátu. Rozširovať repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby a spoznávať význam aj z ohľadom na štýlovú registráciu v diskante aj v basovej tastatúre.	Žiak má rozšírený repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby, má dokázať počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť. Dokázať harmonizovať ľudové piesne a tvoriť melodické ozdoby alebo aj rytmické zmeny a aj ich znotovať. Reprodukované hudobné dielo sa snažiť aj emocionálne prežívať. Oboznámiť sa so základným používaním niektorého z počítačových notačných programov

Hudobný materiál: L.Castiglione: Melodické etudy, I.Havlíček: Drobné suity, M.Košnár: Vianočné piesne a koledy, J.Kowalski: 13 malých skladbičiek, S.Stračina: Svet a deti, D.KabalevskýD.Šostakovič: MHR č.6.

3., ročník štúdia pre dospelých

Ciele : Prehlbovať získané vedomosti a zručnosti z predchádzajúceho štúdia a podporovať u žiaka osobitý a kultivovaný prejav na verejnosti. Pohotovejšie reprodukovať notový zápis pri hre z listu. Využívať sebakontrolu, pocitové vnímanie svojho tela a vedomú hru na nástroji, ako opak mechanického hrania. Rozvíjať hudobnú pamäť, estetické cítenie, umelecký vkus a všeobecný záujem o hudbu, koncerty a podobne.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Rozvíjať princíp spevnosti, prácu s tónom, dynamiku, farebnosť diela,hudobný obraz a svalovú motoriku. Zvyšovať technickú náročnosť, hru v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry i basov s využitím zvládnutých, i náročnejších, technických prvkov. Zlepšovať prácu na mechovej technike – ostré a mäkké nasadenie tónu, jeho ukončenie, striedavý mech, bellowsshake a využívať aj výrazové prostriedky typu cantabile, marcato, espressivo	Žiak má dokázať rozlíšiť charakter a náladu skladieb a vedieť ich aj interpretačne vyjadriť, chápať a prežívať aj kompozične náročnejšie skladby a aj dokázať ich kriticky ohodnotiť, aj čo sa týka interpretácie.
a podobne. Hrať skladby rôznych štýlov a žánrov a spoznávať pri nich primerané technické spôsoby hry.	

4., ročník štúdia pre dospelých

Ciele: Prehlbovať a fixovať získané vedomosti a zručnosti z predchádzajúceho štúdia a podporovať u žiaka jeho osobitý a kultivovaný prejav na verejnosti, nielen v oblasti hudobno-umeleckej, ale aj v oblasti komunikačno-sociálnej. Na psycho- fyzické uvoľnenie pri verejnom vystupovaní využívať aj princípy voľného dýchania. Schopnosť samostatne naštudovať technicky aj výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, pričom techniku hry na nástroji chápať ako nezanedbateľnú funkciu vyjadrenia obsahu hudby. Schopnosť vyprofilovať sa nielen ako amatérsky hudobník v sólovej, či komornej hre, ale aj ako rozhľadený poslucháč.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Zvyšovať technickú náročnosť s dokonalou hmatovou orientáciou na oboch manuáloch a schopnosťou interpretačne porovnať rôzne štýlové obdobia a chraktery hudby, za pomoci pochopenia skladieb prostredníctvom analýzy harmonického a formového rozboru. Rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka pri pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb pomocou harmonizácie, variovania i transponovania.	Žiak má dokázať pohotovo reprodukovať notový zápis z listu (skladieb z nižších ročníkov), ovládať rôzne prstové i mechové artikulačné techniky hry na akordeóne, zvládnuť transponovanie jednoduchých piesní a melódií do blízkych tónin a zahrať jednoduché improvizácie. **Záverečná skúška:** zahrajú spamäti 1 durovú a 1 molovú stupnicu (legato, staccato a protipohyb) s príslušným 4-hlasým T5 s obratmi, dominantný a zmenšený septakord s obratmi, chromatickú stupnicu, 1 etudu, 1 polyfonickú skladbu, 2-3 prednesové skladby odlišného charakteru.

Hudobný materiál: J.Hurt: Capriccia, J.S.Bach: Malé prelúdia a fugety, Š.Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II., III., S.Stračina: Svet a deti, K.Bartók-I.Bogár: Sonatíny, G.F.Händel: HARE č. 65.

Hra na sláčikových nástrojochProfil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia -** primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v danom študijnom zameraní,
- má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia,
- ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu,
- rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry,
- dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie.

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni a individuálnymi psycho fyziologickými dispozíciami,

- orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
- počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrole,
- aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie,
- zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu,
- nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci skupinových predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností,
- uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou,
- vlastné predstavy o hudobnom diele stvárňuje vedomým používaním technických, hudobnovýrazových, a iných interpretačných prostriedkov,
- získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri štúdiu hudobných skladieb,
- ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie
pri samostatnom štúdiu.

Hudobný odbor - HRA NA CIMBAL

TEMATICKÉ VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PLÁNY

Predmet: Hra na cimbale (HCM) / Komorná hra (KOH)

Charakteristika predmetu

Cimbal so svojou bohatou umeleckou tradíciou nadobudol rovnoprávne postavenie s ostatnými hudobnými nástrojmi. Má nenahraditeľné postavenie vo folklóre, ale taktiež v populárnej, či vážnej hudbe. Štúdium cimbalu v ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného hudobného vzdelania – primárne a nižšie sekundárne vzdelanie. Rozvíja hudobné zručnosti technické, výrazové, pestuje rozvoj vôľových vlastností, vychováva amatérskeho interpreta hudby a vnímavého poslucháča hudobných diel. Rozvoj kľúčových kompetencií absolventa ZUŠ pokračuje štúdiom na stredných školách typu konzervatória.

Vyučovací proces začína motívom, ľudovou piesňou a postupne prechádza k hre podľa sluchu, k hre z nôt, k transpozícii, k základom tvorenia vlastného sprievodu jednoduchých piesní až k základom improvizácie.

Ciele vyučovacieho predmetu

- oboznámiť žiaka s hudobným nástrojom, jeho históriou a orientáciou v strunovej sústave,
- rozvíjať záujem o tento hudobný nástroj a o hudbu všeobecne,
- podporovať záujem žiaka o hru, rozvíjať jeho spontánnu aktivitu, fantáziu, rozvíjať hudobné cítenie a pamäť,
- naučiť žiaka systematicky pracovať,
- hrať ľudové piesne s rešpektovaním individuálnych schopností žiaka.

Špecifické ciele

- zvyšovať pohotovú orientáciu v strunovej sústave,
- rozširovať výrazové prostriedky,
- zdokonaľovať technickú a výrazovú stránku hry,
- viesť žiaka k samostatnosti v hre,
- využívať v rámci prehrávania domácej úlohy hru z listu.

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

- • Rozlíšiť spôsob tvorenia tónov pri hre non legata a legata,
- • uvoľnene sedieť pri nástroji a správne dýchať.

Kognitívna oblasť:

- pomenovať tóny hudobnej abecedy,
- čítať najjednoduchší notový zápis.

Afektívna oblasť:

- posúdiť charakter piesne.

Psychomotorická oblasť:

- orientovať sa sluchovo na cimbale - smer tónov nahor a nadol,
- zahrať piesne v non legate a legate podľa sluchu v rozsahu 5 prstov,
- zahrať jednoduchý notový zápis.

Výchovno-vzdelávacie stratégie

Spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia doviedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.
Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v prípravnom štúdiu rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovadem predmete hra na cimbale využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- kultúrne a súvisle sa vyjadrovať,
- aktívne počúvať a primerane reagovať,
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu.

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,
- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- počúvať digitálne zdroje.

4. Spôsobilosti učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätávať si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri praktickej zručnosti v hre na klavíri,
- vytvárať si návyky k systematickej príprave,
- používať informácie z HN a využívať ich v hre na nástroji.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Schopnosti tvorivo riešiť problémy môžeme využiť vo viacerých predmetoch tým, že vytvoríme pre žiakov motivačné a aktivizujúce pracovné prostredie a podmienky na riešenie praktických a teoretických problémových úloh a situácií.

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- skúšať viaceré možnosti riešenia problému.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- tvoriť a prijímať umenie,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania: Metódy	Stratégia vyučovania: Formy práce
1. Základy hry na nástroj	• slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda	• hravá forma • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	• analyticko - syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda	• hravá forma individuálnej práce na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 1B

predmet: HCM - hra na cimbale | prípravné štúdium | časová dotácia: 1 hod. Týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Tarjani - Tóth Ida a Falka József: Škola hry na cimbale I. • Gerencsér, Szeverényi: Cimbalová škola • V. Brada: Škola hry na cimbal pre samoukov • F. Repa: Cimbalová škola I. a II. diel • F. Kořínek: Husľové etudy • J. Jirmal: Škola hry na gitaru	—	—
2. polrok	• Stupnice v rozsahu 1-2 oktáv (C, G, D) • Hra tonického kvintakordu v rozsahu hranej stupnice • Jednohlasné ľudové piesne • Prednes: výber	• Držanie tela a paličiek pri hraní, sedenie za nástrojom • Rozvíjať koordináciu pohybov rúk a nôh pomocou jednoduchých cvičení • Naučiť elementárnu hru na cimbale • Rozlišovať rôzne rytmické hodnoty, bodkovaný rytmus • Základy dynamiky (p-f)	—

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 1B

predmet: HCM - hra na cimbale | prvý ročník prvej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice do 2 #, 2 b • Prednes: 5 • Ľudové piesne	• Naučiť elementárnu hru na cimbale • Rozlišovať rôzne rytmické hodnoty, bodkovaný rytmus • Držanie tela a paličiek pri hraní, sedenie za nástrojom • Rozvíjať koordináciu pohybov rúk a nôh pomocou jednoduchých cvičení	• TARJANI-TÓTH Ida a FALKA József: Škola hry na cimbale • GERENCSÉR, SZEVERÉNYI: Cimbalová škola • Szőllős Beatrix: Cimbalom-muzika I.

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
2. polrok	• Stupnice do 5 # • Prednes: 5 • Ľudové piesne	—	—

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE – ISCED 1B

predmet: HCM - hra na cimbale | druhý ročník prvej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice dur do 3 #, 3 b • Dvojhlas a trojhlasné akordy, durový a molový tónorod • Prednes: 5 • Ľudové piesne • Orientácia v strunovej sústave	• Rozvíjať techniku hry na cimbale, plynulá hra z nôt, správne držanie tela a paličiek pri hraní a sedení za nástrojom • Spôsoby hry na cimbale: hra legato, portamento • Základy dynamiky, frázovania	• TARJANI-TÓTH Ida a FALKA József: Škola hry na cimbal I. a II. diel • GERENCSÉR, SZEVERÉNYI: Cimbalová škola • V. BRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov • F. REPA: Cimbalová škola I. a II. diel
2. polrok	• Stupnice mol (harmonická) do 3 # a 3 b • Dvojhlas a trojhlasné akordy, durový a molový tónorod • Prednes: 5 • Ľudové piesne • Orientácia v strunovej sústave	• Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave C-e³ • Rytmické sekvencie, triola, synkopa • Hra súbežného dvojhlasu • Rozvíjať koordináciu pohybov rúk, nácvik pedalizácie, koordinácia rúk a nôh pomocou jednoduchých cvičení • Staccato, ligatúra, nácvik úderu žabka, príprava na hru tremolo • Rozvíjanie melodicko-harmonického cítenia, frázovanie	• J. MICKA: Husľové a elementárne etudy (výber) • J. JIRMAL: Škola hry na gitaru (výber)

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 1B

predmet: HCM - hra na cimbale | tretí ročník prvej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: durové do 4 #, 2 b • Cimbalová škola: 5 skladieb • Ľudové piesne: 5 • Hra z listu: 3 piesne	• Hra stupníc - C, G, D, A, E, F v rozsahu od C po e^3 • Nácvik úderu 2-3 násobného, bez pedálu, s pedálom, každou rukou osobitne • Sekvencie v rozsahu 3 tónov • Nácvik úderu „žabka“ bez pedálu	• TARJANI-TÓTH Ida a FALKA József: Škola hry na cimbale • GERENCSÉR, SZEVERÉNYI: Cimbalová škola • Szőllős Beatrix: Cimbalom-muzika I.
2. polrok	• Stupnice: molové do 2 #, 2 b • Cimbalová škola: 5 • Ľudové piesne: 5 • Hra z listu: 3 piesne	• Hra stupníc a, e, h, d v rozsahu od C po e^3 • Harmonická kadencia T-S-D v mol v prebraných stupniciach • Hra jednohlasu (legato, bezpedálové tzv. secco staccato a ich kombinácia pri hre jednohlasu) • Hra súbežného dvojhlasu • Dynamika, frázovanie, hra spamäti, hra z listu	—

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 1B

predmet: HCM - hra na cimbale | štvrtý ročník prvej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: durové do 5 #, 3 b; molové do 2 # • Etudy: 2 • Cimbalová škola: 1 • Ľudová pieseň: 1 • Prednes: 1	• Hra stupníc C, G, D, A, E, H, a, e, h v rozsahu od C po g^3 v terciách • Nácvik úderu 2-3 násobného a arpegia • Sekvencie v rozsahu 3 tónov • Nácvik úderu „žabka“ bez pedálu • Hlavné harmonické funkcie + D^7 v prebraných stupniciach - tercie, sexty, oktávy • Pedálové cvičenia	• Tarjani-Tóth Ida: Cimbalová škola • G. Allaga: Etudy • Wohlfahrt: Husľové etudy • J. S. Bach: Sonáty a partity
2. polrok	• Stupnice: molové do 3 b • Etudy: 2 • Ľudová pieseň: 1 • Prednes: 1 • Záverečná skúška: - 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave - 1 technické cvičenie - etuda - 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, barok) - 1 prednesová skladba pre cimbal, prípadne transkripcia skladby	• Dynamika, frázovanie, hra spamäti, hra z listu	—

NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 2B

predmet: HCM - hra na cimbale | prvý ročník druhej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy, akordy, obraty akordov, harmonická kadencia • Nácvik pedalizácie (4-8 tónov, frázovanie) • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu	• Hra stupníc v rozsahu od C po e^3 v tempe, technické cvičenia - tercie, sexty, oktávy, akordy (dur, mol, zm., zv.), obraty akordov, kadencie • Úder tremolo - vyššia frekvencia bez pedálu, s pedálom • Použitie nových výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, pizzicato kombinované a pod.) • Hra melodických ozdôb	• G. Allaga: Cimbalschule II. • G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • J. Mazourová: Ukolébavka (duo pre zob. fl. a cimbal) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)
2. polrok	• Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy, akordy, obraty akordov, harmonická kadencia • Nácvik pedalizácie (4-8 tónov, frázovanie) • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu	• Základy improvizácie, hra melodických ozdôb • Základy improvizácie - samostatné vytvorenie variácie, sprievodu k ľudovým piesňam • Dynamika, frázovanie, zmeny tempa • Zdokonalenie hudobnej pamäti	• Tarjani-Tóth Ida: Régi zene cimbalomra (Stará hudba pre cimbal - výber) • D. Erdélyi: Maďarské piesne • G. Allaga: Maďarské piesne • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • V. Brada: Andante (rukopis)

NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 2B

predmet: HCM - hra na cimbale | druhý ročník druhej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy v rámci stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom • Harmonická kadencia • Hra melodických ozdôb • Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu	• Tremolo, vysoká frekvencia v jednohlasnom tremole vytvárajúca dojem súvislého tónu, tremolo dvojhlasné, vyrovnanosť rúk, tremolo v dynamike crescendo - decrescendo • Pedalizácia - staccatovitý pedál, polpedál • Sekvencie náročnejšie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch • Tercie, sexty, oktávy v rámci stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom • Stupnice všetky durové a molové v celom rozsahu nástroja, bez pedálu, s pedálom v tempe a s dynamikou	• G. Allaga: Cimbalschule II. • G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • J. Mazourová: Ukolébavka (duo pre zob. fl. a cimbal) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)
2. polrok	• Improvizácia • Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy, akordy, obraty akordov, harmonická kadencia • Vytváranie variácií, sprievod • Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu	• Arpeggio 4-hlasné, bez pedálu, s pedálom, v tempe, zmenšený septakord • Kadencie T, VI, S, D, D^7/T, T, S, D, D^7, zm. a pod. • Rozvoj hudobnej predstavivosti, improvizácia, transponovanie, vytváranie variácií, akordické sprievody, harmonické prechody a pod. • Upevňovanie harmonického cítenia - nácvik sprievodu • Základy improvizácie pri hre ľudových piesní - tvorenie variácií • Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní • Ladenie nástroja	—

NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 2B

predmet: HCM - hra na cimbale | tretí ročník druhej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy v rámci stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom • Harmonická kadencia • Hra melodických ozdôb	• Vysoká frekvencia v dvojhlasnom tremole, vyrovnanosť rúk, tremolo v dynamike crescendo - decrescendo • Tercie v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu, s pedálom, hra tercií, oktáv a sext • Štvorhlasné akordy s obratmi v tempe aj 4-6 hlasné arpeggio s pedálom • Pedalizácia - staccatovitý pedál, polpedál • Sekvencie náročnejšie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch • Stupnice - bez pedálu, s pedálom v tempe a s dynamikou • Harmonické kadencie	• G. Allaga: Cimbalschule II. • G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber)
2. polrok	• Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu • Improvizácia • Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, technické cvičenia, intervaly, kadencie • Vytváranie variácií, sprievod • Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu • Improvizácia	• Rozvoj hudobnej predstavivosti, improvizácia, transponovanie, vytváranie variácií, akordické sprievody, prechody a pod. • Upevňovanie harmonického cítenia - nácvik sprievodu • Základy improvizácie pri hre ľudových piesní - tvorenie variácií • Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní • Prehlbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia, pizzicato, glissando, flažolety) • Ladenie nástroja	• J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • J. Mazourová: Ukolébavka (duo pre zob. fl. a cimbal) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)

NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 2B

predmet: HCM - hra na cimbale | štvrtý ročník druhej časti prvého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol stupnice v plnom rozsahu nástroja, tercie, sexty, oktávy v rámci stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom • Harmonická kadencia • Hra melodických ozdôb • Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu • Improvizácia	• Pedalizácia - staccatovitý pedál, polpedál • Náročnejšie sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch • Tercie, sexty, oktávy v rámci stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom • Stupnice s pedálom v tempe a s dynamikou, tercie, sexty, oktávy, akordy, kadencie • Arpeggio 4-hlasné, bez pedálu, s pedálom, v tempe • Improvizácia, transponovanie, vytváranie variácií, akordické sprievody, prechody a pod.	• G. Allaga: Cimbalschule II. • G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • J. Mazourová: Ukolébavka (duo pre zob. fl. a cimbal) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)
2. polrok	• Stupnice: dur a mol v plnom rozsahu nástroja, technické cvičenia • Etudy: 2 • Prednes: 2 (výber) • Hra z listu • Improvizácia	• Základy improvizácie pri hre ľudových piesní - tvorenie variácií • Ladenie nástroja • Obaľovanie paličiek • Príprava na záverečné skúšky	• Záverečná skúška (hra spamäti): - 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave - 1 etuda - 1 prednesová skladba z literatúry hudby baroka alebo renesancie - 1 rozsiahlejšia prednesová skladba pre cimbal, prípadne transkripcia skladby

DRUHÝ STUPEŇ

predmet: HCM - hra na cimbale | prvý ročník druhého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, E, F, B, Es, As, a, e, h, fis, cis, d, g, c, f v celom rozsahu nástroja • D^7, zmenšený, zväčšený štvorzvuk, kadencia • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 1 • Komorná hra	• Frázovanie • Nácvik úderu 2-3 násobného a arpegia • Sekvencie v rozsahu 3 tónov • Nácvik úderu „žabka“ bez pedálu • Rozvoj pedálovej techniky • Dynamika, hra spamäti, hra z listu • Údržba a obaľovanie paličiek	• G. Allaga: Vybrané štúdie pre cimbal • V. Brada: Osemtaktové cvičenia • C. Czerny: 100 cvičení op. 139 (výber) • J. F. Mazas: Melodické etudy I. zošit • G. Allaga: Búrka (koncertná etuda) • J. S. Bach: Dvojhlasné invencie (duo) • J. S. Bach: Malé prelúdiá a fughety (duo) • B. Bartók: Ľudové piesne v úprave pre gitaru a flautu, 1. a 2. diel • B. Bartók: Rumunské tance z Maďarska • V. Brada: Adagio (rukopis), Andante (rukopis) • J. Dadák: Chromatická etuda (rukopis)

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
2. polrok	• Stupnice: a, e, h, fis, cis, d, g, c, f v celom rozsahu nástroja • D^7, zmenšený, zväčšený štvorzvuk, kadencia • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 1 • Komorná hra	• Transpozícia jednoduchých cvičení z notového zápisu a ľudových piesní • Samostatné ladenie nástroja	• J. Dadák: Pozdravy z Beskyd (rukopis), Za našima humnama • D. Erdélyi: Prednesové skladby pre cimbal • M. Farkaš: Tancuj, tancuj, variácie pre cimbal a ľudový orchester (rukopis) • Z. Györe: Pastierske piesne z oblasti Tisy • S. Heller: Naliehavá prosba • A. Pek: Ekloga, Nocturno, Prelúdium, Stará pieseň (rukopisy) • M. Piroska: Šilinko (pre cimbal a klavír) • J. Mazourová: Pieseň o padajúcom lístí • V. Monti: Čardáš (duo)

DRUHÝ STUPEŇ

predmet: HCM - hra na cimbale | druhý ročník druhého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As, Des v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 1 • Improvizácia • Komorná hra	• Hrať štvorhlasné akordy, hra sekvencií v terciách • Zvládnuť rýchlu frekvenciu úderu, ovládať výmenu pedálu • Transponovať do viacerých tónin, improvizovať a tvoriť variácie • Ovládať techniku údržby a obaľovania paličiek	• J. Dadák: Pozdravy z Beskyd (rukopis) • A. Diabelli: Allegretto • D. Erdélyi: Koncertné etudy pre cimbal, Prednesové skladby pre cimbal • M. Farkaš: Tancuj, tancuj - 4 variácie pre cimbal a ľud. orchester (rukopis) • M. Farkaš: Trávička zelená - variácie pre cimbal a ľudový orchester • K. György: Divertimento pre cimbal
2. polrok	• Stupnice: a, e, h, fis, cis, gis, d, g, c, f, b v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 1 • Improvizácia • Komorná hra	—	• J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína I. a II. • V. Monti: Čardáš • J. Móži: Bodaj by vás - variácie pre cimbal a ľudový orchester (rukopis) • J. Móži: Cirkus Renz a Francis polka (pre cimbal a klavír - rukopis) • A. Pek: Ekloga, Koncertná etuda pre cimbal, Nocturno, Prelúdium, Sonety 1, 2, 3, 4 (rukopisy)

DRUHÝ STUPEŇ

predmet: HCM - hra na cimbale | tretí ročník druhého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As, Des - v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 2 • Komorná hra	• Hra zložitejšieho tremola s využitím pedalizácie vo vysokej frekvencii úderu • Hra rôznych typov pasáží • Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu • Improvizácia a tvorba variácií • Transpozícia melódie i sprievodu • Ladenie nástroja	Etudy: • G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • F. Carulli: Etudy pre gitaru (výber) • C. Czerny: Etudy pre ľavú ruku (výber) • J. J. F. Dotzauer: Etudy pre violončelo (výber) • N. Paganini: Capriccio (husľové 1-24: výber) Prednesové skladby: • G. Allaga: Koncertná etuda Búrka • J. S. Bach: Dvojhlasné invencie (duo) • J. S. Bach: Malé prelúdiá a fughetty (duo)
2. polrok	• Stupnice: a, e, h, fis, cis, gis, d, g, c, f, b v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 2 • Prednes: 2 • Komorná hra	—	• B. Bartók: Ľudové piesne v úprave pre cimbal a flautu 1., 2. diel • B. Bartók: Rumunské tance z Maďarska • V. Brada: Adagio (rukopis), Andante (rukopis) • J. Dadák: Chromatická etuda (rukopis), Pozdravy z Beskyd (rukopis) • A. Diabelli: Allegretto • D. Erdélyi: Koncertné etudy pre cimbal, Prednesové skladby pre cimbal • M. Farkaš: Tancuj, tancuj, Trávička zelená - variácie (rukopisy)

DRUHÝ STUPEŇ

predmet: HCM - hra na cimbale | štvrtý ročník druhého stupňa | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As, Des - v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 3 • Prednes: 2	• Hra kvalitným tónom, dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu • Transpozícia, improvizácia a tvorba variácií • Hra chromatických postupov oktávových sekvencií • Hra z listu náročnejších cvičení • Hra sprievodu ľudových piesní bez predchádzajúcej prípravy a ich transpozícia	• G. Allaga: Koncertné etudy pre cimbal (výber) • F. Carulli: Etudy pre gitaru (výber) • C. Czerny: Etudy pre ľavú ruku (výber) • J. J. F. Dotzauer: Etudy pre violončelo (výber) • N. Paganini: Capriccio (husľové 1-24: výber) • G. Allaga: Koncertná etuda Búrka • J. S. Bach: Dvojhlasné invencie (duo) • J. S. Bach: Malé prelúdiá a fughetty (duo) • B. Bartók: Rumunské tance z Maďarska • V. Brada: Adagio (rukopis), Andante (rukopis)

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
2. polrok	• Stupnice: a, e, h, fis, cis, gis, d, g, c, f, b v terciách, sextách, oktávach v plnom rozsahu nástroja • Dur, zv., zm. dominantné štvorzvuky s obratmi • Etudy: 3 • Ľudové piesne: 3 • Prednes: 2	• Samostatné ladenie nástroja • Akordy smerom hore a späť v postupných moduláciách	• J. Dadák: Chromatická etuda, Pozdravy z Beskyd • A. Diabelli: Allegretto • D. Erdélyi: Koncertné etudy, Prednesové skladby • K. György: Divertimento pre cimbal • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína I. a II. • V. Monti: Čardáš • J. Móži: Cirkus Renz a Francis polka • A. Pek: Ekloga, Koncertná etuda, Nocturno, Prelúdium (rukopisy) Záverečná skúška (hra spamäti): • 2 etudy rôzneho charakteru • 1 prednesová skladba z literatúry hudby baroka alebo renesancie • 1 rozsiahlejšia prednesová skladba pre cimbal, alebo súbor kratších sólových skladieb / so sprievodom

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

predmet: HCM - hra na cimbale | prvý ročník štúdia pre dospelých | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, F tercie, oktávy, hra tonického kvintakordu a obratov • Etudy: 2 • Prednes: 2	• Naučiť elementárnu hru na cimbale • Nácvik úderu 2-3 násobného na tónoch stupnice bez pedálu a s pedálom, každou rukou zvlášť a striedavo • Orientácia v strunovej sústave v celom rozsahu nástroja • Nácvik pedalizácie, rytmické sekvencie v rozsahu 3 tónov • Hra stupníc v celom rozsahu nástroja, hra jednohlasu (legato), súbežný dvojhlas, základy dynamiky	• G. Allaga: Cimbalschule I., Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale, Osemtaktovky • Tarjani-Tóth Ida a Falka József: Škola hry na cimbal II. diel • H. Kayser: Husľové etudy • J. Jirmal: Škola hry na gitare • P. Beretti: Sonáta G dur
2. polrok	• Stupnice: a, e, h harmonické, tercie, oktávy, tonický kvintakord, obraty kvintakordu • Etudy: 2 • Ľudová pieseň: 2 • Prednes: 2	• Frázovanie, držanie tela a paličiek pri hraní, sedenie za nástrojom • Primerané skladby v rozlohe nástroja zahrať v tóninách do 3 predznamenaní • Hra z listu (plynulé čítanie nôt) • Zdokonalená hra ľudových piesní s harmonickým sprievodom (T-S-D) • Orientácia v strunovej sústave v celom rozsahu nástroja, pedalizácia po 2-4 tónoch	• J. S. Bach: výber z partitúr

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

predmet: HCM - hra na cimbale | druhý ročník štúdia pre dospelých | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: C, G, D, A, E, a, e, h v rozsahu troch oktáv, tercie, oktávy, tonický kvintakord, obraty, harmonická kadencia T-S-D-T • Etudy: 2 • Prednes: 1 • Ľudové piesne: 2	• Nácvik pedalizácie, výmena po určitom počte tónov, čistota výmeny • Vytváranie sekvencií v rozsahu 4 tónov • Nácvik dvojhlasu pomocou dynamiky a vedenie melódie • Hra melodických ozdôb (príraz, nátril) • Nácvik 3-4 hlasného arpeggia • Hra z listu, plynulé čítanie jednohlasu a dvojhlasu	• G. Allaga: Cimbalschule II., Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III., Ukolébavka (duo) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)
2. polrok	• Stupnice: F, B, d, g v rozsahu troch oktáv, tercie, oktávy, tonický kvintakord, obraty, harmonická kadencia T-S-D-T • Etudy: 2 • Prednes: 1 • Ľudové piesne: 2	• Hra ľudových piesní s harmonickým sprievodom • Komorná hra, hra v duu so sprievodom alebo sólovým nástrojom • Začiatky improvizácie - ľudové piesne s jednoduchým sprievodom T-S-D^{7}-T • Rozvoj hudobnej predstavivosti	• Tarjani-Tóth Ida: Régi zene cimbalomra (výber) • D. Erdélyi: Maďarské piesne • G. Allaga: Maďarské piesne • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III. • V. Brada: Andante (rukopis)

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

predmet: HCM - hra na cimbale | tretí ročník štúdia pre dospelých | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol v celom rozsahu nástroja, tercie, oktávy • Hra 4-hlasných akordov + obraty, kadencie • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Ľudové piesne: melódia a jednoduchý sprievod • Hra z listu	• Tremolo, vysoká frekvencia v jednohlasnom tremole vytvárajúca dojem súvislého tónu, tremolo dvojhlasné, vyrovnanosť rúk, tremolo v dynamike crescendo-decrescendo • Pedalizácia, čistota výmeny pedálu, staccatovitý pedál, polpedál • Sekvencie náročnejšie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch • Hra melodických ozdôb (príraz, skupinka, nátril, náraz, obal, triľok) • Hra stupníc v tempe, v dynamike, bez pedálu, s pedálom	• G. Allaga: Cimbalschule II., Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber) • M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III., Ukolébavka (duo) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír)
2. polrok	• Stupnice: dur a mol v celom rozsahu nástroja, tercie, oktávy • Hra 4-hlasných akordov + obraty, kadencie • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Ľudové piesne: melódia a jednoduchý sprievod • Hra z listu	• Arpeggio 4-hlasné, bez pedálu, s pedálom, v tempe • Hra zmenšeného septakordu • Harmonické kadencie T, VI, S, D, D^7/T, T, S, D, D^7, zm. a pod. • Improvizácia, transponovanie, tvorba akordického sprievodu, vytváranie variácií • Hra sprievodu (verbunk, es-ta, du-vaj, chromatické prechody, sprievod k rôznym folklórnym oblastiam na Slovensku)	—

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

predmet: HCM - hra na cimbale | štvrtý ročník štúdia pre dospelých | časová dotácia: 1,5 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: dur a mol v celom rozsahu nástroja, tercie, oktávy • Hra 4-hlasných akordov + obraty, kadencie • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Ľudové piesne: melódia a jednoduchý doprovod • Hra z listu	• Hra stupníc od C po a^3 • Tremolo jednohlasné aj dvojhlasné • Transpozícia jednoduchých skladieb podľa notového zápisu aj na základe sluchovej predstavy • Rôzne druhy sekvencií 3, 4 až 6 tónových	• G. Allaga: Cimbalschule II., Koncertné etudy pre cimbal (výber) • V. Brada: Škola hry na cimbale pre samoukov • H. Kayser: Husľové etudy • M. Giuliani: op. 100 Etudy pre gitaru (výber)
2. polrok	• Stupnice: dur a mol v celom rozsahu nástroja, tercie, oktávy • Hra 4-hlasných akordov + obraty, kadencie • Etudy: 3 • Prednes: 2 (výber) • Ľudové piesne: melódia a jednoduchý sprievod • Hra z listu	• Rozširovanie dynamickej šírky do ppp až po fff, tempové zmeny, agogika • Hra z listu, transpozícia technických cvičení a ľudových piesní • Súhra s inými hudobnými nástrojmi, komorná hra a hra v orchestri, hra v cimbalovom duete, cimbal a spev, cimbal v triu, kvartete, v ľudovom orchestri • Improvizácia, tvorba akordického sprievodu, vytváranie variácií, sprievod (verbunk, es-ta, du-vaj, chromatické prechody, sprievod k rôznym folklórnym oblastiam)	• M. Giuliani - G. Carulli: op. 60 Gitarové etudy (výber) • J. Mazourová: Prelúdium a Toccatína III., Ukolébavka (duo) • J. S. Bach: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo-klavír) Záverečná skúška: • 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave • 1 technické cvičenie - etuda • 1 prednes

PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 1B

predmet: KOH - komorná hra (hra na cimbale) | prvá časť prvého stupňa | časová dotácia: 1 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Výber 2 skladieb zo študijnej literatúry	• Rozvíjať základné návyky pre komornú hru • Intonačne a rytmicky ovládať party • Orientovať sa v spleti viacerých hlasov a vzájomne sa počúvať • Vyrovnanosť dynamiky a vedenie hlasov v jednotlivých partoch • Hrať podľa gesta vedúceho hráča komornej zostavy	• V. KOŘÍNEK: 60 ľudových piesní • J. GEBAUER: 12 etúd pre začiatočníkov • J. VAŇHAL: 24 malých duet • J. KALIVODA: Duetá op. 178, 179, 180 • J. L. BELLA: Prvá sonáta G dur pre troje huslí (op. 4) • W. A. MOZART: 30 malých duet • E. SUCHOŇ: Keď sa vlci zišli, Malička som, Preletel sokol • J. KOWALSKI: Koncertino pre dvoje huslí • J. JAKUBÍČEK: Slovenské ľudové piesne pre dva cimbaly
2. polrok	• Výber 2 skladieb zo študijnej literatúry	—	• TARJANI-TÓTH Ida: Etuda pre 2 cimbaly • Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika II. diel (duo) • S. JUŘICA: Gitarové duetá • J. POWROŹNIAK: Gitarové duetá • J. MAZOUROVÁ: Duhová kulička (duo pre zob. fl. a cimbal - rukopis) • B. BARTÓK: Maďarské ľudové tance (výber - duo) • J. MAZOUROVÁ: Ukolébavka (duo pre cimbal a zob. fl. - rukopis)

predmet: KOH - komorná hra (hra na cimbale) | druhá časť prvého stupňa | časová dotácia: 1 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Výber 2 skladieb zo študijnej literatúry	• Zdokonaľovať intonačné a metrorytmické ovládanie partov • Rozvíjať reakcie na vedúceho hráča • Precízny nástup a ukončenie tém, zvládnutie dynamických a tempových zmien • Prostredníctvom študovaných skladieb oboznámiť žiakov s rôznymi hudobnými štýlmi a žánrami	• J. SKLADANÝ: Husľové duo • J. V. KALIVODA: Snadná dua • J. K. VAŇHAL: Op. 17, 56, dueta / Ľahké triá • J. KŘIČKA: Suita v starom slohu • J. B. VIOTTI: Suita duos • J. KOWALSKÝ: Violončelové trio • J. KUMMER: Violončelové dúa • J. PAUER: 12 duet pre violončelo • J. P. DUPORT: Duetá pre violončelo
2. polrok	• Výber 1 skladby zo študijnej literatúry	• Viesť žiakov k obsahovému a emocionálnemu uchopeniu skladieb • Vypestovať spoločný hudobný názor na interpretovanú skladbu	• L. v. BEETHOVEN: Sláčikové trio • J. S. BACH: Malé prelúdiá a fugetty (výber duo-klavír) • J. S. BACH: Knižôčka pre A. M. Bachovú (duo - klavír) • J. S. BACH: Dvojhlasné invencie (duo) • B. BARTÓK: Ľudové piesne v úprave pre gitaru a flautu 1. a 2. diel • M. PIROŠKA: Šilinko, Trioly (duo pre cimbal a klavír) • J. F. MAZAS: 6 duet pre husle (duo)

NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE - ISCED 2B

predmet: HCM-skupinka - hra na cimbale | prvá a druhá časť prvého stupňa | časová dotácia: 1 hod. týždenne

Polrok / Mesiac	Učivo	Vzdelávací cieľ	Učebné pomôcky
1. polrok	• Stupnice: do 2 predznamenaní • Prednes: 2 skladby • Ľudové piesne	• Naučiť elementárnu hru na cimbale • Rozlišovať rôzne rytmické hodnoty, bodkovaný rytmus • Držanie tela a paličiek pri hraní, sedenie za nástrojom • Rozvíjať koordináciu pohybov rúk a nôh pomocou jednoduchých cvičení	• TARJANI-TÓTH Ida a FALKA József: Škola hry na cimbale • GERENCSÉR, SZEVERÉNYI: Cimbalová škola • Szőllős Beatrix: Cimbalom-muzika I.
2. polrok	• Stupnice: do 3 predznamenaní • Prednes: 2 skladby • Ľudové piesne	—	—

Hudobný odbor - HRA NA HUSLIACH

↳**POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** husle sú jedným zo skupiny sláčikových nástrojov s vysokými nárokmi na hudobné a fyziologické dispozície žiaka. Rozvíjajú všetky zložky hudobných schopností ako zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalitu tónu, frázovanie. Žiak má možnosť začať už v ranom veku na najmenších osminových cez štvrťové, polové, trojštvrťové až k celým husliam. Husle sa svojím zvukom možno najviac približujú ľudskému hlasu a v tom spočíva príťažlivosť tohto nástroja, ktorého štúdium podporuje ďalší hudobný aj ľudský rast osobnosti jedinca.

Prípravné štúdium - PPHV a PHV – učebný plán 1a, 1b Úlohou prípravného štúdia je oboznámiť žiaka s nástrojom, nácvik držania huslí a sláka, rozvíjanie rytmického, intonačného a harmonického cítenia. V začiatku hra pizzicato prázdne struny, neskôr nácvik ťahov po prázdnych strunách. Postupne postavenie jednotlivých prstov s pizzicatom, keď sú prsty trochu usadené, hra arco.

V PPHV prebieha nácvik pomalšie a hravou formou, dosiahnuté výsledky závisia od zrelosti a dispozícií daného dieťaťa. Dieťa by sa malo pri výučbe baviť.
V PHV sa postupuje rýchlejšie, na konci roka by si deti mali vedieť založiť nástroj, držať slák, ťahať minimálne dva druhy ťahov (krátke a celým slákom), mať postavené všetky prsty (minimálne však tri). Mali by vedieť zahrať aspoň dve známe jednoduché melódie, prípadne ľudové piesne.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

1.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** cieľom 1.ročníka je rozvíjať záujem žiaka o hru na husliach, pestovať lásku k hudbe. Vytvárať u žiaka správne návyky v držaní nástroja a v činnosti oboch rúk.

↳ **OBSAH:** dbať na postoj a držanie huslí a činnosť oboch rúk. Snažiť sa o skvalitňovanie tónu, hladké prechody cez struny. U veľmi zdatných jedincov možno začať s prípravnými cvičeniami vibrata, prípadne výmeny polôh. Rozvíjať muzikalitu žiaka hrou prednesov a ľudových piesní. Technické schopnosti rozvíjať hrou krátkych etud a stupník v rozsahu 1 oktávy.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel
V. Kruček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy 1. prípadne iné zahraničné školy (ruská – Baklanova, maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak vie: - upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika, - intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly, - ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli, - zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým kvintakordom – G^+, D^+, A^+ od prázdnej struny, . kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie, - hrať jednoduchý notový zápis–poznať a čítať noty – hra z listu.	Žiak: - udrží nástroj pri hre bez klesania rúk v správnej polohe, - hrá celým slákom i jeho časťami v detaché a legate. **Skúška** - zahrá 2 melodické etudy v detaché, prípadne v kombinácii detaché a legato a 2 prednesové skladbičky. - minimálne 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť. Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** vyššie uvedené husľové školy sú dobre a prehľadne spracované. Dobre sa podľa nich učí aj z dôvodu melodickosti jednotlivých etud, ktorá deťom veľmi vyhovuje.

2.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** cieľom 2. ročníka je upevniť správne návyky z 1. ročníka . Pokračovať v rozvíjaní zručnosti pravej a ovládania ľavej ruky. Skvalitnenie tónu a výrazu, upevňovanie pódiových skúseností. ↳ **OBSAH:** intonačná kontrola a sebakontrola. Práca na kvalite tónu, rozvíjanie muzikálneho cítenia, hra z listu, hra spamäti. Príprava na vibrato a výmeny polôh. Učebné plány prispôsobiť schopnostiam žiaka.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť
V. KOŘÍNEK: Melodické etudy J.
MICKA: Elementárne etudy
prípadne iné zahraničné školy (napr. ruská – Rodionov, Baklanova, maďarská a iné), podľa uváženia pedagóga.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní, - uvoľnenosť rúk pri hraní, - intonačná kontrola a sebakontrola, - upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst, znížený 1. prst), - stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé), - prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika, - hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b, - čítanie nôt v 1. polohe, - hra z listu.	- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky, - ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato, - správne ukladá prsty v minimálne troch hmatoch (durový, molový, zvýšený 3. alebo znížený 1. prst), - dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola), - ovláda hru 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe, - minimálne 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** stabilizovať základy z 1. ročníka, využiť väčšiu zrelosť žiaka v oblasti rozumovej aj fyziologickej. Ide o upevnenie činnosti oboch rúk, sebakontrolu žiaka v držaní nástroja, vedení sláčika, v kladení prstov a intonačnej presnosti (dolaďovanie).

3.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** nadviazať na prácu z 1. a 2. ročníka. Zdokonaľovať technickú zručnosť, rozvíjať muzikálne cítenie, začať nácvik vibrata. Uplatňovať získané vedomosti na vystúpeniach.

↳ **OBSAH:** výučba nových hmatov pri stálej intonačnej sebakontrole. Kontrola vedenia sláka – kombinácie rôznych smykov. Nácvik vibrata, začať s výmenami polôh (1. – 3.). Dbať o výrazovú stránku skladieb. Vychádzať z možností a schopností žiaka.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy
F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch, - správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu, - uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní, - začať s výmenami do 3. polohy, - nácvik vibrata, - hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a aj so zmenou polohy, - dbať o výrazovú stránku skladieb, - hra z listu, - začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).	- žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi, - získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst), - v stupnici dokáže spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy), - zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu, - začína s nácvikom vibrata – najskôr bez zvuku, potom aspoň 1. a 2. prst v skladbách, - dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti), - minimálne 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť, - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** motivovať žiaka poukázaním na muzikálnu stránku skladieb. Využiť jeho lepšie schopnosti sústredenia a pamäte (preferovať hru naspamäť). Priviesť ho k tomu, aby sa viac počúval a využil novonadobudnuté vedomosti vo svojich vystúpeniach.

4.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** upevňovať zručnosti nadobudnuté v 3. ročníku. Nácvik nových techník, prehlbovanie muzikality. Viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám. Zapájať žiaka do komornej, prípadne súborovej hry.

↳ **OBSAH:** venovať dostatočný priestor výmenám do 3.polohy, intonačná kontrola a sebakontrola. Nácvik vibrata. Práca na tóne, rozvíjanie muzikality. Umožniť žiakovi verejne predviesť nadobudnuté schopnosti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfart: Etudy, op.45
E. Kayser: Etudy, op.20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe - intonačná kontrola a sebakontrola - uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou	- žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe - dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové) - snaží sa vibrovať aspoň tromi prstami

- kontrola vedenia sláka a tvorby tónu	
- hra vibrato - väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb - hra z listu, - hra v komornom alebo súborovom zoskupení.	- skúša naplniť svoju hudobnú predstavu - 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), mal by hrať spamäti - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia. **Záverečná skúška – obsah:** 2 stupnice dur, mol a rozložený akord s výmenou do 3. polohy 1 etuda primeranej náročnosti v 1. polohe, alebo aj s výmenou do 3. polohy 1 prednes Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** snaha viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám diela a jeho napĺňania. Technická stránka a muzikalita by mali byť v súlade. Tomu napomáha aj vedenie k efektívnemu cvičeniu v domácom prostredí.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** Kontinuálne pokračovať vo vývoji z predchádzajúceho obdobia. Viesť žiaka k väčšej samostatnosti, rozvoj technickej i muzikálnej časti jeho prejavu. Zapájať žiaka do komornej, prípadne súborovej hry.

↳ **OBSAH:** Dbať na uvoľnenosť výmen do 3. polohy, zdokonaľovať hru v polohe. Vyspelejších žiakov oboznámiť aj s inými polohami. Stupňovať nároky na techniku oboch rúk, na prehlbovanie výrazu skladieb (tón, dynamika, vibrato).

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfahrt: Etudy op. 45
E. Kayser: Etudy op. 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- vyššie nároky na intonačnú kontrolu a sebakontrolu - dobrá orientácia žiaka v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe - uvoľnené výmeny medzi polohami (ak to možnosti žiaka dovoľujú, aj do 4., 5. , 2. ...) - lepšie ovládanie sláka – nácvik rôznych smykov (martelè, spiccato ...) - nácvik výrazových prostriedkov – frázovanie, vibrato, dynamika - hra z listu -hra v komornom alebo súborovom zoskupení	- žiak dokáže intonačne kontrolovať väčšinu hmatov v 1. polohe, upevňuje si hmaty v 3. polohe - vie zahrať stupnicu s akordom s výmenou do 3., prípadne 4. polohy (3 –oktávové) snaží sa vibrovať - všetkými prstami vie už samostatnejšie pristúpiť k - nácviku skladieb väčšiu pozornosť venuje štýlu - skladby a výrazovým - prostriedkom (frázovanie, vibrato, dynamika) lepšie sa orientuje v neznámom notovom materiáli – hra z listu - 1 x polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti - vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** viesť žiaka k väčšej samostatnosti, apelovať na jeho racionálnu stránku (uvedomelá príprava), ktorá však musí byť v rovnováhe s emocionálnou stránkou.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE**: zvyšovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Rozvíjať jeho schopnosť poradiť si s notovým zápisom, schopnosť samostatného nácviku. Rozširovať hudobný obzor, kultivovať hudobný prejav.

↳ **OBSAH:** zdokonaľovať techniku oboch rúk, dbať na vedenie sláka a tvorbu tónu a fráz. Upevňovať istotu hmatov a intonačnú čistotu Dbať na krásu tónu – vibrato.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfahrt: Etudy op. 45
E. Kayser: Etudy op. 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovať techniku ľavej ruky, zvýšiť pohyblivosť prstov - odstraňovať nedostatky vo výmenách sláka, zlepšiť ovládanie sláka - venovať pozornosť výmenám polôh, dbať o ich plynulosť - intonačná sebakontrola žiaka - kultivovať tón a vibrato zapájať výrazové prostriedky do prednesu skladieb (dynamika, - stavanie fráz, kontrasty, vibrato) hra - z listu hra v komornom zoskupení alebo v súbore	- žiak si vie do určitej miery poradiť sám s hudobným zápisom, vie si pripraviť skladbu v hrubých kontúrach - vie sa intonačne kontrolovať a opraviť nepresnú intonáciu, má už určitú tónovú predstavivosť - snaží sa o plynulé výmeny polôh s uvoľnenými rukami, prevedené správnym spôsobom - vie použiť rôzne druhy a rýchlosti ťahov - vie kultivovať svoj tón pomocou sláka a použitím vibrat - 1 x polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti - vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE**: apelovať na väčšiu samostatnosť žiaka v predstavách i v príprave diela. Motivovať ho k aktívnej a zaujatej práci, rozšíriť jeho obzor smerom k muzikalite, tónu, farebnosti hry i využívaniu väčšej palety technických prvkov.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE**: upevniť nadobudnuté vedomosti zručnosti a správne návyky. Snažiť sa o získanie určitého nadhľadu nad interpretovanou skladbou.

↳ **OBSAH:** intonačná atónová sebakontrola žiaka, rozvíjanie techniky oboch rúk (práca so slákom, zlepšenie pohyblivosti prstov), hra vibrato, spamäti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfahrt: Etudy op. 45
E. Kayser: Etudy op. 20
H. Schradieck: Škola prstovej techniky

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- cvičenie 3- oktávových stupníc (dur, mol), u disponovanejších aj dvojhmaty a akordické kadencie - zdokonaľovať technickú súčinnosť oboch rúk - pohyb prstov pri rôznych druhoch ťahov - stála pozornosť výmenám polôh, hladkosť a plynulosť výmen - zvykať pravú ruku na zmeny v rýchlosti ťahov, hladké výmeny sláka. - dbať o kultivovaný tón, vibrato, výrazové prostriedky (dynamika frázovanie, kontrasty) - hra z listu - hra v komornom zoskupení alebo v súbore	- žiak vie zhodnotiť svoju intonáciu, sám doladí tóny, má zvukovú predstavu tónov - lepšie sa orientuje v polohách, zvláda výmeny medzi polohami vie použiť rôzne druhy a rýchlosti ťahov vie - kultivovať tón pomocou vibrata a vedením sláka 1 x - polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti vystúpi - v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: motivovať žiaka vhodne zvolenými prednesovými skladbami k posúvaniu svojich technických a interpretačných hraníc, k uvedomeniu si hlavných zásad interpretácie rôznych štýlových období.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE**: upevniť a rozšíriť vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu. Viesť žiaka k prejaveniu svojej osobnosti pri prednese hudobného diela. Pripraviť ho na osvojenie študijnej látky a úspešné ukončenie štúdia zvládnutím komisionálnych záverečných skúšok a absolventského koncertu.

↳ **OBSAH:** ďalej rozvíjať techniku oboch rúk a zdokonaľovať ich súčinnosť. Intonačná sebakontrola žiaka, prehlbovanie výrazových schopností, hra vibrato, spamäti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfahrt: Etudy op. 45
E. Kayser: Etudy op. 20
J. F. Mazas: Etudy op. 36
H. Schradieck: Škola prstovej techniky

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Cvičenie 3-oktávových stupníc (dur a mol) podľa schopností žiaka aj dvojhmaty a akordické kadencie - ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky v súčinnosti s pravou rukou - rozširovať diapazón ťahov o nové ťahy (spiccato, martellé, sautillé atď.), hladké výmeny sláka, ovládanie rôznych rýchlostí ťahov - kvalitné prevedenie výmeny polôh (hladkosť, plynulosť a istota) - snaha o čo najlepšiu kvalitu tónu: kultivovanosť, vibrato, výrazové prostriedky (nálady, dynamika, frázovanie, kontrasty) - hra z listu - hra v komornom zoskupení alebo v súbore	- žiak aktívne využíva intonačnú sebakontrolu (sám doladí), má zvukovú predstavu tónov - vie používať rôzne druhy a rýchlosti ťahov - vie zladiť techniku pravej a ľavej ruky v súčinnosti - dokáže lepšie previesť výmeny polôh, je istejší pri hre vo vyšších polohách - dokáže kultivovať tón pomocou vibrata a správnym vedením sláka - 1 x polročne vystúpi, mal by hrať spamäti - vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci súborového alebo komorného zoskupenia Žiak ukončí štúdium na I. stupni záverečným koncertom a komisionálnou skúškou (1x stupnica dur, mol, etudy, prednes). Skúška: Stupnica dur, mol (2 oktávy) 2 etudy rôzneho technického zamerania 1 prednes Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** vhodným výberom látky na komisionálne skúšky a absolventský koncert motivovať žiaka k naplneniu technickej a výrazovej stránky daných skladieb, k správnemu pochopeniu a osvojeniu si hlavných zásad interpretácie štýlového obdobia týchto skladieb.

1., ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud
J. F. Mazas: op. 36
R. Kreutzer: 42 etud

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

rozšíriť výmeny polôh (2., 4., 5., 6.), dbať o ich hladké prevedenie a plynulosť - práca na technike ľavej ruky - zvýšenie pohyblivosti prstov - správne ovládanie sláka, kultivovaný tón - intonačná predstavivosť a sebakontrola žiaka - využívať aktívne výrazové prostriedky (dynamika, frázovanie, vibrato) - KH alebo hra v súbore	- žiak si lepšie poradí s prípravou nových skladieb - lepšie zvládne interpretáciu rôznych štýlových období - zlepší sa jeho intonačná sebakontrola, tónová predstavivosť - dokáže kultivovať svoj prejav pomocou ťahov, vibraáa - 1krát za polrok vystúpi, preferencia hry spamäti 1krát vystúpi aj z KH alebo hry v súbore

2., ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť
J. F. Mazas: op. 36
R. Kreutzer: 42 etud

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- hrať stupnice s akordickými kadenciami - snaha o plynulý pohyb ľavej ruky po hmatníku - zaradenie a kultivácia nových smykov - martelé, spiccato, radové staccato a rôznych smykových kombinácií - stála intonačná sebakontrola žiaka - začať s hrou dvoj hmatov - venovať väčšiu pozornosť hre z listu KH alebo hra v súbore	žiak sa aktívne zapája do výberu skladieb - zvládne aspoň jednu stupnicu s akordickou kadenciou - rozšíri svoj technický repertoár o nové smyky (martelé, spiccato, radové staccato a i.) - zlepší sa jeho hra z listu - dbá o štýlové naplnenie výrazových prostriedkov 1krát za polrok vystúpi sólovo 1krát vystúpi z KH alebo hry v súbore

3., ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. F. Mazas: op. 36
R. Kreutzer: 42 etud
E. H. Kayser: Etudy, op. 20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- zdokonaľovať artikuláciu a intonáciu - zrýchliť tempo stupníc, využívať prstové cvičenia na posun v zbehlosti prstov (Schradieck a i.) - zlepšiť plynulosť akordických kadencií a dvojhmatových stupníc - upevnenie správnych návykov v ťahu sláka a tvorbe tónu - dať žiakovi priestor na vlastné hľadanie prstokladov KH alebo hra v súbore	žiak sa snaží nájsť si vlastné prstoklady, prípadne smyky - vie sa orientovať v rôznych štýlových obdobiach - zlepší techniku oboch rúk, čo mu pomôže pri napĺňaní vlastných výrazových predstáv 1krát za polrok vystúpi sólovo 1krát vystúpi z KH alebo hry v súbore

1., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel
V. Kruček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy 1. prípadne iné zahraničné školy (ruská, maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika, - intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly, - ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli, - zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým akordom – G^+, D^+, A^+ od prázdnej struny, . kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie, - hrať jednoduchý notový zápis– poznať a čítať noty – hra z listu.	Žiak: - udrží nástroj pri hre v správnej polohe, - ovláda základné druhy smykov - detaché a legato . zahrá aspoň jednu stupnicu v rozsahu 1 oktávy (G+, D+, A+) - vie správne nasadiť slák a kontrolovať jeho ťah - hrať jednoduchý notový zápis, pozná a číta noty (hra z listu) v 1. polroku nemusí vystúpiť, v druhom by mal aspoň 1krát vystúpiť

2., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť
V. KOŘÍNEK: Melodické etudy J.
MICKA: Elementárne etudy
prípadne iné zahraničné školy

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní, - uvoľnenosť rúk pri hraní, intonačná kontrola a sebakontrola, upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst), stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé),prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika, hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b, čítanie nôt v 1. polohe, hra z listu.	- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky, - ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato, správne ukladá prsty v minimálne dvoch hmatoch (durový, molový) - dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola), - ovláda hru 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe, - 1x polročne verejne vystúpi sólovo

3., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy
F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**

zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch, - správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu, - uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní, - začať s výmenami do 3. polohy, - nácvik vibrata, - hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a aj so zmenou polohy, - dbať o výrazovú stránku skladieb, - hra z listu, - začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).	žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi, - získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst), - v stupnici dokáže spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy), - zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu, - začína s nácvikom vibrata – najskôr bez zvuku, potom aspoň 1. a 2. prst v skladbách, - dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti), - 1-krát polročne verejne vystúpi (sólová hra), - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

4., ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):
E. Kayser: Etudy, op.20
J. F. Mazas: op. 36
R. Kreutzer: 42 etud

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- hra stupníc, akordických kadencií a dvojhmatov - zdokonaľovať husľovú hru a muzikálny prejav - pracovať na uvoľnenosti oboch rúk pri využívaní rôznych techník - väčšia snaha o výstavbu skladieb, výraz porovnávanie vlastných predstáv s predstavou učiteľa a nahrávok rôznych interpretov	- žiak má hudobno-estetické cítenie na kvalitatívne vyššej úrovni - dokáže zrealizovať mnohé svoje predstavy - vie si sám poradiť aj s novým a neznámym hudobným materiálom primeranej obtiažnosti **Záverečná skúška** - 2 charakterovo odlišné etudy, - 1 prednesová skladba.

1., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel
V. Kruček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy 1.

prípadne iné zahraničné školy (ruská , maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY
Žiak vie: - upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika, - intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly, - ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli, - zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým kvintakordom – G^+, D^+, A^+ od prázdnej struny, . kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie, - hrať jednoduchý notový zápis–poznať a čítať noty – hra z listu.	: Žiak: - udrží nástroj pri hre bez klesania rúk v správnej polohe, - hrá celým slákom i jeho časťami v detaché a legate. - aktívne sa počúva, dokáže korigovať svoju intonáciu - podľa jeho možností v II. polroku vystúpi sólovo - napr. na triednom koncerte

2., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť
V. KOŘÍNEK: Melodické etudy J. MICKA: Elementárne etudy prípadne iné zahraničné školy (napr. ruská, madarská), podľa uváženia pedagóga.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní, - uvoľnenosť rúk pri hraní, - intonačná kontrola a sebakontrola, - upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst), - stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé), - prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika, - hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b, - čítanie nôt v 1. polohe, - hra z listu.	- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky, - ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato, - správne ukladá prsty v minimálne dvoch hmatoch (durový, molový, zvýšený 3. prst), - dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola), - zvláda hru 1- oktávových stupníc v 1. polohe, - podľa jeho možností 1x polročne verejne vystúpi (sólová hra),

3., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy
F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch, - správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu, - uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní, - začať s výmenami do 3. polohy, - nácvik vibrata, - hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a podľa možností žiaka aj so zmenou polohy, - dbať o výrazovú stránku skladieb, - hra z listu, - začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).- hra z listu.	žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi, - získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst), - disponovaný žiak zvládne spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy), - zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu, - začína s nácvikom vibrata - dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti), - podľa možností 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

4., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):
V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfart: Etudy, op.45
E. Kayser: Etudy, op.20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe - intonačná kontrola a sebakontrola - uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou	žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe - dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové)

- kontrola vedenia sláka a tvorby tónu	- snaží sa vibrovať aspoň niektorými prstami
- hra vibrato - väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb - hra z listu, - hra v komornom alebo súborovom zoskupení	- skúša naplniť svoju hudobnú predstavu - podľa možností1x polročne verejne vystúpi (sólová hra) - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia. **Záverečná skúška** 2 charakterovo odlišné etudy, 1 prednesová skladba.

1., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel
V. Kruček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy 1. prípadne iné zahraničné školy (ruská, maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
- upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika, - intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly, - ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli, - zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým akordom – G^+, D^+, A^+ od prázdnej struny, . kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie, - hrať jednoduchý notový zápis– poznať a čítať noty – hra z listu.	Žiak: - udrží nástroj pri hre v správnej polohe, - ovláda základné druhy smykov - detaché a legato . zahrá aspoň jednu stupnicu v rozsahu 1 oktávy (G+, D+, A+) - vie správne nasadiť slák a kontrolovať jeho ťah - hrať jednoduchý notový zápis, pozná a číta noty (hra z listu) v 1. polroku nemusí vystúpiť, v druhom by mal aspoň 1krát vystúpiť

2., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť
V. KOŘÍNEK: Melodické etudy J.
MICKA: Elementárne etudy
prípadne iné zahraničné školy

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní, - uvoľnenosť rúk pri hraní, intonačná kontrola a sebakontrola, upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst), stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé),prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika, hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b, čítanie nôt v 1. polohe, hra z listu.	- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky, - ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato, správne ukladá prsty v minimálne dvoch hmatoch (durový, molový) - dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola), - ovláda hru 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe, - 1x polročne verejne vystúpi sólovo

3., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud
V. Kořínek: Melodické etudy
F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch, - správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu, - uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní, - začať s výmenami do 3. polohy, - nácvik vibrata, - hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a aj so zmenou polohy, - dbať o výrazovú stránku skladieb, - hra z listu, - začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).	žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi, - získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst), - v stupnici dokáže spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy), - zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu, - začína s nácvikom vibrata – najskôr bez zvuku, potom aspoň 1. a 2. prst v skladbách, - dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti), - 1-krát polročne verejne vystúpi (sólová hra),

	- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

4., ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):
V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel
F. Wohlfart: Etudy, op.45
E. Kayser: Etudy, op.20

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
- hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe - intonačná kontrola a sebakontrola - uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou - kontrola vedenia sláka a tvorby tónu - hra vibrato - väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb - hra z listu, - hra v komornom alebo súborovom zoskupení.	žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe - dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové) - snaží sa vibrovať aspoň niektorými prstami - skúša naplniť svoju hudobnú predstavu - 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), mal by hrať spamäti - vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia. **Záverečná skúška** - 2 charakterovo odlišné etudy, - 1 prednesová skladba.

Hra na dychových nástrojochProfil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia** - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B): 27

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie),
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení,
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- žiak má zvládnuté základné kompetencie v hre na dychovom nástroji,
- využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie,
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením,
- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu,
- pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období, vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia,
- je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu,
- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov,
- je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- má osvojené praktické zručnosti v hre na hudobnom nástroji,
- samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov,
- hrá bez intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb,
- dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu, orientuje sa v hudobnej literatúre,

je schopný sa uplatniť ako samostatný hudobník, či už v sólovej, komornej alebo orchestrálnej hre.

Hudobný odbor - HRA NA SOPRÁNOVEJ - ZOBCOVEJ FLAUTE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: vyučovanie hry na zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Okrem toho hra na zobcovej flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch – drevených alebo plechových. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Nie je to isto náhoda, že hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca.

Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Zobcová flauta je cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

Prípravné štúdium - dvojročné

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO - prípravné štúdium 1a, alebo 1b. (počet hodín je podmienený zaradením žiaka, či už na jedno – alebo dvojročné prípravné štúdium).

CIELE: Poskytnúť žiakovi motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k umeniu, k hudbe a k hudobnému nástroju. Oboznámiť ho s možnosťami hry na sopránovej zobcovej flaute a jej stavbou. Vo vyučovacom procese brať veľký ohľad na mentálne, citové a fyziologické možnosti žiaka. Vytvoriť základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja. V oblasti fyziológie venovať veľkú pozornosť elementárnym návykom a úkonom: postoj, držanie nástroja, držanie rúk, nasadenie, bránicové dýchanie, správne pochopenie funkcie ľavého palca. Podporovať rozvoj hudobnej predstavivosti - kreativity (výška tónu) a rytmického cítenia. Hravou formou viesť žiaka k rozvíjaniu nielen hudobných daností, ale aj schopností sebadisciplíny. Od začiatku výučby upozorňovať na intonačné zákonitosť – zvukovo vyrovnané tóny (intenzita, farba tónu). Motivovať žiaka k hre spamäti, vedieť sa počúvať, k súhre s pedagógom (duo - sopránové zobcové flauty), v prípade daností aj s klavírnym sprievodom.

Cieľom prípravného štúdia je prvom rade vytvoriť pevný základ pre ďalšie plynulé a prirodzené napredovanie v štúdiu hry na sopránovej zobcovej flaute.

OBSAH: Dbať na vývoj rytmického cítenia – porozumieť základným metrorytmickým prvkom a ich úlohe: nota, pomlčka celá, polová, štvrťová, metrické predpisy 4/4, 2/4, 3/4, značenie nádychu a repríz. Naučiť sa začať tón a ukončiť ho. Hmatový rozsah: f1 - , zad2, začať tónom h1.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Osvojenie držania nástroja a tela. Plynulé čítanie a priraďovanie hmatov v predpísanom rozsahu. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky; v spolupráci s klavírnym sprievodom - alebo sólovo - odohrať jednoduchšie skladbičky v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, rozoznávanie základných metrorytmických prvok a metrických predpisov; L. Daniel, škola: 1. diel – 10 lekcií.	Ladislav Daniel: Škola hry na sopránovej zobcovej flaute 1. diel – 2 cvičenia od 6. lekcie vyššie; Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka: 1 – 2 skladbičky, alebo 1 - 2 slovenské ľudové detské piesne - s klavírnym sprievodom (alebo sólovo). Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok. V druhom roku štúdia nasleduje skúška, na ktorej sa rozhodne, či žiak postupuje do základného štúdia – 2 skladbičky so sprievodom, rôzneho charakteru

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu
KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu DANIEL,
Ladislav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu **Prednesové sklady:**
GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, píšťalôčka – výber
KLEMENT, Miloslav: Prednesová časť Školy hry pre sopránovú zobcovú flautu (príloha)

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov už v ranom veku. Neustále vštepovať žiakovi základné hudobné návyky, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Žiaka motivujeme k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Prípravné štúdium – jednoročné.

↳ **CIELE:** Pokračovať v motivácii žiaka pri vytváraní jeho vzťahu k umeniu, k hudbe a k hudobnému nástroju. Vo vyučovacom procese brať ohľad na mentálne, citové a fyziologické danosti žiaka. Usmerňovať ho v hygienických návykoch pri udržiavaní nástroja. Dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov: držanie nástroja, držanie tela (postoj, ruky), nasadenie, bránicové dýchanie. Pokračovať v podporovaní rozvoji hudobnej predstavivosti - kreativity, rytmického cítenia a frázovania. Viesť žiaka k rozvíjaniu hudobných schopností aj schopností sebadisciplíny. Upozorňovať na intonačné zákonitosť – zvukovo vyrovnané tóny. Motivovať žiaka k hre naspamäť (počúvať sa), k súhre s pedagógom (duo zobcové flauty) aj s klavírnym sprievodom. Vytvárať pevný základ pre ďalšie plynulé a prirodzené napredovanie v štúdiu hry na sopránovej zobcovej flaute.

↳ **OBSAH:** Rytmika – zautomatizovať chápanie žiaka základným metrorytmickým prvkom (nota, pomlčka celá, polová, štvrťová) a metrické predpisy (4/4, 2/4, 3/4). Hmatový rozsah: c1 – f2.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Osvojené základy držania nástroja a tela. Plynulé hra v predpísanom rozsahu. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky; v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, rozoznávanie základných rytmických hodnôt, L. Daniel, škola: 1. diel lekcie č. 10 až č. 20.	Ladislav Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu, 1. diel – 2 cvičenia od 15. lekcie vyššie; Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka: 1 – 2 skladbičky, alebo 1 - 2 slovenské ľudové detské piesne sólovo alebo s klavírnym sprievodom; Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok. Absolvovanie postupových skúšok: 2 skladbičky so sprievodom, rôzneho charakteru

- **NOTOVÝ MATERIÁL:**

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

DANIEL, Ladislav: Šola hry pre sopránovú zobcovú flautu

KVAPIL,Ján: FLAUTOŠKOLA **Prednesové**

sklady:

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, píšťalôčka – výber

KLEMENT, Miloslav: Prednesová časť Školy hry pre sopránovú zobcovú flautu (príloha)

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov už v ranom veku. Neustále vštepovať žiakovi základné hudobné návyky, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Žiaka motivujeme k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

1.ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 5

- **CIELE:** v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov. Poukazovať na rozdiel hry tenuto a legato. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka.

- **OBSAH:** dbať na vývoj rytmickej sebakontroly. Do tréningu rytmického cítenia pribrať prvok osminovej noty a pomlčky, vysvetliť princíp bodky pri note, resp. pomlčke. Pokračovať v pestovaní citlivosti voči základným metrickým predpisom (takty). Rozširovať záber hmatov do ambitu c^1 - a^2.

vysvetliť princíp stupnice dur a mol. Stupnice hrať zo školy L. Daniela.

- **NOTOVÝ MATERIÁL:**

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu DANIEL, Ladislav Skola hry pre sopránovú zobcovú flautu *Prednesové skladby:*

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, píšťalôčka – výber

Kol.: Chrestomatijadľaflejty – Album prednesových skladieb (výber), EditioMuzyka, Moskva

GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), EditioSupraphon, Praha

Hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy; L. Daniel, škola: 1. diel – 30 lekcií.Hra z listu.	Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka: 2 skladbičky z výberu s klavírnym sprievodom alebo sólovo. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra). Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 1. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na PHV, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Ak žiak nenavštevoval prípravné štúdium, snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vštepovať žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchrón jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.
Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ - žiak, uvedomovať si na strane učiteľa, že sa pracuje so živým materiálom, vhodne vyberať notové materiály i spôsob komunikácie vzhľadom k veku žiaka.

Už v rámci 1. ročníka verejne vystupovať, snažiť sa primäť žiaka s rodičmi o návštevy koncertov a snažiť sa vzbudiť u dieťaťa o čo najväčší záujem o hudobné dianie.

2. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 5

↳ **CIELE:** v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka. Rozlišovať typy artikulácie (staccato, legato, nonlegato, portamento).

↳ **OBSAH:** nácvik elementárnych úkonov (rytmus, intonácia, tvorba tónu) – postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt. Zaviesť nácvik šestnástinovej rytmickej hodnoty (noty – pomlčka) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4). Zavádzať tónový rozsah do úrovne c^1 - c^3. Venovať pozornosť štúdiu stupníc do 2 predznamenaní (F, B, C, G, D dur, d, g, a, e, h mol). Zaviesť nácvik rozloženého T5 ak.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu - pokračovanie

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie DANIEL, Ladislav Skola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie 2. dielu

Prednesové sklady:

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, píšťalôčka – výber

Kol.: Chrestomatijadľaflejty – album prednesových skladieb (výber), EditioMuzyka, Moskva

GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), EditioSupraphon, Praha

GRUBER, Rudolf: Snadná dueta (výber), EditioPanton, Praha

BLAHA, Oldřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber) Iný notový materiál podľa výberu a skúseností učiteľa.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy; L. Daniel, škola: 2. diel – 30 lekcií.Hra z listu.	Ján Melkovič: Čačky hračky (výber) Rudolf Gruber: Prednesové skladbičky (výber). 2 skladby s klavírnym sprievodom. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra).

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 2. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 1. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vštepovať žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchrón jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Výber notového materiálu aj spôsob komunikácie je stále primerané veku žiaka.

Verejne vystupovať, naďalej motivovať žiaka aj rodičov na návštevy koncertov. Pokračovať vo vytváraní vzťahu dieťaťa k hudobnému nástroju a povzbudzovať jeho záujem o hudobné dianie.

3. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 5

↳ **CIELE:** udržiavať v žiakovi záujem o umenie a hudobný nástroj. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu tým priestor na sebarealizáciu. Podľa možnosti postupne zmierňovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pracovať na rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky, ako aj na výrazotvorných prostriedkoch (dynamika, agogika...). Stále venovať dostatočnú pozornosť správnemu dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja.Venovať sa otázkam súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov.Do vyučovacieho procesu zakomponovať hru z listu.

↳ **OBSAH:** nácvik ornamentiky v hraných skladbách. V oblasti metrorytmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi.

Rozširovať tónový ambitus do úrovne c^1 – d^3. Začať s nácvikom dvojitého jazyka. Pokračovať v nácviku vibráta.Stupnice do 4 # a 4 b, dur aj mol (harmonický a melodický variant). T5 ak. aj s obratmi.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

MARTINČEK, Dušan: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť (u nadaných žiakov, prípadne ak žiak hrá aj v 4. ročníku na sopránový nástroj, presunúť do 4. roč.). Opus, Bratislava

DANIEL, Ladislav: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Editionpanton, Praha CERHA, Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, EditiomSuraphon, Praha

Prednesové skladby:

PEPUSCH, Johann Christoph: sechssonatenfurSopranblockfloteundKlavier, EditoPeters, Leipzig (6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír)

EBEN, Petr: Duettina pre sopránový nástroj a klavír (výber), EditioPanton, Praha

DIBÁK, Igor: Kavatina pre zobcovú flautu a klavír, Editio slovenský hudobný fond

GASTOLDI,Giovanna G.: RenainssanceTänzefuer 2 Floeten (Blockfloeten) und Gitare, EditioMusica, Budapest (Renesanční tance pre 2 zobcové flauty a gitaru)

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

MELKOVIČ, Ján: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava

HATRíK, Juraj: Tance detí – pre sopránové zobcové flautu, čembalo (klavír) a violončelo, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

LOEILLET, Jacques: SisSonataforTwoflutes (or Oboes, Recorders in C) withoutBassop. 4, Editio MusicaRara, Montreux, France (6 sonát pre sopránové zobcové flauty bez sprievodu)

GRUBER, Rudolf: Snadná dueta (výber), EditioPanton, Praha

GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní (výber), EditioPanton, Praha Iný notový materiál podľa výberu učiteľa.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy. Hra z listu. V rámci komornej hry sa pripravuje na hru s ďalším melodickým nástrojom.	2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra), v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 3. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 2. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehlbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v upevňovaní rytmického a agogického cítenia. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

4.ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 5

↳ **CIELE:** rozvíjať v žiakovi vzťah k umeniu a k hudobnému nástroju. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu priestor na sebarealizáciu. Podľa potreby neprestávať zmierňovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pokračovať v rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky – zautomatizovať používanie dvojitého jazyka a vibráta, viesť žiaka k vedomému riešeniu výrazotvorných prostriedkov (dynamika, agogika...). Rozširovať znalosti v oblasti odbornej terminológie a hudobných foriem, pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov. Nepretržite venovať dostatočnú pozornosť správnemu dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja.

Riešiť otázky súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov.

↳ **OBSAH:** zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v hraných skladbách. Rozvíjanie prstovej techniky v celom rozsahu nástroja. Upevňovanie metrorytmického cítenia a rytmickej predstavivosti na podklade základných rytmických hodnôt (celá – šestnástinová, bodka pri note, pomlčky...). Pokračovať v nácviku dvojitého jazyka a vibráta. Stupnice do 5 # a 5 b, dur aj mol (harmonický a melodický variant). T5 ak. aj s obratmi, D7 a zmenšený septakord.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

J. NYKL: 32 pre sopránovú zobcovú flautu

S. BALASANJAN: 25 ľahkých etud

MARTINČEK, Dušan: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť, Opus, Bratislava

DANIEL, Ladislav: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Editionpanton, Praha CERHA, Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, EditiomSuraphon, Praha

Prednesové skladby:

CORELLI, Arcangelo: Sarabanda

CORELLI, Arcangelo: Sonáta a – mol

DE LA LAVIGNE, Paul: Sonata (Gracieusement, Sarabande, Legerment)

LOILLET, Jean Baptiste: Sonata F – dur DIEUPART, Charles: Sarabanda

H. LIPPMANN: Tanec harlekýna

NOVÁK, Milan: Bukolika

A. REITER: Malý koncert

PEPUSCH, Johann Christoph: SechssonatenfurSopranblockfloteundKlavier, EditoPeters, Leipzig (6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír)

EBEN, Petr: Duettina pre sopránový nástroj a klavír (výber), EditioPanton, Praha

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

MELKOVIČ, Ján: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava

HATRíK, Juraj: Tance detí – pre sopránové zobcové flautu, čembalo (klavír) a violončelo, Editio

Slovenský hudobný fond, Bratislava
LOEILLET, Jacques: SisSonataforTwoflutes (or Oboes, Recorders in C) withoutBassop. 4, Editio MusicaRara, Montreux, France (6 sonát pre sopránové zobcové flauty bez sprievodu)
GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní (výber), EditioPanton, Praha
Iný notový materiál podľa výberu učiteľa.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie a kvalita tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní (telo, nástroj), duá z preberanej látky, rozoznávanie jednotlivých rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy a hudobné výrazy. Hra z listu. V rámci komornej hry hra s ďalším melodickým nástrojom. Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.	2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra), 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia alebo 1 skladba väčšieho rozsahu; 1x verejné vystúpenie polročne v rámci KH – 1 skladba. **Záverečná skúška – obsah:** 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia, (sólová hra) alebo 1 skladba väčšieho rozsahu. 1 etuda V rámci KH – 1 skladba.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 4.ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 3. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehlbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v rozvíjaní rytmického a agogického cítenia. Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

-Hudobný odbor - HRA NA ALTOVEJ A SOPRANINOVEJ ZOBCOVEJ Technika reberno-bránicového dýchania. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. Skladby vrýchlych tempách vlegateistaccate, atovjednoduchom, ako aj vdvojitomatrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie. Hra zlistu, jednoduché, mierne zložité transpozície. Hra v súboroch, komorná hra.	preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ. • správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, • ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, • praktizujú hru legato, tenuto,portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), • samostatne pracujú s farbou, • hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, • ovládajú rozsah fis –c3, orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách, • demonštrujú melodické ozdoby, • používajú základné prvky improvizácie, • majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. • hrajú vrýchlych tempách vlegateistaccate, atovjednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), • zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a cvičeniach, **Záverečná skúška:** - 2 stupnice –dur amol, - 2 cvičenia rôznej problematiky, - 2 rôzne skladby.

Hudobný odbor - HRA NA GITARE

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historických hráčskych nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia. Z hľadiska spĺňania fyziologických a psychomotorických predpokladov pre prijatie na štúdium hry na gitare je optimálny vek dieťaťa deväť rokov. Nevylučuje sa však prijať aj deti mladšie alebo staršie,

pokiaľ majú požadované predpoklady pre hru na nástroji. V prípade mladšieho žiaka je potrebné zabezpečiť primeraný nástroj.

prípravné štúdium

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 1a alebo 1b
- **CIELE:** Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Hravou formou zvládnuť základné prvky hry na gitare, rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, súhru , harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia do 1. ročníka.
- **OBSAH:**

- výber primeraného nástroja
- oboznámenie žiaka s nástrojom,
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre
- prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m - hra palcom

- **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

JiříNečekal, LudvíkStředa – Kytarová príprava
Úpravy ľudových piesní pre dve gitary
Peter Uršula – Der aufgangsunnterricht im gitarrespiel I. diel

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Správne držanie nástroja, elementárne prvky hry na gitare, orintácia v 1 polohe hmatníka, koordinácia rúk, poznanie základných hudobných pojmov....	Správne sedenie, základy Hudobnej teórie, rytmické hodnoty... Piano, forte a pod... **Skúška**: hra spamäti, 2 skladbičky

- DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Postupne získať záujem žiaka o nástroj ,

vzbudiť lásku k hudbe.1

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4
- **CIELE:** cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. Upevňovať a zdokonaľovať technické a výrazové prostriedky, postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky. Od začiatku pestovať hru spamäti.
- **OBSAH:**

- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare,
- umiestniť nástroj pri hre do správnej polohy,
- základný úder prstami i, m, a a palca pravej ruky na strunách e, h, g, D, A, E,
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry,
- hra dvojhlasu na strunách e, h, g, D, A, E s využívaním prázdnych strún,

- orientácia v prvej polohe,
- rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien,
- základné dynamické pojmy,
- počúvanie gitarových hudobných ukážok na hodine v časovom priereze rôznych hudobných období a žánrov.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

Ursula Peter: Der Anfangsunterrich im Gitarrenspiel I, II

JiříHoráček: K lidovépísni s gitarou

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov

JiříJirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky Zápis jednoduchých ľudových piesní do zošita.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**
Žiak zahrá: 10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula) 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatočníkov Ctibora Sussera, jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom. Žiak dokáže: - pri hre správne sedieť a držať nástroj, - vytvoriť čo najkonkrétnejší tón, - rozoznať rytmické hodnoty a výšku tónu. Hra z listu. Žiak ovláda základné dynamické pojmy, vie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.	2 jednoduché skladbičky alebo nápevy, verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra). Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.

Žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu a umeniu ako takému , ale aj k pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu.

Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** cieľom druhého ročníka je prehlbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre. Pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť. Systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu, na jeho dynamickom a farebnom registri, rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka. Venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu.

↳ **OBSAH:**

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1.ročníku
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky skvalitňovaním základného úderu
- dynamická funkcia pravého ramena , aktívne zapojiť rôzne svalové skupiny pravého ramena do hry- úder fixácioiu prstami pravej ruky
- pozdĺžna a priečna poloha ľavej ruky a ramena
- premiestňovať prsty ľavej ruky priečne cez hmatník na rôzne struny prostredníctvom ľavého ramena- orientácia v prvej a druhej polohe.↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

JiříHoráček: Kytarovéhrátky
Moje Kytara
Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2
JiříJirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníkyJosefKotík: Prvnípřednesové skladby pro kytaru Zápis jednoduchých moderných piesní do zošita.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**
Žiak zahrá: 10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula), 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatočníkov Ctibora Sussera, jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom. Žiak dokáže: - vytvoriť čo najkonkrétnejší tón, - rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie, - zvládnuť primerane hru z listu, - muzikálne napredovať. Žiak ovláda základné dynamické pojmy, vie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.	2 jednoduché skladby alebo nápevy, verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra).

↳**DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 2. ročníku I. stupňa hráme stále ľudové piesne, avšak nielen melodicky, zapájame do hry palec a aj ostatné prsty a tvoríme tak jednoduché harmónie. Hráme taktiež jednoduché gitarové skladby viď. notový materiál. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** cieľom tretieho ročníka je postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb. Rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby, postupne budovať progresívnu dynamiku. Postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu. Pokračovať v hre z listu a venovať sa komornej hre.

↳ **OBSAH:**

- postupne koordinovať a integrovať činnosť jednotlivých častí pravého ramena, ruky a prstov a zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku pozdĺžnym aj priečnym smerom,
- koordinovať činnosť všetkých častí ľavého ramena, zápästia, ruky aj prstov,
- koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena,
- jednoduché legato,
- nácvik malého barré,
- nácvik arpeggia so zapojením palca a rôznych dvojíc prstov pravej ruky,
- trojzvuk a štvorzvuk hraný palcom a dvojicou alebo trojicou prstov pravej ruky,
- zoznámiť sa s gitarovými značkami,
- orientovať sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

JiříHoráček: Kytarové etudy
Moje Kytara
VojtěchTukač: Carulli, Carcassi
Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov
Gitarová škola 2

Prednesové skladby a piesne:

Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2 Juraj Tandler: Bagately pre gitaru - sólo
JiříJirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
Štepán Rak: Minutová sóla

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Žiak zahrá: - 10 jednoduchých skladbičiek z knižky (JiříJirmal, JiříHoráček), - cvičenia a skladby pre začiatočníkov Ctibora Süssera, - naďalej postupne rozširuje svoj prehľad v interpretácii skladieb rôzneho charakteru - valčík, menuet, sarabanda..., - využíva účasť na rôznych koncertoch a počúva vhodné hudobné nahrávky v podaní významných umelcov,	1 dlhšia alebo 2 kratšie skladby (sólové prevedenie) z uvedeného gitarového notového materiálu, 1 menšia skladbička v komornom obsadení; verejné vystúpenie (sólová hra), v každom polroku najmenej 1x, v II. polroku vystúpenie aj v komornom zoskupení (1 menšia skladbička).
- zdokonaľuje sa v technických prvkoch hry, čerpajúc poznatky tak z nových informácií, ako aj z vedomostí nadobudnutých v 2. ročníku, - zlepšuje sa v hre z listu a hrá v rôznych komorných zoskupeniach,príp. hry v súbore, pripravuje sa na spoločné hranie.	

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre gitarového notového

materiálu viď. notový materiál. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

- **CIELE:** rozširovať technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších sólových a komorných skladieb. Práca s dynamickou a farebnou škálou tónu. Repertoár zostaviť tak, aby žiak získal viac poznatkov a skúseností súvisiacich s interpretáciou skladieb rôznych štýlových období, následne na hodinách analýza interpretácie týchto skladieb zo štýlového a výrazového hľadiska. Pri tvorivých žiakoch dať priestor k sebarealizácii vlastných skladieb. Neustále zdokonaľovať hru z listu a verejne účinkovať.

- **OBSAH:**

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť, - hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek,
- nácvik progresívnej a terasovitej dynamiky,
- postupná orientácia v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka,
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách,
- pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena,
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky fixáciou.

- **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

Leo Brouwer: Estudiossencillos
Ferdinand Sor: Etudy opus 31, 35
Vojtech Tukač: Gitarová škola Carulli-Carcassi
JiříHoráček: Kytarové etudy
Ctibor Süsser: Kytarová škola
Pavol Malovec: 10 etud pre gitaru
JiříJirmal: Škola hry na kytaru

Obsahový štandard - kompetencie:	Obsahový štandard - Výstup
Žiak: - vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby - používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety,... - dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu, - dokáže primerane štýlovo interpretovať, - ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti, - hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.	**Záverečná skúška** - 1 dvojoktávová stupnica, - 1 etuda, - 1 prednesová skladba. verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra). Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** vo 4. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** Naďalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Rozširovať hudobný obzor a umožnenie poznávania rôznych štýlových období a hudobných žánrov. Vačší dôraz klásť na skladby s použitím technických a výrazových prostriedkov. pokračovať v hre z listu a nevyhýbať sa hre skladieb v tóninách s viacerými krížikmi alebo béčkami. Hrať a obohacovať žiaka o nové akordické značky. Cvičiť nové náročnejšie rytmické variácie.

OBSAH:

- opakovať a zdokonalovať v náročnejších formách doposiaľ preberané technické a výrazové prvky.
- hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek,
- nácvik a použitie jednoduchých melodických ozdôb
- nácvik pizzicatto,
- zdokonaľovať hru staccato
- hrať prirodzené aj umelé flažolety,
- hrať durové aj molové stupnice – dvojoktávové aj trojoktávové typy
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách, - pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena, - hra akordických značiek s použitím veľkého barré.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

DionisoAguado : etudy pre gitaru
Leo Brouwer: Estudiossencillos
MateoCarcassi: SechsCapricienfurgitarre
JiříJirmal. 30 etud

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31
L. Andršt: Jazz, rock, kblues

OBSAHOVÝ ŠTANDARD KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Žiak: - vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby - používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety,... - dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu, - dokáže primerane štýlovo interpretovať, - ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti, - hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.	Na vystúpení (triedny koncert a pod.) - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová skladba – podľa schopností žiaka - hra spamäti nie je podmienkou - 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra).

↳**DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 5. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** Zdokonaľovaťtechnickú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych skladieb. ↳Zaoberať sa štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb.
↳ Zapájať žiaka do komornej hry. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej hudby, rozširovať schopnosť hry akordických značiek. OBSAH**:**

- samostatná činnosť prstov ľave ruky v skupinách
- cvičenia na zväčšenie a zmänšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatník
- vzostupné , zostupné legato
- nácvik zložitejších melodických ozdôb
- skvalitňovať tón
- kadencie, baré , arpegio
- rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

DionisoAguado : etudy pre gitaru
Leo Brouwer: Estudiossencillos
MateoCarcassi: SechsCapricienfurgitarre
JiříJirmal. 30 etud
MauroGiulliani: etudy
JulioSagreras: etudy, prednesy Ferdinand
Sor: Etudy, opus 31
L. Andršt: Jazz, rock, kblues

OBSAHOVÝ ŠTANDARD KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**
Žiak: - vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby - používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety,... - dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu, - dokáže primerane štýlovo interpretovať, - ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti, - hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.	- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová skladba – podľa schopností žiaka - hra spamäti nie je podmienkou - 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra).

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 6. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4

↳ **CIELE:** Upevňujú sa vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode. OBSAH**:**

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka.

- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu.

- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

Etudy

DionisoAguado : Etudy pre gitaru
Leo Brouwer: Estudiossencillos
MateoCarcassi: Etudy
FernandoCarulli: Etudy
MauroGiulliani: Etudy
JulioSagreras: etudy, prednesy Ferdinand Sor: Etudy, opus 31
L. Andršt: Jazz, rock, blues
Francisco Tárrega: Technické štúdiá
Prednesové skladby
CarlPhilipp Emanuel Bach: Tízdarabgitárra
MauroGiuliani: Prednesové skladby Emil Hradecký: Tance pro kytaru
JiříJirmal: Staříšpanělštímistři
Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru
JohanKasparMertz: 6 Landler

JulioSagreras: Romanze
JulioSgreras: Bebita
KarlScheit: Tänzeaus der Renaissance
Francisco Tárrega: Výber skladieb
Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče
Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet
Duá
FernandoCarulli: 24 Duettefurzweigitarren
Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil
Bruno Henze: Das Gitarspiel
Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**
Žiak: - vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby - používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety,... - dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu, - dokáže primerane štýlovo interpretovať, - ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti, - hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.	- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová skladba – podľa schopností žiaka - hra spamäti nie je podmienkou - 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra).

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka.
- Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.
- Sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 4
- **CIELE: Tento ročník uzatvára štúdium na I. stupni základného štúdia.**
- **Obsahovo sa viac menej zhodujú s cieľmi predchádzajúceho ročníka, ktorým sa uzatváral I. stupeň pred zavedením zmien. Naďalej sa** upevňujú vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode. OBSAH**:**

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka.

- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu.

- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

- **NOTOVÝ MATERIÁL (školy):**

Etudy

DionisoAguado : Etudy pre gitaru
Leo Brouwer: Estudiossencillos
MateoCarcassi: Etudy
FernandoCarulli: Etudy
MauroGiulliani: Etudy
JulioSagreras: etudy, prednesy Ferdinand
Sor: Etudy, opus 31
L. Andršt: Jazz, rock, blues
Francisco Tárrega: Technické štúdiá
Prednesové skladby
CarlPhilipp Emanuel Bach: Tízdarabgitárra
MauroGiuliani: Prednesové skladby
Emil Hradecký: Tance pro kytaru
JiříJirmal: Staříšpanělštímistři
Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru
JohanKasparMertz: 6 Landler
JulioSagreras: Romanze
JulioSgreras: Bebita
KarlScheit: Tänzeaus der Renaissance
Francisco Tárrega: Výber skladieb

Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče
Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet

Duá

FernandoCarulli: 24 Duettefurzweigitarren
Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil
Bruno Henze: Das Gitarspiel
Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

Triá

1.Bruno Henze: Das gitarrespiel, zošit 14

Kvartetá

1.John W. Duarte: English suite no 3, opus 78
2.Pieter van der Staak: Sixhitsforguitars

OBSAHOVÝ ŠTANDARD KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**
Žiak: - vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby - používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety,... - dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu, - dokáže primerane štýlovo interpretovať, - ovláda hru z listu, - ovláda hru spamäti, - hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.	- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová skladba – podľa schopností žiaka - hra spamäti nie je podmienkou - 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra). **Absolventská záverečná skúška.** - 2 dvojoktávové typové stupnice (dur, mol), - 2 etudy odlišného technického zamerania, - 2 prednesové skladby

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka.
- **Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.**
- **Sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.**

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 – hra na nástroji, 1,0 – 2,0 komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

1., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY**

Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando. Legato na niektorom z tónov akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu celého hmatníka vo všetkých tóninách s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy. Rasguado. Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre. Rôzne typy rasguada. Charakteristika typických tancov Španielska. Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.	✓ ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ aplikujú v interpretácii skladieb techniku hry rasguado, získajú základnú orientáciu v španielskej ľudovej hudbe.

2., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Nácvik tremola v rýchlejšom tempe. Legato na niektorom tóne akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre. Typické tanečné formy Latinskej Ameriky. Metrum a rytmus najznámejších latinskoamerických foriem. Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.	✓ používajú nové osvojené technické a výrazové prostriedky (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde), ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ interpretujú tanečné formy, ✓ orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov, vnímajú a vedome kontrolujú metrum a rytmus latinskoamerických foriem.

3., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Nové výrazové prostriedky v hudbe 20. a 21. storočia (rôzne zvukové efekty, poklepy). Jednohlasné stupnice (dur, mol) v celom rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a v zložitejších rytmických variáciách s kadenciou. Intervalové stupnice v sextách. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba 20. a 21. storočia v gitarovej literatúre, Jazz, rock, pop v klasickej gitarovej hudbe.	✓ vedia používať vo svojej interpretácii nové výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v sextách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ získajú základnú orientáciu v súčasnej gitarovej hudbe, získajú základnú orientáciu v populárnej gitarovej hudbe.

4., ročník II. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Upevňovanie a zdokonaľovanie osvojených technických prvkov gitarovej hry. Koordinovaná a plynulá hra oboch rúk. Dôraz na kultúru tónu a štýlovosť interpretácie skladieb. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rýchlych tempách a rôznych variáciách prstokladov pravej a ľavej ruky v rozsahu celého hmatníka s kadenciou v rôznych polohách hmatníka. Intervalové stupnice vo všetkých tóninách (tercie, sexty, oktávy, decimy). Sprievod piesní s využitím rôznych spôsobov hry. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Skladby rôznych štýlových období. Slovenská gitarová literatúra. Populárna hudba.	✓ uplatňujú všetky doteraz získané znalosti a schopnosti k interpretácií skladieb rôznych štýlových období a žánrov, ✓ využívajú svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu, ✓ hrajú jednohlasné trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ hrajú intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy, ✓využívajú svoje schopnosti pri komornej a súborovej hre, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ získajú základnú orientáciu v slovenskej gitarovej hudbe, získajú základnú orientáciu v súčasnej populárnej hudbe. **Záverečná skúška:** 1 etuda, 2 prednesové skladby rôznych štýlových období.

1., ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando. Legato na niektorom z tónov akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu celého hmatníka vo všetkých tóninách s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy. Rasguado. Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre. Rôzne typy rasguada. Charakteristika typických tancov Španielska. Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.	✓ ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ aplikujú v interpretácii skladieb techniku hry rasguado, získajú základnú orientáciu v španielskej ľudovej hudbe.

2., ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Nácvik tremola v rýchlejšom tempe. Legato na niektorom tóne akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre. Typické tanečné formy Latinskej Ameriky. Metrum a rytmus najznámejších latinskoamerických foriem. Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.	✓ používajú nové osvojené technické a výrazové prostriedky (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde), ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ interpretujú tanečné formy, ✓ orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov, vnímajú a vedome kontrolujú metrum a rytmus latinskoamerických foriem.

3., ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Nové výrazové prostriedky v hudbe 20. a 21. storočia (rôzne zvukové efekty, poklepy). Jednohlasné stupnice (dur, mol) v celom rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a v zložitejších rytmických variáciách s kadenciou. Intervalové stupnice v sextách. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba 20. a 21. storočia v gitarovej literatúre, Jazz, rock, pop v klasickej gitarovej hudbe.	✓ vedia používať vo svojej interpretácii nové výrazové prostriedky, ✓ hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v sextách a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ získajú základnú orientáciu v súčasnej gitarovej hudbe, získajú základnú orientáciu v populárnej gitarovej hudbe.

4., ročník štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Upevňovanie a zdokonaľovanie osvojených technických prvkov gitarovej hry. Koordinovaná a plynulá hra oboch rúk. Dôraz na kultúru tónu a štýlovosť interpretácie skladieb. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rýchlych tempách a rôznych variáciách prstokladov pravej a ľavej ruky v rozsahu celého hmatníka s kadenciou v rôznych polohách hmatníka. Intervalové stupnice vo všetkých tóninách (tercie, sexty, oktávy, decimy). Sprievod piesní s využitím rôznych spôsobov hry. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Skladby rôznych štýlových období. Slovenská gitarová literatúra. Populárna hudba.	✓ uplatňujú všetky doteraz získané znalosti a schopnosti k interpretácií skladieb rôznych štýlových období a žánrov, ✓ využívajú svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu, ✓ hrajú jednohlasné trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov a kadencie s využitím veľkého barré, ✓ hrajú intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy, ✓ využívajú svoje schopnosti pri komornej a súborovej hre, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ získajú základnú orientáciu v slovenskej gitarovej hudbe, získajú základnú orientáciu v súčasnej populárnej hudbe. **Záverečná skúška:** 1 etuda, 2 prednesové skladby rôznych štýlových období.

Hudobný odbor - HRA NA ELEKTRICKEJ GITARE

Poslanie a charakteristika predmetu: amplifikáciou sa z gitary (dovtedy mala zväčša sprievodnú úlohu v rámci prvých jazzových zoskupení) postupne stal plnohodnotný sólový nástroj, ktorý sa svojim zvukom dokázal presadiť tak v malej skupine ako aj v orchestri. Náplňou a poslaním štúdia el. gitary by malo byť postupné oboznamovanie sa so štýlmi, technikami hry jednotlivých osobností elektrickej gitary od jej počiatku (cca 40.roky 20. stor.). Úlohou pedagóga je podľa inklinácie a vyspelosti toho-ktorého žiaka zvoliť a do výuky vhodne začleniť repertoár skladieb, transkripcií sól popr. iných štúdií. Spolu s budovaním vlastného repertoáru, ktorý je v praxi mimoriadne dôležitý a poskytuje uplatnenie pri hraní v kapelách, je potrebné poznávať nástroj a jeho zvukové a technické možnosti (technika hry, reťazec el. gitara – efektový procesor – aparatúra, atď..).

Ciele: postupne sa žiak oboznamuje s hudbou, v ktorej je el. gitara prítomná a za pomoci pedagóga si buduje svoj vlastný hudobný vkus. Súčasťou hodín by okrem iného mal byť aj aktívny posluch a imitovanie (spievanie) melódií. V prvých rokoch hry na el. gitare by sa mal žiak dôsledne oboznámiť s prvou polohou nástroja ako aj s možnosťami vedenia melódie lineárne po hmatníku. Postupne sa k melódii môže pridať jednoduchá basová linka, príp. ich kombinácia. Literatúra pre el. gitaru taktiež ponúka skladby sólového charakteru. Dôležitou súčasťou výuky je práca na transkripciách piesní a skladieb z oblasti populárnej hudby. Znamená to hru melódie, basu, akordického sprievodu, príp. transkripcie sóla tzn. komplexné oboznámenie sa so skladbou a jej interpretácie sólovo, alebo ako súčasť komornej resp. súborovej hry. V neposlednom rade je pre uplatnenie hráča na el. gitare v praxi dôležitá, resp. kľúčová schopnosť improvizácie, pre ktorú sú transkripcie dôležitým impulzom.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

Učebný plán číslo: 4

Ciele: aktívnym počúvaním hudby oboznámiť žiaka s rôznymi štýlmi a štýlovými obdobiami v ktorých je el. gitara prítomná.

Obsah: v prvom ročníku sa žiak oboznamuje s nástrojom a s jeho zvukom. Osvojuje si základné techniky hry a základnú orientáciu na hmatníku.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
- základné rytmicko – intonačné predpoklady hudobná pamäť na priemernej - úrovni a schopnosť imitácie	spievanie a hranie jednoduchých jednohlasých melódií základy trsátkovej techniky (úder zhora), hranie celých, polových a štvrťových nôt stupnica C dur v 1. polohe vedenie jednoduchej basovej linky danejpiesne

Didaktické postupy a metódy práce: stanovenú učebnú látku sa snažiť dosiahnuť za pomoci skladieb z oblasti populárnej hudby (pop, jazz, blues, rock atď.). Viesť a podporovať žiaka pri budovaní si hudobného vkusu. Spievaním daného hudobného materiálu prirodzene a aktívne zveľaďovať vnímanie melódie a rytmu.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

Učebný plán číslo: 4

Ciele: komplexne vnímať pieseň (skladbu), jej melódiu, rytmus a harmonickú zložku

Obsah: obsah výuky 2. ročníku by mal plynulo nadväzovať na 1. ročník pri zohľadnení aktuálnych schopností žiaka/čky. Je možné pokračovať v disciplínach načrtnutých v obsahu výuky pre 1. ročník a následne prejsť na materiál pre 2. ročník. Postupne sa žiak oboznamuje s osminovými notami a hraním striedavého úderu trsátka (alternatepicking), rozširuje sa hra stupníc v 1. polohe a získava návyk pre transkripciu piesne (hra melódie, basu, sprievodu atď.)

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
- stupnica C dur v 1. polohe hranie - melódie - vedenie jednoduchej basovej linky - trsátková technika (úder zhora – celé, polové a štvrťová noty)	osminové noty – trsátková technika striedavého úderu (alternatepicking) ďalšia(e) stupnica v prvej polohe jednoduchý akordický sprievod piesní základy transkripcie (melódia, bas, harmónia, forma atď.)

Didaktické postupy a metódy práce: postupne pestovať návyk pre hranie melódie (v polohe aj lineárne), basovej linky a akordického sprievodu danej skladby naspamäť bez použitia notovej predlohy. Oboznámiť žiaka so základnými formami používanými v oblasti populárnej hudby.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B
Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore, orchestri 2,0

Učebný plán číslo: 4

Ciele: práca na transkripcii jednoduchého sóla

Obsah: žiak tretieho ročníku by už mal byť schopný samostatnej práce a tvorivej hry na nástroj, čomu sa prispôsobí aj výukový proces. Žiak, v koordinácii s technikou striedavého úderu, začína pracovať so zložitejšími rytmickými útvarmi, za pomoci notového materiálu si rozširuje znalosti hry v 1.polohe a zvládne transkripciu vybraných jednoduchých skladieb.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

- hranie melódie v polohe a lineárne - jednoduchý akordický sprievod - piesní hranie melódie, basu, harmónie a znalosť formy jednoduchých piesní	▯ zložitejšie rytmické útvary s využitím techiky striedavého úderu ▯ prstová technika pravej ruky ▯ hranie stupníc, etúd, príp. duetov v základnej polohe (základné harmonické stupnice v dur) ▯ transkripcia skladby a jednoduchého sóla z niektorého vývinového obdobia populárnej hudby

Didaktické postupy a metódy práce: pri výbere sóla na transkripciu treba prihliadať na vkus konkrétneho žiaka (žiak musí mať osobný vzťah k hudbe – páči sa mu to čo sa učí hrať). Ideálne sa žiak najskôr naučí danú melódiu spievať naspamäť a až následne hrať na nástroj.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore, orchestri 2,0

Učebný plán číslo: 4

Ciele: oboznámenie sa s 12-taktovou bluesovou formou a využitím pentatoniky pri improvizácii v blues

Obsah: žiak štvrtého ročníku by už mal byť schopný zvládnuť všetky požadované znalosti a vedomosti z ročníkov 1-3. Vyučovací proces by mal byť prispôsobený potrebám žiaka s vedomím, že 4.roč. končí skúškami za obdobie 1.- 4. ročníka. Po zohľadnení schopností žiaka by sa malo pokračovať v načrtnutých okruhoch predchádzajúcich ročníkov a následne prejsť na materiál pre 4. ročník a prípravou na skúšky prvého cyklu.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
- hranie melódie v polohe a lineárne, - Komplexné hranie podkladov aj s melodickým vedením hlasu - transkripcia skladby podľa vlastného výberu (príp. zameranie sa na obľúbeného interpreta, popr. konkrétny štýl) - stupnice, etudy, duetá príp. sólové skladby v 1. polohe nástroja	➢ Blues – 12-taktová forma ➢ pentatonika a jej využitie pre improvizáciu a transkripciu ➢ transkripcia skladby z tradície blues (melódia, bas, sprievod, jednoduchá improvizácia) ➢ hranie stupníc, etúd, sólových skladieb v základnej polohe (základné harmonické funkcie v moll) ➢ **záverečná skúška:** 2 skladby rozličného charakteru 1 improvizácia Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

Didaktické postupy a metodika práce: za pomoci skladieb z tradície blues vypestovať v žiakovi cit pre 12 – taktovú formu. Dbať o pochopenie previazanosti formy s textom vyplývajúcej z histórie blues. Oboznámenie so systémom zvolanie – odpoveď (call – responsesystem) , riffové hranie atď.

Profil absolventa 1. časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

S prihliadnutím na individuálne schopnosti žiaka, absolvent prvej časti základného vzdelania by mal zvládnuť nasledovné kritériá:

- hranie melódie (v polohe a lineárne)
- hranie základných akordov (funkčné vzťahy T,S,D) a stupníc v základnej polohe
- pentatonika (bluesová) a jej využitie v praxi (improvizácia)
- interpretácia skladby podľa vlastného výberu(melódia, bas, sprievod, príp. improvizované sólo)

Notový materiál:

W. Leavitt: A ModernMethodForGuitar
JonDamian: TheGuitarist'sGuideForComposing And Improvising

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

Učebný plán číslo: 18 a

Ciele: klásť zvýšený dôraz na vyprofilovanie hudobného vkusu žiaka, nájdenie hudobného vzoru (obľúbený hudobník, gitarista, skupina atď.). Rozšíriť orientáciu o ďalšie polohy, ale aj zvukovosť nástroja o rôzne techniky prítomné v hre gitaristov.

Obsah: v 1. ročníku 2. časti by sa malo plynulo nadviazať na obsah 4. ročníka. Za pomoci bluesových skladieb by sa mal rozvíjať cit pre 12-taktovú bluesovú formu a pre frázovanie v rámci bluesovéhoidiomu. Postupne rozšíriť hru do ďalšej polohy nástroja. Žiak sa taktiež oboznámi s hrou kvintakordov v trojzvukoch na rôznych trojiciach strún.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
hra v 1. polohe nástroja (stupnice, základné harmonické funkcie dur/moll) okruhy načrtnuté v 1.-4. ročníku 1. stupňa	stupnice v 2. polohe nástroja (etudy, duetá, sólové skladby) bluesovápentatonika bluesová 12-taktová forma kvintakordy v trojzvukoch transkripcia piesne/sóla z tradície blues

Didaktické postupy a metodika práce: v tejto etape by sa mal klásť dôraz na improvizáciu v rámci bluesovéhoidiomu za použitia pentatoniky, príp. akordických tónov harmonickej štruktúry. Nácvik kvintakordov na jednotlivých trojiciach strún, príp. susedných trojiciach danej harmónie.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1 – 2 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod

Učebný plán číslo: 18 a

Ciele: pokračovať v okruhoch z predchádzajúceho ročníka. Transkripcia skladby (sóla) z obdobia Rhytm'n'blues, príp. Rock'n'Roll.

Obsah: žiak by sa mal postupne oboznamovať s ďalšími technikami, s ktorými sa stretáva pri transkripciách sól (vyťahovanie strún, tremolo atď.). Prostredníctvom notových predlôh rozvíjať hru v

2. polohe nástroja o ďalšie tóniny a oboznamovať sa s hrou kvintakordov a sextakordov.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Praktická a teoretická znalosť 12taktovej formy v blues, hra melódií, sprievodu, frázovanie hra kvintakordov v trojzvukoch stupnice v 2. polohe nástroja	2. poloha nástroja. Etudy, duetá, ďalšie tóniny bluesovápentatonika sextakordy v trojzvukoch transkripcia piesne (sóla) z ďalšieho vývinového obdobia populárnej hudby (jazz, rhytm'n'blues, rock'n'roll, rock atď.)

Didaktické postupy a metódy práce: rozvíjanie lineárnej orientácie na hmatníku. Postupne spájať kvintakordy a sextakordy a vytvoriť za ich pomoci jednoduchý sprievod danej skladby. Pri improvizácii využiť možnosti práce s motívom (sekvenčné posunutie, rytmické posunutie, skrátenie, predĺženie motívu atď.)

3. **ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B**

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1 – 2 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod

Učebný plán číslo: 18 a

Ciele: dôraz na improvizáciu s použitím akordických tónov (funkčná harmónia). Durová pentatonika a jej využitie v praxi.

Obsah: žiaci sa oboznamujú s durovou pentatonikou a kvartsextakordami hranými ako trojzvuky. Postupne spájajú všetky obraty kvintakordu pri tvorbe improvizovného sprievodu.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Praktická a teoretická znalosť 12-taktovej formy v blues, hra melódií, sprievodu, frázovanie hra kvintakordov a sextakordov v trojzvukoch stupnice v 2. polohe nástroja	ďalšie polohy nástroja. Etudy, duetá, rôzne tóniny dur pentatonika kvartsextakordy v trojzvukoch improvizácia za použitia akordických tónov transkripcia piesne (sóla) z ďalšieho vývinového obdobia populárnej hudby (jazz, rhytm'n'blues, rock'n'roll, rock atď.)

Didaktické postupy a metódy práce: Postupne spájať kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy a vytvoriť za ich pomoci jednoduchý sprievod danej skladby. Pri improvizácii pracovať s akordickými tónmi danej harmonickej štruktúry.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1 – 2 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 0,5 improvizácia

Učebný plán číslo: 18 a

Ciele: Oboznámenie sa s hudbou, kde nie sú prítomné funkčné vzťahy. Praktické využitie najpoužívanejších módov jónskeho systému. Modálna improvizácia.

Obsah: Jónsky systém – durová stupnica a jej módy. Možnosti hrania septakordov ako 4-zvukov (drop 2, drop 3, drop 2+4). Melodické rozklady kvintakordov a septakordov.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

- kvintakord a jeho obraty (v trojzvukoch + rozklady) základy improvizácie za použitia akordických tónov -	- jónsky systém - základy hrania septakordov ako 4-zvukov (drop 2, príp. drop 3, drop 2+4) - transkripcia modálneho improvizovaného sóla **Záverečná skúška:** Dve skladby rozličného charakteru, Jedna improvizácia. Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

Didaktické postupy a metódy práce:

Postupne sa oboznámiť s jónskym systémom a s najpoužívanejšími módmi (dórsky, lydický, mixolydický príp. ďalšie). Rôzne spôsoby precvičovania módov (intervalický, patterny atď.) Pri improvizácii pracovať s motívom (sekvenčné posunutie, rytmické posunutie, rytmické rozšírenie – skrátenie, intervalické rozšírenie a skrátenie atď.)

Profil absolventa 2. časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B S prihliadnutím na individuálne schopnosti žiaka, absolvent prvej časti základného vzdelania by mal zvládnuť nasledovné kritériá:

- 12 – taktová bluesová forma
- interpretácia transkripcií improvizovaných sól
- repertoár skladieb z rôznych období (swing – príp. be-bop, modálny jazz atď., rhytm&blues, rock'n'roll, rock – atď.)
- hranie kvintakordov a obratov, príp. septakordov

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

1 – 2 komorná hra alebo sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

1., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Hra stupníc v polohách nástroja Hra a spájanie durových a molových kvintakordov (3-zvuky, 4-zvuky)	Spájanie kvintakordov pri tvorbe sprievodu

Jónsky systém Harmonické vzťahy v rámci durovej stupnice – harmonická analýza jednoduchých piesní z oblasti pop. hudby	TheBeatles – ranné obdobie (transkripcie sól, sprievodov, harmonická analýza) Samostatná práca s nahrávkou Improvizácia – použitie akordických tónov

2., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Pentatonika mol (bluesová) v polohách Hranie septakordov v blues	Blues – 12-taktová forma (príp. ďalšie formy prítomné v blues), orientácia v jednotlivých štýloch blues a ich predstaviteľoch Transkripcia vybraných skladieb z rôznych období blues Improvizácia v blues

NOTOVÝ MATERIÁL:

W. Leavitt: A ModernMethodForGuitar

JonDamian: TheGuitarist'sGuideForComposing And Improvisin

NOTOVÝ MATERIÁL:
W. Leavitt: A ModernMethodForGuitar

JonDamian: TheGuitarist'sGuideForComposing And Improvising

3., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY
Gitara v rockovej hudbe 60.tych a 70.tych rokov Harmonické vzťahy v rámci molovej stupnice Molová a durová pentatonika v polohách Zmenšené a zväčšené kvintakordy	Interpretácia rockových skladiebz obdobia cca 60.tych a 70.tych rokov 20. storočia Techniky hry prítomné v transkripciách vybraných sól Modálna improvizáci

NOTOVÝ MATERIÁL:
W. Leavitt: A ModernMethodForGuitar

JonDamian: TheGuitarist'sGuideForComposing And Improvising

4., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Hranie septakordov (drop 2, drop 3) a ich využitie pri sprievode jazzových skladieb Rozklady kvintakordov a septakordov zvukové možnosti el. gitary (spôsoby hry, efektové procesory atď.)	gitara v jazzovej hudbe - spôsoby sprievodu v swingových kapelách, transkripcie skladieb (sóla, hranie melódie) TheBeatles – neskoršie obdobie (transkripcia, analýza) El. gitara v súčasnej hudbe Voľná improvizácia **Záverečná skúška:** 2 skladby podľa vlastného výberu so sprievodom

Hudobný odbor – HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV

Hlasová výchova, spevProfil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia -** primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní,
- pri spievaní preukazuje schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu,
- chápe textový obsah prednesených skladieb,
- samostatne pracuje s notovým materiálom,
- orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B)

- ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu,
- spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku,
- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti,
- dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať
na ďalšie štúdium.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný umelecky i technicky vyspelého prejavu,

- dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov,
- esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti,
- spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia,
- vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie.

Prípravná hlasová výchova

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: prípravné štúdium 1a, alebo 1b. (počet hodín je podmienený zaradením žiaka, či už na jedno – alebo dvojročné prípravné štúdium).

Vzdelávací štandard

Žiaci po ukončení prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard:

- interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne
- na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia
- ovládajú základy správnej výslovnosti
- osvoja si pracovné návyky
- schopnosť sledovať notový zápis na jednoduchej úrovni

Obsahový štandard:

- Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5 – 6 tónov.
- Správne a prirodzené držanie tela pri speve
- Správne ovládanie artikulačného aparátu
- Schopnosť zapamätať si jednoduché frázy

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- spev spamäti
- 1 ľudová pieseň
- 1 detská pieseň

Získané vedomosti interpretujú na triednomkoncerte.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** spev je určený pre deti, ktoré majú väčšie predpoklady zvládnuť ťažšie učivo a hudobný materiál, ako deti rovnakého vekového stupňa, avšak na nižšom stupni zdatnosti a sú zaradení na predmet hlasový výchova. Ako aj u detí s hlasovou výchovou, aj pre žiakoch navštevujúcich spev pedagóg učí deti vnímať rytmus, intonáciu, prostredníctvom technických cvičení.

Pedagóg musí pôsobiť na kultivované držanie tela a učiť ich základom hlasovej hygieny. Postupne sa rozvíjajú základné spevácke návyky v oblasti speváckeho postoja, správneho nádychu, ako aj rozširovania hlasového rozsahu.

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne),

0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b

↳ **CIELE:** pestovať u žiakov záujem o hudbu, prehlbovať ich nadanie, učiť ich vnímať hudbu, ako prostriedok vyjadrovania. V neposlednom rade učíme deti rozvíjať svoju muzikalitu, aby sme im položili základy k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania. Pokračujeme v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne zlepšujeme intonačné návyky.

↳ **OBSAH:** predpokladom pre zaradenie do tejto študijnej skupiny je rýchlejšie muzikálne napredovanie ako ich rovesníkov s hlasovou výchovou. V prvom ročníku sa pedagóg musí sústrediť na utvrdenie a zlepšenie intonačných návykov, zlepšenie počúvania jednotlivých hlasoch v súzvuku, čo je predpokladom pre lepšie počúvanie a orientáciu v harmónii. Samozrejme treba žiaka viesť k zlepšeniu dychových možností, keďže tieto deti sú ešte vo vývojovom štádiu a dychová kapacita pľúc je vo vývoji. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu, snažiť sa o kompaktnosť vokálov, ich jednotnosť.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša
I. Dibák: Ej háje, háje
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Prednesové skladby:

B. Brožová: Album detských piesní
P. Eben: V trávě
V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek
A. Trokanová: Detský rok

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.
Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských ľudových piesní. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c^1 - h^1. Interpretovať jednoduché ukážkové vzory.	Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 1. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na správne držanie tela, postoj pri speve, vnímanie spojenia dychu s tónom, utvrdzovanie dychových návykov, čo je nevyhnutným predpokladom správneho tvorenia tónu.

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b

↳ **CIELE:** postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, zlepšovať intonačné návyky u týchto mimoriadne nadaných detí, prehlbovať ich nadanie a muzikalitu, ako aj sústrediť sa na ich individualitu.

↳ **OBSAH:** predpokladom pre zaradenie do tejto skupiny je samozrejmosť, že tieto deti budú napredovať rýchlejšie. Správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

K. Lapšanská: Do, re , mi , fa
O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.
H. Repassyová: Spievajže si, spievaj M.
Smutná-Vlková: Metodika spevu I. – II.
Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si vtáčatko
A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní.
P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.
Zbierka Slávik Slovenska - zbierka slovenských ľudových piesní

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Žiak je schopný zaspievať vybrané detské piesne, ako aj ľudové piesne intonačne čisto, rytmicky správne, ako aj začať výrazovo členiť daný hudobný materiál. Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej a intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Staccato, legato. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 15 - 17 ľudových piesní, alebo detských piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.
Pokojne sa orientovať v rozsahu h až c^2. Aktívne sa zapájať do koncertného diania.	

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** predmet spev úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobní cítenie mladých ľudí. Kladieme dôraz na utvrdzovanie dychových návykov a postoja pri speve.

3.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b

↳ **CIELE:** pestovať v týchto žiakoch záujem o hudbu, intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent, pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu, viesť kantilénu.

↳ **OBSAH:** pripravovať reberno–bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní Ľ.
Pavlovičová – Baková: Spievaj si, vtáčatko.
A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
I. Dibák: Ej, háje, háje
P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.
L. Daniel: Píšťalôčka moja
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
H. Repassyová – M. Šimko: Spievajže, si spievaj

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať staccato a portamento. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 20 - 22 detských ľudových piesní. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c^{1-} d^{2}. Interpretovať jednoduché ukážkové vzory. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru. Vystúpenie v II. polroku v rámci KS alebo ZS.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 3. ročníku v predmete spev kladieme dôraz navytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu.

4.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,

ISCED 1 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b

↳ **CIELE:** nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, aktívnejšie vnímanie dychového aparátu, postupné zapájanie ťažších technických prvkov – rozdiel staccato a legato**.** ↳ **OBSAH:** spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie do kompaktného prvku vokálnej techniky, pokračovať vo vyrovnávaní jednotnosti vokálov – a, e, i, o, u. Zapájanie dynamiky nielen do vokálnych cvičení, ale aj do prednesových skladieb. Práca s agogikou, rozdiel medzi accelerandom a ritardandom.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I.-II.
O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní
I. Dibák: Ej háje, háje
O. Francisci: Zbierka ľudových piesní
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
L. Janáček: Moravské písně
V. F. Bystrý:Slovenské ľudové piesne op.28
P. Cón: Koledy
M. Schneider-Trnavský: Slovenské ľudové piesne 1.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahká forma glissanda V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru. Vystúpenie 1x v polroku v rámci KS alebo ZS. **Záverečná skúška – obsah:** 2 piesne rôzneho charakteru, štýlu, obdobia. 1 solmizačné cvičenie

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** v 4. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe, ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu, prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných divadelných a koncertných pódií a ich ponúkaných programov vhodných pre túto vekovú kategóriu.

1.ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b

↳ **CIELE:** Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov ISCED 1 B , rozšíriť hudobný rozvoj žiaka a upevnenie speváckych návykov ako je: správna funkcia hlasového a dychového aparátu, ako aj zlepšenie speváckej techniky.

↳ **OBSAH:** Sústavná príprava na orientáciu sa na sólový spev, suverénny sólový prejav žiaka, koncertné vystupovanie, ako aj uvedomelé držanie tela, kultivovaný prejav a vystupovanie na pódiu. V tomto období je tiež nutné zdokonaľovať reberno – bránicové dýchanie, čo je predpokladom správneho tvorenia tónu, dychovej opory a tiež intonačného držania a vedenia tónu. V druhom slede sústrediť sa na vyrovnanie hlasového aparátu po celej dĺžke hlasového diapazonu a jednotlivých jedincov, so zameraním sa najmä na strednú polohu. Vokalizačné cvičenia primerané vekovému stupňu žiaka.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I.-II. PANOFKA:
Metodika spevu
J. Tomášová: 30 ľahkých vokalíz
G.Concone : 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas.
N.Vaccai: Vokalízy
M. Schneider- Trnavský : Zborníky ľudových piesní I.- V.
W. Lutoslawski : 20 kolied
O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.
Zbierky rôznych ročníkov „ Slávik Slovenska“
V. Novák 25 ľudových piesní
L. Janáček: Moravské písně
Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom: Shrek, LittleMermaid, Alladin, Pocahontas
(vychádzať z danosti a hlasových možností jednotlivých
Žiakov, tomu podriadiť svoj výber)

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
správne posadený hlas na dostatočnej dychovej opore. Upevnenie stavby hlasu, zdokonalenie legata a príprava na staccato v kompilácii s dychovou oporou, nadväznosť na predchádzajúci rok, ako aj upevnenie glissanda. Opäť zjednocovanie a zvukové zaokrúhľovanie vokálov a, e, i, o, u najmä stieranie rozdielov medzi plochými a guľatými vokálmi.	Vedieť čisto a so správnym výrazom a a dychovým nasadením zaspievať minimálne 25 ľudových piesní, ako aj 5 technických cvičení adekvátne vybraných podľa možností žiaka. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu a – f2. Zdokonaľovať hudobnú pamäť . Verejné vystúpenie najmenej 1 krát v polroku, ako aj zapájanie sa do hudobného a koncertného diania školy.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

V. tomto ročníku kladieme dôraz na zdokonalenie a upevnenie didaktických postupov z ročníkov ISCED 1 B kde sme žiaka pripravovali a technicky zaťažovali ako prípravu na zvládnutie ťažších technických a interpretačných postupov v neskoršom študijnom období,

čo teraz v tomto období postupne upevňujeme a ďalej rozvíjame. Taktiež žiaka pripravujeme na stále častejší praktický kontakt s koncertným pódiom, ako aj návštevou koncertných a operných podujatí, kde pôsobíme na celkový estetický a umelecký rast a zdokonalenie žiaka ako umeleckej osobnosti.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b ↳ **CIELE:**

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, bezprostredné a vnímanie dychového aparátu, postupné zapájanie ťažších technických prvkov – rozdiel staccato, legato a portamento**.** Odľahčovanie hlasu, ako aj používanie stupnicových behov, ktoré vedú k odľahčovaniu hlasu a zlepšovaní dychovej opory.

↳ **OBSAH:**

Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, spájanie hrudnej a hlavovej rezonancie, ako aj používanie tzv. miešaného registru prostredníctvom vhodne zvolených vokálnych skladieb a hlasových technických cvičení. Pokračovať vo vyrovnávaní jednotlivých vokálov – a, e , i , o , u. Citlivo narábať a pracovať s dynamikou a zapájať tieto rozdiely do prednesových skladieb.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní
O. Francisci: Zbierka ľudových piesní
P. Cón: Koledy
P. Cón: Vianočné piesne
L. Janáček: Moravské písně
V. Novák: 25 slovesnkých ľudových piesní
Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.
Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.
Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Začať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahké forma glissanda a bodkovaného synkopického rytmu. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 4 - 7 komorných piesní.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru. Zapájanie sa do rôznych tematických koncertov, nevylučuje sa ani verejné vystúpenia podľa zdatnosti a schopnosti jednotlivých žiakov speváckeho oddelenia.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:**

V 2. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie , ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu, prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných divadelných a koncertných pódií a ich ponúkaných programov vhodných pre túto vekovú kategóriu. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov.

3. ročník, 2. časť , I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b ↳ **CIELE:**

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, ako aj aplikovanie staccata a legata do vyšších speváckych polôh, postupné zapájanie nových ťažších technických prvkov**.** Odľahčovanie hlasu, ako aj používanie stupnicových behov, v staccate a legate. Ďalšie prehĺbenie hlasového rozsahu.

↳ **OBSAH:**

Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, uvoľňovacie cvičenia pre spodnú čeľusť, naďalej spájanie hrudnej a hlavovej rezonancie, prostredníctvom vhodne zvolených vokálnych skladieb a hlasových technických cvičení. Stavba vokálov na hlasovom strede. Pokračovať vo vyrovnávaní jednotlivých vokálov – a, e , i , o , u. Dôraz na rozvíjanie speváckej kantilény.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní

- **O. Francisci: Zbierka ľudových piesní**
- **P. Cón: Koledy**

P. Cón: Vianočné piesne
L. Janáček: Moravské písně
J. Krčméryová – Album klasických piesní
E. Destinová : Album klasikov
Zbierka ruských romancí
100 Moviesongs
Divas of Pop
MoulinRouge – book
J. Brahms – Album romantických piesní
BookGoldGreatest
HighSchoolMusical - Book
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
Jednoduché výstupy z muzikálov , piesne B. Felixa, tanečné melódie z dostupných skladieb na nete zo svetovej alebo česko- slovenskej hudobnej literatúry.
Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.
Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.
Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Začať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 6 - 8 komorných piesní.	Verejné vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch, prezentácia na verejných podujatiach školy. Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke.

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie , častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, réžijne spracovaného, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení.

4. ročník, 2. časť , I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

-

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1b ↳ **CIELE:**

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, prehlbovať a rozšíriť doteraz prebrané učivo, ktoré rozšírime o nácvik a výučbu melodických ozdôb, zlepšenie staccata, ako aj mezza di voce.

↳ **OBSAH:**

Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, zdokonalenie reberno- bránicového dýchania, postupne zlepšovať stavbu hlasu, pracovať na uvoľňovaní spodnej čeľuste a celkovej voľnosti tónu. Dbať na zlepšení artikulácie, tomu prispôsobiť technické cvičenia. Zdokonalenie technickej zručnosti.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

R. Schumann: Detské piesne
Umelé piesne rôznych hudobných období- barok, klasicizmus, romantizmus
V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní
F. Kafenda: Piesne
P. Cón: Koledy
P. Cón: Vianočné piesne
L. Janáček: Moravské písně
J. Krčméryová – Album klasických piesní
E. Destinová : Album klasikov
J. L. Bella- Piesne Zbierka
ruských romancí
100 Moviesongs
Divas of Pop
MoulinRouge – book
J. Brahms – Album romantických piesní
BookGoldGreatest
HighSchoolMusical - Book
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
Jednoduché výstupy z muzikálov , tanečné melódie z dostupných skladieb na internete zo svetovej alebo česko- slovenskej hudobnej literatúry.
Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.

Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov.
Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Začať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 6 - 8 komorných piesní, alebo spolupráca s komorným zborom.	Verejné vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch, prezentácia na verejných podujatiach školy. **Záverečná skúška**: 1. a 2. časť, ako aj koncert záverečných ročníkov. Budú to dve piesne kontrastného charakteru môžu byť ľudové, umelé, piesne z filmu alebo muzikálov, ako aj zo súčasnej pop literatúry, predvedené naspamäť, podľa potreby s mikrofónom a tiež dve piesne v druhej časti, vychádzajúce z tejto hudobnej literatúry.Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke.1 vokalizácia.

↳ DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 4. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie , častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, réžijne spracovaného, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení. Príprava na záverečnú skúšku.

1., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**

2 volalízy a 8 piesní rôzneho charakteru aštýlu. Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť). Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní, aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového adychového ústrojenstva arezonancie, preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu, preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky vprednese piesní, dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii ahlasovom šeleste, preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev a jeho funkciu v rôznych štýloch a žánroch.

2., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Vokalízy, piesne (môžu byť iľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovejahlasovej techniky (striedanie staccataalegatasplným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu astavby hlasu vrozsahu oktávy adecimy. Spájanie hlavovej ahrudnej rezonancie scieľom budovania aupevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka ksamostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní rôzneho charakteru ažánru, preukážu základy speváckej techniky rozšírené tónové technické prvky, preukážu schopnosť samostatnej prípravy, demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.

3., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Vokalízy a piesne rôzneho štýlu ažánru. Dychové atechnické hlasové cvičenia na upevňovanie akultivovanie speváckych návykov avedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických avýrazových prvkov vnaštudovaných piesňach. Oboznamovanie sa s anatómiou a fyziológiou hlasu. Príprava textovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie sprirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu vslovenskom aj cudzom jazyku.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní rôzneho štýlu ažánru, interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, výrazovo aagogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, aplikujú vpraxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu - fonácie, artikulácie vinterpretácii piesní, interpretujú skladby s vyjadrením nálady...

4., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Primerane náročné vokalízy, piesne alebo ľahšieárie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne zoblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti avyspelosti (výrazové prostriedky -tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy).	zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a 6 piesní, preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti aspevácke návyky, interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom **Záverečná skúška** - 1 pieseň z obdobia baroka, - 1 pieseň z obdobia klasicizmu, - 1 pieseň z obdobia romantizmu, - 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia.

1., ročník štúdia pre dospelých POČET

HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
2 volalízy a 8 piesní rôzneho charakteru aštýlu. Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Vyrovnávanie hlasu vcelej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť). Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CDinterpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní, aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového adychového ústrojenstva arezonancie, preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu, preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky vprednese piesní, dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii ahlasovom šeleste, preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev.

2., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Vokalízy, piesne(môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovejahlasovej techniky (striedanie staccataalegatasplným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu astavby hlasu vrozsahu oktávy adecimy. Spájanie hlavovej ahrudnej rezonancie scieľom budovania aupevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka ksamostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné averejné koncerty.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokalíz a8 piesní rôzneho charakteru ažánru, preukážu základy speváckej techniky rozšírené onové technické prvky, preukážu schopnosť samostatnej prípravy, demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.

3., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Vokalízyapiesne rôzneho štýlu ažánru. Dychové atechnické hlasové cvičenia na upevňovanie akultivovanie speváckych návykov avedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických avýrazových prvkov vnaštudovaných piesňach. Oboznamovanie sa zanatómiouafyziológiou hlasu. Príprava textovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie sprirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu vslovenskom aj cudzom jazyku.	zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní rôzneho štýlu ažánru, interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, výrazovo aagogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, aplikujú vpraxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu -fonácie, artikulácie vinterpretácii piesní, interpretujú skladby s vyjadrením nálady...

4., ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

0,5 – hra na nástroji

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 22

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:**
Primerane náročné vokalízy, piesne alebo ľahšieárie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne zoblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky - tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy).	zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a6 piesní, preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti aspevácke návyky, interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom... **Záverečná skúška** - 1 pieseň z obdobia baroka, - 1 pieseň z obdobia klasicizmu, - 1 pieseň z obdobia romantizmu, - 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia

Hudobný odbor – HLASOVÁ VÝCHOVA

↳ **POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:** hlasová výchova je pre deti, ktoré učíme zásadám hlasovej hygieny, správnemu držaniu tela pri speve, ako aj vnímaniu rytmu a intonácie, prostredníctvom ľahkých technických cvičení. Ide a žiakov, ktorí absolvovali dva roky prípravného štúdia, kde už začali s pedagógom vnímať hudbu, ako prostriedok na vyjadrovanie prostredníctvom tónov.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov, musia byť párne), 0,5 – obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1a

↳ **CIELE:** pestovať v žiakoch záujem o hudbu, vnímanie hudby ako prostriedok k rozvoju muzikality a položeniu základov k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania. Po štúdiu v PŠ pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorytmiku, postupne zlepšovať intonačné návyky. ↳**OBSAH:** dbať na správne držanie tela pri speve, uvoľňovanie brady pri speve, pokojné nadychovanie sa do hĺbky celých pľúc, ako aj vydychovanie pri speve, prostredníctvom tvorenia tónu. Postupné zmršťovanie brušných svalov ako prostriedok na podporu tónu, jeho pevnosti a intonačnej stability. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu. Snažiť sa o kompaktnosť v tvorení vokálov, teda ich jednotnosť - a, e, i , o, u. Prispôsobiť technické cvičenia týmto vokálom, farebná jednotnosť.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

L. Daniel: Píšťalôčka moja
K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
Š. Kantor: Piesne pre najmenších
H. Repassyová: Spievajže si, spievaj
A. Moyzes: Detské pesničky
O. Ferenczy: Spievaná abeceda
M. Novák: Dobre je nám
T. Frešo: Stupnica piesní

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Detské a ľudové piesne spievať intonačne čisto, ale aj rytmicky správne interpretovať. Poznať a správne interpretovať jednoduché technické hlasové cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 10 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 2 - 4 komorné zborové piesne. Vedieť zopakovať a rytmicky interpretovať jednoduché ukážkové vzory. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu c^1 - a^1.	1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.

↳ **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** predmet hlasová výchova úzko nadväzuje na PHV. Nesporne treba od samých začiatkov pestovať v deťoch hlasovú kultúru prostredníctvom skladieb pre výchovu mladých spevákov. Prostredníctvom dychových cvičení vytvoriť správne dychové danosti adekvátne veku a stupňu vyspelosti žiaka.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov, musia byť párne), 0,5 – obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1a

↳ **CIELE:** postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, sústavne zlepšovať intonačné návyky.

↳ **OBSAH:** správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
Š. Kantor: Piesne pre najmenších
H. Repassyová: Spievajže si, spievaj
A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h^1.	1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

↳ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov, musia byť párne), 0,5 – obligátny nástroj

↳ **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 8 1a

↳ **CIELE:** postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, sústavne zlepšovať intonačné návyky.

↳ **OBSAH:** správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

↳ **NOTOVÝ MATERIÁL:**

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
Š. Kantor: Piesne pre najmenších
H. Repassyová: Spievajže si, spievaj
A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša
V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h^1.	1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

Podľa UP č. 8 od 4. ročníka sa žiaci z predmetu Hlasová výchova preraďujú na SPEV.

Hudobný odbor - Komorný spev

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Komorný spev je predmet priradený k štúdiu spevu spolu s komorným zborom na základných umeleckých školách od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Komorný spev pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradený do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych zborových telesách, ako aj časom profesionálnych telesách.

Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou). Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania komorného spevu je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretovanie diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam.

Hodinová dotácia: podľa učebných plánov pre jednotlivé nástroje a podľa možností školy.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

Aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne kompetencie v komornom speve,

- demonštrujú správny postoj speváka- interpréta, kontrolujú pohybové činnosti počas interpretácie,

- flexibilne reagujú na spolu účinkujúceho komorného speváka
- udržujú adekvátne tempo a dynamiku
- dokáže sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,

- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu,

- aplikujú v hre znamienka repetícia, primavolta, sekunda volta,

- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,

- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných

podujatiach, interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár

Obsahový štandard

Spoločný zvukový a umelecký prejav. Vedenie dynamickej línie v hlasoch.
Flexibilná orientácia v notovom zápise.
Spoločné rytmické a výrazové cítenie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.

Repetícia, primavolta, sekunda volta.

Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.

Rozoznávanie melodickej línie, línia vedúceho hlasu a sprievodného hlasu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

- žiaci pokračujú v započatých nadobudnutých znalostiach prvej časti štúdia
- artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovanýchskladieb,
- aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické,artikulačne, agogické označenia zaznačene v notovomzápise (decrescendo, ritardando, accelerando, conmoto,animato, piu, ...),
- demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky, **Obsahový štandard**

Melodický a rytmický kontrast.

Melodické ozdoby.

Štúdium jednotlivého partu po hlasoch, neskôr kombinovaním.

Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.

Hudobno-výrazove prostriedky.

Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.

Tvorba tónu.

Rozvíjanie schopností plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov

dokážu sa doladiť a intonačne sa prispôsobiť svojmu spoluúčinkujúcemu

Hudobný odbor – Zborový spev

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Zborový spev je jednou z foriem skupinového vyučovania spevu na základných umeleckých školách od 3.ročníka 1.stupňa základného štúdia.

Je prípravou na ďalšie rozvíjanie spevu v komornom zoskupení vo vyšších ročníkoch.

Pomáha rozvíjať umeleckú, odbornú, emocionálnu a sociálnu stránku žiaka.

Hodinová dotácia: podľa učebných plánov a podľa možností školy.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Štúdium zborového spevu vedie žiakov k rozvíjaniu speváckych schopností, vzájomných vzťahov, komunikácii medzi žiakmi a napomáha spoločnému smerovaniu v interpretácii hud.diela. Pomáha žiakom zvládať stres, trému, strach z vystupovania. Zároveň dodáva žiakom sebavedomie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Aplikovať doposiaľ získané individuálne vedomosti a zručnosti žiaka v speve

- správny spevácky postoj, dýchanie, tvorenie tónu, vokalizácia, artikulácia, rozvoj hudobného sluchu, intonácie a rytmu počas interpretácie

- flexibilita zborového speváka
- schopnosť spolupracovať s inými hudobnými .telesami
- možnosť spoznávať a interpretovať piesne iných hudobných období a žánrov
- rešpektovať a dodržiavať notový zápis
- zodpovedne interpretovať danú pieseň suverénne zastať svoje miesto na pódiu

CIEĽ:

Príprava technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatérskeho speváka, ktorý je schopný interpretovať primerane náročné hudobné diela.

Hudobný odbor - Komorná hra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu na všetkých hudobných nástrojov vyučovaných na základných umeleckých školách. V rámci študijných zameraní - hra na klavíri, keyboarde, husliach, violončele, gitare, sopránovej zobcovej flaute sa začína vyučovať v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia. Študijné zamerania priečnej flaute, klarinete, saxofóne, B trubke, bicích nástrojoch, zobcových flautách (s vynimkousopranovej), fagote, ponúkajú predmet komorná hra ako jeden zo skupinových predmetov od 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amaterských záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelne predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou). Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročne interpretovane diela komorného charakteru. Ma hlboký sociálny a etický význam.

Hodinová dotácia: podľa učebných plánov pre jednotlivé nástroje a podľa možností školy.

Každý žiak je zaradený na predmet komorná hra (zaradený môže byť aj u iného pedagóga).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

Aplikujú doposiaľ získane teoretické a individuálne interpretačne

kompetencie v komornej hre,

- demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- flexibilne reagujú na gesta určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázane určeným hráčom na začiatku skladby,
- dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- aplikujú hudobno-výrazove prostriedky ((tempové, rytmické, dynamické, artikulačne, agogické) podľa notového zápisu,
- reprodukujú účelové cvičenia zamerane na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločne frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, primavolta, sekunda volta,
- rozoznávajú základne znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby, rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár,

Obsahový štandard

Spoločný zvukový a umelecky prejav.
Interpretácia podľa gest určeného hráča.
Flexibilná orientácia v notovom zápise.
Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.
Spoločne rytmické a výrazové cítenie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
Repetícia, primavolta, sekunda volta.
Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.
Rozvíjanie schopnosti vyrovnavania zvukových možnosti rôznych hudobných nástrojov.
Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe. Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí). Skupinové rozostavenie na pódiu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

- udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch, poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu.
- aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačne, agogické označenia zaznačene v notovom materiali (decrescendo, ritardando, accelerando, conmoto, animato, piu, ...),
- demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- reagujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tonu,

Obsahový štandard

Melodicky a rytmicky kontrast.
Melodické ozdoby.
Hra podľa gest určeného hráča.
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. Hudobno-výrazove prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov
Samostatne štúdium hudobného materiálu komornej hry. Delené skúšky.

Obligátny nástroj (klávesové alebo iné harmonické nástroje)

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Tento predmet je určený pre žiakov, ktorý sa venujú spevu, alebo hlasovej výchove na I. stupni ZUŠ.

Cieľom je, aby sa žiak vedel pohybovať v harmonickej orientácii hudby a mal predstavu harmonickú alebo melodickú. Vo väčšine prípadov si žiaci vyberajú ako obligátny nástroj klavír, ale možnosti sú rôzne: keyboard, gitara, dychové nástroje, sláčikové či harfa.

Hodinová dotácia: 0,5 hodiny týždenne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Po ukončení 1. časti I. stupňa:

Výkonový štandard

- zvládnu hru legato a staccato v tempe,
- využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,

- dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,

- ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonickýcha melodických), interpretujú skladby rôznych štýlových období.
- rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,

Obsahový štandard

Koordinácia a technická zručnosť pri hre na nástroji Legato
v tempe: vyrovnanie.

Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu.

Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb.

Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.

Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých časti.

Samostatná a efektívna práca na daných skladbách

Po ukončení 2. časti I. stupňa:

Výkonový štandard

- dokážu uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou v pravej a ľavej ruke,
- zvládnu hru legato a staccato v tempe,
- zvládnu techniku jednoduchých skokov,
- využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,
- pracujú správne s hudobnou frázou skladby,
- rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,.

Obsahový štandard

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.

Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.

Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých časti.

Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.

Harmonické cítenie - základné harmonické funkcie, analýza,
hra jednoduchších vokálnych melódií s použitím T, S, D.

Hudobný odbor – Hra v súbore, orchestri (sláčikový súbor)

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hra v sláčikovom súbore patrí medzi formy skupinového vyučovania. Úlohou spoločného hrania je vytvárať v žiakoch záujem o aktívne muzicírovanie, realizovať praktické znalosti, ktoré sa naučili individuálnym vyučovaním a prípravou.

Rozširuje umelecké vnímanie a hudobnú predstavivosť. Žiaci spolu vytvárajú umelecké dielo, učia sa vzájomne počúvať, prispôsobovať sa. Hra v súbore a vystupovanie na koncertoch im dodáva sebaistotu na pódiu, ktorú vedia zúročiť aj pri sólovom hraní.

Spoločné hranie plní aj dôležitú sociálnu funkciu. keď vznikajú medzi žiakmi priateľstvá, vzájomne si žičia a podporujú sa.

Učia sa interpretovať diela všetkých období – od baroka, klasicizmu, romantizmu cez 20. storočie až

po súčasnú hudbu.

Nácvik interpretovaných diel začína najprv formou delenej skúšky s pedagógom, kde sú iba žiaci hrajúci v jednej hlasovej skupine. Až po zvládnutí jednotlivých hudobných partov sa žiaci stretávajú spoločne, a pod vedením vedúceho súboru (dirigenta) začínajú spoločne pracovať na výstavbe a interpretácii diela.

Cieľom predmetu je vychovať samostatného a schopného hudobného amatéra na primeranej technickej a interpretačnej úrovni, ktorý je schopný pokračovať a zapájať sa do práce v záujmových súboroch. U žiakov pokračujúcich v štúdiu na konzervatóriu je hra v súbore výbornou skúsenosťou k ďalšiemu štúdiu a k praktickej hre v profesionálnych orchestroch..

Zloženie sláčikového orchestra (súboru):

1. a 2. husle, viola , violončelo a kontrabas

Ak v škole nie je viola alebo kontrabas, je možné hrať v zostave 1. a 2. (prípadne 3.) husle a violončelo – s úpravou pre tieto nástroje.

Súbor navštevujú žiaci I. a II. stupňa, prípadne ŠPD. Začína sa od 3. ročníka, s podmienkou, že žiak je na dostačujúcej technickej úrovni. Žiak, ktorý nespĺňa nároky na začlenenie do súboru pracuje ďalej individuálne, zaúča sa súhre formou komornej hry. Ak sa neskôr posunie na vyššiu úroveň, môže byť začlenený do súboru.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základné štúdium

Výkonový štandard

- ovládajú správny postoj a používanie hracieho aparátu
- vedia sa orientovať v notovom zápise (opakovacie znamienka, dynamika)
- naučia sa riadiť gestom dirigenta
- dokážu sledovať svoj part a nastúpiť v správny čas v priebehu skladby
- vnímajú svojich susedov a zaradia sa do unisono hry daného hlasu
- vedia sa zaradiť do skupiny rytmicky a tempovo
- naštudujú technicky náročnejšie miesta v parte

- ovládajú zásady kultúrneho správania na pódiu

Druhá časť I. stupňa základné štúdium

Výkonový štandard

- vedome regulujú činnosť hracieho aparátu počas interpretácie
- vedia opraviť intonačnú čistotu a kvalitu tónu
- dokážu udržať tempo a rytmus počas hry
- vedia pohotovo zareagovať na dirigenta (zmena tempa, dynamiky)
- nerobí im problém jednotná interpretácia v rámci skupiny
- vedia aplikovať spoločné frázovanie, dynamiku, výrazové prostriedky (artikulácia)
- dokážu pracovať s tónom (vibrato, technika sláka)
- plynule čítajú notový zápis svojho partu

Obsahový štandard - pre 1. a 2. časť prvého stupňa

Zloženie sláčikového súboru
Hrací aparát
Prstová a sláčiková technika
Notový zápis
Skupinová interpretácia
Hra unisono
Vzájomná hudobná komunikácia medzi hráčmi aj smerom k dirigentovi

Literárno-dramatický odbor

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život, práca. Učí ich vytvoriť si vlastný názor, rozvíja schopnosť myslieť empaticky a tiež prostredníctvom hry posilňuje schopnosť dieťaťa čeliť rôznym životným situáciám a správne jednať.
Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného rečového a pohybového prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti. Dôležitou úlohou odboru je tiež včasné spozorovanie, podchytenie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú, či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

Prípravná dramatická výchova

Do prípravného štúdia v dramatickom odbore sa prijímajú žiaci od 4 rokov veku.

Obsahom prípravného štúdia v dramatickom odbore je úspešné ukončenie prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2) záverečnou skúškou pre postup do základného štúdia.

Žiaci v prípravnej dramatickej výchove získavajú:

- prehĺbený záujem o dramatickú hru, uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja, použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť

sa a pohotovo reagovať, improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu, uplatnia detskú tvorivosť, použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave, zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch, kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou (tanečnou, kultivovanou), sprevádzajú rozmanité riekanky a básne hrou na tele, zdramatizujú pohybovo krátku báseň, prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.

Obsah prípravnej dramatickej výchovy sa zameriava na:

- Dramatická hra. Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry.
- Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela. Pohyb, gesto, mimika.
- Text – prirodzená detská hra. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek.
- Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra.
- Chôdza a rytmus.
- Ľudová slovesnosť a detské básne.
- Dramatizácia krátkeho textu. Rečový a pohybový prejav.

Záverečná skúška: na overenie spôsobilosti žiakov postúpiť do 1. ročníka prvej časti I.

stupňa základného štúdia

- Žiaci sa aktívne zúčastňujú spoločnej hry, v hrách s pravidlom zvládajú základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, v cvičeniach a v hrách s pravidlom zvládajú základné priestorové cítenie, rešpektujú ostatných členov kolektívu, v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládajú jednoduchý rytmus a dynamiku pohybom, zvukom - hrou na jednoduchých nástrojoch, hrou na telo, slovným a hlasovým prejavom, predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti, aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

1.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2,0 Dramatická príprava (skupinové vyučovanie), 1,0 prednes
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42
CIELE: vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu. Rozvíjať samostatné slovné vyjadrovanie, obohatiť slovnú zásobu, zvládnuť správne dýchanie, držanie tela, reč tela, artikuláciu, zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku, zvládnuť jednoduchý dialóg s partnerom. **OBSAH:**

- artikulačné scvičenia,
- pohybové skupinové cvičenia v priestore, - jednoduchý dramatický text.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Zvládnutie jednoduchej dramatickej hry so zástupnou rekvizitou; zvládnutie jednoduchej partnerskej hry so zástupným textom; zvládnutie správneho držania tela; zvládnutie základov temporytmického pohybu; základné smery pohybu v priestore a orientácia; v jednoduchých artikulačných cvičeniach a riekankách uvedomiť si rytmus a melódiu reči a zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások; uplatnenie rečových schopností v individuálnom alebo kolektívnom prednese; spoznanie a pochopenie vhodných literárnych diel prostredníctvom aktívnej hry.	1 pohybová etuda, prednes krátkeho textu, ukážka rôznych nálad a emócií (zlosť, smiech, smútok, hanblivosť,...) 1 verejné vystúpenie polročne

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry; pomocou dramatického textu naučiť žiaka vnímať text a pochopiť ho. Naučiť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť.

MATERIÁL:

- výber textov z literatúry pre deti (M. R. Martáková, M. Ďuríčková, D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš,

...),

- ľahkoovládateľné nástroje, jednoduché rekvizity,
- zásobník dramatických hier a iná dostupná literatúra.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2,0 Dramatická príprava (skupinové vyučovanie)
1,0 Prednes

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42

CIELE: pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z prvého ročníka. Práca je rozdelená do 4 tematických celkov: 1. dramatická hra,

1. pohyb,
2. reč,
3. slovesnosť. **OBSAH:**

- prehlbovať sociálne vzťahy v skupine upevňovať vzťahy jednotlivcov ku kolektívu pri plnom vzájomnom rešpektovaní sa, dbať o kultúru správania sa),
- voliť témy podnecujúce tvorivú dramatickú činnosť, vychádzať zo záujmu detí, podnecovať fantáziu, vnímavosť, predstavivosť v objavovaní sveta,
- rozvíjať zmysel pre krásu, spravodlivosť, vzťah k zemi, - pestovať kladný vzťah ku knihe a detskej literatúre.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
1. drdramatická hra - zvládnutie jednoduchej charakterizácie, jednoduchého dramatického príbehu v etude, 2. pohyb - zvládnutie základov správneho držanie tela, svalového napätia a uvoľnenia, cvičení prízemnej obratnosti, jednoduchých koordinačných dynamicko-temporytmických cvičení, základných priestorových tvarov v jednoduchých pohybových hrách, uplatnenie zvládnutých pohybových schopností v malej dramatickej akcii, 3. reč - hlasové a artikulačné cvičenia, zvládnutie zreteľnej výslovnosti a znelosti rečového prejavu v rôznych výrazových variantoch, uplatnenie zvládnutých rečových schopností v individuálnom a skupinovom prednese, 4. slovesnosť - zvládnuť samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, aktívne si osvojovať vhodné literárne diela dramatickou hrou a i zoznámiť sa s autormi.	a) 1 - 2 pohybové etudy rôzneho charakteru, b) ukážka základných nálad a emócií (smiech, hnev, smútok, hanblivosť, radosť,…) a ich zmena (z hnevu do smiechu,...), c) prednes krátkeho textu, d) kolektívna ukážka (zvládnutie základných pravidiel dramatickej hry) 1 x verejné vystúpenie polročne.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: pohybovécvičenia v priestore, artikulačné cvičenia, dramatické improvizácie na rozvoj spontánnosti a schopnosti komunikácie s partnerom. Práca s dramatickým textom a kultivovanie slovného prejavu. Schopnosť syntetizovať študijné prvky a využívať ich aj v normálnom živote. Rozvíjať schopnosť empaticky myslieť a venovať pozornosť ušľachtilým činnostiam (napr. ekologická, humánna angažovanosť...), schopnosť posúdiť správne a

nesprávne konanie v živote (výchovný charakter odboru). Rozvíjať predstavivosť a fantáziu, nápaditosť a v neposlednom rade aj talent žiaka.

MATERIÁL:

- ľahkoovládateľné nástroje a jednoduché rekvizity,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš, M. R .Martáková, M. Ďuríčková, M. Rúfus,...),
- zásobník dramatických hier.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42

CIELE: pokračovať v rozvoji dieťaťa a nadviazať na prácu z prvého ročníka.

Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:

1. dramatická hra,
2. pohyb,
3. reč,
4. slovesnosť

OBSAH:

- nadviazať na prácu z druhého ročníka,
- rozvíjať cit pre krásu a vzťah k literatúre,
- rozvíjať u detí správnu výslovnosť, schopnosť sebareflexie, schopnosť fungovať v kolektíve,
- zlepšiť prejav reči celkovo,
- zdokonaliť dieťa vo verbálnej, aj neverbálnej komunikácii,
- rozvíjať schopnosti fungovať v hre improvizácii, či vymýšľaní hier, - viezť dieťa ku lepšiemu slovnému vyjadreniu myšlienok ústne aj písomne.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
1. Zvládnuť jednoduchú danú etudu, alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv, 2. zvládnuť krátke pointované zážitku (hovorené aj písané), 3. vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice, 4. zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb (zbalenie a rozbalenie), uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotlivec, vo dvojiciach aj skupinovo, 5. vedieť zaujať prednesom, vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe, 6. zvládnuť koordináciu tela, 7. v súbore rozvíjať schopnosť improvizácie a spolupracovať ako kolektív.	a) prednes krátkeho textu, próza a poézia b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie polročne.

MATERIÁL:

- rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, A. Jedlička,...), - zásobník dramatických hier.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: pomocou hier viezť žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Prijímať podnety pre fantáziu z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Pomocou krátkej dramatickej hry si vyskúšať rôzne roly (úloha rodiča, dieťaťa, učiteľa, starého človeka) a charaktery (dobrý spravodlivý človek, človek prefikaný,

človek hanblivý,...) Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nie len ich fantáziu, ale i pochopenie druhého človeka. V scénke sa rozprávajú fiktívne postavičky s rôznym charakterom, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility v komunikácii v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového). Deti sa učia zvládnuť jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie s pomocou pedagóga na javisko a napokon aj pred diváka. Učia sa vytvoriť jednoduchú, ale charakteristickú postavičku, ktorá postupne počas práce na div. hre ožíva.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42
CIELE: nadviazať na prácu z predošlých ročníkov. Pokračovať v rozvoji dieťaťa aj po emocionálnej a charakterovej stránke.
Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:
Dramatika a slovesnosť
Pohyb Práca v
súbore
Umelecký prednes **OBSAH:**

- prehĺbiť prácu a kompetencie z predošlých ročníkov,
- pracovať ľahkou formou, pomocou hier, alebo cvičení na charaktere dieťaťa,
- práca s emóciami, schopnosť vcítiť sa do jednoduchých postáv a charakterov a pomocou vytvárania fiktívnych situácií oboznamovanie sa s rôznymi životnými situáciami, následne schopnosť zaujať vlastné stanovisko,
- prehlbovanie kolektívu a práce v skupinke,
- schopnosť sebareflexie a schopnosť suverénnejšie a sebavedomejšie vystupovať.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- zvládnuť krátke dramatické celky - zvládnuť jednoduché improvizácie - schopnosť podrobnejšej práce s charakterom postavy - zvládnuť nielen dobrú výslovnosť, ale aj správne modulovať hlas tak, aby prejav pôsobil reálnejšie, úprimnejšie - práca s jednotlivými emóciami (smiech, plač, radosť, hnev, smútok, pokoj,...) - práca s jednoduchými charaktermi (veselý, zlostný, pokojný, dobrosrdečný, suverénny)	a) prednes krátkeho textu, próza a poézia b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie polročne. **Záverečná skúška:** a) DaS – celková úroveň prejavu a artikulácia v rámci umeleckého prednesu a divadelnej hry, či dialógu b) Pohyb – pohybový prejav v rámci divadelnej hry, krátka pohybová scénka c) PvS – divadelná hra, kde žiaci kolektívne hrajú a zároveň spolupracovali pri tvorbe d) PR – krátka próza, alebo báseň

MATERIÁL: - rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie, - výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, A. Jedlička,...), - zásobník dramatických hier a rôzna odborná literatúra, ktorá poslúži pri spôsobe prístupu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: deti sa dostávajú do búrlivejšieho obdobiasvojhoživota, prichádzajú do puberty, preto je potrebné citlivejšie narábať s ich emóciami. Postupne formou hier treba rozvíjať ich charakter, aby si viac a viac uvedomovali samých seba a bohatosť svojich možností a charakteru a tiež rešpektovali odlišnosť iných charakterov a ich životných situácií. Treba tiež pracovať na ich sebavedomí a to pomocou kolektívu, kde si deti navzájom hrajú a vystupujú jeden pred druhým tak, že si navzájom dôverujú a spolupracujú, čo im postupne pomáha uvoľniť sa a suverénnejšie vystupovať na verejnosti. Pracovať na celkovom prejave fyzickom, ale aj výslovnosti. Prehlbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu. Vedieť zaujať vlastný postoj a nebáť sa vyjadriť vlastné názory, ale aj učiť sa rozlišovať medzi tím, čo je správne a naopak. A tiež rozvíjať schopnosť improvizácie a ponechať dostatočný priestor na detskú fantáziu.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42

CELE: prehlbovať prácu z predošlých ročníkov. Učiť žiaka väčšej samostatnosti a sebavedomiu.
Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:
Dramatika a slovesnosť
Pohyb Práca v
súbore
Umelecký prednes **OBSAH:**

- prehĺbiť prácu a kompetencie z predošlých ročníkov,
- učiť deti vlastnému názoru pomocou jednoduchých cvičení na zamyslenie
- pomáhať formovať ich charakter
- práca s emóciami, schopnosť vcítiť sa do jednoduchých postáv a charakterov a pomocou vytvárania fiktívnych situácií oboznamovanie sa s rôznymi životnými situáciami, následne schopnosť zaujať vlastné stanovisko,
- prehlbovanie kolektívu a práce v skupinke,
- schopnosť sebareflexie a schopnosť suverénnejšie a sebavedomejšie vystupovať.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- zvládnuť jednoduché monológy a dialógy - zvládnuť jednotlivé improvizácie tak, aby im postupne dokázali vtlačiť svoj vlastný rukopis, aby si čoraz viac uvedomovali svoj vlastný potenciál a vedeli ťažiť zo svojej originality - schopnosť podrobnejšej práce s charakterom postavy - naďalej rozvíjať dobrú výslovnosť, ale aj správne modulovať hlas tak, aby prejav pôsobil reálnejšie, úprimnejšie - práca s jednotlivými emóciami (smiech, plač, radosť, hnev, smútok, pokoj,...) - schopnosť postupne myslieť v postave - práca s jednoduchými charaktermi (veselý, zlostný, pokojný, dobrosrdečný, suverénny)	a) prednes krátkeho textu, próza a poézia b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave jednoduchej divadelnej hry pre deti (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie polročne.

MATERIÁL: - rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie, - výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, A. Jedlička,...),

- zásobník dramatických hier a rôzna odborná literatúra, ktorá poslúži pri spôsobe prístupu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: treba pracovať pomocou vhodných kolektívnych cvičení na tom, aby sa deti postupne uvoľnili na javisku, sebavedomejšie vystupovali, nebáli sa prejaviť verejne všeobecne. Aby dokázali artikulovať, rozprávať primerane nahlas a zrozumiteľne. Postupne na hodinách treba prerhlbovať fungovanie kolektívu. Učiť ich spolupráce a že odlišnosť môže byť veľkým plusom. Vedieť zaujať vlastný postoj a nebáť sa vyjadriť vlastné názory, ale aj učiť sa rozlišovať medzi tím, čo je správne a naopak. A tiež rozvíjať schopnosť improvizácie a ponechať dostatočný priestor na detskú fantáziu. Prehlbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42

CIELE: učiť deti väčšej samostatnosti, sebavedomiu a práci v kolektíve. Pripravovať deti k väčšej zodpovednosti.

Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:
Dramatika a slovesnosť
Pohyb Práca v
súbore
Umelecký prednes **OBSAH:**

- prehlbovanie kolektívu a práce v skupinke,
- schopnosť sebareflexie a schopnosť suverénnejšie a sebavedomejšie vystupovať.
- prehlbovať schopnosť vytvárať si svoj vlastný názor, správne cítenie k medziľudským vzťahom, ekológii, pomáhať dieťaťu formovať jeho charakter
- práca na prejave žiaka, celková kultivovanosť v artikulácii a vystupovaní
- povzbudzovať k suverenite
- viezť k samostatnej príprave a zodpovednosti

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- zvládnuť trochu náročnejšie monológy a dialógy - schopnosť pracovať v kolektíve, ale aj individuálne tak, aby dokázali rozvinúť aj vlastnú fantáziu a samostatnosť - schopnosť podrobnejšej práce s charakterom postavy - naďalej rozvíjať dobrú výslovnosť, ale aj správne modulovať hlas tak, aby prejav pôsobil reálnejšie, úprimnejšie - práca s jednotlivými emóciami (smiech, plač, radosť, hnev, smútok, pokoj,...) - schopnosť postupne myslieť v postave - práca s trošku náročnejšími charaktermi ako v predošlom ročníku(skromný, prefíkaný, premúdrelý, dobrosrdečný, nervózny, sebavedomý)	a) prednes dlhšieho textu, próza a poézia b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave divadelnej hry pre deti a mládež (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) 1 verejné vystúpenie polročne.

MATERIÁL: - rekvizity primerané veku, skôr náznakové, aby tak rozvíjali fantáziu časti kostýmov (klobúk, šatka,...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie, - výber z textov detskej literatúry (D. Hevier, P. Uličiansky, K. Bendová, Ľ. Feldek, A. Jedlička,...),

- zásobník dramatických hier a rôzna odborná literatúra, ktorá poslúži pri spôsobe prístupu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: treba pracovať pomocou vhodných kolektívnych cvičení na tom, aby si žiak čoraz viac uvedomoval svoje kvality, rozvíjal svoju fantáziu a nebál sa ju prejaviť verejne. Aby dokázal artikulovať, rozprávať primerane nahlas a zrozumiteľne a hlavne celkovo kultivovane. Postupne na hodinách treba prerhlbovať fungovanie kolektívu. Tolerovať ostatných, ich jedinečnosť a učiť sa vzájomnej spolupráce. Vedieť zaujať vlastný postoj a nebáť sa vyjadriť vlastné názory, ale aj učiť sa rozlišovať medzi tím, čo je správne a naopak. Prehlbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu tým, že sa žiaci budú zaoberať aj inými odvetviami umenia, hudba, výtvarné umenie,...Návšteva divadiel a následná diskusia.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42
CIELE: prehlbovať prácu z predošlých ročníkov**,** rozvíjať u detí pocit sebavedomia, samostatnosti a spolupráce v kolektíve. Pripravovať deti k väčšej zodpovednosti.
Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:
Dramatika a slovesnosť
Pohyb
Práca v súbore
Umelecký prednes **OBSAH:**

- pomáhať dieťaťu formovať jeho charakter a viesť ho k spolunažívaniu a spolupráci v skupine
- prehlbovanie kolektívu a práce v skupine
- rozvoj vzájomného rešpektu a pomoci pri práci
- schopnosť sebareflexie z podaného výkonu a reflexie z prežitého umeleckého zážitku
- väčšia suverenita na javisku a posilňovanie sebavedomia
- prehlbovať schopnosť vyjadrovania svojho vlastného názoru a schopnosti viesť debatu
- povzbudzovať v cítení k medziľudským vzťahom, ekológii
- celková kultivovanosť v artikulácii a vystupovaní, rozvoj umeleckého cítenia pri prednese
- rozvoj metaforického cítenia pomocou symbolov
- viesť k samostatnej príprave na zadanej úlohe a na príprave pri spoločnom projekte

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- zvládnuť trochu náročnejšie monológy a dialógy - schopnosť pracovať v kolektíve, ale aj individuálne tak, aby dokázali rozvinúť vlastnú fantáziu a samostatnosť - schopnosť podrobnejšej práce s charakterom postavy a práca s náročnejšími charaktermi - rozvíjať dobrú výslovnosť, moduláciu hlasu v technike reči aby prejav pôsobil prirodzene a uveriteľne - práca s jednotlivými emóciami pri študovaní divadelnej postavy a pri výstavbe dramatického diela - schopnosť postupne myslieť v postave	a) prednes dlhšieho textu, próza a poézia (zúčastnenie sa interných a verejných koncertov organizovaných školou,) b) predvedenie dialógov, pohybu na javisku a emócií v postave v divadelnej hre pre deti a mládež (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) Zúčastnenie sa súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti, predvedením divadelnej hry spoločne ako súbor, ak je príležitosť 1 verejné vystúpenie polročne.

- zoznámenie sa s dramatickým oblúkom a dodržiavanie dramatického oblúku postavy a diela	

MATERIÁL: - rekvizity primerané veku, náznakové pre rozvoj fantázie a predstavivosti, časti kostýmov (klobúk, kufor...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie, - výber z textov literatúry pre mládež (P. Uličiansky, J. Bodnárová, K. Bendová, J. Šebesta, D. Dušek, M. Rúfus,...), zahraničná literatúra (H. Ch. Andersen, R. Dahl, A. Lindgrenová, A. de Saint-Exupéry,...),

- zásobník dramatických hier a rôzna odborná literatúra, ktorá poslúži pri spôsobe prístupu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: treba pracovať pomocou vhodných kolektívnych cvičení na tom, aby si žiak čoraz viac uvedomoval svoje kvality, rozvíjal svoju fantáziu a nebál sa ju prejaviť verejne. Aby dokázal artikulovať, rozprávať primerane nahlas a zrozumiteľne a hlavne celkovo kultivovane. Postupne na hodinách treba prehlbovať fungovanie kolektívu. Tolerovať ostatných, ich jedinečnosť a učiť sa vzájomnej spolupráce. Vedieť zaujať vlastný postoj a nebáť sa vyjadriť vlastné názory, ale aj učiť sa rozlišovať medzi tím, čo je správne a naopak. Prehlbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu tým, že sa žiaci budú zaoberať aj inými odvetviami umenia, hudba, výtvarné umenie,...Návšteva divadiel a následná diskusia.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCD 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 4,5 hodiny (skupinové vyučovanie, 2x týždenne)
(1,5 Dramatika a slovesnosť; 1,0 Pohyb; 1,0 Práca v súbore; 1,0 Prednes)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 42

CIELE: prehlbovať prácu z predošlých ročníkov**,** rozvíjať u detí pocit sebavedomia, samostatnosti a spolupráce v kolektíve. Pripravovať deti k väčšej zodpovednosti.
Práca je rozdelená do 4 tematických celkov:
Dramatika a slovesnosť
Pohyb Práca v
súbore
Umelecký prednes **OBSAH:**

- pomáhať dieťaťu formovať jeho charakter a viesť ho k spolunažívaniu a spolupráci v skupine - väčšia spolupráca a komunikácia v skupine, prehlbovanie kolektívu, väčšia zodpovednosť v zadaných úlohách
- rozvoj vzájomného rešpektu a pomoci pri práci
- rozvoj priestorového cítenia a pohotovej reakcie v danej situácii
- rozvoj metaforického cítenia pomocou symbolov, poetika
- schopnosť sebareflexie z podaného výkonu a reflexie z prežitého umeleckého zážitku
- väčšia suverenita na javisku a posilňovanie sebavedomia
- prehlbovať schopnosť vyjadrovania svojho vlastného názoru a schopnosti viesť debatu

- povzbudzovať v cítení k medziľudským vzťahom, ekológii
- celková kultivovanosť v artikulácii a vystupovaní, rozvoj umeleckého cítenia pri prednese
- viesť k samostatnej príprave na zadanej úlohe a na príprave pri spoločnom projekte

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
- zvládnuť trochu náročnejšie monológy a dialógy, základy pantomímy, hra s bábkou - schopnosť pracovať v kolektíve a individuálne, aby dokázali rozvinúť vlastnú samostatnosť - schopnosť podrobnejšej práce s charakterom postavy a práca s náročnejšími charaktermi - rozvíjať dobrú výslovnosť, moduláciu hlasu v technike reči aby prejav pôsobil výrazne, prirodzene a uveriteľne - práca s jednotlivými emóciami pri štúdovaní divadelnej postavy a pri výstavbe dramatického diela - schopnosť postupne myslieť v postave - zoznámenie sa s dramatickým oblúkom a dodržiavanie dramatického oblúku postavy a diela	a) prednes dlhšieho textu, próza a poézia (zúčastnenie sa interných a verejných koncertov organizovaných školou,) b) prezentácia dialógov, monológov na javisku a predvedenie emócií postáv v divadelnej hre pre deti a mládež (ukážka rečových, pohybových daností a práce v kolektíve) Zúčastnenie sa súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti, predvedením divadelnej hry spoločne ako súbor, ak je príležitosť 1 verejné vystúpenie polročne. **Záverečná skúška:** - absolventské divadelné predstavenie, - etuda podľa vylosovanej témy, - umelecký prednes podľa samostatného výberu, - seminárna práca z dejín dramatickej tvorby, - 2 samostatné autorské literárne práce, - pohyb v súlade s absolventským predstavením.

MATERIÁL: - rekvizity primerané veku, náznakové pre rozvoj fantázie a predstavivosti, časti kostýmov (klobúk, kufor...), z ktorých si dieťa môže vytvoriť postavu podľa vlastnej fantázie,
- výber z textov literatúry pre mládež (P. Uličiansky, J. Bodnárová, K. Bendová, J. Šebesta, D. Dušek,
Ľ. Feldek, M. Rúfus,...), zahraničná literatúra (H. Ch. Andersen, R. Dahl, W. Shakespeare, A. Lindgrenová, A. de Saint-Exupéry,...),
- zásobník dramatických hier a rôzna odborná literatúra, ktorá poslúži pri spôsobe prístupu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: treba pracovať pomocou vhodných kolektívnych cvičení na tom, aby si žiak čoraz viac uvedomoval svoje kvality, rozvíjal svoju fantáziu a nebál sa ju prejaviť verejne. Aby dokázal artikulovať, rozprávať primerane nahlas a zrozumiteľne a celkovo kultivovane. Postupne na hodinách treba prehlbovať fungovanie kolektívu. Tolerovať ostatných, ich jedinečnosť a učiť sa vzájomnej spolupráce. Vedieť zaujať vlastný postoj a nebáť sa vyjadriť vlastné názory, ale aj učiť sa rozlišovať medzi tým, čo je správne a naopak. Prehlbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu tým, že sa žiaci budú zaoberať aj inými odvetviami umenia, hudba, výtvarné umenie,...Návšteva divadiel a následná diskusia.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÉ ODDELENIE – ZÁUJMOVÁ UMELECKÁ ČINNOSŤ

Hodinová dotácia:

Základy dramatickej tvorby – 1,5, pohyb – 1,0, dejiny dramatickej tvorby – 0,5, štúdium rolí a umelecký prednes – 0,5, práca v súbore – 1,0, hudobná a hlasová príprava – 1,0 (5,5 h. spolu)

Učebný plán č. : 44

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Základy dramatickej tvorby sú hlavným predmetom dramatického oddelenia. Motivácia v týchto ročníkoch umeleckého vzdelávania sa, sa stáva východiskovým bodom k uvedomelému uplatňovaniu odborných vedomostí a skúseností. Organizujúcim základom činnosti v týchto ročníkoch je téma zodpovedajúca vývojovej fáze žiakov, ktorá má prehĺbiť ich záujem o prácu v odbore a ovplyvniť zároveň ich mravnú a odbornú výchovu. Práca v súbore na II. stupni je predmet, v ktorom sa počíta s uvedomelým záujmom žiakov o štúdium v literárno-dramatickom odbore ZUŠ. V priebehu štúdia sa mali na hodinách inscenačnej tvorby zúčastniť všetci žiaci, v prvom rade však tí, ktorí sa v individuálnom štúdiu pripravujú na vysoké školy umeleckého a pedagogického smeru. Ďalej tí žiaci, ktorí sa chcú venovať záujmovej umeleckej činnosti v oblasti divadla či poézie a pôsobiť ako vedúci súboru, režiséri, dramaturgovia, herci. Práca v súbore je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu. Súčasťou výučby sú aj návštevy divadelných alebo filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúco prostredia v súvislosti s témou výučby.

1., ročník II. stupňa základného štúdia / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Základy dramatickej tvorby. Herecká postava. Hlasové cvičenia – javisková reč. Prirodzená interpretácia textu. Improvizácia na ľubovoľnú tému. Tvorba divadelnej inscenácie. Recenzia divadelného predstavenia. Artikulácia v javiskovej reči. Práca s vecnou a umeleckou literatúrou. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Monológ. Správne držanie tela, odstránenie nedostatkov. Pohyb spojený s dodržiavaním rytmu. Cvičenia rovnováhy a rotácie. Akrobatické cvičenia zamerané na obratnosť. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ analyzujú vlastné pohybovo – výrazové prostriedky, ✓ definujú prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov, ktoré vytvárajú psychofyzický aparát (ľudské telo),✓zdokonaľujú vlastné hlasové výrazové prostriedky, ✓ vyberajú prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát, ✓ interpretujú krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému, ✓ zdokonaľujú v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar, ✓ preukážu získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela, ✓ zvládnu teoreticky a prakticky zásady slovesnej ortoepie, ✓ interpretujú na konkrétnych ukážkach špecifiká útvarov medzi vecnou a umeleckou literatúrou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu,

	✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou monologického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú nedostatky pri správnom držaní tela, ✓zvládnu pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek, ✓ preukážu ovládanie cvičenia rovnováhy a rotácie, ✓ zvládnu akrobatické cvičenia smerujúce k rozvoju obratnosti, aplikujú získané poznatky a skúsenosti vpríprave kolektívnej ročníkovej práce.

2., ročník II. stupňa základného štúdia / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda – mimoslovné prostriedky. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – postoj. Tvorba dramatického tvaru. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Akrobatické cvičenia s partnerom. Koordinačné cvičenia horných končatín. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach,

	✓ zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce.

3., ročník II. stupňa základného štúdia / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda - mimoslovné prostriedky. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – herecký výraz. Námet na etudu. Fixácia vnútorného postoja. Dramatický tvar. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Detský a umelecký prednes – kritéria. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Slovenské ľudové tance. Choreografia na tému ľudových tancov. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp,✓zvládnu v improvizácii – etude udržať v konaní určený typ – charakter, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria ich hodnotenia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, aplikujú získané poznatky a skúsenosti vpríprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.

4., ročník II. stupňa základného štúdia / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Podnet, zhodnotenie, reakcia. Autorské divadlo. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Absolventské predstavenie. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – herecký výraz. Fixácia inscenačného tvaru. Inscenačný zámer. Text, réžia, scéna. Absolventské predstavenie. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Rétorika.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo,✓definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu, ✓ definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou – moderná pieseň, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov,

	✓ zvládnu štylizáciu a umenie podriadiť sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení, ✓ zvládnuprincípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a žánrov. aplikujú získané poznatky a skúsenosti vpríprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.

	Záverečná skúška: - samostatný umelecký prednes, - absolventské divadelné predstavenie, - improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety, - recenzia na divadelný alebo filmový titul.

1., ročník štúdia pre dospelých / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Základy dramatickej tvorby. Herecká postava. Hlasové cvičenia – javisková reč. Prirodzená interpretácia textu. Improvizácia na ľubovoľnú tému. Tvorba divadelnej inscenácie. Recenzia divadelného predstavenia. Artikulácia v javiskovej reči. Práca s vecnou a umeleckou literatúrou. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Monológ. Správne držanie tela, odstránenie nedostatkov. Pohyb spojený s dodržiavaním rytmu. Cvičenia rovnováhy a rotácie. Akrobatické cvičenia zamerané na obratnosť. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ analyzujú vlastné pohybovo – výrazové prostriedky, ✓ definujú prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov, ktoré vytvárajú psychofyzický aparát (ľudské telo),✓zdokonaľujú vlastné hlasové výrazové prostriedky, ✓ vyberajú prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát, ✓ interpretujú krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému, ✓ zdokonaľujú v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar, ✓ preukážu získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela, ✓ zvládnu teoreticky a prakticky zásady slovesnej ortoepie, ✓ interpretujú na konkrétnych ukážkach špecifiká útvarov medzi vecnou a umeleckou literatúrou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou monologického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú nedostatky pri správnom držaní tela, ✓zvládnu pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek, ✓ preukážu ovládanie cvičenia rovnováhy a rotácie, ✓ zvládnu akrobatické cvičenia smerujúce k rozvoju obratnosti, aplikujú získané poznatky a skúsenosti vprípravе kolektívnej ročníkovej práce.

2., ročník štúdia pre dospelých / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda – mimoslovné prostriedky. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – postoj. Tvorba dramatického tvaru. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Akrobatické cvičenia s partnerom. Koordinačné cvičenia horných končatín. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach, ✓ zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce.

3., ročník štúdia pre dospelých / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda - mimoslovné prostriedky. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – herecký výraz. Námet na etudu. Fixácia vnútorného postoja. Dramatický tvar.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp,✓zvládnu v improvizácii – etude udržať v konaní určený typ – charakter, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu,
Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Detský a umelecký prednes – kritéria. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Slovenské ľudové tance. Choreografia na tému ľudových tancov. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.	✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria ich hodnotenia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, aplikujú získané poznatky a skúsenosti vpríprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.

4., ročník štúdia pre dospelých / LDO

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Podnet, zhodnotenie, reakcia. Autorské divadlo. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Absolventské predstavenie. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – herecký výraz. Fixácia inscenačného tvaru. Inscenačný zámer. Text, réžia, scéna.	✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo,✓definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commediidellarte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu,

Absolventské predstavenie. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Rétorika. Hodnotenie umeleckého prednesu. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Choreografia moderného tanca. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca – absolventské predstavenie. Princípy a zákonitosti divadla. Absolventské predstavenie.	✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu, ✓ definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou – moderná pieseň, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, ✓ zvládnu štylizáciu a umenie podriadiť sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení, ✓ zvládnuprincípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a žánrov. aplikujú získané poznatky a skúsenosti vpríprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy. **Záverečná skúška:** - samostatný umelecký prednes, - absolventské divadelné predstavenie, - improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety, - recenzia na divadelný alebo filmový titul.

Profil absolventa:

- má osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb,
- osvojil si základné prvky odborných zručností a zároveň si overuje ich predpoklady pre ďalšie štúdium a odborné zameranie v ďalších ročníkoch.

- Dramatická hra
- v hre zvláda jednoduchú charakterizáciu,
- v etude zvláda jednoduchý dramatický príbeh.
- Pohyb
- zvláda základy správneho držania tela, svalového napätia a uvoľnenia,
- v jednoduchých pohybových hrách je schopný zvládnuť základné priestorové tvary,
- vie uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v jednoduchej dramatickej akcii. Reč
- v náročnejších artikulačných cvičeniach zvláda temporytmus reči a zreteľne vyslovovanie všetkých hlások,
- v prednese cvičných textov zvláda zreteľnú výslovnosť a mäkký hlasový začiatok,
- zvládnuté rečové schopnosti vie uplatniť v indviduálnom alebo kolektívnom prednese.

Slovesnosť
- zvláda samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,
- podmienkou postupu do vyššieho ročníka je zvládnutie základného pravidla dramatickej hry v

jednoduchej kolektívnej ukážke.

POZNÁMKA:
Možnosť spájania dvoch ročníkov v predmete Práca v súbore.

Výtvarný odbor – PRÍPRAVNÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ TVORBA

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: výtvarná výchova integruje zložky citovej a rozumovej výchovy žiaka. Predstavuje komplexný spôsob poznávania sveta všetkými zložkami osobnosti – senzibilita, racionalita, intelekt, fantázia, znamená rozvoj jedinečnosti osobnosti dieťaťa. Je to smerovanie k vytváraniu a k vyslovovaniu svojho názoru a predstavy. Z hľadiska špecifík výtvarnej výchovy je výchova ku kreativite. Výtvarná výchova plní aktuálne kultúrne poslanie na úrovni súčasného myslenia.

Profil absolventa
Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia** - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- výtvarne vyjadruje svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- pracuje s líniou, farbou, tvarom,
- pomenuje farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný),

- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- ozlišuje organické a geometrické tvary, pomenuje kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu, stručne charakterizuje vytvorený artefakt,
- zvládne techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp.
iným nástrojom), štetcom a farbou,
- zvládne techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- zvládne techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- zvládne jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...), vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- iniciatívne vyhľadáva rozmanité technicko-materiálové riešenia, výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, výtvarne podľa fantázie reaguje na podnety vizuálnej reality,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námetov, slovne opíše videné výtvarné dielo, jeho druh,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

- cieľavedome vyjadruje svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracuje so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracúva vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokáže výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ovláda princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ovláda princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslí videný predmet, proporčne správne vymodeluje videný predmet,
- pozná hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvláda realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokáže svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokáže výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovízie), divadla (performancie), tanca (pohybu),

- orientuje sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- pozná základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadrí svoj výtvarný zámer, opíše videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- dokáže vyjadriť svoj názor na videné výtvarné dielo, je schopný rámcovo zaradiť výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- dokáže preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových)
výtvarných aktivít.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- je schopný samostatne tvoriť umelecké diela v okruhu zvoleného média,
- dokáže výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty,
- dokáže verejne prezentovať výstupy svojej tvorby,
- vie verbálne zdôvodniť koncepciu i realizáciu svojho diela,
- dokáže získať si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, ďalej rozvíjať svoje schopnosti,
- má aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokáže zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokáže diskutovať o súčasnom umení.

Prípravné štúdium.

Prípravné štúdium je určené pre deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ.

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2,0 (skupinové vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 52

CIELE: V prípravnom štúdiu sa dieťa oboznamuje s vyjdrovacími prostriedkami, odpútavame žiaka od schém a stereotypov v zobrazovaní a podporujeme hravú kreativitu.

OBSAH: obsahom predmetu sú hravé výtvarné činnosti, ktoré sprostredkujú poznávanie jednotlivých výrazových prostriedkov, technických postupov, možnosti využitia materiálov v spojení so spontánnym sebavyjadrovaním.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Žiak spoznáva nové výtvarné činnosti, materiály a techniky. Hravé maľovanie je prepojené s tematickými zadaniami. Hravé činnosti s linkou, farbou, materiálom a pod.	Vyjadrenie svojich predstáv v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní, spontánna práca s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom. Pomenovanie svojich prác spojené s opisom, výtvarné vyjadrenie príbehov, ktoré počujú alebo vymyslia... **Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:** - vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní, - spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom, - pomenujú svoje práce, - opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
	- vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe, - výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia, - dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti, - dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie, - nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tv., písmená ...), - obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie, - vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...), - využijú grafické a materiálové stopy svojich gest, - využijú prírodniny ako súčasť kompozície, - zvládnu techniku jednoduchej frotáže, - zvládnu techniku monotypie, - dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.

 DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy

podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 53

- **CIELE:** v 1. ročníku ide o získanie osobných skúseností, zážitkov z autentickej tvorby. Plynule nadväzuje na spontánny detský výtvarný prejav. Postupne formovanie schopnosti reagovať na podnety, tvorivo operovať s prostriedkami.

- **OBSAH:** predstavuje otvorenú škálu laborovania, hier, porovnávania, vytvárania.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Žiak chápe základné jazykové prvky – výtvarný jazyk. Je schopný realizácie výtvarných jazykových prvkov v tematických okruhoch. Dokáže vykonávať výtvarné operácie a formálne objavené postupy. Pozná možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti. Dokáže transponovať živé princípy prírody. Vie vyjadriť vnem, zážitok, myšlienku.	Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha, škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 53

- **CIELE:** súčasná koncepcia predmetu výtvarnej výchovy je esteticko-výchovná, lebo svoje ciele orientuje do zložky estetickej výchovy. Výtvarná výchova je cieľovo zameraná do hodnotovej oblasti estetického osvojovania skutočnosti, ktorá je rozdielna od pojmového poznávania sveta. Východiskom pre tvorbu obsahu a jeho didaktického systému sa stáva výtvarné umenie, jeho princípy a výrazové prostriedky. Pri tvorbe obsahu výtvarnej výchovy sa rovnako prihliada aj k žiakom s ich rôznymi výtvarnými schopnosťami, ako je napr. primeranosť, individuálny prístup v procese osvojovania.

 OBSAH: obsahom predmetu je osvojovanie si procesu formou práce a metód, didaktických prostriedkov a podmienok. Ide o tvorivé rozvíjanie žiaka, jeho predstavivosti, fantázie, schopnosti pretvárania skutočnosti s využitím rôznych foriem metód, námetov, výtvarných techník, materiálov ako aj výtvarných postupov.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Žiak na vyššej vekovo primeranej úrovni chápe základné prvky výtvarného jazyka, ktorý realizuje v tematických okruhoch – výtvarnom a technickom osvojovaní skutočnosti, v experimentovaní a prácou s výtvarnými prostriedkami. Motivácia je základom celého výtvarného procesu, ktorá podporuje individuálne a samostatne výtvarné riešenia žiaka, jeho osobité riešenia od danej úlohy.	Samostatná, individuálna a tvorivá realizácia v tematických okruhoch ako v 1. ročníku, rozširovaním o nové objavné formálne postupy ako koláž asambláž.

 DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

 POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)

 UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

 CIELE: cieľom výtvarnej výchovy je z pedagogického hľadiska rozvoj zrakového vnímania, lebo v súčasnosti väčšinu informácii získavame práve zrakom. Je potrebné sa zamerať na rozvoj estetickej citlivosti, vedieť vnímať a hodnotiť krásu prírody, krásu predmetov vytvorených človekom a na vlastnú tvorivú činnosť žiakov. Východiskom predmetu je súčasné výtvarné umenie a estetika, súčasný umelecky a esteticky vkus.

Individualita žiaka má vplyv na realizáciu úloh vo výchovno-vzdelávacom procese.

 OBSAH: obsah sa realizuje prostredníctvom konkrétnych úloh, osvojovaním si formu práce, za pomoci určitých metód a didaktických prostriedkov a podmienok. Ide o tvorivé rozvíjanie žiaka jeho predstavivosti, fantázie. Schopnosť zachytiť realitu, ale i jej pripadne pretváranie s využitím rôznych foriem metód, námetov, výtvarných techník ako aj výtvarných postupov a materiálov.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Formu hravých činnosti postupne nahrádzať uvedomelejšou prácou, založenou na spresňovaní expresívneho, spontánneho detského prejavu. Zobrazovať tematické kompozície, prírodné a umelé formy v súvislosti s psychologickým rozvojom. Podobne sa prejavujú zmeny aj pri prací s farbou či líniou, v modelovaní, v riešení priestorových úloh a dekoratívnych prácach.	Na základe poznania niektorých princípov výtvarnej tvorby, viesť žiakov k uvedomelejšej, zámernej práci, tvorbe. K osvojovaniu výtvarného jazyka z 1.a 2. ročníka pribúda experimentovanie s výtvarným materiálom, výrazovými vlastnosťami farby, línie, plochy a priestoru. Pochopiť vzťah tvaru a materiálu k funkcii predmetu napr. dekoratívnej alebo v úžitkovej podobe. V práci s materiálom rozvíjať vkus a vzťah k životnému prostrediu - papier, textil, kamene, aplikácia, asamblaž.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: aj v 3. ročníku je podstatou esteticko-výchovný rozvoj žiaka, rozvoj jeho estetického vnímania a chápania skutočnosti, umenia, ale aj vkusu. Obsah sa realizuje prostredníctvom konkrétnych úloh, pri ktorých voľba didaktických prostriedkov je od prípadu k prípadu, variabilná a závisí často od miestnych podmienok. Medzi didaktické prostriedky zaraďujeme individuálne výtvarné riešenia v rôznych výtvarných námetoch, technikách a konkrétnych umeleckých dielach.
Esteticko-výchovné zameranie predmetu vyžaduje iný výber metód než pri náukových predmetoch. Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, preto vylučuje používanie netvorivých metód a postupov (napr. kopírovanie, predkresľovanie a pod.).
Vo výtvarnej výchove použijeme síce základné a už používané metódy - slovne, názorové, praktické, ale doplňované logickými myšlienkovými operáciami (analýzou, syntézou, analógiou, abstrahovaním a pod.). Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

CIELE: výtvarná výchova integruje zložky citovej a rozumovej výchovy. Predstavuje komplexný spôsob poznávania sveta, na ktorom sa podieľajú všetky zložky osobnosti: senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. Výtvarná výchova plní svoje aktuálne kultúrne poslanie. Otvára žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia. Hlavným cieľom je výchova ku kreativite. Výchova umeleckým tvorením má priamy význam pre formovanie tvorivosti aj v iných oblastiach ľudskej činnosti.

OBSAH: realizácia aspektov obsahu výtvarnej výchovy predstavuje prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových možných kombinácií a vzťahov. Tento systém vychádza z proporčnosti, zastúpenia jednotlivých aspektov obsahu, proporčnosti zastúpenia technických disciplín-kresba, maľba, grafika, plastické a priestorové vytvárania, kombinovanie techník.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Hravé činnosti sú postupne primerane veku nahradzované uvedomelejšou prácou z expresívneho, spontánneho prejavu. Naďalej sa zobrazujú tématické kompozície, prírodné a umelé formy v súvislosti s psychologickým rozvojom. Podobne sa prejavujú zmeny aj pri praci s farbou, líniou, v modelovaní, riešení priestorových a dekoratívnych prácach.	Keďže pedagóg si môže koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov, ktorý vychádza z jeho osobnostných založení a technických možností školy.Nesmie to byť obmedzujúcim faktorom, avšak je nutné zohľadňovať proporčnosť zastúpenia jednotlivých aspektov obsahu a technických disciplín ako aj vek žiaka. Škvrna, bod symetria, asymetria, inšpirácia dejinami umenia, línia. Operácie s výtvarným jazykom, práce vychádzajúce z ľudových remesiel a možností školy. **Záverečná skúška:** na základe vybraných prác pedagóg usúdi či žiak dostatočne zvládol zadania a náročnosť jednotlivých tém, techník a zručností.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 4. ročníku je podstatou esteticko-výchovný rozvoj žiaka, rozvoj jeho estetického vnímania a chápania skutočnosti, umenia, ale aj vkusu. Obsah sa realizuje prostredníctvom konkrétnych úloh, pri ktorých voľba didaktických prostriedkov je od prípadu k prípadu, variabilná a závisí často od miestnych podmienok. Medzi didaktické prostriedky zaraďujeme individuálne výtvarné riešenia v rôznych výtvarných námetoch, technikách a konkrétnych umeleckých dielach.

Esteticko-výchovné zameranie predmetu vyžaduje iný výber metód než pri náukových predmetoch. Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu , tvorivosť, vylučuje používanie netvorivých metód a postupov (napr. kopírovanie, predkresľovanie a pod.), primerane usmerňovaním k uvedomelejšej práci.

Vo výtvarnej výchove použijeme síce základné a už používané metódy - slovne, názorové, praktické, ale doplňované logickými myšlienkovými operáciami (analýzou, syntézou, analógiou, abstrahovaním a pod.). Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne
  v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 54
- **CIELE:** Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojím cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Cieľom Vv je kultivovať estetické cítenie a tvorivú fantáziu, schopnosti vnímať, prožívať, hodnotiť a výtvarne sa vyjadrovať.

3. **OBSAH:** Tak ako v predchádzajúcich ročníkoch, tvorí otvorený systém, ktorý si môže každý pedagóg tvorivo koncipovať z osobnostného zamerania i z technických možností školy. V obsahu zohľadňujeme proporčnosť zastúpenia jednotlivých technických disciplín - kkresba,maľba,grafika a priestorové vytváranie, ako aj vek dieťaťa

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Ročník zodpovedá 5.ročníku Základnej školy. Ťažisko metódy vyučovania je v zapojení poznávacieho procesu v zmysle racionálnom i mimoracionálnom do vzťahu s tvorením. Rôznorodosti záujmov žiakov musí zodpovedať interdisciplinárnym presahom predmetu.	Obsah realizujeme v tematických okruhoch: v plošnom vytváraní-75%obsahu v kreslení, maľovaní a v grafickej tvorbe v priestorovom vytváraní, približne 25% obsahu vyučovania- modelovanie, sochárstvo, z mäkkých i tvrdých materiálov, tradičných a nových materiálov. Možnosti vizuálnej skutočnosti realizujeme prostredníctvom vecných, dvoj a trojrozmerných štúdií predmetu, zátišia, prírodnín, krajiny, figúry, portrétu.

4. **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine. Vyučovanie hromadným zadaním úlohy, ďalej už ponechávame väčší priestor na jej realizáciu s možnosťou voľby výtvarných alebo výrazových prostriedkov, taktiež pri prepracovaní väčšieho počtu variantov riešenia úloh alebo pri dôslednom dokončení jednej kvalitatívnej špičkovej práce.

5.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne
v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 54
- **CIELE:** Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojím cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Cieľom Vv je kultivovať estetické cítenie a tvorivú fantáziu, schopnosť vnímať videnú skutočnosť a v správnej mierke proporčných vzťahov ju výtvarne vyjadriť a zobraziť.

- **OBSAH:** Tak ako v predchádzajúcich ročníkoch, tvorí otvorený systém, ktorý si môže každý pedagóg tvorivo koncipovať z osobnostného zamerania i z technických možností školy. V obsahu zohľadňujeme proporčnosť zastúpenia jednotlivých technických disciplín – kresba,maľba,grafika,priestorové vytváranie, zapojením súčasných elektronických médií,filmu a videa a zameraním sa na spoznávanie rôznych foriem minulej či súčasnej vizuálnej i tradičnej kultúry.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Ročník zodpovedá 6.ročníku Základnej školy. Ťažisko vyučovania je v zapojení procesu porovnávania proporčných vzťahov v zmysle racionálnom, videnej skutočnosti, s posunom do vzťahu s tvorením na základe vlastnej skúsenosti. Rôznorodosti záujmov žiakov musí zodpovedať interdisciplinárnym presahom predmetu.	Obsah realizujeme v tematických okruhoch: v plošnom vytváraní-75%obsahu v kreslení, maľovaní a v grafickej tvorbe v priestorovom vytváraní, približne 25% obsahu vyučovania- modelovanie, sochárstvo, z mäkkých i tvrdých materiálov, tradičných a nových materiálov. Možnosti vizuálnej skutočnosti realizujeme prostredníctvom výtvarných činností, spoznávaním vyjadrovacích prostriedkov vizuálneho umenia. Tvorba žiakov zahŕňa nápad-myšlienku až po celkovú realizáciu prostredníctvom výtvarných techník.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine. Vyučovanie hromadným zadaním úlohy, ďalej už ponechávame väčší priestor na jej realizáciu s možnosťou voľby výtvarných alebo výrazových prostriedkov, taktiež pri prepracovaní väčšieho počtu variantov riešenia úloh alebo pri dôslednom dokončení jednej kvalitatívnej špičkovej práce.

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne
v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 54
- **CIELE:** Esteticko-výchovná orientácia predmetu je realizovaná špecifickým obsahom,ktorý chápeme z jeho formatívnehohladiska v úzkom vzťahu s kompetenciou predmetu-s estetickou funkciou predmetu. Žiaka kultivuje rôzny výber výtvarných činností,poznávanie a osvojovanie si výtvarného umenia.
- **OBSAH: Obsah tvorí otvorený systém v ktorom si žiaci prostredníctvom rôznych námetov a motívov činností,výtvarnýchtechník,postupov a individuálnych výtvarných riešení osvojujú konkrétne úlohy v jednotlivých výtvarných disciplínach. Obsah možno charakterizovať aspektami- poznávanie výtvarného jazyka, prvky vo vzájomných vzťahoch,výtvarnéoperácie,zobrazovanie vizuálnej skutočnosti. Tieto aspekty sa vo vyučovacom procese môžu vzájomne prelínať,kombinovať,zlučovať.**

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
Ročník zodpovedá 7.ročníku Základnej školy. Aspekty výtvarnej výchovy v tvorivom procese sa môžu vzájomne prelínať, kombinovať, zlučovať .Vždy však treba mať na zreteli náročnosť a gradáciu úmernú veku a vyspelosti žiaka. Vždy by malo ísť o to, aby prežitie procesu a žiakova tvorba boli v konečnom dôsledku slobodné.	Obsah realizujeme v predmetoch: kresba, maľba, priestorové vytváranie, grafické postupy,fotografické postupy, film alebo práca s PC, kombinácia postupov. Možnosť využitia rozširujúcich disciplín ako keramika, tvorba šperku, textilná tvorba,design, inštalácia v priestore, telová tvorba (body art) krajinná tvorba, tvorba prostredia, tvorba objektu.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Ťažiskom výchovno-vzdelávacieho procesu je vlastná výtvarná činnosť žiaka. Učebné osnovy plnia úlohu navigačného a inšpiračného materiálu, ktorým učiteľ prakticky aplikuje ciele výtvarnej výchovy. Proces je založený na individuálnom prístupe ku každému žiakovi s dôrazom na samostatnosť a individuálne riešenia žiaka. Úlohy nesmú mať charakter diktátu. Dôležitým momentom procesu je motivácia. Hodnotenie tvorivého procesu žiaka berie ohľad nie na splnenie vytýčenej úlohy, ale na jej prekročenie v zmysle tvorivého, samostatného riešenia**.**

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne
v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 54
- **CIELE:** Esteticko-výchovná orientácia predmetu je realizovaná špecifickým obsahom,ktorý chápeme z jeho formatívnehohladiska v úzkom vzťahu s kompetenciou predmetu-s estetickou funkciou predmetu. Žiaka kultivuje rôzny výber výtvarných činností,poznávanie a osvojovanie si výtvarného umenia.
- **OBSAH:V ôsmom ročníku končí I.stupeň základného štúdia. Obsah tvorí, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch, otvorený systém. Systém graduje postupnou náročnosťou vo výbere techník, špecializovaným vyučovaním (počítačová grafika,animácia,keramika a pod.), samostatnou operatívnou výtvarnou tvorbou. Tvorba je orientovaná na disciplíny v plošnom vytváraní,priestorovom vytváraní a rozširujúcich disciplínach.**

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
V tomto ročníku stúpa gradácia vedomostí, zručností, výtvarných skúseností v jednotlivých výtvarných disciplínach. Žiaci sú cieľavedomo schopní spolupracovať v tímovej práci a samozrejme aj samostatne. Sú zodpovední za samostatný názor a postoj vo svojej výtvarnej tvorbe.	Nároky v gradácii výtvarných disciplín by mali gradovať v samostatnom rozhodovaní pri voľbe, prelínaní, kombinovaní a zlučovaní výtvarných techník, názorov, postupov vo výtvarnej tvorbe. Využívame rozširujúce disciplíny ako keramiku,tvorbušperku,odevu,designu,inštalácie v priestore,enviromentu,tvorbu objektu a priestoru,multimediálnarealizácia,poznatky z dejín umenia. Štúdium v základnom vzdelávaní končí samostatnou výtvarnou prácou s vlastným výberom témy a spracovaním vo viacerých výtvarných technikách, adjustážou samotných prác a ich obhajobou. K celkovému hodnoteniu záverečnej skúšky patrí aj test z dejín umenia.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Ťažiskom výchovno-vzdelávacieho procesu je vlastná výtvarná činnosť žiaka. Učebné osnovy plnia úlohu navigačného a inšpiračného materiálu, ktorým učiteľ prakticky aplikuje ciele výtvarnej výchovy. Proces je založený na individuálnom prístupe ku každému žiakovi s dôrazom na samostatnosť a individuálne riešenia žiaka. Úlohy nesmú mať charakter diktátu. Dôležitým momentom procesu je motivácia. Hodnotenie tvorivého procesu žiaka berie ohľad nie na splnenie vytýčenej ´úlohy, ale na jej prekročenie v zmysle tvorivého,samostatného riešenia.

5. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie)
- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 54
- **CIELE:** Esteticko-výchovná orientácia predmetu je realizovaná špecifickým obsahom,ktorý chápeme z jeho formatívnehohladiska v úzkom vzťahu s kompetenciou predmetu-s estetickou funkciou predmetu. Žiaka kultivuje rôzny výber výtvarných činností,poznávanie a osvojovanie si výtvarného umenia.

-OBSAH:V ôsmom ročníku končí I.stupeň základného štúdia. Obsah tvorí, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch, otvorený systém. Systém graduje postupnou náročnosťou vo výbere techník, špecializovaným vyučovaním (počítačová grafika,animácia,keramika

a pod.), samostatnou operatívnou výtvarnou tvorbou. Tvorba je orientovaná na disciplíny v plošnom vytváraní,priestorovom vytváraní a rozširujúcich disciplínach.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
V tomto ročníku stúpa gradácia vedomostí, zručností, výtvarných skúseností v jednotlivých výtvarných disciplínach. Žiaci sú cieľavedomo schopní spolupracovať v tímovej práci a samozrejme aj samostatne. Sú zodpovední za samostatný názor a postoj vo svojej výtvarnej tvorbe.	Nároky v gradácii výtvarných disciplín by mali gradovať v samostatnom rozhodovaní pri voľbe, prelínaní,kombinovaní a zlučovaní výtvarných techník,názorov,postupov vo výtvarnej tvorbe. Využívame rozširujúce disciplíny ako keramiku,tvorbu šperku,odevu,designu,inštalácie v priestore,enviromentu,tvorbu objektu a priestoru,multimediálnarealizácia,poznatky z dejín umenia. **Štúdium v základnom vzdelávaní končí samostatnou výtvarnou prácou s vlastným výberom témy a spracovaním vo viacerých výtvarných technikách, adjustážou samotných prác a ich obhajobou. K celkovému hodnoteniu záverečnej skúšky patrí aj test z dejín umenia.**

II. stupeň základného štúdia.

Štúdium druhého stupňa základného štúdia je určené pre absolventov prvého stupňa VO ZUŠ alebo pre žiakov ktorí sú absolventmi ZŠ a preukážu požadovanú mieru talentu na prijímacej skúške. Žiaka možno na základe talentových kritérií a veku zaradiť aj priamo do vyššieho ročníka štúdia.

Cieľom vyučovania na tomto stupni je poskytnúť žiakom rozvinuté výtvarné vzdelanie primerané stredoškolskému veku, umožniť im profiláciu k zvolenému médiu a zároveň kultivovať ich vzťah k výtvarnému umeniu a vizuálnej kultúre. Štúdium poskytuje možnosť prípravy na talentové skúšky na vysokoškolské študijné programy výtvarného, dizajnérskeho a architektonického zamerania.

1., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 56

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka. - sumarizujúce cvičenia zamerané na vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy, - kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti, - posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti, - štylizačné variácie, - kombinácie techník,	Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty, - dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, - verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela,

- operácie s motívom (námetom),	
- vyjadrovanie vlastných konceptov v rôznych médiách, - konfrontácia artefaktu vytvoreného v rôznych médiách, - individuálne tvorivé úlohy, - štúdium literatúry z oblasti chronológie dejín umenia (referát), - diskusie o umení.	- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

2., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 56

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
zobrazovanie videnej skutočnosti v zvolenom médiu, - posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu, - štylizačné variácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu, - vyjadrovanie vlastných konceptov v zvolenom médiu, - individuálne tvorivé úlohy, - štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení.	Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty, - dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, - verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

3., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 56

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
technicky rozmanité štúdie videnej skutočnosti v zvolenom médiu, - kópia umeleckého diela v zvolenom médiu (totožné s médiom originálu), - kópia umeleckého diela v inom médiu ako originál, - tvorivá úloha v zvolenom médiu na zadanú tému, - tvorba na voľnú tému,	Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty,
- individuálne tvorivé úlohy, - inštalácia výstavy, - diskusie o tvorbe spolužiakov, - štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení (zaostrené na oblasť zvoleného média).	- dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, - verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

4., ročník II. stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 56

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

individuálne tvorivé úlohy, - kópia detskej výtvarnej práce (podľa možnosti vlastnej), - konceptuálne dielo (resp. konceptuálny dizajn, architektúra), - záverečná práca, - prezentácia záverečnej práce (forma podľa zvoleného média), - diskusia o záverečnej práci.	Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty, - dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby, - verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení. **Záverečný výstup – skúška:** **Absolventská práca alebo kolekcia prác a stručné písomné zdôvodnenie vlastnej koncepcie. Práca je súčasťou absolventskej výstavy.**

Štúdium pre dospelých

Je štvorročné štúdium, ktoré poskytuje možnosti ďalšieho výtvarného vzdelávania a konfrontácie svojho myslenia a tvorby v diskurze študijnej skupiny. Je určené pre záujemcov, ktorí ukončili druhý stupeň štúdia VO ZUŠ. Na štúdium možno prijať aj záujemcov v zodpovedajúcom veku na základe talentových kritérií.

1., ročník ŠPD

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 58

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium, - úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média), - úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média), - úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky, - realizácia vlastných výtvarných konceptov, - štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení.	Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

2., ročník ŠPD

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium, - realizácia vlastných výtvarných konceptov, - úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média), - úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média), - úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky, - štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení, - inštalácia skupinovej výstavy, - verejná diskusia na výstave.	Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

3., ročník ŠPD

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium, - realizácia vlastných výtvarných konceptov, - úlohy zamerané na laborovanie s odlišnými polohami umenia v akých sa pohybuje žiak, - úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky, - štúdium technologickej literatúry, - štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení, - diskusia na výstave v galérii, v múzeu, - inštalácia skupinovej výstavy, - verejná diskusia na výstave.	Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení.

4., ročník ŠPD

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:**
- realizácia vlastných výtvarných konceptov, - diskusia v skupine o vlastnej výtvarnej koncepcii, obhajovanie svojich názorov, - štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení, - diskusia na výstave v galérii, v múzeu, - inštalácia vlastnej výstavy žiaka, - verejná diskusia na výstave.	Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých: - samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média, - získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média, - sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti, - zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci, - majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre, - dokážu zdôvodniť svoje estetické názory, - dokážu diskutovať o súčasnom umení. **Záverečný výstup – skúška:** **Absolventská práca alebo kolekcia prác a stručné písomné zdôvodnenie vlastnej koncepcie. Práca je súčasťou absolventskej výstavy**

POZNÁMKA:

V prípade nenaplnených minimálnych počtov žiakov II. stupňa a ŠPD v jednotlivých ročníkoch a priestorových možností školy možné spájanie ročníkov s podmienkou vypracovania spoločných tematických plánov štúdia. Pre väčší počet záujemcov v jednotlivých ročníkoch je prekročený počet žiakov daný v učebných plánov z priestorových dôvodov.

19. Návrh voľných hodín a nepovinne voliteľných vyučovacích predmetov

Hudobný odbor – voliteľný vyučovací predmet – hra na hudobnom nástroji, improvizácia

Charakteristika predmetu :

Tento predmet je určený pre žiakov, ktorí sa venujú svojmu hudobnému nástroju na I. stupni ZUŠ a prejavujú záujem aj o výučbu na inom hudobnom nástroji. **Hodinová dotácia : 0,5 hodiny týždenne Ciele :**

Naučiť žiaka prirodzene rozvíjať hudobné zručnosti, schopnosti, hudobné vnímanie.

Pracovať so žiakom podľa jeho individuálnych schopností a cieľavedome ho viesť k jeho pozitívnemu rozvoju, k získavaniu a osvojeniu si základov klavírnej hry. Záleží od pedagóga po ktorej klavírnej literatúre siahne, je vhodné kombinovať viacero klavírnych škôl. Základnou podmienkou pozitívneho rozvoja žiaka je vzájomné porozumenie učiteľa a žiaka.

Obsahový a vzdelávací štandard :

- rozvíjať rytmické, tempové, a hudobné cítenie
- zvládnuť hru tenuto, legato, staccato, odťahy
- osvojiť si notové písmo, orientáciu na klaviatúre, akordy, stupnice a ozdoby
- dbať na dynamické cítenie, intervalové cítenie a tvorbu tónu
- snažiť sa o rozvoj hudobnej pamäti
- upevňovať si inštrumentálne – pohybové návyky
- interpretovať skladby rôznych štýlových období
- naštudovať jednoduché skladby aj samostatne
- zdokonaľovať nadobudnuté základné zručnosti klavírnej hry vo väčších tempách
- žiaci nemajú povinnosť verejne vystupovať **Kompetencie:** Predmet rozvíja nasledovné kľúčové spôsobilosti:
- spôsobilosť zahrať žiaka na danom hudobnom nsátorji prebrané učivo počas školského roka, podľa individualnýchchopností žiaka, po uvážení učiteľa je možnosť verejnej prezentácie

22. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom ***hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole*** *je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom,* ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde

má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.
Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.
Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, ktoré sa budú v tomto školskom roku aktualizovať. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.
Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.
Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Obsah vnútroškolskej kontroly je spracovaný ako osobitný materiál, ktorý sa nezverejňuje.
Hodnotenie zamestnancov na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Hodnotiaceho pohovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia učiteľov žiakmi
- Hodnotenia pedagogických a ostatných zamestnancov školy príslušným vedúcim zamestnancom.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP. Dôraz je kladený na konštatovanie úrovne stavu a zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení. Monitorujeme pravidelne:
- podmienky na vzdelanie, prostredie – klímu školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy, Kritériom pre nás je:
- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov,

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú verejné a interné podujatia školy a analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, prehliadkach.

23. ZÁVER

Činitele pre tvorbu Školského vzdelávacieho programu školy na školský rok 2026/2027 boli:

- štátny vzdelávací program,
- zákony a všetky zákonné a vykonávacie predpisy, nariadenia, vyhlášky, dokumenty,
- rámcové učebné plány, základné a odporúčané materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogicko-organizačné pokyny,
- koncepcia rozvoja a ciele školy,
- swot analýza,
- záväzne dokumenty a materiály školy (štatút, pracovný a organizačný poriadok, mzdové predpisy, sociálny fond, BOZP a PO),
- tradície školy,
- časový plán organizácie školy,
- hodnotiace správy o činnosti PK,
- materiálovo-technické podmienky školy,
- výsledky spolupráce s rôznymi inštitúciami,
- predpokladané finančné možnosti školy.

Školský vzdelávací program bol predložený Pedagogickej rade na schválenie **30.09.2026** a Rade školy ZUŠ na vyjadrenie dňa **30.09.2026.**

♬ *„Umenie je jednou z mála možností žiť život radostne, naplno a uchovávať ho, nielen pre toho, kto umenie tvorí, ale aj pre toho, kto ho prijíma.“ Henrich Böll*

- **ŠkVP spracoval: Mgr.art. Peter Králik**
- **ŠkVP – úprava 1. – 4. ročník, 1. 2 B: Mgr.art. Peter Králik**
- **ŠkVP – 2.2. I. stupeň – Mgr.art. Peter Králik**
- **Koordinátor ŠkVP: Mgr.art. Eduard Tokár**

Strážske, 31. august 2026 Mgr.art. Peter Králik

riaditeľ ZUŠ